

Bijlagen

Bijlage 1

Archeologisch onderzoek

RAAP-NOTITIE 4069

Plangebied Sonnegaweg 3 te Sonnega

Gemeente Weststellingwerf

**Archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek
en karterend veldonderzoek**

Colofon

Opdrachtgever: Wind Vastgoed b.v.

Titel: Plangebied Sonnegaweg 3 te Sonnega, gemeente Weststellingwerf; archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek

Status: eindversie

Datum: januari 2012

Auteurs: *D. van den Berg & drs. J.E.A. Jans*

Projectcode: WESO

Bestandsnaam: NO4069_WESO.doc

Projectleider: drs. J.E.A. Jans

Projectmedewerkers: D. van den Berg & T.M Perger

ARCHIS-vondstmeldingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-waarnemingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer: 50078

Autorisatie: drs. T.J. ten Anscher

Bevoegde overheid: gemeente Weststellingwerf

ISSN: 0925-6369

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

Leeuwenveldseweg 5b

telefoon: 0294-491 500

1382 LV Weesp

telefax: 0294-491 519

Postbus 5069

E-mail: raap@raap.nl

1380 GB Weesp

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2012

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

1 Inleiding

1.1 Administratieve gegevens

- *type onderzoek*: een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek
- *bevoegde overheid*: gemeente Weststellingwerf
- *onderzoekskader*: verzoek tot bestemmingsplanwijziging
- *datum veldonderzoek*: 12 januari 2012
- *locatie*:
 - *plangebied*: het plangebied ligt ten westen van Wolvega en bestaat uit twee graslandpercelen (deelgebieden) aan weerszijden van het erf en de boerderij Sonnegaweg 3 in Sonnega.
 - *provincie*: Fryslân
 - *gemeente*: Weststellingwerf
 - *plaats*: Sonnega
 - *oppervlakte plangebied*: circa 0,7 hectare
 - *kaartblad topografische kaart Nederland 1:25.000*: 16B
 - *centrumcoördinaten (X/Y)*:194.640/542.904
- *afbakening onderzoekszone*: straal van 300 m rondom het plangebied
- *ARCHIS-vondstmeldingsnummer(s)*: niet van toepassing
- *ARCHIS-waarnemingsnummer(s)*: niet van toepassing
- *ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer*: 50078
- *documentatie*: de documentatie van het project wordt in het archief van RAAP bewaard onder projectcode WESO.

1.2 Aanleiding en doelstelling

In verband met een procedure tot wijziging van het bestemmingsplan is op basis van de richtlijnen van de Provincie Fryslân een bureauonderzoek en een inventariserend booronderzoek uitgevoerd. Het doel van het onderzoek is het vaststellen van de archeologische waarde van het plangebied. Hiertoe is inzicht in de bodemopbouw en de gaafheid ervan van belang en dient te worden onderzocht of in het plangebied archeologische resten aanwezig zijn.

1.3 Onderzoeksvragen

1. Zijn de archeologisch relevante niveaus intact?
2. Heeft dat gevolgen voor de archeologische verwachting?
3. Zijn er aanwijzingen voor (grotere) archeologische nederzettingen?
4. Is de bodemopbouw in het plangebied zodanig intact dat vervolgonderzoek noodzakelijk is?

1.4 Randvoorwaarden

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de normen van de archeologische beroepsgroep (zie artikel 24 van het Besluit archeologische monumentenzorg). De Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), beheerd door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; <http://www.sikb.nl>), geldt in de praktijk als richtlijn. RAAP beschikt over een opgravingsvergunning, verleend door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Archeologische perioden			
Tijdperk		Datering	
Nieuwste tijd (=Nieuwe tijd C)			
Nieuwe tijd	B	1795	
	A	1650	
Middeleeuwen	Laat	1500	
	Vol	1250	
	Vroeg	Ottoons	1050
		Karolingisch	900
		Merovingisch laat	725
		Merovingisch vroeg	525
	450		
Romeinse tijd	Laat	270	
	Midden	70 na Chr.	
	Vroeg	15 voor Chr.	
Prehistorie	IJzertijd	Laat	250
		Midden	500
		Vroeg	800
	Bronstijd	Laat	1100
		Midden	1800
		Vroeg	2000
	Neolithicum (Nieuwe Steentijd)	Laat	2850
		Midden	4200
		Vroeg	4900/5300
	Mesolithicum (Midden Steentijd)	Laat	6450
		Midden	8640
		Vroeg	9700
	Paleolithicum (Oude Steentijd)	Laat	12.500
		Jong B	16.000
		Jong A	35.000
Midden		250.000	
Oud			

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

2 Bureauonderzoek

2.1 Methode

Het bureauonderzoek dient om een gespecificeerde archeologische verwachting op te stellen. Hiervoor worden verschillende bronnen gebuikt (zie literatuurlijst). Zie tabel 1 voor de dateringen van de in deze notitie genoemde archeologische perioden.

2.2 Geomorfologie en bodem

- *bodem volgens bodemkaart*: laarpodzolgronden met leemarm en zwak lemig fijn zand (Stiboka, 1988: code cHn21) met grondwatertrap VI (gemiddelde hoogste grondwaterstand tussen 0,8-0,4 m -Mv; gemiddelde laagste grondwaterstand dieper dan 1,2 m -Mv).
- *geomorfologie ontleend aan ARCHIS* (<http://archis2.archis.nl/archisii/html/index.html>): in het oostelijke deel van het plangebied is sprake van een dekzandrug, mogelijk met oud bouwlanddek (code 3K14). Het grootste deel van het plangebied valt echter samen met legendaeenheid B: “niet gekarteerd: bebouwing”. Gelet op het direct aangrenzende gebied is het aannemelijk dat binnen het plangebied sprake is van een grondmorene, mogelijk met welvingen, bedekt met dekzand (code 3L2).

2.4 Historische situatie

Voor het onderzoek naar de historische situatie is gebruik gemaakt van de Kadastrale Minuut uit het begin van de 19e eeuw (<http://watwaswaar.nl>) en divers historische kaarten.

- *historisch gebruik*: op historische kaarten wordt in het plangebied (de twee deelgebieden aan weerszijden van de huidige boerderij Sonnegaweg 3) geen bebouwing of andere archeologisch belangrijke zaken aangegeven. Volgens de kaart van Schotanus à Sterringa uit het eind van de 17e eeuw (postuum uitgegeven in 1718) was het gebied grotendeels in gebruik als akkerland. In het oostelijke deel van het plangebied is een weg of pad aangegeven, geflankeerd door boomsingels. Volgens de kadastrale minuut van 1832 en de kaart uit 1850 van Eekhoff (gepubliceerd in 1859) ligt het plangebied in een gebied met een opstreckende verkalving. In het oosten van het plangebied bevindt zich een smalle strook bos. Deze bosstrook wordt op de Topografische Militaire Kaart van 1864 afgebeeld met een weg of pad er door (<http://www.hisgis.nl>). Deze weg of pad is waarschijnlijk in gebruik geweest om de zuidelijk gelegen heidevelden te bereiken. De huidige boerderij die tussen beide delen van het plangebied ligt, wordt pas in het begin van de 20e eeuw afgebeeld op de topografische kaart, verkend in 1926 (Robas Producties 1990).
- *consequentie voor de archeologie (verwachting, verstoringen, resten van historische bebouwing)*: onbekend.

2.5 Huidige en toekomstige situatie

- *huidig gebruik*: grasland
- *toekomstig gebruik*: onbekend
- *consequentie voor de archeologie (verstoring, methodiek veldonderzoek)*: onbekend

2.6 Gespecificeerde archeologische verwachting/advies

- *archeologische verwachting*: volgens de FAMKE (Friese Archeologische MonumentenKaart Extra; <http://www.fryslan.nl/famke>) is voor de periode Steentijd-Bronstijd de verwachting dat de eventuele aanwezige archeologische resten al ernstig verstoord zullen zijn. Voor de periode IJzertijd-Middeleeuwen is de verwachting dat zich hier resten van vroeg- en vol-middeleeuwse veenontginningen bevinden, mogelijk met huisterpen.
- *gespecificeerde archeologische verwachting*: in de top van het dekzand kunnen archeologische resten uit de periode Steentijd-Bronstijd voorkomen, indien de top nog aanwezig is. Gelet op de bodemkundige en geomorfologische informatie worden geen aanwijzingen voor veenontginningen en veenterpen verwacht. Eventueel oud bouwland wordt op zichzelf, als er verder geen archeologische aanwijzingen zijn, niet als een archeologisch relevant niveau beschouwd.
- *archeologische advies*: Volgens de FAMKE (Friese Archeologische MonumentenKaart Extra; <http://www.fryslan.nl/famke>) is voor het plangebied voor de periode Steentijd-Bronstijd een quickscan nodig, waarna bij intact bodemprofiel overgaan moet worden op 6 boringen per plan. Voor de periode IJzertijd-Middeleeuwen is een karterend onderzoek 3 (historisch en karterend onderzoek) noodzakelijk.

3 Veldonderzoek

3.1 Methode

- *positie boringen*: gelijkmatig verdeeld over het plangebied
- *gebruikt boormateriaal*: gutsboor, diameter 2 cm
- *totaal aantal boringen*: 6
- *minimaal geboorde diepte*: 0,75 m -Mv
- *maximaal geboorde diepte*: 1,1 m -Mv
- *boorbeschrijvingen*: lithologisch conform NEN 5104 (Nederlands Normalisatie-instituut, 1989). De uitgebreide boorbeschrijvingen (inclusief lithologisch profiel) zijn opgenomen in bijlage 1.
- *X-/Y-coördinaten boringen gemeten met*: meetlinten

3.2 Resultaten

Geologie en bodem

- *beschrijving laagopeenvolging (lithologisch) en interpretatie (lithogenetisch)*. De laagopeenvolging in het plangebied wordt hieronder van boven naar beneden beschreven. De toplaag bestaat uit een bouwvoor [(donker)bruingrijs, matig humeus, matig siltig, matig fijn zand] met een dikte van 0,1 tot 0,45 m. Onder de bouwvoor bevindt zich in alle boringen behalve boring 3 een verstoorde zandlaag [(donker)bruingrijs, licht of matig humeus, matig siltig en matig fijn zand met zandbrokken en soms een spikkel bouwpuin]. Deze zandlaag heeft een dikte van 0,3 tot 0,55 m en reikt tot 0,48 en 0,75 m -Mv. Deze laag kan verploegd zijn, maar het is onduidelijk of dit recent gebeurd is. Onder deze zandlaag en in boring 3 direct onder de bouwvoor, ligt dekzand (overwegend geel, matig siltig, matig fijn zand). In boringen 4 en 5 bevindt zich een 0,12 m dikke zandlaag (lichtbruingrijs, matig siltig, matig fijn zand met humusvlekken), dat geïnterpreteerd is als afgespoeld dekzand. In boring 3 is de top van het dekzand opgenomen in de bouwvoor. Er is geen podzolering (bodenvorming) in het dekzand waargenomen.

Tijdens het inventariserend veldonderzoek zijn geen archeologische waarden aangetroffen.

4 Samenvatting

Conclusies en aanbevelingen

In deze paragraaf worden de conclusies gegeven in de vorm van de antwoorden op de onderzoeksvragen (zie § 1.3).

1. Zijn de archeologisch relevante niveaus intact?

in het plangebied is voor de periode Steentijd-Bronstijd het archeologisch relevante niveau de top van het dekzand. De top van het dekzand is grotendeels verstoord of opgenomen in de bouwvoor. Voor de periode IJzertijd-Middeleeuwen is de archeologisch relevante laag (veen) niet aangetroffen.

2. Heeft dat gevolgen voor de archeologische verwachting?

De archeologische verwachting voor de periode Steentijd-Bronstijd is dat de eventueel aanwezige archeologische resten al ernstig verstoord zullen zijn. Er zijn inderdaad geen aanwijzingen voor een intacte vondstlaag of voor een podzolbodem waar volgens de bodemkaart sprake van kan zijn. Er zijn geen aanwijzingen aangetroffen die wijzen op veenontginningen of veenterpen uit de periode IJzertijd-Middeleeuwen. Deze zijn in het plangebied niet te verwachten.

3. Zijn er aanwijzingen voor (grotere) archeologische nederzettingen?

Er zijn tijdens het bureauonderzoek en het inventariserend veldonderzoek geen aanwijzingen voor (grotere) archeologische nederzettingen aangetroffen.

4. Is de bodemopbouw in het plangebied zodanig intact dat vervolgonderzoek noodzakelijk is?

De bodemopbouw is niet zodanig intact dat vervolgonderzoek noodzakelijk wordt geacht.

De resultaten van het onderzoek geven geen aanleiding om archeologisch maatregelen (planaanpassing, vervolgonderzoek, etc.) aan te bevelen. Wanneer bij de werkzaamheden toch archeologische resten worden aangetroffen, moet hiervan direct melding gemaakt worden bij de bevoegde overheid (gemeente Weststellingwerf).

Literatuur

- Eekhoff, W.**, 1859. *Nieuwe atlas van de provincie Friesland*. Leeuwarden.
- Nederlands Normalisatie-instituut**, 1989. *Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.
- Robas Producties**, 1990. *Historische Atlas Friesland. Chromotopografische Kaart des Rijks, schaal 1:25.000*. Uitgeverij Robas Producties, Den IJp.
- Schotanus à Sterringa, B.**, 1718. *Uitbeelding der Heerlijkheit Friesland; zoo in 't algemeen als in haare XXX bijzondere Grietenijen*. François Halma, Ljouwert (Facsimile-uitgave 1979).
- Stiboka**, 1988. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1: 50.000. Blad 16 West Steenwijk*. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.

Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen

Figuur 1. Boorpuntenkaart.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Bijlage 1. Boorbeschrijvingen (inclusief lithologisch profiel).

Figuur 1. Boorpuntenkaart.

Bijlage 1: Boorbeschrijvingen (inclusief lithologisch profiel)

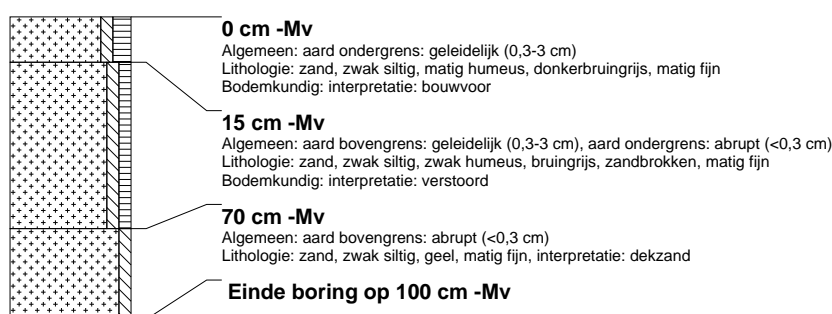
boring: WESO-1

beschrijver: JJ/DB, datum: 12-1-2012, boortype: zandguts-2 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Fryslân, gemeente: Weststellingwerf, plaatsnaam: Sonnega, opdrachtgever: Wind Vastgoed b.v., uitvoerder: RAAP Noord

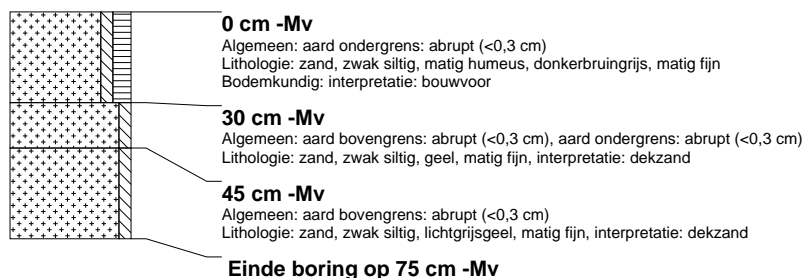
boring: WESO-2

beschrijver: JJ/DB, datum: 12-1-2012, boortype: zandguts-2 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Fryslân, gemeente: Weststellingwerf, plaatsnaam: Sonnega, opdrachtgever: Wind Vastgoed b.v., uitvoerder: RAAP Noord

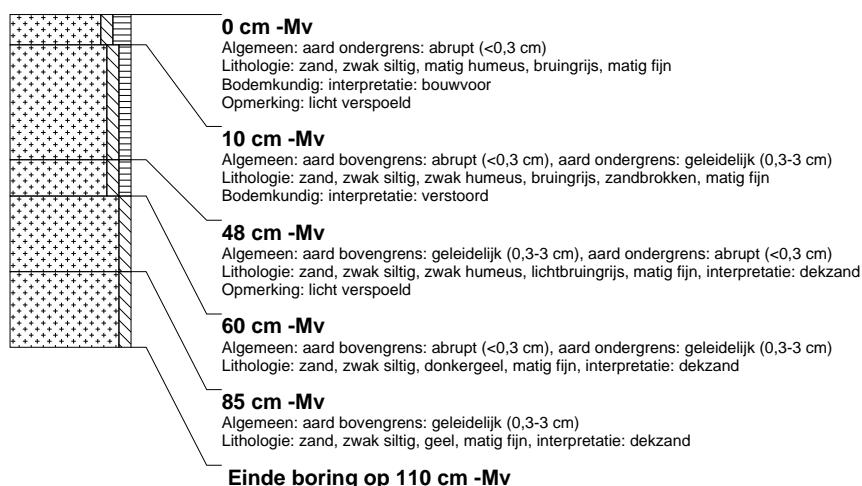
boring: WESO-3

beschrijver: JJ/DB, datum: 12-1-2012, boortype: zandguts-2 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Fryslân, gemeente: Weststellingwerf, plaatsnaam: Sonnega, opdrachtgever: Wind Vastgoed b.v., uitvoerder: RAAP Noord

boring: WESO-4

beschrijver: JJ/DB, datum: 12-1-2012, boortype: zandguts-2 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Fryslân, gemeente: Weststellingwerf, plaatsnaam: Sonnega, opdrachtgever: Wind Vastgoed b.v., uitvoerder: RAAP Noord

boring: WESO-5

beschrijver: JJ/DB, datum: 12-1-2012, boortype: zandguts-2 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Fryslân, gemeente: Weststellingwerf, plaatsnaam: Sonnega, opdrachtgever: Wind Vastgoed b.v., uitvoerder: RAAP Noord

boring: WESO-6

beschrijver: JJ/DB, datum: 12-1-2012, boortype: zandguts-2 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Fryslân, gemeente: Weststellingwerf, plaatsnaam: Sonnega, opdrachtgever: Wind Vastgoed b.v., uitvoerder: RAAP Noord

Bijlage 2

Bodemonderzoek

VERKENNEND

BODEMONDERZOEK

SONNEGAWEG 3

TE SONNEGA

COLOFON

Opdrachtgever:

Vastgoed de Friesche Wouden BV
Postbus 160
9200 AD DRACHTEN
Contactpersoon: dhr. M. IJff

Projectgegevens:

Locatie: Sonnegaweg 3
8478 HD SONNEGA
Projectnummer: EN01700
Documentnummer: 110789
Status: Definitief, versie 1

Onderzoek uitgevoerd door:

Enviso Ingenieursbureau
Postbus 508
9200 AM DRACHTEN
Telefoon: +31(0)512-586246
E-mail: info@enviso.nl
Internet: www.enviso.nl

Projectmedewerkers:

Projectleider: dhr. F. Hooghiemstra
Veldwerker: dhr. G. Knol
Auteur: dhr. G. Knol
Kwaliteitscontrole: dhr. F. Hooghiemstra

Drachten, 4 oktober 2011

INHOUD

1	INLEIDING	3
1.1	Algemeen	3
1.2	Aanleiding en doelstelling.....	3
2	VOORONDERZOEK	4
2.1	Algemeen	4
2.2	Beschrijving onderzoekslocatie	4
2.3	Bodemopbouw	4
2.4	Historisch onderzoek.....	5
2.5	Conclusie vooronderzoek.....	6
3	ONDERZOEKSPROGRAMMA	7
3.1	Kwaliteitsborging en onafhankelijkheid	7
3.2	Onderzoeksopzet.....	7
4	VELDWERKZAAMHEDEN	8
4.1	Grond	8
4.2	Grondwater.....	8
5	LABORATORIUMONDERZOEK	9
5.1	Chemische analyses	9
5.2	Resultaten.....	9
5.3	Toetsing Besluit bodemkwaliteit.....	10
6	SAMENVATTING EN CONCLUSIE	11
6.1	Samenvatting.....	11
6.2	Conclusie.....	11

Bijlagen

1	Ligging en kadastraal overzicht onderzoekslocatie
2	Overzicht onderzoekslocatie met situering boringen en peilbuizen
3	Bodemprofielen
4	Analyserapporten
5	Toetsingstabellen analyseresultaten (Wbb)
6	Toetsingstabellen analyseresultaten (Bbk)
7	Toelichting ‘Circulaire bodemsanering 2009’

1 INLEIDING

1.1 Algemeen

In opdracht van Vastgoed de Friesche Wouden BV is door Enviso Ingenieursbureau een verkennend bodemonderzoek conform de NEN 5740 uitgevoerd ter plaatse van de locatie Sonnegaweg 3 te Sonnega.

Op de locatie is een (voormalige) boerderij met stallen en naastgelegen weiland aanwezig. De opstallen zijn nog aanwezig maar worden niet meer gebruikt als boerderij.

De topografische ligging van de onderzoekslocatie is aangegeven in bijlage 1.

1.2 Aanleiding en doelstelling

Aanleiding voor het uitvoeren van het verkennend bodemonderzoek is de voorgenomen herontwikkeling en bestemmingsplanwijziging van de locatie.

Het doel van het verkennend bodemonderzoek is het vaststellen van de milieuhygiënische kwaliteit van zowel de grond als het grondwater op de locatie.

2 VOORONDERZOEK

2.1 Algemeen

Voor aanvang van de veldwerkzaamheden is een vooronderzoek conform de NEN 5725 uitgevoerd. Aangezien het bodemonderzoek is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen nieuwbouwactiviteiten ter plaatse van de onderzoekslocatie is een standaard vooronderzoek uitgevoerd. Als afbakening van het geografische besluitvormingsgebied heeft het vooronderzoek zich gericht op het perceel Sonnegaweg 3 te Sonnega en de aangrenzende percelen tot 25 meter. De resultaten van het vooronderzoek worden navolgend beschreven.

2.2 Beschrijving onderzoekslocatie

De geografische gegevens van de onderzoekslocatie staan weergegeven in tabel 2.2.1. Voor een kadastraal overzicht wordt verwezen naar bijlage 1.

Tabel 2.2.1: Geografische gegevens onderzoekslocatie

Gemeente	Weststellingwerf		
Adres	Sonnegaweg 3 te Sonnega		
Kadastraal	Gemeente: Oudetrijne	Sectie: G	Nummers: 321, 707 en 708
Coördinaten	X: 194.649	Y: 542.896	
Oppervlakte onderzoeksgebied	10.322 m ²		

Ter plaatse van de locatie zijn twee weilanden met daartussen een voormalige boerderij met bijbehorend erf gelegen. Het onderzoeksterrein is grotendeels onverhard en in gebruik als weiland en tuin. Het overige deel is verhard met betonbeplating en tegels.

Ten noorden van de onderzoekslocatie bevindt zich de straat Sonnegaweg. De locatie wordt aan de west- en oostzijde begrensd door woningen met erf (Sonnegaweg 1 en 5). Aan de zuidzijde is weiland gelegen. Een overzicht van de onderzoekslocatie is weergegeven in bijlage 2.

2.3 Bodemopbouw

De regionale bodemopbouw is ontleend aan het DINOLoket (Data en informatie van de Nederlandse ondergrond) van TNO. De regionale bodemopbouw van de locatie is weergegeven in tabel 2.3.1.

Tabel 2.3.1: Regionale bodemopbouw

Bodemtraject t.o.v. maaiveld (cm-mv)	Bodemopbouw
0 - 100	Zand, matig humeus, bruingrijs
100 - 130	Zand, matig fijn, bruingeel
130 - 150	Zand, zeer fijn, siltig, geel
150 - 210	Zand, matig fijn, bruin
210 - 230	Zand, matig fijn, siltig, geel
230 - 350	Leem, zandig, groengrijs

Het maaiveld ter plaatse van de locatie bevindt zich op een hoogte van ca. 1,80 meter + N.A.P. De stromingsrichting van het freatische grondwater is niet eenduidig te bepalen en kan beïnvloed worden door lokale factoren zoals waterlopen, drainagesystemen, (lekke) rioleringen en dergelijke. De locatie bevindt zich niet binnen een grondwaterbeschermingsgebied.

2.4 Historisch onderzoek

Voor het bepalen van de aanwezigheid, de aard en de ruimtelijke verdeling van eventuele bodemverontreiniging ter plaatse van de onderzoekslocatie is een historisch onderzoek verricht. Ten behoeve van het historisch vooronderzoek is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- Gemeente Weststellingwerf m.b.v. Nazca-i
- Informatie opdrachtgever (eigenaar)
- Bodemloket.nl
- Locatiebezoek (uitgevoerd in combinatie met veldwerk)

Gemeente Weststellingwerf m.b.v. Nazca-i

Uit de historische gegevens is gebleken dat er op de locatie een (voormalige) boerderij aanwezig is, waar in de periode van 1988 tot 1992 een autosloperij actief is geweest. Tot oktober 2002 is er een veehouderij op de locatie aanwezig geweest. Vanaf 2002 tot heden is de locatie in gebruik als woning zonder bedrijvigheid. Op de locatie zijn diverse bodemonderzoeken uitgevoerd. De kenmerken en bevindingen zijn navolgend weergegeven:

- Verkennend bodemonderzoek Sonnegaweg 3 te Sonnega, Van der Wiel Infra & Milieu BV, proj.nr. 98.04.547, d.d. september 1998;
- Verkennend bodemonderzoek Sonnegaweg 3 te Sonnega, Van der Wiel Infra & Milieu BV, proj.nr. 60089, doc.nr. 002315/EJ, d.d. 19 mei 2000.

Uit de rapporten is gebleken dat er in de grond licht verhoogde gehalten aan PAK en/of minerale olie zijn aangetoond. In het grondwater zijn licht verhoogde gehalten aan chroom, cadmium, toluen en minerale olie aangetoond. De licht verhoogde gehalten gaven geen aanleiding tot nader onderzoek.

Op de locatie is een bovengrondse dieselolietank met een inhoud van 800 liter aanwezig.

Opdrachtgever en eigenaar

Uit de verkregen gegevens van de opdrachtgever en de eigenaar van de locatie zijn, naast de verkregen informatie van de gemeente Weststellingwerf, geen aanvullende gegevens verkregen welke eventueel duiden op aanwezigheid van bodembedreigende activiteiten.

Bodemloket.nl

Uit de informatie van bodemloket.nl zijn naast de verkregen informatie van de gemeente Weststellingwerf, geen aanvullende gegevens verkregen welke eventueel duiden op aanwezigheid van bodembedreigende activiteiten.

Locatiebezoek (uitgevoerd in combinatie met veldwerk)

Voorafgaande aan het bodemonderzoek is een locatiebezoek verricht. Tijdens de terreininspectie is gebleken dat op de locatie een (voormalige) boerderij met opstallen en erf aanwezig is, welke niet meer in gebruik is. Aan beide kanten van de (voormalige) boerderij met opstallen is een perceel weiland aanwezig. In de stallen en achter de bebouwing is de locatie grotendeels verhard met beton. Het overige terrein is grotendeels onverhard. Op de (voormalige) boerderij en stallen zijn asbestverdachte golfplaten aanwezig.

2.5 Conclusie vooronderzoek

Uit het vooronderzoek is gebleken dat er in het verleden diverse bodembedreigende activiteiten hebben plaatsgevonden op de locatie, maar deze zijn in 1998 in voldoende mate onderzocht. Na overleg met de gemeente Weststellingwerf is afgesproken dat alleen de bovengrondse dieselolietank (800 liter) als verdachte locatie aangemerkt dient te worden en dat het overige terrein als onverdacht kan worden betiteld.

Er bestaat aanleiding om asbesthoudende materialen in en/of op de bodem te verwachten daar er op de voormalige boerderij en stallen asbestverdachte golfplaten aanwezig zijn, daarnaast is het voorgaande bodemonderzoek (1998) puin in de bodem waargenomen. Voor zover bekend zijn er geen gedempte sloten of watergangen op de locatie aanwezig.

3 ONDERZOEKSPROGRAMMA

3.1 Kwaliteitsborging en onafhankelijkheid

Voor het bewijsbaar en zichtbaar maken van de kwaliteit (kwaliteitsborging) beschikt Enviso Ingenieursbureau over een kwaliteitssysteem dat is opgezet conform NEN-EN-ISO 9001.

In het kader van Kwalibo zijn de veldwerkzaamheden uitgevoerd onder een procescertificaat, hetgeen is omschreven in de vigerende versie van de Beoordelingsrichtlijn SIKB 2000 en het daarbij behorende VKB-protocol 2001 en VKB-protocol 2002.

Met betrekking tot de functiescheiding kan worden gesteld dat er geen relatie bestaat tussen Enviso Ingenieursbureau en de opdrachtgever.

3.2 Onderzoeksopzet

Ten behoeve van het verkennend bodemonderzoek is een programma voor veld- en laboratoriumonderzoek opgesteld, waarbij de onderzoekslocatie op basis van de historie als 'onverdacht' kan worden beschouwd.

Op basis van protocol 'NEN 5740 strategie onverdacht (ONV)' zijn het aantal boringen en analyses bepaald. De onderzoeksstrategie is weergegeven in tabel 3.2.1.

Tabel.3.2.1: Onderzoeksstrategie

Oppervlakte locatie	Strategie	Boringen	Analyseparameters ¹		
			Bovengrond	Ondergrond	Grondwater
b.g. olietank	VEP	- 2 x boring tot 0,50 m-mv - 1 x boring met peilbuis	1 x MO, BTEXN, H	-	1 x MO, BTEXN
10.322 m ²	ONV	- 14 x boring tot ca. 0,5 m-mv - 4 x boring tot 0,5 m- grondwater - 2 x boring met peilbuis	3 x NEN-g, L+H	2 x NEN-g, L+H	2 x NEN-gw

1) Verklaring analyseparameters:

NEN-g = pakket NEN 5740 grond: droge stof, metalen (9), PAK (10), PCB (7) en minerale olie

NEN-gw = pakket NEN 5740 grondwater: metalen (9), vluchtige aromaten (5), VOCl (18) en minerale olie

MO =minerale olie

BTEXN =benzeen,tolueen,ethylbenzeen,xylenen,naftaleen

L+H = lutum en humus (organische stof)

Bij alle boringen vindt een zintuiglijke beoordeling van het opgeboorde materiaal plaats. Hierbij wordt eveneens aandacht besteed aan de eventuele aanwezigheid van asbest. Voor aanvang van de grondwaterbemonstering worden de stijghoogten, het elektrisch geleidingsvermogen (EC), de zuurgraad (pH) en de temperatuur (T) van het grondwater bepaald.

Op basis van de zintuiglijke waarnemingen kunnen afwijkend ten opzichte van tabel 3.2.1 aanvullende boringen worden uitgevoerd en aanvullende analyses worden ingezet.

4 VELDWERKZAAMHEDEN

4.1 Grond

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd op 20 september 2011. Ten behoeve van het samenstellen van grondwatermonsters zijn de boringen 6, 16 en 22 gebruikt voor het plaatsen van een peilbuis. Voor een overzicht van de onderzoekslocatie met de situering van de boringen en peilbuizen wordt verwezen naar bijlage 2.

Bij alle boringen heeft een zintuiglijke beoordeling van het opgeboorde materiaal plaatsgevonden. De lokale bodemopbouw is in tabel 4.1.1 weergegeven. De zintuiglijke aangetroffen afwijkingen zijn in tabel 4.1.2 opgesomd. In bijlage 3 zijn de bodemprofielen weergegeven.

Tabel 4.1.1: Lokale bodemopbouw

Traject (cm-mv)	Grondsoort	Kleur
0 - 50	Zand, zeer fijn, matig humeus, zwak siltig	Donker bruingrijs
50 - 70	Zand, matig fijn, matig tot sterk humeus, zwak siltig	Donkerbruin tot zwart
70 - 200	Zand, matig fijn, zwak siltig	Bruin
200 - 270	Leem, sterk zandig	Grijs

Tabel 4.1.2: Zintuiglijk aangetroffen afwijkingen

Boring	Traject (cm-mv)	Afwijkingen
7	0 - 40	Sterk puinhoudend, 1 plaatje asbestverdacht materiaal
8	0 - 50	Sporen puin
9	0 - 50	Sporen puin
11	10 - 40	Sporen baksteen
12	0 - 30 30 - 50	Sporen puin, sterk grindhoudend Uiterst baksteenhoudend
13	0 - 20	Sterk grindhoudend
16	0 - 40 40 - 60	Brokken puin, resten glas Uiterst grindhoudend

Tijdens het verkennend bodemonderzoek is ter plaatse van boring 7 in de grond asbestverdacht materiaal aangetroffen. Het plaatmateriaal is geanalyseerd op het voorkomen van asbest. Op het overig terrein zijn zowel in de grond als op het maaiveld visueel geen asbestverdachte materialen aangetroffen.

De resultaten van de zintuiglijke beoordeling van het opgeboorde materiaal hebben geen aanleiding gegeven tot het bijstellen van het onderzoeksprogramma.

4.2 Grondwater

Het grondwater is op 28 september 2011 bemonsterd. Voor een overzicht van de onderzoekslocatie met situering van de peilbuizen wordt verwezen naar bijlage 2. Voor aanvang van de monsternamen van het grondwater zijn diverse metingen uitgevoerd. De resultaten van de metingen zijn weergegeven in tabel 4.2.1.

Tabel 4.2.1: Meetgegevens grondwater

Peilbuis	Filterstelling (cm-mv)	Stijghoogte (cm-mv)	EC ($\mu\text{S/cm}$)	pH	T ($^{\circ}\text{C}$)
Pb 6	170-270	88	635	6,88	14,6
Pb 16	150-250	123	588	7,08	15,2
Pb 22	100-200	104	458	7,38	15,3

De resultaten van de metingen hebben geen aanleiding gegeven tot het bijstellen van het onderzoeksprogramma.

5 LABORATORIUMONDERZOEK

5.1 Chemische analyses

Het aantal analyses en de te analyseren parameters zijn conform de onderzoeksopzet ingezet. De analyses zijn uitgevoerd door ACMMA te Hengelo, dat geaccrediteerd is volgens het accreditatieschema "AS 3000" onder nr. L 100.

5.2 Resultaten

De analyserapporten van de grondmengmonsters en de grondwatermonsters zijn opgenomen in bijlage 4. Om de resultaten te kunnen interpreteren worden deze vergeleken met de toetsingswaarden zoals die door het ministerie van VROM in de 'Circulaire bodemsanering 2009' zijn opgesteld. In bijlage 5 zijn de toetsingsresultaten opgenomen. Een toelichting op de toetsing van de analyseresultaten aan de circulaire bodemsanering 2009 is opgenomen in bijlage 7.

In de tabellen 5.2.1 en 5.2.2 is een overzicht van de toetsingsresultaten weergegeven met daarin de eventueel vastgestelde verontreinigingen.

Tabel 5.2.1: Toetsingsresultaten grondmengmonsters (mg/kg d.s.)

Monstercode met bijbehorende meetpunten en -diepten (cm-mv)	Toetsing Wbb		
	Licht (>AW)	Matig (>1/2(AW+I) < I)	Sterk (>I)
MM1: 1 (0-50) 2 (0-40) 3 (0-50) 4 (0-50) 5 (0-50) 6 (0-50)	-	-	-
MM2: 7 (0-40) 8 (0-50) 9 (0-50) 10 (0-50) 11(10-40) 12 (0-30) 13 (0-20) 16 (0-40)	Lood (37) Minerale olie (170)	-	PAK-totaal (41)
MM3: 14 (0-50) 15 (0-50) 17 (0-50) 18 (0-50) 19 (0-40) 20 (0-50)	Zink (140)	-	-
MM4: 3 (70-170) 6 (70-200) 11 (80-180)	-	-	-
MM5: 13 (70-170) 16 (100-250) 20 (70-170)	PAK-totaal (2,0)	-	-
MM6: 21 (10-20) 22 (10-30) 23 (10-30)	-	-	-

Tabel 5.2.2: Toetsingsresultaten grondwatermonster (concentraties in µg/l)

Monstercode met bijbehorend meetpunt en filterstelling (cm-mv)	Toetsing Wbb		
	Licht (>S)	Matig (>1/2(S+I) < I)	Sterk (>I)
Pb 6 6 (170-270)	Barium (66) Molybdeen (9,2)	-	-
Pb 16 16 (150-250)	-	-	-
Pb 22 22 (100-200)	-	-	-

Vanwege het sterk verhoogde gehalte aan PAK in het samengestelde mengmonster van de bovengrond (MM2) is na overleg met de opdrachtgever besloten om elk deelmonster te laten analyseren op PAK. In tabel 5.2.3 is een overzicht van deze uitsplitsing weergegeven.

Tabel 5.2.3: Uitsplitsing toetsingsresultaten MM2 grondmonsters (mg/kg d.s.)

Monstercode met bijbehorende meetpunten en -diepten (cm-mv)	Toetsing Wbb		
	Licht (>AW)	Matig (>1/2(AW+I) < I)	Sterk (>I)
MM2: 7 (0-40)	-	-	-
8 (0-50)	-	-	-
9 (0-50)	PAK-totaal (4,4)	-	-
10 (0-50)	-	-	-
11(10-40)	-	-	-
12 (0-30)	PAK-totaal (1,8)	-	-
13 (0-20)	-	-	PAK-totaal (52)
16 (0-40)	PAK-totaal (1,7)	-	-

Uit de verkregen analyseresultaten van de uitsplitsing is gebleken dat er ter plaatse van boring 13 een verontreiniging met PAK is aangetroffen welke de interventiewaarde overschrijdt.

Asbest

Het asbestverdachte materiaal, dat gevonden is ter plaatse van boring 7, is geanalyseerd door ACMAA Almelo BV, dat geaccrediteerd is volgens het accreditatieschema "AS 3000" onder nr. L 376. Uit het verkregen analyseresultaat (M1) kan worden geconcludeerd dat het materiaal asbest (chrysotiel 10-15 %) bevat. Het analysecertificaat is opgenomen in bijlage 4.

5.3 Toetsing Besluit bodemkwaliteit

In tabel 5.3.1 is de indicatieve toetsing van het Besluit bodemkwaliteit aan de generieke waarde weergegeven. In bijlage 6 zijn de toetsingstabellen opgenomen.

Tabel 5.3.1: Indicatieve toetsing Besluit bodemkwaliteit

Grondmengmonster	Toetsing Bbk			
	AW (achtergrondwaarde)	Wonen	Industrie	Niet toepasbaar
MM1	x			
MM2 (Inclusief boring 13) ¹				x
MM2 (exclusief boring 13) ¹			x	
MM3			x	
MM4	x			
MM5	x			

¹ Ter plaatse van boring 13 is een verontreiniging met PAK aangetroffen boven de interventiewaarde.

6 SAMENVATTING EN CONCLUSIE

6.1 Samenvatting

In opdracht van Vastgoed de Friesche Wouden BV is door Enviso Ingenieursbureau een verkennend bodemonderzoek conform de NEN 5740 uitgevoerd ter plaatse van de locatie Sonnegaweg 3 te Sonnega.

Op de locatie is een (voormalige) boerderij met stallen en naastgelegen weiland aanwezig. De opstallen zijn nog aanwezig maar worden niet meer gebruikt als boerderij.

Aanleiding voor het uitvoeren van het verkennend bodemonderzoek is de voorgenomen herontwikkeling en bestemmingsplanwijziging van de locatie.

Het doel van het verkennend bodemonderzoek is het vaststellen van de milieuhygiënische kwaliteit van zowel de grond als het grondwater op de locatie.

Uit de verkregen analyseresultaten van het verkennend bodemonderzoek is gebleken dat er ter plaatse van boring 13 een verontreiniging met PAK is aangetroffen welke de interventiewaarde overschrijdt. Daarnaast is ter plaatse van boring 7 asbesthoudend materiaal in de bodem aangetroffen. Ter plaatse van het overige terrein zijn zowel in de grond als het grondwater geen tot slechts licht verhoogde gehalten aan enkele parameters vastgesteld ten opzichte van de achtergrondwaarde.

6.2 Conclusie

Op basis van de onderzoeksresultaten kan formeel gezien de hypothese ‘onverdacht’ verworpen worden, omdat ter plaatse van boring 13 een verontreiniging met PAK is aangetroffen. Tevens is ter plaatse van boring 7 asbesthoudend materiaal in de bodem aanwezig. Ter plaatse van het overige terrein zijn zowel in de grond als het grondwater geen tot slechts licht verhoogde gehalten aan enkele parameters vastgesteld ten opzichte van de achtergrondwaarde.

Aanbevolen wordt om ter plaatse van boring 13 een nader bodemonderzoek uit te voeren om te bepalen of er mogelijk een ernstig geval bodemverontreiniging met PAK aanwezig is op de locatie. Daarnaast wordt aanbevolen om rondom de boerderij een verkennend asbestbodemonderzoek te verrichten om te bepalen of er asbestverontreiniging is de puinhoudende grond aanwezig is.

Indien grond van de locatie wordt afgevoerd voor toepassing elders, volstaan de resultaten van het onderliggende bodemonderzoek mogelijk niet. Om definitief vast te stellen of de grond buiten de locatie kan worden hergebruikt, kan het bevoegd gezag (gemeente waar de grond zal worden toegepast) verzoeken om een inkeuring conform het Besluit bodemkwaliteit.

ENVISO INGENIEURSBUREAU

Bijlage 1

Ligging en kadastraal overzicht onderzoekslocatie

Uittreksel Kadastrale Kaart

0 m 10 m 50 m

Deze kaart is noordgericht		Schaal 1:1000		
12345	Perceelnummer	Kadastrale gemeente	OUDETRIJNE	
25	Huisnummer	Sectie	G	
—	Kadastrale grens	Perceel	321	
—	Voorlopige grens			
—	Bebouwing			
—	Overige topografie			
<p>Voor een eensluitend uittreksel, Apeldoorn, 1 september 2011 De bewaarder van het kadaster en de openbare registers</p> <p>Aan dit uittreksel kunnen geen betrouwbare maten worden ontleend. De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt zich de intellectuele eigendomsrechten voor, waaronder het auteursrecht en het databankenrecht.</p>				

Deze kaart is noordgericht.

Schaal 1: 12500

Hier bevindt zich Kadastraal object OUDETRIJNE G 321
Sonnegaweg 3, 8478 HB SONNEGA

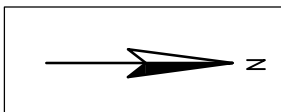
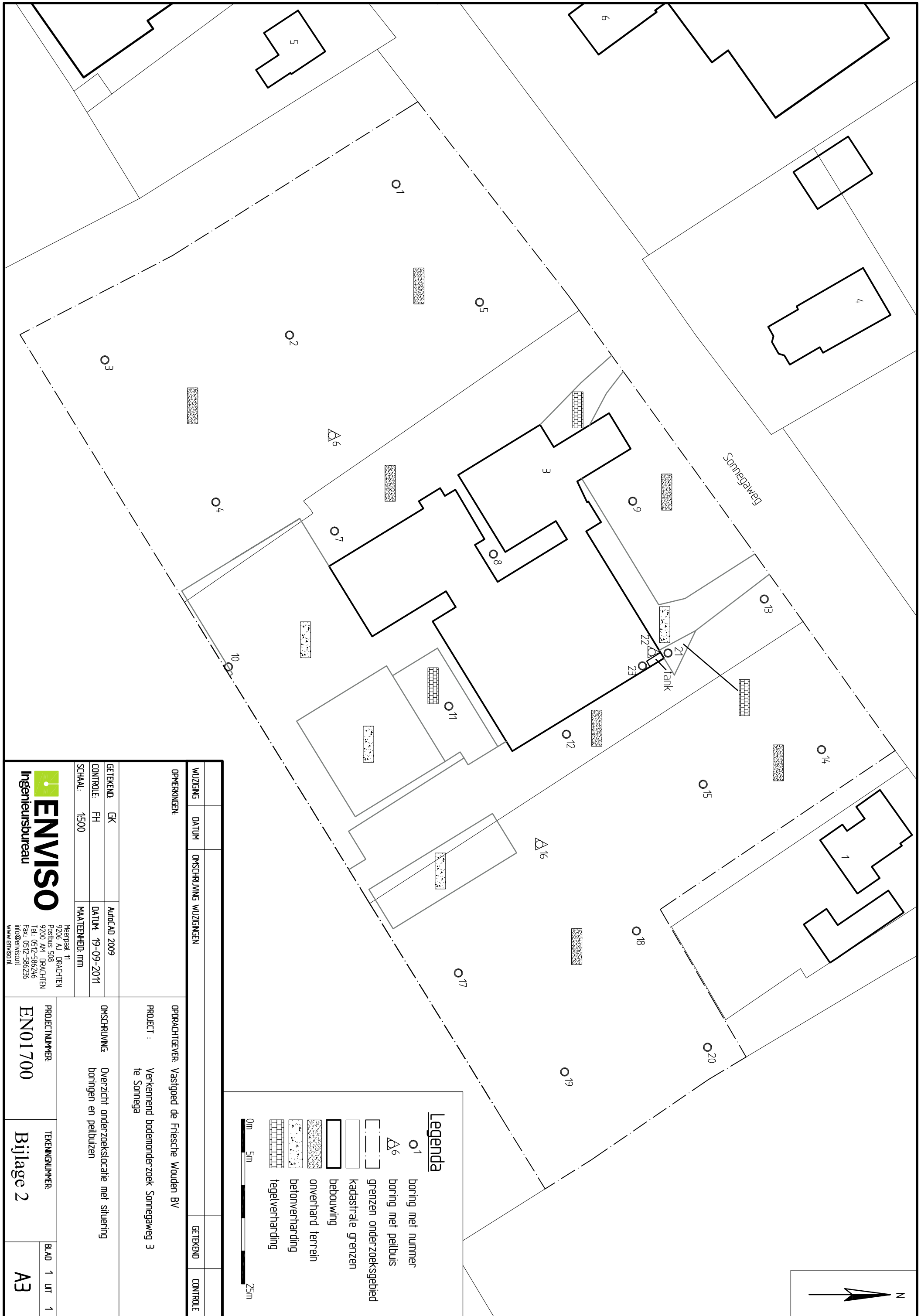
© De auteursrechten en databankenrechten zijn voorbehouden aan de Topografische Dienst Kadaster.

<p>bebouwd gebied</p> <p>a huizenblok, groot gebouw b huizen c hoogbouw d kas</p> <p>wegen</p> <p>autosnelweg hoofdweg met gescheiden rijbanen hoofdweg regionale weg met gescheiden rijbanen regionale weg lokale weg met gescheiden rijbanen lokale weg weg met loose of slechte verharding onverharde weg straat/overige weg wandelgebied fietspad pad, voetpad weg in aanleg weg in ontwerp</p> <p>viaduct tunnel vaste brug bewegbare brug brug op pijlers</p>	<p>spoorwegen</p> <p>spoorweg: enkelspoor spoorweg: dubbelspoor spoorweg: driesporig spoorweg: viersporig a station b laadperron tram a metro bovengronds b metrostation</p> <p>hydrografie</p> <p>waterloop: smaller dan 3 m waterloop: 3-6 m breed waterloop: breder dan 6 m</p> <p>a schutsluis b brug c vonder d koedam a grondduiker b stuw c duiker d sluis</p> <p>bodemgebruik</p> <p>a weide met sloten b bouwland met greppels c boomgaard d fruitkwekerij e boomkwekerij f weide met populieren g loofbos h naaldbos i gemengd bos j griend k heide l zand m dras en riet n heg en houtwal</p>	<p>overige symbolen</p> <p>a kerk, moskee b toren, hoge koepel c kerk, moskee met toren d markant object e watertoren f vuurtoren</p> <p>a gemeentehuis b postkantoor c politiebureau d wegwijzer a kapel b kruis c vlampijp d telescoop a windmolen b watermolen c windmolentje d windturbine a olijepompinstallatie b seinmast c zendmast a hunebed b monument c poldergemaal a begraafplaats b boom c paal d opslagtank a kampeerterrain b sportcomplex c ziekenhuis schietbaan afrastrering hoogspanningsleiding met mast muur geluidswering</p>
---	---	---

Bijlage 2

Overzicht onderzoekslocatie met situering boringen en peilbuizen

Legenda

- 1 boring met nummer
- △ 6 boring met peilbuis
- grenzen onderzoeksgebied
- kadastrale grenzen
- bebouwing
- ▨ onverhard terrein
- ▤ betonverharding
- ▧ tegelverharding

0m — 5m — 25m

WIJZIGING	DATUM	OMSCHRIJVING WIJZIGINGEN	GETEKEND	CONTROLE
OPMERKINGEN:				
OPDRACHTGEVER: Vastgoed de Friesche Wouden BV				
PROJECT : Verkennend bodemonderzoek Sonnegaweg 3 te Sonnega				
OMSCHRIJVING: Overzicht onderzoekslocatie met situering boringen en peilbuisen				
GETEKEND: GK	AutocAD 2009	DATUM: 19-09-2011	MAATENHEID: mm	
CONTROLE: FH				
SCHAAL: 1500				
PROJECTNUMMER: EN01700		TEKENINGNUMMER: Bijlage 2		
BLAD 1		UIT 1		
A3				

ENVIISO
 Ingenieursbureau

Meermaal 11
 9206 AJ DRACHTEN
 Postbus 508
 9200 AM DRACHTEN
 Tel: 0512-566246
 Fax: 0512-566236
 info@enviso.nl
 www.enviso.nl

Bijlage 3
Bodemprofielen

Legenda (conform NEN 5104)

grind

	Grind, siltig
	Grind, zwak zandig
	Grind, matig zandig
	Grind, sterk zandig
	Grind, uiterst zandig

zand

	Zand, kleïg
	Zand, zwak siltig
	Zand, matig siltig
	Zand, sterk siltig
	Zand, uiterst siltig

veen

	Veen, mineraalarm
	Veen, zwak kleïg
	Veen, sterk kleïg
	Veen, zwak zandig
	Veen, sterk zandig

klei

	Klei, zwak siltig
	Klei, matig siltig
	Klei, sterk siltig
	Klei, uiterst siltig
	Klei, zwak zandig
	Klei, matig zandig
	Klei, sterk zandig

leem

	Leem, zwak zandig
	Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

	zwak humeus
	matig humeus
	sterk humeus
	zwak grindig
	matig grindig
	sterk grindig

geur

	geen geur
	zwakke geur
	matige geur
	sterke geur
	uiterste geur

olie

	geen olie-water reactie
	zwakke olie-water reactie
	matige olie-water reactie
	sterke olie-water reactie
	uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

	> 0
	> 1
	> 10
	> 100
	> 1000
	> 10000

monsters

	geroerd monster
	ongeroerd monster

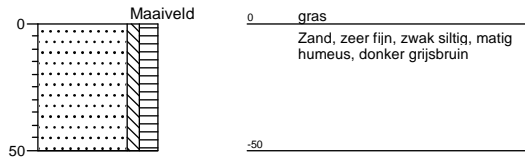
overig

	bijzonder bestanddeel
	Gemiddeld hoogste grondwaterstand
	grondwaterstand
	Gemiddeld laagste grondwaterstand
	slib
	water

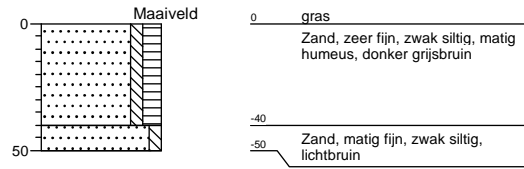
Projectcode: EN01700

Projectnaam: Sonnegaweg 3 te Sonnega

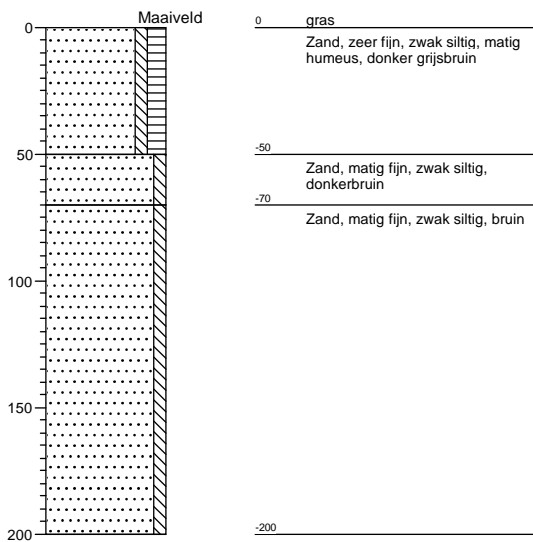
Boring: 1

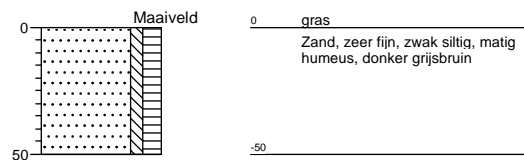
Boring: 2

Boring: 3

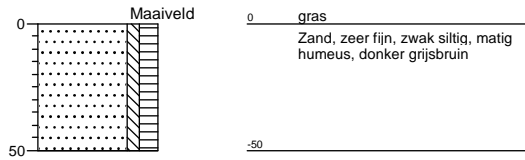
Boring: 4

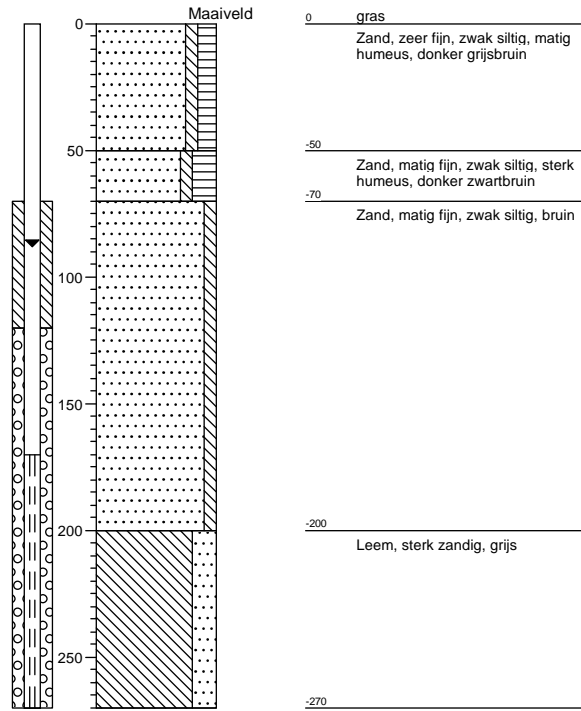
Projectcode: EN01700

Projectnaam: Sonnegaweg 3 te Sonnega

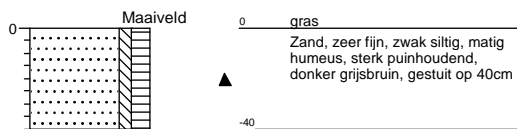
Boring: 5

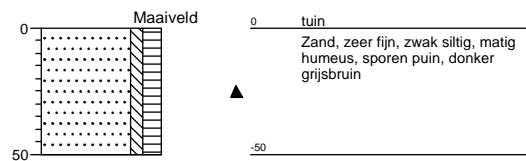
Boring: 6

Boring: 7

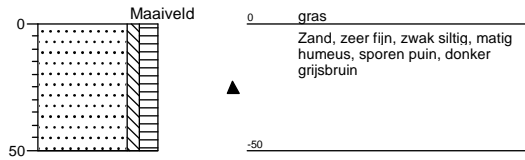
Boring: 8

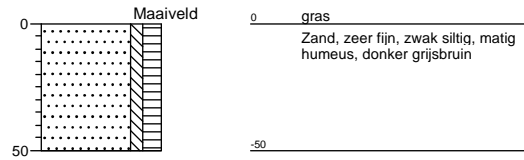
Projectcode: EN01700

Projectnaam: Sonnegaweg 3 te Sonnega

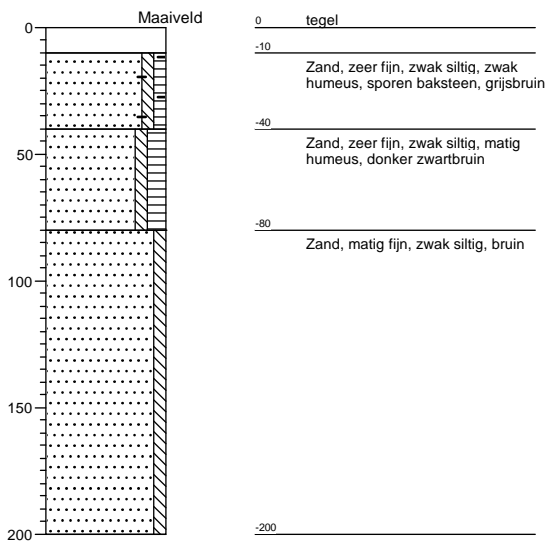
Boring: 9

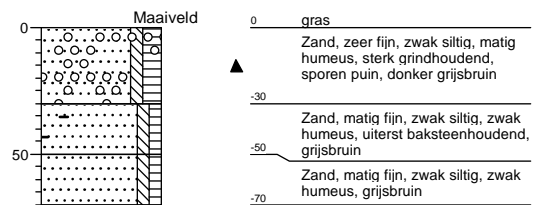
Boring: 10

Boring: 11

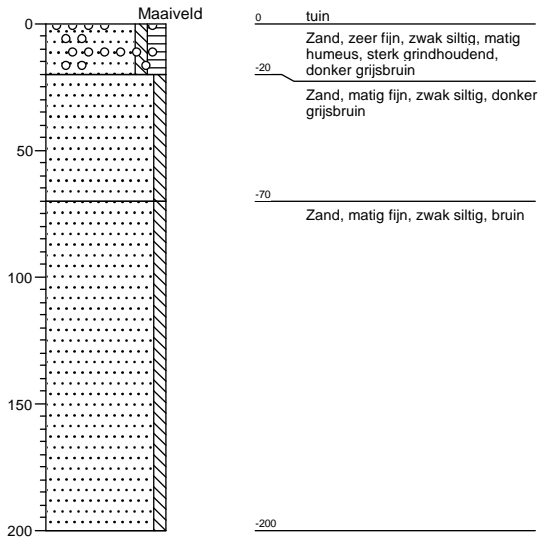
Boring: 12

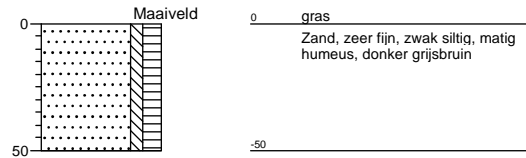
Projectcode: EN01700

Projectnaam: Sonnegaweg 3 te Sonnega

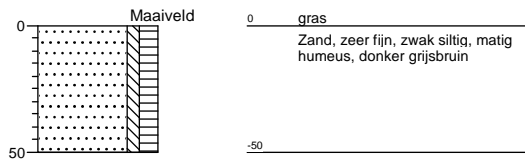
Boring: 13

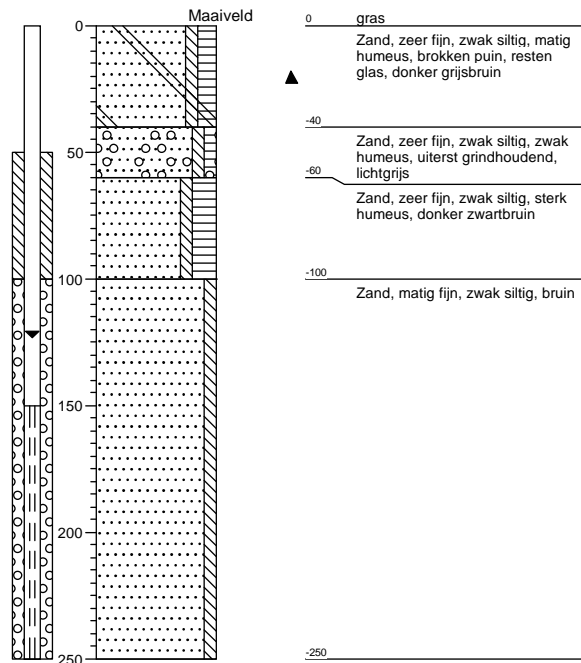
Boring: 14

Boring: 15

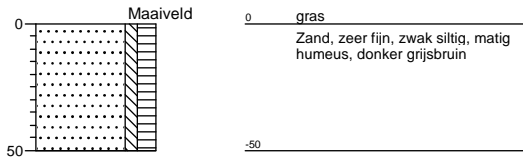
Boring: 16

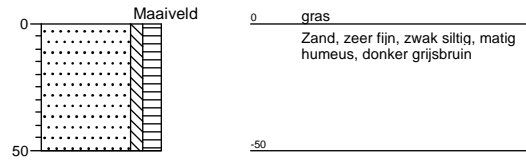
Projectcode: EN01700

Projectnaam: Sonnegaweg 3 te Sonnega

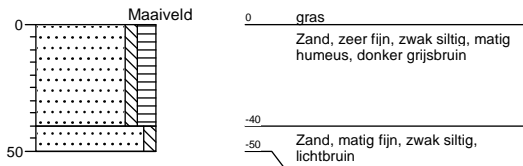
Boring: 17

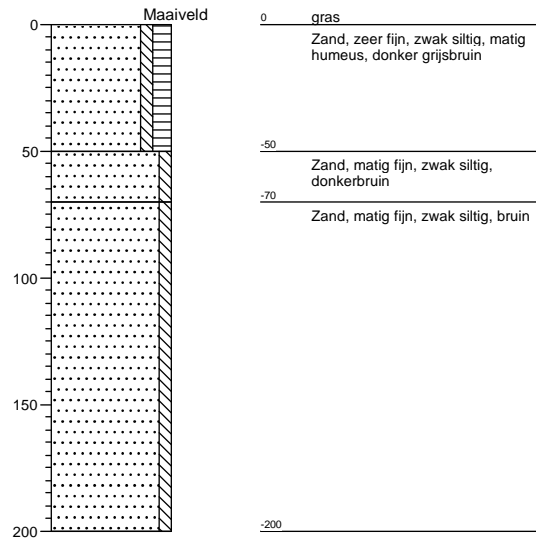
Boring: 18

Boring: 19

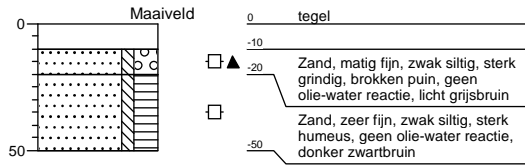
Boring: 20

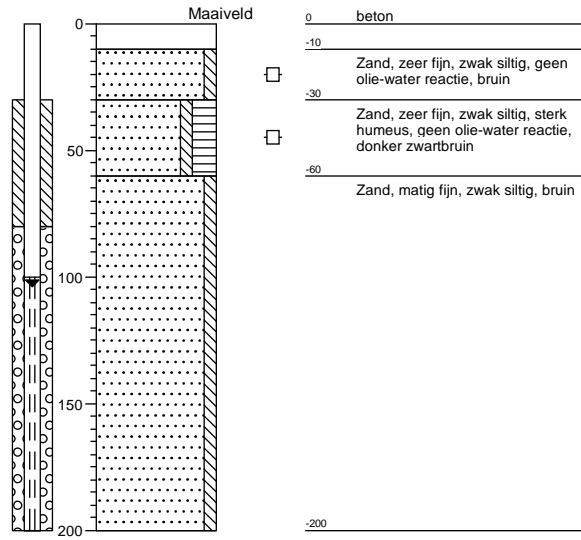
Projectcode: EN01700

Projectnaam: Sonnegaweg 3 te Sonnega

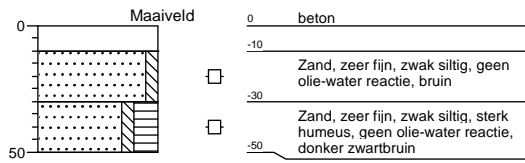
Boring: 21

Boring: 22

Boring: 23

Bijlage 4
Analyserapporten

Onderzoeksrapport

Opdrachtgever:

Opdrachtgever : Enviso Ingenieursbureau
 Aanvrager : Dhr. G. Knol
 Adres : Postbus 508
 Postcode en plaats : 9200 AM Drachten

Pagina: 1 van 7

Opdrachtgegevens:

Opdrachtcode : EN01700
 Rapportnummer : P110900848 (v1)
 Opdracht omschr. : Sonnegaweg 3 te Sonnega
 Bemonsterd door : Opdrachtgever

Labcomcode: : 1109123EVS
 Datum opdracht : 21-09-2011
 Startdatum : 21-09-2011
 Datum rapportage : 27-09-2011

Monstergegevens:

Nr.	Labnr.	Monsteromschrijving	Monstersoort	Datum bemonstering
1	M110902694	MM1	Grond	19-09-2011
2	M110902695	MM2	Grond	19-09-2011
3	M110902696	MM3	Grond	20-09-2011
4	M110902697	MM4	Grond	19-09-2011

Resultaten:

	Intern ref.nr.	Eenheid	1	2	3	4
S Mvb. SIKB AS3000	MVB-VBH-AS3000-G01		+	+	+	+
S Droge stof	DIV-DS-G01	% (m/m)	81,8	87,2	83,9	85,1
S Organische stof	DIV-ORG-G01	% van ds	5,0 ⁽¹⁾	3,7 ⁽¹⁾	4,6 ⁽¹⁾	<1,0 ⁽¹⁾
S Lutum (korrel fractie < 2 µm)	DIV-LUT-G01	% van ds	3,1	2,4	2,7	2,1
Metalen						
S Barium	ICP-BEP-01	mg/kg ds	16	45	17	<10
S Cadmium	ICP-BEP-01	mg/kg ds	<0,30	<0,30	<0,30	<0,30
S Kobalt	ICP-BEP-01	mg/kg ds	<3,0	<3,0	<3,0	<3,0
S Koper	ICP-BEP-01	mg/kg ds	7,5	8,2	6,0	<5,0
S Kwik	Met-Hg-01	mg/kg ds	<0,10	0,1	<0,10	<0,10
S Lood	ICP-BEP-01	mg/kg ds	16	37	16	<10
S Molybdeen	ICP-BEP-01	mg/kg ds	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5
S Nikkel	ICP-BEP-01	mg/kg ds	<5,0	5,8	<5,0	<5,0
S Zink	ICP-BEP-01	mg/kg ds	26	52	140	<10
Minerale olie						
S Minerale olie C10 - C40	GC3-OLIE-01	mg/kg ds	<38	170 ⁽³⁾	<38	<38
Minerale olie C10 - C12	GC3-OLIE-01	mg/kg ds	<20	<20	<20	<20
Minerale olie C12 - C22	GC3-OLIE-01	mg/kg ds	<20	32	<20	<20
Minerale olie C22 - C30	GC3-OLIE-01	mg/kg ds	<20	60	<20	<20
Minerale olie C30 - C40	GC3-OLIE-01	mg/kg ds	<20	80	<20	<20
Chromatogram			-	+	-	-
Polychloorbifenylen						
S PCB 28	LV-GCMS-01	mg/kg ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
S PCB 52	LV-GCMS-01	mg/kg ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
S PCB 101	LV-GCMS-01	mg/kg ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
S PCB 118	LV-GCMS-01	mg/kg ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
S PCB 138	LV-GCMS-01	mg/kg ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
S PCB 153	LV-GCMS-01	mg/kg ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
S PCB 180	LV-GCMS-01	mg/kg ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010

Zie volgende pagina

HET MILIEULABORATORIUM IS INGEGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
 ONDER NR. L100 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

Banknr. RABO nr. 11.09.61.900 • Handelsregister 060.58.291 Enschede • BTW nr. NL801877118B01 • IBAN: NL24 RABO 0110961900 • Swift adres: RABO NL 2U

Oprachten worden uitgevoerd volgens de Algemene Voorwaarden van ACMAA BV gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Oost Nederland.

ACMAA B.V. ANALYTISCH CHEMISCH MILIEU ADVIESBUREAU ALMELO

Laboratorium/Adviesbureau
 Industrieterrein: Westermaat • Hazenweg 30
 7556 BM Hengelo • telefoon 074 - 2560600 • fax 074 - 2508402
 E-mail: info@acmaa.nl • Internet: www.acmaa.nl

Onderzoeksrapport

Opdrachtgever:

Opdrachtgever : Enviso Ingenieursbureau
 Aanvrager : Dhr. G. Knol
 Adres : Postbus 508
 Postcode en plaats : 9200 AM Drachten

Pagina: 2 van 7

Opdrachtgegevens:

Opdrachtcode : EN01700
 Rapportnummer : P110900848 (v1)
 Opdracht omschr. : Sonnegaweg 3 te Sonnega
 Bemonsterd door : Opdrachtgever

Labcomcode: : 1109123EVS
 Datum opdracht : 21-09-2011
 Startdatum : 21-09-2011
 Datum rapportage : 27-09-2011

Monstergegevens:

Nr.	Labnr.	Monsteromschrijving	Monstersoort	Datum bemonstering
1	M110902694	MM1	Grond	19-09-2011
2	M110902695	MM2	Grond	19-09-2011
3	M110902696	MM3	Grond	20-09-2011
4	M110902697	MM4	Grond	19-09-2011

Resultaten:

Parameter	Intern ref.nr.	Eenheid	1	2	3	4
Polychloorbifenylen						
S PCB (som 7)	LV-GCMS-01	mg/kg ds	0,0049 ⁽²⁾	0,0049 ⁽²⁾	0,0049 ⁽²⁾	0,0049 ⁽²⁾
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (VROM)						
S Naftaleen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,05	0,32	<0,05	<0,05
S Fenanthreen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,05	6,0	0,10	<0,05
S Anthraceen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,05	0,86	<0,05	<0,05
S Fluorantheen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,05	12	0,18	<0,05
S Benzo(a)anthraceen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,05	4,3	0,07	<0,05
S Chryseen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,05	4,4	0,09	<0,05
S Benzo(k)fluorantheen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,05	2,3	<0,05	<0,05
S Benzo(a)pyreen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,05	4,5	0,08	<0,05
S Benzo(g,h,i)peryleen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,05	3,6	0,06	<0,05
S Indeno(1,2,3-c,d)pyreen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,05	3,3	0,07	<0,05
S Totaal PAK 10 VROM	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,35 ⁽²⁾	41	0,76 ⁽²⁾	0,35 ⁽²⁾

S = door RvA geaccrediteerd conform SIKB AS3000.

Opmerkingen:

- 1 = Organische stof is als gloeiverlies bepaald en gecorrigeerd voor het gemeten gehalte aan lutum.
 2 = Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.
 3 = Het patroon duidt op een middelzware oliefractie, zware oliefractie en PAK.

Verpakkingen bij monster: M110902694 (MM1)

1-1	0	50	Y2783550
2-1	0	40	Y3189186
3-1	0	50	Y2784336
4-1	0	50	Y3189194
5-1	0	50	Y3189183
6-1	0	50	Y3256433

Verpakkingen bij monster: M110902695 (MM2)

10-1	0	50	Y3189189
11-1	10	40	Y3255915
12-1	0	30	Y3255910
13-1	0	20	Y3255909
16-1	0	40	Y3255923
7-1	0	40	Y3189174
8-1	0	50	Y3256440

HET MILIEULABORATORIUM IS INGEGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
 ONDER NR. L100 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

Banknr. RABO nr. 11.09.61.900 • Handelsregister 060.58.291 Enschede • BTW nr. NL801877118B01 • IBAN: NL24 RABO 0110961900 • Swift adres: RABO NL 2U

Opdrachten worden uitgevoerd volgens de Algemene Voorwaarden van ACMAA BV gedeponneerd bij de Kamer van Koophandel Oost Nederland.

ACMAA B.V. ANALYTISCH CHEMISCH MILIEU ADVIESBUREAU ALMELO

Laboratorium/Adviesbureau
Industrieterrein: Westermaat • Hazenweg 30
7556 BM Hengelo • telefoon 074 - 2560600 • fax 074 - 2508402
E-mail: info@acmaa.nl • Internet: www.acmaa.nl

Onderzoeksrapport

Opdrachtgever:

Opdrachtgever : Enviso Ingenieursbureau
Aanvrager : Dhr. G. Knol
Adres : Postbus 508
Postcode en plaats : 9200 AM Drachten

Pagina: 3 van 7

Opdrachtgegevens:

Opdrachtcode : EN01700
Rapportnummer : P110900848 (v1)
Opdracht omschr. : Sonnegaweg 3 te Sonnega
Bemonsterd door : Opdrachtgever

Labcomcode: : 1109123EVS
Datum opdracht : 21-09-2011
Startdatum : 21-09-2011
Datum rapportage : 27-09-2011

Monstergegevens:

Nr.	Labnr.	Monsteromschrijving	Monstersoort	Datum bemonstering
1	M110902694	: MM1	Grond	: 19-09-2011
2	M110902695	: MM2	Grond	: 19-09-2011
3	M110902696	: MM3	Grond	: 20-09-2011
4	M110902697	: MM4	Grond	: 19-09-2011

Verpakkingen bij monster: M110902695 (MM2)

9-1	0	50	Y3189187
-----	---	----	----------

Verpakkingen bij monster: M110902696 (MM3)

14-1	0	50	Y3256185
15-1	0	50	Y3255925
17-1	0	50	Y3255924
18-1	0	50	Y3255920
19-1	0	40	Y3255921
20-1	0	50	Y3256182

Verpakkingen bij monster: M110902697 (MM4)

11-3	80	130	Y3255916
11-4	130	180	Y3255913
3-3	70	120	Y3258070
3-4	120	170	Y3258071
3-5	170	200	Y3256441
6-3	70	120	Y3258058
6-4	120	160	Y3258068
6-5	160	200	Y3256437

Hoofd lab. ing. B.J. Gerritsen

Handtekening:

Dit rapport mag niet anders dan in z'n geheel worden gereproduceerd zonder de schriftelijke toestemming van het laboratorium.
De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de monsters, zoals die door u voor analyse ter beschikking werden gesteld.

Nadere informatie over de toegepaste methodes en prestatiekenmerken is beschikbaar en kan op aanvraag worden verkregen. Tevens is de informatiegids te raadplegen op de website www.acmaa.nl.

HET MILIEULABORATORIUM IS INGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
ONDER NR. L100 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

Banknr. RABO nr. 11.09.61.900 • Handelsregister 060.58.291 Enschede • BTW nr. NL801877118B01 • IBAN: NL24 RABO 0110961900 • Swift adres: RABO NL 2U

Opdrachten worden uitgevoerd volgens de Algemene Voorwaarden van ACMAA BV gedeponeed bij de Kamer van Koophandel Oost Nederland.

Onderzoeksrapport

Opdrachtgever:

Opdrachtgever : Envisio Ingenieursbureau
 Aanvrager : Dhr. G. Knol
 Adres : Postbus 508
 Postcode en plaats : 9200 AM Drachten

Pagina: 4 van 7

Opdrachtgegevens:

Opdrachtcode : EN01700
 Rapportnummer : P110900848 (v1)
 Opdracht omschr. : Sonnegaweg 3 te Sonnega
 Bemonsterd door : Opdrachtgever

Labcomcode: : 1109123EVS
 Datum opdracht : 21-09-2011
 Startdatum : 21-09-2011
 Datum rapportage : 27-09-2011

Monstergegevens:

Nr. Labnr. Monsteromschrijving
 5 M110902698 : MM5
 6 M110902699 : MM6

Monstersoort Datum bemonstering
 Grond : 20-09-2011
 Grond : 20-09-2011

Resultaten:

Parameter	Intern ref.nr.	Eenheid	5	6
S Mvb. SIKB AS3000	MVB-VBH-AS3000-G01		+	+
S Droge stof	DIV-DS-G01	% (m/m)	85,0	86,0
S Organische stof	DIV-ORG-G01	% van ds	<1,0 ⁽¹⁾	2,3 ⁽¹⁾
Korrelgrootteverdeling				
S Lutum (korrelfractie < 2 µm)	DIV-LUT-G01	% van ds	1,7	2,0
Metalen				
S Barium	ICP-BEP-01	mg/kg ds	16	
S Cadmium	ICP-BEP-01	mg/kg ds	<0,30	
S Kobalt	ICP-BEP-01	mg/kg ds	<3,0	
S Koper	ICP-BEP-01	mg/kg ds	<5,0	
S Kwik	Met-Hg-01	mg/kg ds	<0,10	
S Lood	ICP-BEP-01	mg/kg ds	<10	
S Molybdeen	ICP-BEP-01	mg/kg ds	<1,5	
S Nikkel	ICP-BEP-01	mg/kg ds	<5,0	
S Zink	ICP-BEP-01	mg/kg ds	11	
Vluchtige aromatische koolwaterstoffen				
S Benzeen	GC-VLUCHTIG-01	mg/kg ds		<0,05
S Toluene	GC-VLUCHTIG-01	mg/kg ds		<0,05
S Ethylbenzeen	GC-VLUCHTIG-01	mg/kg ds		<0,05
S Xyleen (som meta + para)	GC-VLUCHTIG-01	mg/kg ds		<0,05
S 2-Xyleen (ortho-Xyleen)	GC-VLUCHTIG-01	mg/kg ds		<0,05
S Xylenen (som)	GC-VLUCHTIG-01	mg/kg ds		0,070 ^(3,2)
S Naftaleen	GC-VLUCHTIG-01	mg/kg ds		<0,05
Minerale olie				
S Minerale olie C10 - C40	GC3-OLIE-01	mg/kg ds	<38	<38
Minerale olie C10 - C12	GC3-OLIE-01	mg/kg ds	<20	<20
Minerale olie C12 - C22	GC3-OLIE-01	mg/kg ds	<20	<20
Minerale olie C22 - C30	GC3-OLIE-01	mg/kg ds	<20	<20
Minerale olie C30 - C40	GC3-OLIE-01	mg/kg ds	<20	<20
Chromatogram			-	-

Zie volgende pagina

HET MILIEULABORATORIUM IS INGEGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
 ONDER NR. L100 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

Banknr. RABO nr. 11.09.61.900 • Handelsregister 060.58.291 Enschede • BTW nr. NL801877118B01 • IBAN: NL24 RABO 0110961900 • Swift adres: RABO NL 2U

Opdrachten worden uitgevoerd volgens de Algemene Voorwaarden van ACMAA BV gedeponneerd bij de Kamer van Koophandel Oost Nederland.

ACMAA B.V. ANALYTISCH CHEMISCH MILIEU ADVIESBUREAU ALMELO

Laboratorium/Adviesbureau
 Industrierrein: Westermaat • Hazenweg 30
 7556 BM Hengelo • telefoon 074 - 2560600 • fax 074 - 2508402
 E-mail: info@acmaa.nl • Internet: www.acmaa.nl

Onderzoeksrapport

Opdrachtgever:

Opdrachtgever : Enviso Ingenieursbureau
 Aanvrager : Dhr. G. Knol
 Adres : Postbus 508
 Postcode en plaats : 9200 AM Drachten

Pagina: 5 van 7

Opdrachtgegevens:

Opdrachtcode : EN01700
 Rapportnummer : P110900848 (v1)
 Opdracht omschr. : Sonnegaweg 3 te Sonnega
 Bemonsterd door : Opdrachtgever

Labcomcode: : 1109123EVS
 Datum opdracht : 21-09-2011
 Startdatum : 21-09-2011
 Datum rapportage : 27-09-2011

Monstergegevens:

Nr. Labnr. Monsteromschrijving
 5 M110902698 : MM5
 6 M110902699 : MM6

Monstersoort Datum bemonstering
 Grond : 20-09-2011
 Grond : 20-09-2011

Resultaten:

Parameter	Intern ref.nr.	Eenheid	5	6
Polychloorbifenylen				
S PCB 28	LV-GCMS-01	mg/kg ds	<0,0010	
S PCB 52	LV-GCMS-01	mg/kg ds	<0,0010	
S PCB 101	LV-GCMS-01	mg/kg ds	<0,0010	
S PCB 118	LV-GCMS-01	mg/kg ds	<0,0010	
S PCB 138	LV-GCMS-01	mg/kg ds	<0,0010	
S PCB 153	LV-GCMS-01	mg/kg ds	<0,0010	
S PCB 180	LV-GCMS-01	mg/kg ds	<0,0010	
S PCB (som 7)	LV-GCMS-01	mg/kg ds	0,0049 ⁽²⁾	
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (VROM)				
S Naftaleen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,05	
S Fenanthreen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,30	
S Anthraceen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,05	
S Fluorantheen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,62	
S Benzo(a)anthraceen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,21	
S Chryseen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,21	
S Benzo(k)fluorantheen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,10	
S Benzo(a)pyreen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,18	
S Benzo(g,h,i)peryleen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,15	
S Indeno(1,2,3-c,d)pyreen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,14	
S Totaal PAK 10 VROM	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	2,0 ⁽²⁾	

S = door RvA geaccrediteerd conform SIKB AS3000.

Opmerkingen:

- 1 = Organische stof is als gloeiverlies bepaald en gecorrigeerd voor het gemeten gehalte aan lutum.
 2 = Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.
 3 = Methode vluchtige aromatische en gehalogeneerde koolwaterstoffen : GC-MS

Verpakkingen bij monster: M110902698 (MM5)

13-3	70	120	Y3255908
13-4	120	170	Y3255907
16-4	100	150	Y3255919
16-5	150	200	Y3255912
16-6	200	250	Y3255914
20-3	70	120	Y3256180

HET MILIEULABORATORIUM IS INGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
 ONDER NR. L100 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

Banknr. RABO nr. 11.09.61.900 • Handelsregister 060.58.291 Enschede • BTW nr. NL801877118B01 • IBAN: NL24 RABO 0110961900 • Swift adres: RABO NL 2U

Opdrachten worden uitgevoerd volgens de Algemene Voorwaarden van ACMAA BV gedeponneerd bij de Kamer van Koophandel Oost Nederland.

ACMAA B.V. ANALYTISCH CHEMISCH MILIEU ADVIESBUREAU ALMELO

Laboratorium/Adviesbureau
Industrieterrein: Westermaat • Hazenweg 30
7556 BM Hengelo • telefoon 074 - 2560600 • fax 074 - 2508402
E-mail: info@acmaa.nl • Internet: www.acmaa.nl

Onderzoeksrapport

Opdrachtgever:

Opdrachtgever : Enviso Ingenieursbureau
Aanvrager : Dhr. G. Knol
Adres : Postbus 508
Postcode en plaats : 9200 AM Drachten

Pagina: 6 van 7

Opdrachtgegevens:

Opdrachtcode : EN01700
Rapportnummer : P110900848 (v1)
Opdracht omschr. : Sonnegaweg 3 te Sonnega
Bemonsterd door : Opdrachtgever

Labcomcode: : 1109123EVS
Datum opdracht : 21-09-2011
Startdatum : 21-09-2011
Datum rapportage : 27-09-2011

Monstergegevens:

Nr. Labnr. Monsteromschrijving
5 M110902698 : MM5
6 M110902699 : MM6

Monstersoort Datum bemonstering
Grond : 20-09-2011
Grond : 20-09-2011

Verpakkingen bij monster: M110902698 (MM5)

20-4	120	170	Y3256178
------	-----	-----	----------

Verpakkingen bij monster: M110902699 (MM6)

21-1	10	20	Y3256181
22-1	10	30	Y3256163
23-1	10	30	Y3256175

Hoofd lab. ing. B.J. Gerritsen

Handtekening:

Dit rapport mag niet anders dan in z'n geheel worden gereproduceerd zonder de schriftelijke toestemming van het laboratorium.
De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de monsters, zoals die door u voor analyse ter beschikking werden gesteld.

Nadere informatie over de toegepaste methodes en prestatiekenmerken is beschikbaar en kan op aanvraag worden verkregen. Tevens is de informatiegids te raadplegen op de website www.acmaa.nl.

HET MILIEULABORATORIUM IS INGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
ONDER NR. L100 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

Banknr. RABO nr. 11.09.61.900 • Handelsregister 060.58.291 Enschede • BTW nr. NL801877118B01 • IBAN: NL24 RABO 0110961900 • Swift adres: RABO NL 2U

Opdrachten worden uitgevoerd volgens de Algemene Voorwaarden van ACMAA BV gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Oost Nederland.

ACMAA B.V. ANALYTISCH CHEMISCH MILIEU ADVIESBUREAU ALMELO

Laboratorium/Adviesbureau
Industrieterrein: Westermaat • Hazenweg 30
7556 BM Hengelo • telefoon 074 - 2560600 • fax 074 - 2508402
E-mail: info@acmaa.nl • Internet: www.acmaa.nl

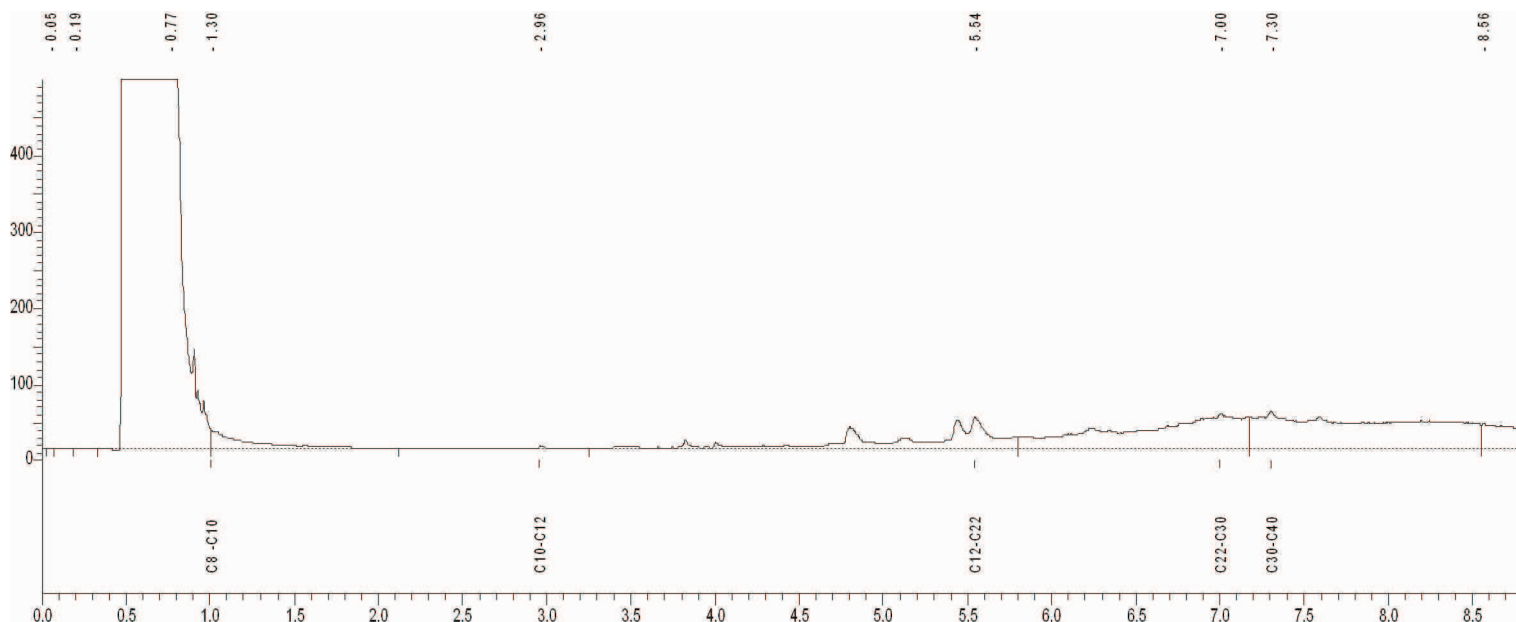
Bijlage Chromatogram

Pagina: 7 van 7

Gegevens:

Opdrachtcode : EN01700
Rapportnummer : P110900848 (v1)
Opdracht omschr. : Sonnegaweg 3 te Sonnega
Monsternaam : MM2
Monstersoort : Grond
Verdunning : 1

Labcomcode : 1109123EVS
Monstercode : M110902695
Opdrachtgever : Enviso Ingenieursbureau
Aanvrager : Dhr. G. Knol
Bestandsnaam : G23I025.TX0
Datum : 26-09-2011

C8-C10 = 0.336 - 1.004 min.
C10-C12 = 1.004 - 2.119 min.
C12-C22 = 2.119 - 3.256 min.
C22-C30 = 3.256 - 5.803 min.
C30-C40 = 5.803 - 7.172 min.

Karakterisering olie naar alkaantraject:

C9 -C14 benzine
C10-C16 kerosine en petroleum
C10-C28 diesel en gasolie
C20-C36 motorolie
C10-C36 stookolie

Onderzoeksrapport

Opdrachtgever:

Opdrachtgever : Enviso Ingenieursbureau
 Aanvrager : Dhr. G. Knol
 Adres : Postbus 508
 Postcode en plaats : 9200 AM Drachten

Pagina: 1 van 4

Opdrachtgegevens:

Opdrachtcode : EN01700
 Rapportnummer : P110901219 (v1)
 Opdracht omschr. : Uitsplitsing MM2 Sonnegaweg 3 te Sonnega
 Bemonsterd door : Opdrachtgever

Labcomcode: : 1109149EVS
 Datum opdracht : 29-09-2011
 Startdatum : 29-09-2011
 Datum rapportage : 05-10-2011

Monstergegevens:

Nr.	Labnr.	Monsteromschrijving	Monstersoort	Datum bemonstering
1	M110903869	M10	Grond	21-09-2011
2	M110903870	M11	Grond	21-09-2011
3	M110903871	M12	Grond	21-09-2011
4	M110903872	M13	Grond	21-09-2011

Resultaten:

	Intern ref.nr.	Eenheid	1	2	3	4
S Mvb. SIKB AS3000	MVB-VBH-AS3000-G01		+	+	+	+
S Droge stof	DIV-DS-G01	% (m/m)	83,8 ⁽¹⁾	87,4 ⁽¹⁾	86,2 ⁽¹⁾	85,8 ⁽¹⁾
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (VROM)						
S Naftaleen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,05	<0,05	<0,05	<0,47 ⁽³⁾
S Fenanthreen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,05	<0,05	0,19	3,4
S Anthraceen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,05	<0,05	<0,05	0,59
S Fluorantheen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,07	0,13	0,40	13
S Benzo(a)anthraceen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,05	0,07	0,22	5,7
S Chryseen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,05	0,08	0,19	6,1
S Benzo(k)fluorantheen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,05	<0,05	0,12	3,4
S Benzo(a)pyreen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,05	0,09	0,23	7,2
S Benzo(g,h,i)peryleen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,05	0,08	0,19	6,0
S Indeno(1,2,3-c,d)pyreen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,05	0,09	0,21	6,3
S Totaal PAK 10 VROM	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,38 ⁽²⁾	0,70 ⁽²⁾	1,8 ⁽²⁾	52 ⁽²⁾

S = door RvA geaccrediteerd conform SIKB AS3000.

Opmerkingen:

1 = De opdracht is te laat aangeleverd. De conserveringstermijn is overschreden. De betrouwbaarheid van het resultaat kan zijn beïnvloed.
 2 = Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.
 3 = De rapportagegrens is verhoogd, omdat bij de analyse een verdunningsstap noodzakelijk was. Dit als gevolg van het in verhoogde concentratie voorkomen van 1 of meerdere componenten.

Verpakkingen bij monster: M110903869 (M10)

10-1 0 50 Y3189189

Verpakkingen bij monster: M110903870 (M11)

11-1 10 40 Y3255915

Verpakkingen bij monster: M110903871 (M12)

12-1 0 30 Y3255910

Verpakkingen bij monster: M110903872 (M13)

13-1 0 20 Y3255909

HET MILIEULABORATORIUM IS INGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
 ONDER NR. L100 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

ACMAA B.V. ANALYTISCH CHEMISCH MILIEU ADVIESBUREAU ALMELO

Laboratorium/Adviesbureau
Industrieterrein: Westermaat • Hazenweg 30
7556 BM Hengelo • telefoon 074 - 2560600 • fax 074 - 2508402
E-mail: info@acmaa.nl • Internet: www.acmaa.nl

Onderzoeksrapport

Opdrachtgever:

Opdrachtgever : Envisio Ingenieursbureau
Aanvrager : Dhr. G. Knol
Adres : Postbus 508
Postcode en plaats : 9200 AM Drachten

Pagina: 2 van 4

Opdrachtgegevens:

Opdrachtcode	: EN01700	Labcomcode:	: 1109149EVS
Rapportnummer	: P110901219 (v1)	Datum opdracht	: 29-09-2011
Opdracht omschr.	: Uitsplitsing MM2 Sonnegaweg 3 te Sonnega	Startdatum	: 29-09-2011
Bemonsterd door	: Opdrachtgever	Datum rapportage	: 05-10-2011

Monstergegevens:

Nr.	Labnr.	Monsteromschrijving	Monstersoort	Datum bemonstering
1	M110903869	: M10	Grond	: 21-09-2011
2	M110903870	: M11	Grond	: 21-09-2011
3	M110903871	: M12	Grond	: 21-09-2011
4	M110903872	: M13	Grond	: 21-09-2011

Hoofd lab. ing. H. Punte

Handtekening:

Dit rapport mag niet anders dan in z'n geheel worden gereproduceerd zonder de schriftelijke toestemming van het laboratorium.
De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de monsters, zoals die door u voor analyse ter beschikking werden gesteld.

Nadere informatie over de toegepaste methodes en prestatiekenmerken is beschikbaar en kan op aanvraag worden verkregen. Tevens is de informatiegids te raadplegen op de website www.acmaa.nl.

HET MILIEULABORATORIUM IS INGEGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
ONDER NR. L100 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

Banknr. RABO nr. 11.09.61.900 • Handelsregister 060.58.291 Enschede • BTW nr. NL801877118B01 • IBAN: NL24 RABO 0110961900 • Swift adres: RABO NL 2U

Opdrachten worden uitgevoerd volgens de Algemene Voorwaarden van ACMAA BV gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Oost Nederland.

Onderzoeksrapport

Opdrachtgever:

Opdrachtgever : Envisio Ingenieursbureau
 Aanvrager : Dhr. G. Knol
 Adres : Postbus 508
 Postcode en plaats : 9200 AM Drachten

Pagina: 3 van 4

Opdrachtgegevens:

Opdrachtcode : EN01700
 Rapportnummer : P110901219 (v1)
 Opdracht omschr. : Uitsplitsing MM2 Sonnegaweg 3 te Sonnega
 Bemonsterd door : Opdrachtgever

Labcomcode: : 1109149EVS
 Datum opdracht : 29-09-2011
 Startdatum : 29-09-2011
 Datum rapportage : 05-10-2011

Monstergegevens:

Nr.	Labnr.	Monsteromschrijving	Monstersoort	Datum bemonstering
5	M110903873	M16	Grond	21-09-2011
6	M110903874	M7	Grond	21-09-2011
7	M110903875	M8	Grond	21-09-2011
8	M110903876	M9	Grond	21-09-2011

Resultaten:

Parameter	Intern ref.nr.	Eenheid	5	6	7	8
S Mvb. SIKB AS3000	MVB-VBH-AS3000-G01		+	+	+	+
S Droge stof	DIV-DS-G01	% (m/m)	87,4 ⁽¹⁾	87,0 ⁽¹⁾	87,0 ⁽¹⁾	84,7 ⁽¹⁾
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (VROM)						
S Naftaleen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05
S Fenanthreen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,13	<0,05	0,08	0,20
S Anthraceen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,05	<0,05	<0,05	0,12
S Fluorantheen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,36	0,10	0,23	0,93
S Benzo(a)anthraceen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,19	0,06	0,12	0,47
S Chryseen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,21	0,06	0,12	0,42
S Benzo(k)fluorantheen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,12	<0,05	0,08	0,30
S Benzo(a)pyreen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,25	0,07	0,16	0,70
S Benzo(g,h,i)peryleen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,19	0,07	0,16	0,59
S Indeno(1,2,3-c,d)pyreen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,21	0,07	0,16	0,62
S Totaal PAK 10 VROM	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	1,7 ⁽²⁾	0,58 ⁽²⁾	1,2 ⁽²⁾	4,4 ⁽²⁾

S = door RvA geaccrediteerd conform SIKB AS3000.

Opmerkingen:

1 = De opdracht is te laat aangeleverd. De conserveringstermijn is overschreden. De betrouwbaarheid van het resultaat kan zijn beïnvloed.
 2 = Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Verpakkingen bij monster: M110903873 (M16)

16-1 0 40 Y3255923

Verpakkingen bij monster: M110903874 (M7)

7-1 0 40 Y3189174

Verpakkingen bij monster: M110903875 (M8)

8-1 0 50 Y3256440

Verpakkingen bij monster: M110903876 (M9)

9-1 0 50 Y3189187

HET MILIEULABORATORIUM IS INGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
 ONDER NR. L100 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

ACMAA B.V. ANALYTISCH CHEMISCH MILIEU ADVIESBUREAU ALMELO

Laboratorium/Adviesbureau
Industrieterrein: Westermaat • Hazenweg 30
7556 BM Hengelo • telefoon 074 - 2560600 • fax 074 - 2508402
E-mail: info@acmaa.nl • Internet: www.acmaa.nl

Onderzoeksrapport

Opdrachtgever:

Opdrachtgever : Envisio Ingenieursbureau
Aanvrager : Dhr. G. Knol
Adres : Postbus 508
Postcode en plaats : 9200 AM Drachten

Pagina: 4 van 4

Opdrachtgegevens:

Opdrachtcode : EN01700
Rapportnummer : P110901219 (v1)
Opdracht omschr. : Uitsplitsing MM2 Sonnegaweg 3 te Sonnega
Bemonsterd door : Opdrachtgever

Labcomcode: : 1109149EVS
Datum opdracht : 29-09-2011
Startdatum : 29-09-2011
Datum rapportage : 05-10-2011

Monstergegevens:

Nr.	Labnr.	Monsteromschrijving	Monstersoort	Datum bemonstering
5	M110903873	: M16	Grond	: 21-09-2011
6	M110903874	: M7	Grond	: 21-09-2011
7	M110903875	: M8	Grond	: 21-09-2011
8	M110903876	: M9	Grond	: 21-09-2011

Hoofd lab. ing. H. Punte

Handtekening:

Dit rapport mag niet anders dan in z'n geheel worden gereproduceerd zonder de schriftelijke toestemming van het laboratorium.
De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de monsters, zoals die door u voor analyse ter beschikking werden gesteld.

Nadere informatie over de toegepaste methodes en prestatiekenmerken is beschikbaar en kan op aanvraag worden verkregen. Tevens is de informatiegids te raadplegen op de website www.acmaa.nl.

HET MILIEULABORATORIUM IS INGEGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
ONDER NR. L100 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

Banknr. RABO nr. 11.09.61.900 • Handelsregister 060.58.291 Enschede • BTW nr. NL801877118B01 • IBAN: NL24 RABO 0110961900 • Swift adres: RABO NL 2U

Opdrachten worden uitgevoerd volgens de Algemene Voorwaarden van ACMAA BV gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Oost Nederland.

ACMAA B.V. ANALYTISCH CHEMISCH MILIEU ADVIESBUREAU ALMELO

Laboratorium/Adviesbureau
 Industrierrein: Westermaat • Hazenweg 30
 7556 BM Hengelo • telefoon 074 - 2560600 • fax 074 - 2508402
 E-mail: info@acmaa.nl • Internet: www.acmaa.nl

Onderzoeksrapport

Opdrachtgever:

Opdrachtgever : Enviso Ingenieursbureau
 Aanvrager : Dhr. G. Knol
 Adres : Postbus 508
 Postcode en plaats : 9200 AM Drachten

Pagina: 1 van 3

Opdrachtgegevens:

Opdrachtcode : EN01700
 Rapportnummer : P110901191 (v1)
 Opdracht omschr. : Sonnegaweg 3 te Sonnega
 Bemonsterd door : Opdrachtgever

Labcomcode: : 1109138EVS
 Datum opdracht : 28-09-2011
 Startdatum : 28-09-2011
 Datum rapportage : 03-10-2011

Monstergegevens:

Nr.	Labnr.	Monsteromschrijving	Monstersoort	Datum bemonstering
1	M110903729	Pb 6	Grondwater	28-09-2011
2	M110903730	Pb 16	Grondwater	28-09-2011
3	M110903731	Pb 22	Grondwater	28-09-2011

Resultaten:

	Intern ref.nr.	Eenheid	1	2	3
Mvb. SIKB AS3000	MVB-VBH-AS3000-W01		+	+	+
S Barium	ICP-BEP-01	µg/l	66	40	
S Cadmium	ICP-BEP-01	µg/l	<0,3	<0,3	
S Kobalt	ICP-BEP-01	µg/l	5,5	2,2	
S Koper	ICP-BEP-01	µg/l	14	<5,0	
S Kwik	Met-Hg-01	µg/l	<0,05	<0,05	
S Lood	ICP-BEP-01	µg/l	<5,0	<5,0	
S Molybdeen	ICP-BEP-01	µg/l	9,2	<5,0	
S Nikkel	ICP-BEP-01	µg/l	6,7	<5,0	
S Zink	ICP-BEP-01	µg/l	55	<10	
Vluchtige aromatische koolwaterstoffen					
S Benzeen	GC-VLUCHTIG-01	µg/l	<0,20	<0,20	<0,20
S Toluene	GC-VLUCHTIG-01	µg/l	<0,20	<0,20	<0,20
S Ethylbenzeen	GC-VLUCHTIG-01	µg/l	<0,20	<0,20	<0,20
S Xyleen (som meta + para)	GC-VLUCHTIG-01	µg/l	<0,10	<0,10	<0,10
S 2-Xyleen (ortho-Xyleen)	GC-VLUCHTIG-01	µg/l	<0,10	<0,10	<0,10
S Xylenen (som)	GC-VLUCHTIG-01	µg/l	0,14 ^(1,2)	0,14 ^(1,2)	0,14 ^(1,2)
S Aromaten (som)	GC-VLUCHTIG-01	µg/l			0,56 ⁽²⁾
S Styreen (Vinylbenzeen)	GC-VLUCHTIG-01	µg/l	<0,20	<0,20	
S Naftaleen	GC-VLUCHTIG-01	µg/l	<0,05	<0,05	<0,05
Minerale olie					
S Minerale olie C10 - C40	GC3-OLIE-01	µg/l	<50	<50	<50
Minerale olie C10 - C12	GC3-OLIE-01	µg/l	<50	<50	<50
Minerale olie C12 - C22	GC3-OLIE-01	µg/l	<50	<50	<50
Minerale olie C22 - C30	GC3-OLIE-01	µg/l	<50	<50	<50
Minerale olie C30 - C40	GC3-OLIE-01	µg/l	<50	<50	<50

Zie volgende pagina

HET MILIEULABORATORIUM IS INGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
 ONDER NR. L100 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

Banknr. RABO nr. 11.09.61.900 • Handelsregister 060.58.291 Enschede • BTW nr. NL801877118B01 • IBAN: NL24 RABO 0110961900 • Swift adres: RABO NL 2U

Opdrachten worden uitgevoerd volgens de Algemene Voorwaarden van ACMAA BV gedeponneerd bij de Kamer van Koophandel Oost Nederland.

ACMAA B.V. ANALYTISCH CHEMISCH MILIEU ADVIESBUREAU ALMELO

Laboratorium/Adviesbureau
 Industrierrein: Westermaat • Hazenweg 30
 7556 BM Hengelo • telefoon 074 - 2560600 • fax 074 - 2508402
 E-mail: info@acmaa.nl • Internet: www.acmaa.nl

Onderzoeksrapport

Opdrachtgever:

Opdrachtgever : Envisio Ingenieursbureau
 Aanvrager : Dhr. G. Knol
 Adres : Postbus 508
 Postcode en plaats : 9200 AM Drachten

Pagina: 2 van 3

Opdrachtgegevens:

Opdrachtcode : EN01700
 Rapportnummer : P110901191 (v1)
 Opdracht omschr. : Sonnegaweg 3 te Sonnega
 Bemonsterd door : Opdrachtgever

Labcomcode: : 1109138EVS
 Datum opdracht : 28-09-2011
 Startdatum : 28-09-2011
 Datum rapportage : 03-10-2011

Monstergegevens:

Nr.	Labnr.	Monsteromschrijving	Monstersoort	Datum bemonstering
1	M110903729	Pb 6	Grondwater	28-09-2011
2	M110903730	Pb 16	Grondwater	28-09-2011
3	M110903731	Pb 22	Grondwater	28-09-2011

Resultaten:

Parameter	Intern ref.nr.	Eenheid	1	2	3
Minerale olie					
Chromatogram			-	-	-
Vluchtige organische halogeen verbindingen					
S Dichloormethaan	GC-VLUCHTIG-01	µg/l	<0,20	<0,20	
S 1,1-Dichloorethaan	GC-VLUCHTIG-01	µg/l	<0,50	<0,50	
S 1,2-Dichloorethaan	GC-VLUCHTIG-01	µg/l	<0,10	<0,10	
S 1,1-Dichlooretheen	GC-VLUCHTIG-01	µg/l	<0,10	<0,10	
S Trans-1,2-Dichlooretheen	GC-VLUCHTIG-01	µg/l	<0,10	<0,10	
S Cis-1,2-Dichlooretheen	GC-VLUCHTIG-01	µg/l	<0,10	<0,10	
S 1,1-Dichloorpropaan	GC-VLUCHTIG-01	µg/l	<0,10	<0,10	
S 1,2-Dichloorpropaan	GC-VLUCHTIG-01	µg/l	<0,10	<0,10	
S 1,3-Dichloorpropaan	GC-VLUCHTIG-01	µg/l	<0,10	<0,10	
S Trichloormethaan (Chloroform)	GC-VLUCHTIG-01	µg/l	<0,10	<0,10	
S Tetrachloormethaan (Tetra)	GC-VLUCHTIG-01	µg/l	<0,10	<0,10	
S 1,1,1-Trichloorethaan	GC-VLUCHTIG-01	µg/l	<0,10	<0,10	
S 1,1,2-Trichloorethaan	GC-VLUCHTIG-01	µg/l	<0,10	<0,10	
S Trichlooretheen (Tri)	GC-VLUCHTIG-01	µg/l	<0,10	<0,10	
S Tetrachlooretheen (Per)	GC-VLUCHTIG-01	µg/l	<0,10	<0,10	
S Vinylchloride	GC-VLUCHTIG-01	µg/l	<0,10	<0,10	
S Tribroommethaan (Bromoform)	GC-VLUCHTIG-01	µg/l	<0,50	<0,50	
S Dichl.ethenen (som cis+trans)	GC-VLUCHTIG-01	µg/l	0,14 ^(1,2)	0,14 ^(1,2)	
S Dichloorethenen (som)	GC-VLUCHTIG-01	µg/l	0,21 ⁽²⁾	0,21 ⁽²⁾	
S Dichloorpropanen (som)	GC-VLUCHTIG-01	µg/l	0,21 ⁽²⁾	0,21 ⁽²⁾	

S = door RvA geaccrediteerd conform SIKB AS3000.

Opmerkingen:

1 = Methode vluchtige aromatische en gehalogeneerde koolwaterstoffen : GC-MS

2 = Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Verpakkingen bij monster: M110903729 (Pb 6)

HET MILIEULABORATORIUM IS INGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
 ONDER NR. L100 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

Banknr. RABO nr. 11.09.61.900 • Handelsregister 060.58.291 Enschede • BTW nr. NL801877118B01 • IBAN: NL24 RABO 0110961900 • Swift adres: RABO NL 2U

Opdrachten worden uitgevoerd volgens de Algemene Voorwaarden van ACMAA BV gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Oost Nederland.

ACMAA B.V. ANALYTISCH CHEMISCH MILIEU ADVIESBUREAU ALMELO

Laboratorium/Adviesbureau
Industrieterrein: Westermaat • Hazenweg 30
7556 BM Hengelo • telefoon 074 - 2560600 • fax 074 - 2508402
E-mail: info@acmaa.nl • Internet: www.acmaa.nl

Onderzoeksrapport

Opdrachtgever:

Opdrachtgever : Envisio Ingenieursbureau
Aanvrager : Dhr. G. Knol
Adres : Postbus 508
Postcode en plaats : 9200 AM Drachten

Pagina: 3 van 3

Opdrachtgegevens:

Opdrachtcode : EN01700
Rapportnummer : P110901191 (v1)
Opdracht omschr. : Sonnegaweg 3 te Sonnega
Bemonsterd door : Opdrachtgever

Labcomcode: : 1109138EVS
Datum opdracht : 28-09-2011
Startdatum : 28-09-2011
Datum rapportage : 03-10-2011

Monstergegevens:

Nr.	Labnr.	Monsteromschrijving
1	M110903729	Pb 6
2	M110903730	Pb 16
3	M110903731	Pb 22

Monstersoort	Datum bemonstering
Grondwater	: 28-09-2011
Grondwater	: 28-09-2011
Grondwater	: 28-09-2011

Verpakkingen bij monster: M110903729 (Pb 6)

6-1	170	270	AC330255
6-2	170	270	AC474076

Verpakkingen bij monster: M110903730 (Pb 16)

16-1	150	250	AC330237
16-2	150	250	AC474042

Verpakkingen bij monster: M110903731 (Pb 22)

22-1	100	200	AC330254
------	-----	-----	----------

Hoofd lab. ing. H. Punte

Handtekening:

Dit rapport mag niet anders dan in z'n geheel worden gereproduceerd zonder de schriftelijke toestemming van het laboratorium.

De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de monsters, zoals die door u voor analyse ter beschikking werden gesteld.

Nadere informatie over de toegepaste methodes en prestatiekenmerken is beschikbaar en kan op aanvraag worden verkregen. Tevens is de informatiegids te raadplegen op de website www.acmaa.nl.

HET MILIEULABORATORIUM IS INGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
ONDER NR. L100 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

Banknr. RABO nr. 11.09.61.900 • Handelsregister 060.58.291 Enschede • BTW nr. NL801877118B01 • IBAN: NL24 RABO 0110961900 • Swift adres: RABO NL 2U

Opdrachten worden uitgevoerd volgens de Algemene Voorwaarden van ACMAA BV gedeponseed bij de Kamer van Koophandel Oost Nederland.

ACMAA

ACMAA ALMELO B.V. LABORATORIUM VOOR VEZELONDERZOEK

Krommendijk 20A • 7603 NK Almelo • Telefoon 0546 - 873702 • Fax 0546 - 873745
E-mail: info@acmaa-almelo.nl • Internet: www.acmaa.nl

Analysecertificaat asbest

Opdracht

Opdrachtgever	ENVISO Ingenieursbureau	Opdrachtcode	V110900973
Contactpersoon	Dhr. G. Knol	Datum opdracht	20-09-2011
Adres	De Meerpaal 11	Datum ontvangst	20-09-2011
Postcode en plaats	9206 AJ Drachten	Datum rapportage	23-09-2011
Projectcode	EN01700	Pagina	1 van 1
Project omschrijving	Sonnegaweg 3 te Sonnega		

Naam	plaatmateriaal	Datum monstername	20-09-2011
Monstersoort	Materiaal	Datum analyse	21-09-2011
Monstername door	Opdrachtgever	Barcode	
Omschrijving materiaal	Golfplaat	Hechtgebonden	Ja
Analyse methode	Asbest in materiaal m.b.v. polarisatiemicroscopie - conform NEN 5896 (Q)		

Q = door RvA geaccrediteerd

Resultaten

Parameter	Resultaat	Eenheid
Chrysotiel (serpentin)	10-15	% (m/m)
Amosiet (amfibool)	<0,1	% (m/m)
Crocidoliet (amfibool)	<0,1	% (m/m)
Anthophylliet (amfibool)	<0,1	% (m/m)
Tremoliet (amfibool)	<0,1	% (m/m)
Actinoliet (amfibool)	<0,1	% (m/m)

Conclusie en/of opmerkingen:

Het aangeboden monster bevat asbest.

Directeur

Dhr. ing. L. Knikhuis

Dit rapport mag niet anders dan in z'n geheel worden gereproduceerd zonder de schriftelijke toestemming van het laboratorium. Nadere informatie over de toegepaste methodes en prestatiekenmerken is beschikbaar en kan op aanvraag worden verkregen. Resultaten hebben alleen betrekking op het aangeboden monster.

HET LABORATORIUM IS INGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
ONDER NR. L376 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

Bijlage 5

Toetsingstabellen analyseresultaten Wbb

Monstercode:	M110902694
Monsternaam:	MM1
Monstertype:	GROND
Lutum:	3.1
Organische stof:	5

Parameter	Eenheid	+/-	MM1	Aw	T	I
Mvb. SIKB AS3000			+			
Droge stof	% (m/m)		81.8			
Organische stof	% van ds		5.0			
Korrelgrootteverdeling						
Lutum (korrelfractie < 2 µm)	% van ds		3.1			
Metalen						
Barium	mg/kg ds	-	16			270
Cadmium	mg/kg ds	-	<0.30	0.40	4.6	8.7
Kobalt	mg/kg ds	-	<3.0	4.8	33	61
Koper	mg/kg ds	-	7.5	22	63	105
Kwik	mg/kg ds	-	<0.10	0.11	13	26
Lood	mg/kg ds	-	16	34	198	362
Molybdeen	mg/kg ds	-	<1.5	1.5	96	190
Nikkel	mg/kg ds	-	<5.0	13	25	37
Zink	mg/kg ds	-	26	67	205	344
Minerale olie						
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	-	<38	95	1298	2500
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds		<20			
Minerale olie C12 - C22	mg/kg ds		<20			
Minerale olie C22 - C30	mg/kg ds		<20			
Minerale olie C30 - C40	mg/kg ds		<20			
Chromatogram			-			
Polychloorbifenylen						
PCB 28	mg/kg ds		<0.0010			
PCB 52	mg/kg ds		<0.0010			
PCB 101	mg/kg ds		<0.0010			
PCB 118	mg/kg ds		<0.0010			
PCB 138	mg/kg ds		<0.0010			
PCB 153	mg/kg ds		<0.0010			
PCB 180	mg/kg ds		<0.0010			
PCB (som 7)	mg/kg ds	-	0.0049	0.010	0.26	0.50
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (VROM)						
Naftaleen	mg/kg ds		<0.05			
Fenanthreen	mg/kg ds		<0.05			
Anthraceen	mg/kg ds		<0.05			
Fluorantheen	mg/kg ds		<0.05			
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds		<0.05			
Chryseen	mg/kg ds		<0.05			
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds		<0.05			
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds		<0.05			
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds		<0.05			
Indeno(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds		<0.05			
Totaal PAK 10 VROM	mg/kg ds	-	0.35	1.5	21	40

Opmerkingen bij MM1

Organische stof	Organische stof is als gloeiverlies bepaald en gecorrigeerd voor het gemeten gehalte aan lutum.
PCB (som 7)	Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.
Totaal PAK 10 VROM	Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Legenda:

(-)	De niet verhoogde rapportagegrens is hoger dan de achtergrondwaarde.
(v)	Verhoogde rapportagegrens (meetwaarde is vermenigvuldigd met 0.7 factor voor de toetsing). Er is geen toetsingwaarde voor deze parameter.
-	Resultaat is kleiner dan achtergrondwaarde.
+	Resultaat is groter dan achtergrondwaarde.
++	Resultaat is groter dan tussenwaarde.
+++	Resultaat is groter dan interventiewaarde.

Monstercode:	M110902695
Monsternaam:	MM2
Monstertype:	GROND
Lutum:	2.4
Organische stof:	3.7

Parameter	Eenheid	+/-	MM2	Aw	T	I
Mvb. SIKB AS3000			+			
Droge stof	% (m/m)		87.2			
Organische stof	% van ds		3.7			
Korrelgrootteverdeling						
Lutum (korrelfractie < 2 µm)	% van ds		2.4			
Metalen						
Barium	mg/kg ds	-	45			249
Cadmium	mg/kg ds	-	<0.30	0.38	4.3	8.2
Kobalt	mg/kg ds	-	<3.0	4.5	30	56
Koper	mg/kg ds	-	8.2	21	60	98
Kwik	mg/kg ds	-	0.1	0.11	13	26
Lood	mg/kg ds	+	37	33	191	350
Molybdeen	mg/kg ds	-	<1.5	1.5	96	190
Nikkel	mg/kg ds	-	5.8	12	24	35
Zink	mg/kg ds	-	52	63	193	323
Minerale olie						
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	+	170	70	960	1850
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds		<20			
Minerale olie C12 - C22	mg/kg ds		32			
Minerale olie C22 - C30	mg/kg ds		60			
Minerale olie C30 - C40	mg/kg ds		80			
Chromatogram			+			
Polychloorbifenylen						
PCB 28	mg/kg ds		<0.0010			
PCB 52	mg/kg ds		<0.0010			
PCB 101	mg/kg ds		<0.0010			
PCB 118	mg/kg ds		<0.0010			
PCB 138	mg/kg ds		<0.0010			
PCB 153	mg/kg ds		<0.0010			
PCB 180	mg/kg ds		<0.0010			
PCB (som 7)	mg/kg ds	-	0.0049	0.0074	0.19	0.37
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (VROM)						
Naftaleen	mg/kg ds		0.32			
Fenantheen	mg/kg ds		6.0			
Anthraceen	mg/kg ds		0.86			
Fluorantheen	mg/kg ds		12			
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds		4.3			
Chryseen	mg/kg ds		4.4			
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds		2.3			
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds		4.5			
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds		3.6			
Indeno(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds		3.3			
Totaal PAK 10 VROM	mg/kg ds	+++	41	1.5	21	40

Opmerkingen bij MM2

Organische stof

Organische stof is als gloeiverlies bepaald en gecorrigeerd voor het gemeten gehalte aan lutum.

Minerale olie C10 - C40

Het patroon duidt op een middelzware oliefractie, zware oliefractie en PAK.

PCB (som 7)

Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Legenda:

- (-) De niet verhoogde rapportagegrens is hoger dan de achtergrondwaarde.
- (v) Verhoogde rapportagegrens (meetwaarde is vermenigvuldigd met 0.7 factor voor de toetsing).
Er is geen toetsingwaarde voor deze parameter.
- Resultaat is kleiner dan achtergrondwaarde.
- + Resultaat is groter dan achtergrondwaarde.
- ++ Resultaat is groter dan tussenwaarde.
- +++ Resultaat is groter dan interventiewaarde.

Monstercode:	M110902696
Monsternaam:	MM3
Monstertype:	GROND
Lutum:	2.7
Organische stof:	4.6

Parameter	Eenheid	+/-	MM3	Aw	T	I
Mvb. SIKB AS3000			+			
Droge stof	% (m/m)		83.9			
Organische stof	% van ds		4.6			
Korrelgrootteverdeling						
Lutum (korrelfractie < 2 µm)	% van ds		2.7			
Metalen						
Barium	mg/kg ds	-	17			258
Cadmium	mg/kg ds	-	<0.30	0.39	4.5	8.5
Kobalt	mg/kg ds	-	<3.0	4.6	31	58
Koper	mg/kg ds	-	6.0	22	62	102
Kwik	mg/kg ds	-	<0.10	0.11	13	26
Lood	mg/kg ds	-	16	34	195	357
Molybdeen	mg/kg ds	-	<1.5	1.5	96	190
Nikkel	mg/kg ds	-	<5.0	13	24	36
Zink	mg/kg ds	+	140	65	200	334
Minerale olie						
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	-	<38	87	1194	2300
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds		<20			
Minerale olie C12 - C22	mg/kg ds		<20			
Minerale olie C22 - C30	mg/kg ds		<20			
Minerale olie C30 - C40	mg/kg ds		<20			
Chromatogram			-			
Polychloorbifenylen						
PCB 28	mg/kg ds		<0.0010			
PCB 52	mg/kg ds		<0.0010			
PCB 101	mg/kg ds		<0.0010			
PCB 118	mg/kg ds		<0.0010			
PCB 138	mg/kg ds		<0.0010			
PCB 153	mg/kg ds		<0.0010			
PCB 180	mg/kg ds		<0.0010			
PCB (som 7)	mg/kg ds	-	0.0049	0.0092	0.23	0.46
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (VROM)						
Naftaleen	mg/kg ds		<0.05			
Fenanthreen	mg/kg ds		0.10			
Anthraceen	mg/kg ds		<0.05			
Fluorantheen	mg/kg ds		0.18			
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds		0.07			
Chryseen	mg/kg ds		0.09			
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds		<0.05			
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds		0.08			
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds		0.06			
Indeno(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds		0.07			
Totaal PAK 10 VROM	mg/kg ds	-	0.76	1.5	21	40

Opmerkingen bij MM3

Organische stof	Organische stof is als gloeiverlies bepaald en gecorrigeerd voor het gemeten gehalte aan lutum.
PCB (som 7)	Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.
Totaal PAK 10 VROM	Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Legenda:

(-)	De niet verhoogde rapportagegrens is hoger dan de achtergrondwaarde.
(v)	Verhoogde rapportagegrens (meetwaarde is vermenigvuldigd met 0.7 factor voor de toetsing).
	Er is geen toetsingwaarde voor deze parameter.
-	Resultaat is kleiner dan achtergrondwaarde.
+	Resultaat is groter dan achtergrondwaarde.
++	Resultaat is groter dan tussenwaarde.
+++	Resultaat is groter dan interventiewaarde.

Monstercode:	M110902697
Monsternaam:	MM4
Monstertype:	GROND
Lutum:	2.1
Organische stof:	1

Parameter	Eenheid	+/-	MM4	Aw	T	I
Mvb. SIKB AS3000			+			
Droge stof	% (m/m)		85.1			
Organische stof	% van ds		<1.0			
Korrelgrootteverdeling						
Lutum (korrelfractie < 2 µm)	% van ds		2.1			
Metalen						
Barium	mg/kg ds	-	<10			240
Cadmium	mg/kg ds	-	<0.30	0.35	4.0	7.6
Kobalt	mg/kg ds	-	<3.0	4.3	29	55
Koper	mg/kg ds	-	<5.0	19	56	92
Kwik	mg/kg ds	-	<0.10	0.10	13	25
Lood	mg/kg ds	-	<10	32	185	337
Molybdeen	mg/kg ds	-	<1.5	1.5	96	190
Nikkel	mg/kg ds	-	<5.0	12	23	35
Zink	mg/kg ds	-	<10	59	182	305
Minerale olie						
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	-	<38	38	519	1000
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds		<20			
Minerale olie C12 - C22	mg/kg ds		<20			
Minerale olie C22 - C30	mg/kg ds		<20			
Minerale olie C30 - C40	mg/kg ds		<20			
Chromatogram			-			
Polychloorbifenylen						
PCB 28	mg/kg ds		<0.0010			
PCB 52	mg/kg ds		<0.0010			
PCB 101	mg/kg ds		<0.0010			
PCB 118	mg/kg ds		<0.0010			
PCB 138	mg/kg ds		<0.0010			
PCB 153	mg/kg ds		<0.0010			
PCB 180	mg/kg ds		<0.0010			
PCB (som 7)	mg/kg ds	(-)	0.0049	0.0040	0.10	0.20
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (VROM)						
Naftaleen	mg/kg ds		<0.05			
Fenantheen	mg/kg ds		<0.05			
Anthraceen	mg/kg ds		<0.05			
Fluorantheen	mg/kg ds		<0.05			
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds		<0.05			
Chryseen	mg/kg ds		<0.05			
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds		<0.05			
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds		<0.05			
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds		<0.05			
Indeno(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds		<0.05			
Totaal PAK 10 VROM	mg/kg ds	-	0.35	1.5	21	40

Opmerkingen bij MM4

Organische stof	Organische stof is als gloeiverlies bepaald en gecorrigeerd voor het gemeten gehalte aan lutum.
PCB (som 7)	Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.
Totaal PAK 10 VROM	Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Legenda:

(-)	De niet verhoogde rapportagegrens is hoger dan de achtergrondwaarde.
(v)	Verhoogde rapportagegrens (meetwaarde is vermenigvuldigd met 0.7 factor voor de toetsing). Er is geen toetsingwaarde voor deze parameter.
-	Resultaat is kleiner dan achtergrondwaarde.
+	Resultaat is groter dan achtergrondwaarde.
++	Resultaat is groter dan tussenwaarde.
+++	Resultaat is groter dan interventiewaarde.

Monstercode:	M110902698
Monsternaam:	MM5
Monstertype:	GROND
Lutum:	1.7
Organische stof:	1

Parameter	Eenheid	+/-	MM5	Aw	T	I
Mvb. SIKB AS3000			+			
Droge stof	% (m/m)		85.0			
Organische stof	% van ds		<1.0			
Korrelgrootteverdeling						
Lutum (korrelfractie < 2 µm)	% van ds		1.7			
Metalen						
Barium	mg/kg ds	-	16			237
Cadmium	mg/kg ds	-	<0.30	0.35	4.0	7.6
Kobalt	mg/kg ds	-	<3.0	4.3	29	54
Koper	mg/kg ds	-	<5.0	19	56	92
Kwik	mg/kg ds	-	<0.10	0.10	13	25
Lood	mg/kg ds	-	<10	32	184	337
Molybdeen	mg/kg ds	-	<1.5	1.5	96	190
Nikkel	mg/kg ds	-	<5.0	12	23	34
Zink	mg/kg ds	-	11	59	181	303
Minerale olie						
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	-	<38	38	519	1000
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds		<20			
Minerale olie C12 - C22	mg/kg ds		<20			
Minerale olie C22 - C30	mg/kg ds		<20			
Minerale olie C30 - C40	mg/kg ds		<20			
Chromatogram						
Polychloorbifenylen						
PCB 28	mg/kg ds		<0.0010			
PCB 52	mg/kg ds		<0.0010			
PCB 101	mg/kg ds		<0.0010			
PCB 118	mg/kg ds		<0.0010			
PCB 138	mg/kg ds		<0.0010			
PCB 153	mg/kg ds		<0.0010			
PCB 180	mg/kg ds		<0.0010			
PCB (som 7)	mg/kg ds	(-)	0.0049	0.0040	0.10	0.20
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (VROM)						
Naftaleen	mg/kg ds		<0.05			
Fenantheen	mg/kg ds		0.30			
Anthraceen	mg/kg ds		<0.05			
Fluorantheen	mg/kg ds		0.62			
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds		0.21			
Chryseen	mg/kg ds		0.21			
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds		0.10			
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds		0.18			
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds		0.15			
Indeno(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds		0.14			
Totaal PAK 10 VROM	mg/kg ds	+	2.0	1.5	21	40

Opmerkingen bij
MM5

Organische stof
PCB (som 7)

Organische stof is als gloeiverlies bepaald en gecorrigeerd voor het gemeten gehalte aan lutum.

Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Totaal PAK 10
VROM

Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Legenda:

- (-) De niet verhoogde rapportagegrens is hoger dan de achtergrondwaarde.
- (v) Verhoogde rapportagegrens (meetwaarde is vermenigvuldigd met 0.7 factor voor de toetsing).
- Er is geen toetsingwaarde voor deze parameter.
- Resultaat is kleiner dan achtergrondwaarde.
- + Resultaat is groter dan achtergrondwaarde.
- ++ Resultaat is groter dan tussenwaarde.
- +++ Resultaat is groter dan interventiewaarde.

Monstercode:	M110902699
Monsternaam:	MM6
Monstertype:	GROND
Lutum:	2
Organische stof:	2.3

Parameter	Eenheid	+/-	MM6	Aw	T	I
Mvb. SIKB AS3000			+			
Droge stof	% (m/m)		86.0			
Organische stof	% van ds		2.3			
Korrelgrootteverdeling						
Lutum (korrelfractie < 2 µm)	% van ds		2.0			
Vluchtige aromatische koolwaterstoffen						
Benzeen	mg/kg ds	(-)	<0.05	0.046	0.15	0.25
Tolueen	mg/kg ds	(-)	<0.05	0.046	3.7	7.4
Ethylbenzeen	mg/kg ds	(-)	<0.05	0.046	13	25
Xyleen (som meta + para)	mg/kg ds		<0.05			
2-Xyleen (ortho-Xyleen)	mg/kg ds		<0.05			
Xylenen (som)	mg/kg ds	-	0.070	0.10	2.0	3.9
Naftaleen	mg/kg ds		<0.05			
Minerale olie						
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	-	<38	44	597	1150
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds		<20			
Minerale olie C12 - C22	mg/kg ds		<20			
Minerale olie C22 - C30	mg/kg ds		<20			
Minerale olie C30 - C40	mg/kg ds		<20			
Chromatogram			-			

Opmerkingen bij MM6

Organische stof Organische stof is als gloeiverlies bepaald en gecorrigeerd voor het gemeten gehalte aan lutum.
Xylenen (som) Methode vluchtige aromatische en gehalogeneerde koolwaterstoffen : GC-MS Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Legenda:

(-) De niet verhoogde rapportagegrens is hoger dan de achtergrondwaarde.
(v) Verhoogde rapportagegrens (meetwaarde is vermenigvuldigd met 0.7 factor voor de toetsing).
Er is geen toetsingwaarde voor deze parameter.
- Resultaat is kleiner dan achtergrondwaarde.
+ Resultaat is groter dan achtergrondwaarde.
++ Resultaat is groter dan tussenwaarde.
+++ Resultaat is groter dan interventiewaarde.

Parameter	Eenheid	+/-	Pb 6	S	T	I
Mvb. SIKB AS3000			+			
Metalen						
Barium	µg/l	+	66	50	338	625
Cadmium	µg/l	-	<0.3	0.40	3.2	6.0
Kobalt	µg/l	-	5.5	20	60	100
Koper	µg/l	-	14	15	45	75
Kwik	µg/l	-	<0.05	0.050	0.18	0.30
Lood	µg/l	-	<5.0	15	45	75
Molybdeen	µg/l	+	9.2	5.0	153	300
Nikkel	µg/l	-	6.7	15	45	75
Zink	µg/l	-	55	65	433	800
Vluchtige aromatische koolwaterstoffen						
Benzeen	µg/l	-	<0.20	0.20	15	30
Tolueen	µg/l	-	<0.20	7.0	504	1000
Ethylbenzeen	µg/l	-	<0.20	4.0	77	150
Xyleen (som meta + para)	µg/l		<0.10			
2-Xyleen (ortho-Xyleen)	µg/l		<0.10			
Xylenen (som)	µg/l	-	0.14	0.20	35	70
Aromaten (som)						
Styreen (Vinylbenzeen)	µg/l	-	<0.20	6.0	153	300
Naftaleen	µg/l	(-)	<0.05	0.010	35	70
Minerale olie						
Minerale olie C10 - C40	µg/l	-	<50	50	325	600
Minerale olie C10 - C12	µg/l		<50			
Minerale olie C12 - C22	µg/l		<50			
Minerale olie C22 - C30	µg/l		<50			
Minerale olie C30 - C40	µg/l		<50			
Chromatogram			-			
Vluchtige organische halogeen verbindingen						
Dichloormethaan	µg/l	(-)	<0.20	0.010	500	1000
1,1-Dichloorethaan	µg/l	-	<0.50	7.0	454	900
1,2-Dichloorethaan	µg/l	-	<0.10	7.0	204	400
1,1-Dichlooretheen	µg/l	(-)	<0.10	0.010	5.0	10
Trans-1,2-Dichlooretheen	µg/l		<0.10			
Cis-1,2-Dichlooretheen	µg/l		<0.10			
1,1-Dichloorpropaan	µg/l		<0.10			
1,2-Dichloorpropaan	µg/l		<0.10			
1,3-Dichloorpropaan	µg/l		<0.10			
Trichloormethaan (Chloroform)	µg/l	-	<0.10	6.0	203	400
Tetrachloormethaan (Tetra)	µg/l	(-)	<0.10	0.010	5.0	10
1,1,1-Trichloorethaan	µg/l	(-)	<0.10	0.010	150	300
1,1,2-Trichloorethaan	µg/l	(-)	<0.10	0.010	65	130
Trichlooretheen (Tri)	µg/l	-	<0.10	24	262	500
Tetrachlooretheen (Per)	µg/l	(-)	<0.10	0.010	20	40
Vinylchloride	µg/l	(-)	<0.10	0.010	2.5	5.0
Tribroommethaan (Bromoform)	µg/l	-	<0.50			630
Dichl.ethenen (som cis+trans)	µg/l	(-)	0.14	0.010	10	20
Dichloorethenen (som)	µg/l		0.21			
Dichloorpropanen (som)	µg/l	-	0.21	0.80	40	80

Monstercode:	M110903729
Monsternaam:	Pb 6
Monstertype:	WATER

Opmerkingen bij Pb 6

Xylenen (som)	Methode vluchtige aromatische en gehalogeneerde koolwaterstoffen : GC-MS Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.
Dichl.ethenen (som cis+trans)	Methode vluchtige aromatische en gehalogeneerde koolwaterstoffen : GC-MS Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.
Dichloorethenen (som)	Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.
Dichloorpropanen (som)	Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Legenda:

- (-) De niet verhoogde rapportagegrens is hoger dan de streefwaarde.
- (v) Verhoogde rapportagegrens (meetwaarde is vermenigvuldigd met 0.7 factor voor de toetsing).
Er is geen toetsingwaarde voor deze parameter.
- Resultaat is kleiner dan streefwaarde.
- + Resultaat is groter dan streefwaarde.
- ++ Resultaat is groter dan tussenwaarde.
- +++ Resultaat is groter dan interventiewaarde.

Parameter	Eenheid	+/-	Pb 16	S	T	I
Mvb. SIKB AS3000			+			
Metalen						
Barium	µg/l	-	40	50	338	625
Cadmium	µg/l	-	<0.3	0.40	3.2	6.0
Kobalt	µg/l	-	2.2	20	60	100
Koper	µg/l	-	<5.0	15	45	75
Kwik	µg/l	-	<0.05	0.050	0.18	0.30
Lood	µg/l	-	<5.0	15	45	75
Molybdeen	µg/l	-	<5.0	5.0	153	300
Nikkel	µg/l	-	<5.0	15	45	75
Zink	µg/l	-	<10	65	433	800
Vluchtige aromatische koolwaterstoffen						
Benzeen	µg/l	-	<0.20	0.20	15	30
Tolueen	µg/l	-	<0.20	7.0	504	1000
Ethylbenzeen	µg/l	-	<0.20	4.0	77	150
Xyleen (som meta + para)	µg/l		<0.10			
2-Xyleen (ortho-Xyleen)	µg/l		<0.10			
Xylenen (som)	µg/l	-	0.14	0.20	35	70
Aromaten (som)						
Styreen (Vinylbenzeen)	µg/l	-	<0.20	6.0	153	300
Naftaleen	µg/l	(-)	<0.05	0.010	35	70
Minerale olie						
Minerale olie C10 - C40	µg/l	-	<50	50	325	600
Minerale olie C10 - C12	µg/l		<50			
Minerale olie C12 - C22	µg/l		<50			
Minerale olie C22 - C30	µg/l		<50			
Minerale olie C30 - C40	µg/l		<50			
Chromatogram			-			
Vluchtige organische halogeen verbindingen						
Dichloormethaan	µg/l	(-)	<0.20	0.010	500	1000
1,1-Dichloorethaan	µg/l	-	<0.50	7.0	454	900
1,2-Dichloorethaan	µg/l	-	<0.10	7.0	204	400
1,1-Dichlooretheen	µg/l	(-)	<0.10	0.010	5.0	10
Trans-1,2-Dichlooretheen	µg/l		<0.10			
Cis-1,2-Dichlooretheen	µg/l		<0.10			
1,1-Dichloorpropaan	µg/l		<0.10			
1,2-Dichloorpropaan	µg/l		<0.10			
1,3-Dichloorpropaan	µg/l		<0.10			
Trichloormethaan (Chloroform)	µg/l	-	<0.10	6.0	203	400
Tetrachloormethaan (Tetra)	µg/l	(-)	<0.10	0.010	5.0	10
1,1,1-Trichloorethaan	µg/l	(-)	<0.10	0.010	150	300
1,1,2-Trichloorethaan	µg/l	(-)	<0.10	0.010	65	130
Trichlooretheen (Tri)	µg/l	-	<0.10	24	262	500
Tetrachlooretheen (Per)	µg/l	(-)	<0.10	0.010	20	40
Vinylchloride	µg/l	(-)	<0.10	0.010	2.5	5.0
Tribroommethaan (Bromoform)	µg/l	-	<0.50			630
Dichloethenen (som cis+trans)	µg/l	(-)	0.14	0.010	10	20
Dichloorethenen (som)	µg/l		0.21			
Dichloorpropanen (som)	µg/l	-	0.21	0.80	40	80

Monstercode:	M110903730
Monsternaam:	Pb 16
Monstertype:	WATER

Opmerkingen bij Pb 16

Xylenen (som)	Methode vluchtige aromatische en gehalogeneerde koolwaterstoffen : GC-MS Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.
Dichloethenen (som cis+trans)	Methode vluchtige aromatische en gehalogeneerde koolwaterstoffen : GC-MS Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.
Dichloorethenen (som)	Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.
Dichloorpropanen (som)	Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Legenda:

- (-) De niet verhoogde rapportagegrens is hoger dan de streefwaarde.
- (v) Verhoogde rapportagegrens (meetwaarde is vermenigvuldigd met 0.7 factor voor de toetsing).
Er is geen toetsingwaarde voor deze parameter.
- Resultaat is kleiner dan streefwaarde.
- + Resultaat is groter dan streefwaarde.
- ++ Resultaat is groter dan tussenwaarde.
- +++ Resultaat is groter dan interventiewaarde.

Monstercode:	M110903731
Monsternaam:	Pb 22
Monstertype:	WATER

Parameter	Eenheid	+/-	Pb 22	S	T	I
Mvb. SIKB AS3000			+			
Vluchtige aromatische koolwaterstoffen						
Benzeen	µg/l	-	<0.20	0.20	15	30
Tolueen	µg/l	-	<0.20	7.0	504	1000
Ethylbenzeen	µg/l	-	<0.20	4.0	77	150
Xyleen (som meta + para)	µg/l		<0.10			
2-Xyleen (ortho-Xyleen)	µg/l		<0.10			
Xylenen (som)	µg/l	-	0.14	0.20	35	70
Aromaten (som)	µg/l		0.56			
Naftaleen	µg/l	(-)	<0.05	0.010	35	70
Minerale olie						
Minerale olie C10 - C40	µg/l	-	<50	50	325	600
Minerale olie C10 - C12	µg/l		<50			
Minerale olie C12 - C22	µg/l		<50			
Minerale olie C22 - C30	µg/l		<50			
Minerale olie C30 - C40	µg/l		<50			
Chromatogram			-			

Opmerkingen bij Pb 22

Xylenen (som)	Methode vluchtige aromatische en gehalogeneerde koolwaterstoffen : GC-MS Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.
Aromaten (som)	Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Legenda:

- (-) De niet verhoogde rapportagegrens is hoger dan de streefwaarde.
- (v) Verhoogde rapportagegrens (meetwaarde is vermenigvuldigd met 0.7 factor voor de toetsing).
Er is geen toetsingwaarde voor deze parameter.
- Resultaat is kleiner dan streefwaarde.
- + Resultaat is groter dan streefwaarde.
- ++ Resultaat is groter dan tussenwaarde.
- +++ Resultaat is groter dan interventiewaarde.

Uitsplitsing MM2 (tweede bovengrond mengmonster)

Monstercode:	M110903874
Monsternaam:	7
Monstertype:	GROND
Lutum:	2.4
Organische stof:	3.7

Parameter	Eenheid	+/-	7	Aw	T	I
Mvb. SIKB AS3000			+			
Droge stof	% (m/m)		87.0			
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (VROM)						
Naftaleen	mg/kg ds		<0.05			
Fenanthreen	mg/kg ds		<0.05			
Anthraceen	mg/kg ds		<0.05			
Fluorantheen	mg/kg ds		0.10			
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds		0.06			
Chryseen	mg/kg ds		0.06			
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds		<0.05			
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds		0.07			
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds		0.07			
Indeno(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds		0.07			
Totaal PAK 10 VROM	mg/kg ds	-	0.58	1.5	21	40

Opmerkingen bij M7

Totaal PAK 10 VROM Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Monstercode:	M110903875
Monsternaam:	8
Monstertype:	GROND
Lutum:	2.4
Organische stof:	3.7

Parameter	Eenheid	+/-	8	Aw	T	I
Mvb. SIKB AS3000			+			
Droge stof	% (m/m)		87.0			
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (VROM)						
Naftaleen	mg/kg ds		<0.05			
Fenanthreen	mg/kg ds		0.08			
Anthraceen	mg/kg ds		<0.05			
Fluorantheen	mg/kg ds		0.23			
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds		0.12			
Chryseen	mg/kg ds		0.12			
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds		0.08			
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds		0.16			
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds		0.16			
Indeno(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds		0.16			
Totaal PAK 10 VROM	mg/kg ds	-	1.2	1.5	21	40

Opmerkingen bij M8

Totaal PAK 10 VROM Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Legenda:

- (-) De niet verhoogde rapportagegrens is hoger dan de achtergrondwaarde.
- (v) Verhoogde rapportagegrens (meetwaarde is vermenigvuldigd met 0.7 factor voor de toetsing).
Er is geen toetsingwaarde voor deze parameter.
- Resultaat is kleiner dan achtergrondwaarde.
- + Resultaat is groter dan achtergrondwaarde.
- ++ Resultaat is groter dan tussenwaarde.
- +++ Resultaat is groter dan interventiewaarde.

Monstercode:	M110903876
Monsternaam:	9
Monstertype:	GROND
Lutum:	2.4
Organische stof:	3.7

Parameter	Eenheid	+/-	9	Aw	T	I
Mvb. SIKB AS3000			+			
Droge stof	% (m/m)		84.7			
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (VROM)						
Naftaleen	mg/kg ds		<0.05			
Fenanthreen	mg/kg ds		0.20			
Anthraceen	mg/kg ds		0.12			
Fluorantheen	mg/kg ds		0.93			
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds		0.47			
Chryseen	mg/kg ds		0.42			
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds		0.30			
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds		0.70			
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds		0.59			
Indeno(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds		0.62			
Totaal PAK 10 VROM	mg/kg ds	+	4.4	1.5	21	40

Opmerkingen bij M9

Totaal PAK 10 VROM Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Monstercode:	M110903869
Monsternaam:	10
Monstertype:	GROND
Lutum:	2.4
Organische stof:	3.7

Parameter	Eenheid	+/-	10	Aw	T	I
Mvb. SIKB AS3000			+			
Droge stof	% (m/m)		83.8			
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (VROM)						
Naftaleen	mg/kg ds		<0.05			
Fenanthreen	mg/kg ds		<0.05			
Anthraceen	mg/kg ds		<0.05			
Fluorantheen	mg/kg ds		0.07			
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds		<0.05			
Chryseen	mg/kg ds		<0.05			
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds		<0.05			
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds		<0.05			
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds		<0.05			
Indeno(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds		<0.05			
Totaal PAK 10 VROM	mg/kg ds	-	0.38	1.5	21	40

Opmerkingen bij M10

Totaal PAK 10 VROM Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Legenda:

- (-) De niet verhoogde rapportagegrens is hoger dan de achtergrondwaarde.
- (v) Verhoogde rapportagegrens (meetwaarde is vermenigvuldigd met 0.7 factor voor de toetsing).
Er is geen toetsingwaarde voor deze parameter.
- Resultaat is kleiner dan achtergrondwaarde.
- + Resultaat is groter dan achtergrondwaarde.
- ++ Resultaat is groter dan tussenwaarde.
- +++ Resultaat is groter dan interventiewaarde.

Monstercode:	M110903870
Monsternaam:	11
Monstertype:	GROND
Lutum:	2.4
Organische stof:	3.7

Parameter	Eenheid	+/-	11	Aw	T	I
Mvb. SIKB AS3000			+			
Droge stof	% (m/m)		87.4			
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (VROM)						
Naftaleen	mg/kg ds		<0.05			
Fenanthreen	mg/kg ds		<0.05			
Anthraceen	mg/kg ds		<0.05			
Fluorantheen	mg/kg ds		0.13			
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds		0.07			
Chryseen	mg/kg ds		0.08			
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds		<0.05			
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds		0.09			
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds		0.08			
Indeno(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds		0.09			
Totaal PAK 10 VROM	mg/kg ds	-	0.70	1.5	21	40

Opmerkingen bij M11

Totaal PAK 10 VROM Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Monstercode:	M110903871
Monsternaam:	12
Monstertype:	GROND
Lutum:	2.4
Organische stof:	3.7

Parameter	Eenheid	+/-	12	Aw	T	I
Mvb. SIKB AS3000			+			
Droge stof	% (m/m)		86.2			
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (VROM)						
Naftaleen	mg/kg ds		<0.05			
Fenanthreen	mg/kg ds		0.19			
Anthraceen	mg/kg ds		<0.05			
Fluorantheen	mg/kg ds		0.40			
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds		0.22			
Chryseen	mg/kg ds		0.19			
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds		0.12			
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds		0.23			
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds		0.19			
Indeno(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds		0.21			
Totaal PAK 10 VROM	mg/kg ds	+	1.8	1.5	21	40

Opmerkingen bij M12

Totaal PAK 10 VROM Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Legenda:

- (-) De niet verhoogde rapportagegrens is hoger dan de achtergrondwaarde.
- (v) Verhoogde rapportagegrens (meetwaarde is vermenigvuldigd met 0.7 factor voor de toetsing).
Er is geen toetsingwaarde voor deze parameter.
- Resultaat is kleiner dan achtergrondwaarde.
- + Resultaat is groter dan achtergrondwaarde.
- ++ Resultaat is groter dan tussenwaarde.
- +++ Resultaat is groter dan interventiewaarde.

Monstercode:	M110903872
Monsternaam:	13
Monstertype:	GROND
Lutum:	2.4
Organische stof:	3.7

Parameter	Eenheid	+/-	13	Aw	T	I
Mvb. SIKB AS3000			+			
Droge stof	% (m/m)		85.8			
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (VROM)						
Naftaleen	mg/kg ds	(v)	<0.47			
Fenanthreen	mg/kg ds		3.4			
Anthraceen	mg/kg ds		0.59			
Fluorantheen	mg/kg ds		13			
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds		5.7			
Chryseen	mg/kg ds		6.1			
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds		3.4			
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds		7.2			
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds		6.0			
Indeno(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds		6.3			
Totaal PAK 10 VROM	mg/kg ds	+++	52	1.5	21	40

Opmerkingen bij M13

Naftaleen De rapportagegrens is verhoogd, omdat bij de analyse een verdunningsstap noodzakelijk was. Dit als gevolg van het in verhoogde concentratie voorkomen van 1 of meerdere componenten.

Totaal PAK 10 VROM Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Monstercode:	M110903873
Monsternaam:	16
Monstertype:	GROND
Lutum:	2.4
Organische stof:	3.7

Parameter	Eenheid	+/-	16	Aw	T	I
Mvb. SIKB AS3000			+			
Droge stof	% (m/m)		87.4			
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (VROM)						
Naftaleen	mg/kg ds		<0.05			
Fenanthreen	mg/kg ds		0.13			
Anthraceen	mg/kg ds		<0.05			
Fluorantheen	mg/kg ds		0.36			
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds		0.19			
Chryseen	mg/kg ds		0.21			
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds		0.12			
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds		0.25			
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds		0.19			
Indeno(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds		0.21			
Totaal PAK 10 VROM	mg/kg ds	+	1.7	1.5	21	40

Opmerkingen bij M16

Totaal PAK 10 VROM Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Legenda:

- (-) De niet verhoogde rapportagegrens is hoger dan de achtergrondwaarde.
- (v) Verhoogde rapportagegrens (meetwaarde is vermenigvuldigd met 0.7 factor voor de toetsing).
Er is geen toetsingwaarde voor deze parameter.
- Resultaat is kleiner dan achtergrondwaarde.
- + Resultaat is groter dan achtergrondwaarde.
- ++ Resultaat is groter dan tussenwaarde.
- +++ Resultaat is groter dan interventiewaarde.

Bijlage 6

Toetsingstabellen analyseresultaten Bbk

Monstercode:	M110902694
Monsternaam:	MM1
Monstertype:	GROND
Lutum:	3.1
Organische stof:	5
Toetsresultaat:	Klasse landbouw/natuur
Toegestane AW verhogingen:	2

Parameter	Eenheid	Toets resultaat	MM1	AW	2×AW	Wonen	Industrie
Mvb. SIKB AS3000			+				
Droge stof	% (m/m)		81.8				
Organische stof	% van ds		5.0				
Lutum (korrelfractie < 2 µm)	% van ds		3.1				
Barium	mg/kg ds		16				
Cadmium	mg/kg ds	-	<0.30	0.40	0.80	0.81	2.9
Kobalt	mg/kg ds	-	<3.0	4.8	9.6	11	61
Koper	mg/kg ds	-	7.5	22	30	30	105
Kwik	mg/kg ds	-	<0.10	0.11	0.22	0.60	3.5
Lood	mg/kg ds	-	16	34	68	144	362
Molybdeen	mg/kg ds	-	<1.5	1.5	3.0	88	190
Nikkel	mg/kg ds	-	<5.0	13	15	15	37
Zink	mg/kg ds	-	26	67	95	95	344
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	-	<38	95	95	95	250
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds		<20				
Minerale olie C12 - C22	mg/kg ds		<20				
Minerale olie C22 - C30	mg/kg ds		<20				
Minerale olie C30 - C40	mg/kg ds		<20				
Chromatogram			-				
PCB 28	mg/kg ds		<0.0010				
PCB 52	mg/kg ds		<0.0010				
PCB 101	mg/kg ds		<0.0010				
PCB 118	mg/kg ds		<0.0010				
PCB 138	mg/kg ds		<0.0010				
PCB 153	mg/kg ds		<0.0010				
PCB 180	mg/kg ds		<0.0010				
PCB (som 7)	mg/kg ds	-	0.0049	0.010	0.010	0.010	0.25
Naftaleen	mg/kg ds		<0.05				
Fenantheen	mg/kg ds		<0.05				
Anthraceen	mg/kg ds		<0.05				
Fluorantheen	mg/kg ds		<0.05				
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds		<0.05				
Chryseen	mg/kg ds		<0.05				
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds		<0.05				
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds		<0.05				
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds		<0.05				
Indeno(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds		<0.05				
Totaal PAK 10 VROM	mg/kg ds	-	0.35	1.5	3.0	6.8	40

Opmerkingen bij MM1

Organische stof	Organische stof is als gloeiverlies bepaald en gecorrigeerd voor het gemeten gehalte aan lutum.
PCB (som 7)	Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.
Totaal PAK 10 VROM	Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Legenda:

- (-) De niet verhoogde rapportagegrens is hoger dan de achtergrondwaarde.
- (v) Verhoogde rapportagegrens.
- Er is geen toetsingwaarde voor deze parameter.
- Klasse natuur (AW).
- + <2×AW (indien 2×AW > wonen dan 2×AW = wonen (met uitzondering van:PCB en Ni)).
- ++ Klasse wonen.
- +++ Klasse industrie.
- ++++ Niet toepasbaar.
- Parameters met een < teken worden vermenigvuldigd met 0.7 voor de toetsing.

Monstercode:	M110902695
Monsternaam:	MM2
Monstertype:	GROND
Lutum:	2.4
Organische stof:	3.7
Toetsresultaat:	Niet toepasbaar
Toegestane AW verhogingen:	2

Parameter	Eenheid	Toets resultaat	MM2	AW	2×AW	Wonen	Industrie
Mvb. SIKB AS3000			+				
Droge stof	% (m/m)		87.2				
Organische stof	% van ds		3.7				
Lutum (korrelfractie < 2 µm)	% van ds		2.4				
Barium	mg/kg ds		45				
Cadmium	mg/kg ds	-	<0.30	0.38	0.76	0.76	2.7
Kobalt	mg/kg ds	-	<3.0	4.5	9.0	10	56
Koper	mg/kg ds	-	8.2	21	28	28	98
Kwik	mg/kg ds	-	0.1	0.11	0.22	0.59	3.4
Lood	mg/kg ds	+	37	33	66	139	350
Molybdeen	mg/kg ds	-	<1.5	1.5	3.0	88	190
Nikkel	mg/kg ds	-	5.8	12	14	14	35
Zink	mg/kg ds	-	52	63	90	90	323
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	+++	170	70	70	70	185
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds		<20				
Minerale olie C12 - C22	mg/kg ds		32				
Minerale olie C22 - C30	mg/kg ds		60				
Minerale olie C30 - C40	mg/kg ds		80				
Chromatogram			+				
PCB 28	mg/kg ds		<0.0010				
PCB 52	mg/kg ds		<0.0010				
PCB 101	mg/kg ds		<0.0010				
PCB 118	mg/kg ds		<0.0010				
PCB 138	mg/kg ds		<0.0010				
PCB 153	mg/kg ds		<0.0010				
PCB 180	mg/kg ds		<0.0010				
PCB (som 7)	mg/kg ds	-	0.0049	0.0074	0.0074	0.0074	0.19
Naftaleen	mg/kg ds		0.32				
Fenantheen	mg/kg ds		6.0				
Anthraceen	mg/kg ds		0.86				
Fluorantheen	mg/kg ds		12				
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds		4.3				
Chryseen	mg/kg ds		4.4				
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds		2.3				
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds		4.5				
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds		3.6				
Indeno(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds		3.3				
Totaal PAK 10 VROM	mg/kg ds	++++	41	1.5	3.0	6.8	40

Opmerkingen bij MM2

Organische stof	Organische stof is als gloeiverlies bepaald en gecorrigeerd voor het gemeten gehalte aan lutum.
Minerale olie C10 - C40	Het patroon duidt op een middelzware oliefractie, zware oliefractie en PAK.
PCB (som 7)	Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Legenda:

- (-) De niet verhoogde rapportagegrens is hoger dan de achtergrondwaarde.
- (v) Verhoogde rapportagegrens.
- Er is geen toetsingwaarde voor deze parameter.
- Klasse natuur (AW).
- + <2×AW (indien 2×AW > wonen dan 2×AW = wonen (met uitzondering van:PCB en Ni)).
- ++ Klasse wonen.
- +++ Klasse industrie.
- ++++ Niet toepasbaar.
- Parameters met een < teken worden vermenigvuldigd met 0.7 voor de toetsing.

Monstercode:	M110902696
Monsternaam:	MM3
Monstertype:	GROND
Lutum:	2.7
Organische stof:	4.6
Toetsresultaat:	Klasse industrie
Toegestane AW verhogingen:	2

Parameter	Eenheid	Toets resultaat	MM3	AW	2×AW	Wonen	Industrie
Mvb. SIKB AS3000			+				
Droge stof	% (m/m)		83.9				
Organische stof	% van ds		4.6				
Lutum (korrelfractie < 2 µm)	% van ds		2.7				
Barium	mg/kg ds		17				
Cadmium	mg/kg ds	-	<0.30	0.39	0.78	0.79	2.8
Kobalt	mg/kg ds	-	<3.0	4.6	9.2	11	58
Koper	mg/kg ds	-	6.0	22	29	29	102
Kwik	mg/kg ds	-	<0.10	0.11	0.22	0.60	3.4
Lood	mg/kg ds	-	16	34	68	142	357
Molybdeen	mg/kg ds	-	<1.5	1.5	3.0	88	190
Nikkel	mg/kg ds	-	<5.0	13	14	14	36
Zink	mg/kg ds	+++	140	65	93	93	334
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	-	<38	87	87	87	230
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds		<20				
Minerale olie C12 - C22	mg/kg ds		<20				
Minerale olie C22 - C30	mg/kg ds		<20				
Minerale olie C30 - C40	mg/kg ds		<20				
Chromatogram			-				
PCB 28	mg/kg ds		<0.0010				
PCB 52	mg/kg ds		<0.0010				
PCB 101	mg/kg ds		<0.0010				
PCB 118	mg/kg ds		<0.0010				
PCB 138	mg/kg ds		<0.0010				
PCB 153	mg/kg ds		<0.0010				
PCB 180	mg/kg ds		<0.0010				
PCB (som 7)	mg/kg ds	-	0.0049	0.0092	0.0092	0.0092	0.23
Naftaleen	mg/kg ds		<0.05				
Fenantheen	mg/kg ds		0.10				
Anthraceen	mg/kg ds		<0.05				
Fluorantheen	mg/kg ds		0.18				
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds		0.07				
Chryseen	mg/kg ds		0.09				
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds		<0.05				
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds		0.08				
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds		0.06				
Indeno(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds		0.07				
Totaal PAK 10 VROM	mg/kg ds	-	0.76	1.5	3.0	6.8	40

Opmerkingen bij MM3

Organische stof	Organische stof is als gloeiverlies bepaald en gecorrigeerd voor het gemeten gehalte aan lutum.
PCB (som 7)	Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.
Totaal PAK 10 VROM	Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Legenda:

- (-) De niet verhoogde rapportagegrens is hoger dan de achtergrondwaarde.
- (v) Verhoogde rapportagegrens.
- Er is geen toetsingwaarde voor deze parameter.
- Klasse natuur (AW).
- + <2×AW (indien 2×AW > wonen dan 2×AW = wonen (met uitzondering van:PCB en Ni)).
- ++ Klasse wonen.
- +++ Klasse industrie.
- ++++ Niet toepasbaar.
- Parameters met een < teken worden vermenigvuldigd met 0.7 voor de toetsing.

Monstercode:	M110902697
Monsternaam:	MM4
Monstertype:	GROND
Lutum:	2.1
Organische stof:	1
Toetsresultaat:	Klasse landbouw/natuur
Toegestane AW verhogingen:	2

Parameter	Eenheid	Toets resultaat	MM4	AW	2×AW	Wonen	Industrie
Mvb. SIKB AS3000			+				
Droge stof	% (m/m)		85.1				
Organische stof	% van ds		<1.0				
Lutum (korrelfractie < 2 µm)	% van ds		2.1				
Barium	mg/kg ds		<10				
Cadmium	mg/kg ds	-	<0.30	0.35	0.70	0.70	2.5
Kobalt	mg/kg ds	-	<3.0	4.3	8.6	10	55
Koper	mg/kg ds	-	<5.0	19	26	26	92
Kwik	mg/kg ds	-	<0.10	0.10	0.20	0.58	3.3
Lood	mg/kg ds	-	<10	32	64	134	337
Molybdeen	mg/kg ds	-	<1.5	1.5	3.0	88	190
Nikkel	mg/kg ds	-	<5.0	12	13	13	35
Zink	mg/kg ds	-	<10	59	85	85	305
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	-	<38	38	38	38	100
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds		<20				
Minerale olie C12 - C22	mg/kg ds		<20				
Minerale olie C22 - C30	mg/kg ds		<20				
Minerale olie C30 - C40	mg/kg ds		<20				
Chromatogram			-				
PCB 28	mg/kg ds		<0.0010				
PCB 52	mg/kg ds		<0.0010				
PCB 101	mg/kg ds		<0.0010				
PCB 118	mg/kg ds		<0.0010				
PCB 138	mg/kg ds		<0.0010				
PCB 153	mg/kg ds		<0.0010				
PCB 180	mg/kg ds		<0.0010				
PCB (som 7)	mg/kg ds	(-)	0.0049	0.0040	0.0040	0.0040	0.10
Naftaleen	mg/kg ds		<0.05				
Fenantheen	mg/kg ds		<0.05				
Anthraceen	mg/kg ds		<0.05				
Fluorantheen	mg/kg ds		<0.05				
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds		<0.05				
Chryseen	mg/kg ds		<0.05				
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds		<0.05				
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds		<0.05				
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds		<0.05				
Indeno(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds		<0.05				
Totaal PAK 10 VROM	mg/kg ds	-	0.35	1.5	3.0	6.8	40

Opmerkingen bij MM4

Organische stof	Organische stof is als gloeiverlies bepaald en gecorrigeerd voor het gemeten gehalte aan lutum.
PCB (som 7)	Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.
Totaal PAK 10 VROM	Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Legenda:

- (-) De niet verhoogde rapportagegrens is hoger dan de achtergrondwaarde.
- (v) Verhoogde rapportagegrens.
- Er is geen toetsingwaarde voor deze parameter.
- Klasse natuur (AW).
- + <2×AW (indien 2×AW > wonen dan 2×AW = wonen (met uitzondering van:PCB en Ni)).
- ++ Klasse wonen.
- +++ Klasse industrie.
- ++++ Niet toepasbaar.
- Parameters met een < teken worden vermenigvuldigd met 0.7 voor de toetsing.

Monstercode:	M110902698
Monsternaam:	MM5
Monstertype:	GROND
Lutum:	1.7
Organische stof:	1
Toetsresultaat:	Klasse landbouw/natuur
Toegestane AW verhogingen:	2

Parameter	Eenheid	Toets resultaat	MM5	AW	2×AW	Wonen	Industrie
Mvb. SIKB AS3000			+				
Droge stof	% (m/m)		85.0				
Organische stof	% van ds		<1.0				
Lutum (korrelfractie < 2 µm)	% van ds		1.7				
Barium	mg/kg ds		16				
Cadmium	mg/kg ds	-	<0.30	0.35	0.70	0.70	2.5
Kobalt	mg/kg ds	-	<3.0	4.3	8.6	10	54
Koper	mg/kg ds	-	<5.0	19	26	26	92
Kwik	mg/kg ds	-	<0.10	0.10	0.20	0.58	3.3
Lood	mg/kg ds	-	<10	32	64	133	337
Molybdeen	mg/kg ds	-	<1.5	1.5	3.0	88	190
Nikkel	mg/kg ds	-	<5.0	12	13	13	34
Zink	mg/kg ds	-	11	59	84	84	303
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	-	<38	38	38	38	100
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds		<20				
Minerale olie C12 - C22	mg/kg ds		<20				
Minerale olie C22 - C30	mg/kg ds		<20				
Minerale olie C30 - C40	mg/kg ds		<20				
Chromatogram			-				
PCB 28	mg/kg ds		<0.0010				
PCB 52	mg/kg ds		<0.0010				
PCB 101	mg/kg ds		<0.0010				
PCB 118	mg/kg ds		<0.0010				
PCB 138	mg/kg ds		<0.0010				
PCB 153	mg/kg ds		<0.0010				
PCB 180	mg/kg ds		<0.0010				
PCB (som 7)	mg/kg ds	(-)	0.0049	0.0040	0.0040	0.0040	0.10
Naftaleen	mg/kg ds		<0.05				
Fenantheen	mg/kg ds		0.30				
Anthraceen	mg/kg ds		<0.05				
Fluorantheen	mg/kg ds		0.62				
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds		0.21				
Chryseen	mg/kg ds		0.21				
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds		0.10				
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds		0.18				
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds		0.15				
Indeno(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds		0.14				
Totaal PAK 10 VROM	mg/kg ds	+	2.0	1.5	3.0	6.8	40

Opmerkingen bij MM5

Organische stof	Organische stof is als gloeiverlies bepaald en gecorrigeerd voor het gemeten gehalte aan lutum.
PCB (som 7)	Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.
Totaal PAK 10 VROM	Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Legenda:

- (-) De niet verhoogde rapportagegrens is hoger dan de achtergrondwaarde.
- (v) Verhoogde rapportagegrens.
- Er is geen toetsingwaarde voor deze parameter.
- Klasse natuur (AW).
- + <2×AW (indien 2×AW > wonen dan 2×AW = wonen (met uitzondering van:PCB en Ni)).
- ++ Klasse wonen.
- +++ Klasse industrie.
- ++++ Niet toepasbaar.
- Parameters met een < teken worden vermenigvuldigd met 0.7 voor de toetsing.

Bijlage 7

Toelichting 'Circulaire bodemsanering 2009'

Algemene toelichting toetsingskader

Om de analyseresultaten te kunnen interpreteren worden deze vergeleken met de toetsingswaarden zoals die door het ministerie van VROM in de Circulaire bodemsanering 2009 zijn opgesteld. De toetsingswaarden zijn geen 'harde' criteria. Rekening dient te worden gehouden met het feit, dat de mobiliteit van stoffen in de bodem en daardoor de verspreiding in het milieu afhankelijk is van allerlei bodemkenmerken. Tevens is van belang, dat het risico van blootstelling van de bevolking mede afhankelijk is van de bestemming en het gebruik van de grond in de huidige situatie en de toekomst.

In de 'Circulaire bodemsanering 2009' van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) is een toetsingskader opgenomen voor de beoordeling van de milieukwaliteit van een bodem. Dit toetsingskader is vastgesteld voor grond/sediment en grondwater en geldt voor landbodems. In de circulaire worden voor grond AW2000- en interventiewaarden en voor grondwater worden streef- en interventiewaarden als volgt onderscheiden:

AW2000 (grond) of Streefwaarde (grondwater)

Referentiewaarde, het gehalte dat op grond van natuurlijk voorkomen maximaal is te verwachten of overeenkomt met de detectiegrens van de huidige analysemethodiek. De AW2000 danwel streefwaarde geeft het milieukwaliteitsniveau aan van een "schone" bodem, die alle mogelijke functies kan vervullen;

Tussenwaarde (grond en grondwater)

De tussenwaarde is het gemiddeld van de AW2000- en interventiewaarde danwel van de streef- en interventiewaarden. De tussenwaarde geeft het gemiddelde aan van het milieukwaliteitstraject waarin sprake is van een zekere, maar niet ernstige, vermindering van de functionele eigenschappen van de bodem. Bij een overschrijding van de tussenwaarde is in principe een nader onderzoek noodzakelijk;

Interventiewaarde (grond en grondwater)

Toetsingswaarde voor saneringsonderzoek, waaronder een sanering gewoonlijk niet op korte termijn noodzakelijk is, maar waarboven een sanering(s)(onderzoek) bij voorkeur wel op korte termijn wordt uitgevoerd nadat het onderzoek is afgerond. Indien de interventiewaarde gemiddeld in een bodemvolume van 25 m³ in grond of in een poriënverzadigde bodemvolume van 100 m³ in grondwater wordt overschreden, is sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging.

Toelichting

De AW2000 danwel streefwaarden kunnen worden beschouwd als indicatieve concentratieniveaus waarboven wel en waaronder geen sprake is van een aantoonbare beïnvloeding van de bodemkwaliteit (verontreiniging). Hierbij dient echter rekening gehouden te worden met het feit dat de lokale achtergrondgehalten kunnen afwijken van de gemiddelde achtergrondgehalten in de Nederlandse bodem, waarop de referentiewaarden zijn gebaseerd.

Voor veel stoffen zijn de referentiewaarden van grond afhankelijk gesteld van het lutumgehalte en/of het organische stofgehalte in de bodem. Het lutumgehalte is de minerale bestanddelen kleiner dan 2 µm als gewichtspercentage van het totale drooggewicht. Het organische stofgehalte is het gloeiverlies als gewichtspercentage van het totale drooggewicht.

Voor meer achtergrondinformatie en de berekeningswijze wordt verwezen naar de 'Circulaire bodemsanering 2009'.

Asbest

De interventiewaarde voor asbest is vastgesteld op 100 mg/kgds gewogen (gewogen wil zeggen de serpetijnasbest-concentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbest-concentratie). Voor asbest wordt geen streefwaarde vastgesteld omdat de interventiewaarde reeds op niveau van verwaarloosbaar risico ligt. Er is geen bodemtype-correctie van toepassing op de interventiewaarde van asbest. Voor informatie over asbest wordt verwezen naar de 'Circulaire bodemsanering 2009'.

Ernst en spoed

Indien sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging (zie voor toelichting 'interventiewaarde') dient te worden vastgesteld of er al dan niet spoedig dient te worden gesaneerd. Hiertoe worden de locatiespecifieke risico's bepaald. Indien de locatiespecifieke risico's onaanvaardbaar zijn dient met spoed te worden gesaneerd. Saneren wil zeggen dat maatregelen worden getroffen om de onaanvaardbare risico's in voldoende mate tegen te gaan.

Milieuhygiënische saneringscriterium

Indien sprake is van een geval van ernstige verontreiniging dat voor 1987 is ontstaan, dient te worden bepaald of de sanering al dan niet spoedig dient te worden uitgevoerd. Voor landbodems dient hiervoor de systematiek van de milieuhygiënische saneringscriterium te worden gevolgd. Deze systematiek is beschreven in de Circulaire bodemsanering 2009 en bestaat uit drie stappen:

1. het vaststellen van het geval van ernstige verontreiniging;
2. standaard risico beoordeling bij het huidig of toekomstig gebruik;
3. locatiespecifieke risico beoordeling bij het huidig of toekomstig gebruik.

De stappen 1 en 2 dienen altijd uitgevoerd te worden indien een geval van ernstige verontreiniging is vastgesteld. Stap 3 kan worden uitgevoerd indien er in stap 2 is bepaald dat sprake is van onaanvaardbare risico's maar de standaard risico beoordeling sluit niet voldoende aan bij het huidig of toekomstig gebruik van de locatie. Het resultaat van stap 3 is bepalen voor de beslissing omtrent de spoed van de sanering.

Bij de risicobeoordeling wordt onderscheid gemaakt in risico's voor de mens, risico's voor de ecologie en risico's van verspreiding van de verontreiniging. In bijlage 1 van deze circulaire is de methode uitgewerkt. Ter ondersteuning is het computermodel Sanscrit door het Van Hall Instituut ontwikkeld.

In principe dient de sanering van een geval van ernstige verontreiniging spoedig te worden uitgevoerd tenzij is aangetoond dat er in de huidige of toekomstige situatie géén sprake is van onaanvaardbare risico's. Er moet dan aan alle drie de hieronder beschreven criteria worden voldaan:

Humane risico's

- het MTR_{humana} wordt ten gevolge van deze verontreiniging in de locatiespecifieke situatie niet overschreden;
- mensen ondervinden géén aantoonbare hinder (o.a. huidirritatie en stank) van de verontreiniging. Dit geldt alléén voor de huidige situatie.

Ecologische risico's

- de HC50 wordt over een bepaald oppervlakte (afhankelijk van het gebruik van de locatie) niet overschreden of er is op basis van ecologische meetmethoden aangetoond dat er géén sprake is van onaanvaardbare risico's voor het ecosysteem.

Verspreidingsrisico's

- er is geen kwetsbaar object in een straal van 100 meter van de interventiewaardecontour in het grondwater;
- er is geen sprake van een drijf- en/of zaklaag van waaruit verspreiding plaatsvindt;
- het totale bodemvolume waarbinnen het grondwater is verontreinigd met één of meer stoffen in gehalten boven de interventiewaarden is niet groter dan 6.000 m^3 of als het groter is dan 6.000 m^3 dient jaarlijkse verspreiding van de verontreiniging met één of meer stoffen boven de interventiewaarde in het grondwater binnen een kleiner bodemvolume dan 1.000 m^3 plaats te vinden.

Saneringstijdstip

Een geval van ernstige bodemverontreiniging waarbij sprake is van onaanvaardbare risico's dient spoedig te worden gesaneerd. Dit houdt in dat de onaanvaardbare risico's zo snel mogelijk dienen te worden weggenomen. Als indicatie voor de termijn waarop de sanering dient aan te vangen geldt als richtlijn: binnen 4 jaar na het afgeven van de beschikking ernst en spoed.

Zorgplicht

Los van het toetsingskader is in 1987, bij de inwerkingtreding van de Wet bodembescherming, het zorgplichtartikel van kracht geworden. Iedereen die vanaf 1987 handelingen verricht die de bodem (verder) verontreinigen, is verplicht direct saneringsmaatregelen te treffen, zodat de oude situatie wordt hersteld.

Bijlage 3

Asbestonderzoek

VERKENNEND

ASBESTBODEMONDERZOEK

SONNEGAWEG 3

TE SONNEGA

COLOFON

Opdrachtgever:

Vastgoed de Friesche Wouden BV
Postbus 160
9200 AD DRACHTEN
Contactpersoon: dhr. M. IJff

Projectgegevens:

Locatie: Sonnegaweg 3
8478 HD SONNEGA
Projectnummer: EN01700
Documentnummer: 110874
Status: Definitief, versie 1

Onderzoek uitgevoerd door:

Enviso Ingenieursbureau
Postbus 508
9200 AM DRACHTEN
Telefoon: +31(0)512-586246
E-mail: info@enviso.nl
Internet: www.enviso.nl

Projectmedewerkers:

Projectleider: dhr. F. Hooghiemstra
Veldwerker: dhr. L. Boerma
Auteur: dhr. G. Knol
Kwaliteitscontrole: dhr. F. Hooghiemstra

Drachten, 1 november 2011

INHOUD

1	INLEIDING	3
1.1	Algemeen	3
1.2	Aanleiding en doelstelling.....	3
2	VOORONDERZOEK	4
2.1	Algemeen	4
2.2	Beschrijving onderzoekslocatie	4
2.3	Bodemopbouw	4
2.4	Historisch onderzoek.....	5
2.5	Conclusie vooronderzoek.....	5
3	ONDERZOEKSPROGRAMMA	6
3.1	Kwaliteitsborging en onafhankelijkheid	6
3.2	Onderzoeksopzet.....	6
4	VELDWERKZAAMHEDEN	7
4.1	Visuele inspectie	7
4.2	Grondonderzoek.....	7
4.3	Analyse.....	7
5	ONDERZOEKSRESULTATEN	8
5.1	Asbest in grond	8
5.2	Analyseresultaten	8
6	SAMENVATTING EN CONCLUSIE	9
6.1	Samenvatting.....	9
6.2	Conclusie en aanbeveling.....	9

Bijlagen

1	Ligging en Kadastraal overzicht onderzoekslocatie
2	Overzicht onderzoekslocatie met situering proefgaten en boringen
3	Bodemprofielen
4	Analysecertificaat asbest
5	Berekening asbest
6	Toelichting ‘Circulaire bodemsanering 2009’
7	Foto’s

1 INLEIDING

1.1 Algemeen

In opdracht van Vastgoed de Friesche Wouden BV is door Enviso Ingenieursbureau een verkennend asbestbodemonderzoek conform de NEN 5707 'Bodeminspectie, monsterneming en analyse van asbest in bodem' uitgevoerd ter plaatse van de locatie Sonnegaweg 3 te Sonnega.

Op de locatie is een (voormalige) boerderij met stallen en naastgelegen weiland aanwezig. De opstallen zijn nog aanwezig maar worden niet meer gebruikt als boerderij.

De topografische ligging van de onderzoekslocatie is opgenomen in bijlage 1.

1.2 Aanleiding en doelstelling

Aanleiding voor het uitvoeren van het asbestonderzoek zijn de bevindingen uit het verkennend bodemonderzoek (Enviso Ingenieursbureau, rapportnummer 110789, d.d. 4 oktober 2011), waarbij rondom de (voormalige) boerderij en opstallen puinresten (boring 7,8,9,11,12,13,16) en asbesthoudend plaatmateriaal (boring 7) zijn aangetroffen in de grond.

Het doel van het verkennend asbestbodemonderzoek is het bepalen van de eventuele concentratie(s) aan asbest in de grond ter plaatse van kadastraal perceel nr. 321 (Oudetrijne, sectie G) rondom de voormalige boerderij en opstallen. De Oppervlakte van het onderzoeksgebied bedraagt ca. 2.348 m².

2 VOORONDERZOEK

2.1 Algemeen

Voor aanvang van de veldwerkzaamheden is een vooronderzoek uitgevoerd conform de NEN 5725, waarbij de nadruk ligt op het vaststellen van de mogelijke aanwezigheid van asbesthoudend materiaal op en in de bodem. Het vooronderzoek bestaat uit het verzamelen van gegevens over bodemgesteldheid, het vroegere en huidige gebruik van de locatie en de directe omgeving en mogelijke oorzaken van eventuele verontreiniging met asbest.

Aangezien het bodemonderzoek is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen bestemmingsplanwijziging is een standaard vooronderzoek uitgevoerd. Als afbakening van het geografische besluitvormingsgebied is gekozen voor een perceelsgewijze afbakening. De resultaten van het vooronderzoek zijn navolgend beschreven.

2.2 Beschrijving onderzoekslocatie

De geografische gegevens van de onderzoekslocatie staan weergegeven in tabel 2.2.1. Voor een kadastraal overzicht wordt verwezen naar bijlage 1.

Tabel 2.2.1: Geografische gegevens onderzoekslocatie

Gemeente	Weststellingwerf		
Adres	Sonnegaweg 3 te Sonnega		
Kadastraal	Gemeente: Oudetrijne	Sectie: G	Nummers: 321 en 707 (deels)
Coördinaten	X: 194.649	Y: 542.896	
Oppervlakte onderzoeksgebied	2.348 m ²		

Ter plaatse van de locatie is een (voormalige) boerderij met bijgebouwen (stallen) en bijbehorend erf gelegen. Op de (voormalige) boerderij en bijgebouwen zijn grotendeels asbestverdachte golfplaten aanwezig. Het onderzoeksterrein is deels onverhard en in gebruik als tuin en groenstrook. Het overige deel is verhard met beton en tegels.

Ten noorden van de onderzoekslocatie bevindt zich de straat Sonnegaweg. De locatie wordt aan de west- en oostzijde begrensd door weiland met daarnaast woningen met erf (Sonnegaweg 1 en 5). Aan de zuidzijde is weiland gelegen. Een overzicht van de onderzoekslocatie is weergegeven in bijlage 2.

2.3 Bodemopbouw

De regionale bodemopbouw is ontleend aan het DINOLoket (Data en informatie van de Nederlandse ondergrond) van TNO. De regionale bodemopbouw van de locatie is weergegeven in tabel 2.3.1.

Tabel 2.3.1: Regionale bodemopbouw

Bodemtraject t.o.v. maaiveld (cm-mv)	Bodemopbouw
0 - 100	Zand, matig humeus, bruingrijs
100 - 130	Zand, matig fijn, bruingeel
130 - 150	Zand, zeer fijn, siltig, geel
150 - 210	Zand, matig fijn, bruin
210 - 230	Zand, matig fijn, siltig, geel
230 - 350	Leem, zandig, groengrijs

Het maaiveld ter plaatse van de locatie bevindt zich op een hoogte van ca. 1,80 meter + N.A.P.

2.4 Historisch onderzoek

Op de locatie zijn reeds diverse bodemonderzoeken uitgevoerd, waarbij de historie in voldoende mate is onderzocht. Navolgend zijn de kenmerken van de voorgaande bodemonderzoeken en sanering weergegeven:

- Verkennend bodemonderzoek Sonnegaweg 3 te Sonnega, Van der Wiel Infra & Milieu BV, proj.nr. 98.04.547, d.d. september 1998;
- Verkennend bodemonderzoek Sonnegaweg 3 te Sonnega, Van der Wiel Infra & Milieu BV, proj.nr. 60089, doc.nr. 002315/EJ, d.d. 19 mei 2000;
- Verkennend bodemonderzoek Sonnegaweg 3 te Sonnega, Enviso Ingenieursbureau, doc.nr. 110789, d.d. 4 oktober 2011;
- Nader bodemonderzoek Sonnegaweg 3 te Sonnega, Enviso Ingenieursbureau, doc.nr. 110885, d.d. 1 november 2011.

Uit het laatste verkennend bodemonderzoek (Enviso, doc.nr. 110789) is gebleken dat er ter plaatse van boring 13 een verontreiniging met PAK is aangetroffen welke de interventiewaarde overschrijdt. Daarnaast is ter plaatse van boring 7 asbesthoudend materiaal in de bodem aangetroffen. Ter plaatse van het overige terrein zijn zowel in de grond als het grondwater geen tot slechts licht verhoogde gehalten aan enkele parameters vastgesteld ten opzichte van de achtergrondwaarde. De verontreiniging ter plaatse van boring 13 is met het nader bodemonderzoek in kaart gebracht.

2.5 Conclusie vooronderzoek

Uit het vooronderzoek is gebleken dat er aanleiding is om asbesthoudend materiaal in de bodem te verwachten vanwege het uitgevoerde verkennend bodemonderzoek waarbij ter plaatse van boring 7 asbesthoudend materiaal is aangetroffen in de grond. Daarnaast is rondom de bebouwing puin in de grond aangetroffen. Tevens zijn op de (voormalige) boerderij en stallen asbestverdachte golfplaten aanwezig. Op basis van het vooronderzoek wordt het terrein rondom de voormalige boerderij en stallen, als 'verdacht' aangemerkt met betrekking tot eventuele aanwezigheid van asbest.

3 ONDERZOEKSPROGRAMMA

3.1 Kwaliteitsborging en onafhankelijkheid

Voor het bewijsbaar en zichtbaar maken van de kwaliteit (kwaliteitsborging) beschikt Enviso Ingenieursbureau over een kwaliteitssysteem dat is opgezet conform NEN-EN-ISO 9001.

In het kader van Kwalibo zijn de veldwerkzaamheden uitgevoerd onder een procescertificaat, hetgeen is omschreven in de vigerende versie van de Beoordelingsrichtlijn SIKB 2000 en het daarbij behorende VKB-protocol 2018. Bij de onderzoeksopzet wordt aangesloten bij het NEN-5707 protocol.

Met betrekking tot de functiescheiding kan worden gesteld dat er geen relatie bestaat tussen Enviso Ingenieursbureau en de opdrachtgever en/of de eigenaar van de locatie.

3.2 Onderzoeksopzet

Ten behoeve van het verkennend asbest in bodemonderzoek is een programma voor veld- en laboratoriumonderzoek opgesteld, waarbij de onderzoekslocatie op basis van de historie als ‘verdacht’ kan worden beschouwd.

Op basis van protocol ‘NEN 5707:2003, strategie Verdachte locatie met een diffuse bodembelasting, homogeen verdeeld (VED-HE)’ zijn het aantal te graven gaten en te verrichten boringen bepaald. De onderzoeksstrategie is weergegeven en in tabel 3.2.1.

Tabel 3.2.1: Verrichte werkzaamheden

Oppervlakte locatie (m ²)	Strategie	Aantal te inspecteren meetpunten van het maaiveld (minmaal)	Aantal te inspecteren gaten in de actuele contactzone (max. 0,50 m diep)	Aantal te inspecteren boringen in de ondergrond (max. 2 m diep)
2.348 m ²	VED-HE	12	12	3

Voorafgaande aan het onderzoek wordt het maaiveldvisueel geïnspecteerd. Bij alle gaten en boringen vindt een zintuiglijke beoordeling van het opgegraven of opgeboorde materiaal plaats.

Aanvullend zal er van de grondfractie (<16 mm) een grondmengmonster worden samengesteld voor de analyse op asbest (conform NEN-5707) en het standaard pakket (NEN-5740).

4 VELDWERKZAAMHEDEN

4.1 Visuele inspectie

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd op 19 oktober 2011. Voorafgaande aan het graven van gaten en het verrichten van boringen is het maaiveld visueel geïnspecteerd op eventuele aanwezigheid van asbestverdachte materialen. Uit de visuele inspectie is gebleken dat er zintuiglijk geen asbestverdacht materiaal is aangetroffen.

4.2 Grondonderzoek

Na de visuele inspectie is gestart met het (handmatig) graven van gaten en het verrichten van grondboringen. Hiertoe zijn, verdeeld in 3 ruimtelijke eenheden evenredig verspreid over het onderzoeksterrein, in totaal 12 gaten (30 x 30 cm; 0,5 m-mv) gegraven. De proefgaten RE1-3, RE2-2 en RE3-3 zijn doorgeboord tot een diepte van 2,0 m-mv.

De opgegraven en opgeboorde grond is uitgeharkt en zorgvuldig geïnspecteerd op de aanwezigheid van asbestverdacht materiaal. Uit de zintuiglijke waarnemingen kan worden geconcludeerd dat de bodemopbouw ter plaatse van het gehele onderzoeksterrein nagenoeg gelijk is en er nergens asbestverdachte materialen zijn aangetroffen. Voor een overzicht van de bodemopbouw wordt verwezen naar bijlage 3.

Van de fractie < 16 mm is per ruimtelijke eenheid een grondmengmonster samengesteld (RE1 t/m RE3). Daarnaast is van de complete toplaag (0-0,1 m-mv) een grondmengmonster (RE4) samengesteld voor de analyse op asbest in bodem conform de NEN 5707 'Bodemininspectie, monsterneming en analyse van asbest in bodem'.

Alle sleuven en gaten zijn conform VKB-protocol 2018 geïnspecteerd en bemonsterd. Foto's van het opgegraven materiaal uit de proefgaten zijn opgenomen in bijlage 7.

4.3 Analyse

De samengestelde grondmengmonsters zijn opgestuurd voor vezelonderzoek naar het laboratorium van ACMMAA Almelo B.V., dat geaccrediteerd is volgens het accreditatieschema "AS 3000" onder nr. L376. Van de samengestelde grondmengmonsters is vastgesteld of het asbesthoudend is, of het hechtgebonden asbest of niet-hechtgebonden asbest betreft, welke asbestsoort het betreft en wat de vastgestelde gehalten zijn. De analysecertificaten zijn opgenomen in bijlage 4.

Een overzicht van de samenstelling van de grondmonsters, inclusief de monstercode, het bijbehorende meetpunt en de diepte van de monsternamen, de analysemethode en de reden van de selectiekeuze is weergegeven in tabel 4.3.1.

Tabel 4.3.1: Samenstelling en analyses materiaalmonsters en grondmonsters

Monstercode	Meetpunt	Diepten (cm-mv)	Analysemethode	Reden monsterselectie
RE1	Proefgaten 1 t/m 4	0-50	NEN-5707	Indicatief, asbestverdacht
RE2	Proefgaten 1 t/m 4	0-50	NEN-5707	Indicatief, asbestverdacht
RE3	Proefgaten 1 t/m 4	0-50	NEN-5707	Indicatief, asbestverdacht
RE4	Toplaag alle proefgaten	0-10	NEN-5707	Indicatief, asbestverdacht

Om de resultaten te kunnen interpreteren worden deze vergeleken met de toetsingswaarden zoals die door het ministerie van VROM in de 'Circulaire bodemsanering 2009' zijn opgesteld. Een toelichting op de toetsing van de analyseresultaten aan de circulaire is opgenomen in bijlage 6.

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Asbest in grond

De asbestgehalten worden getoetst aan de normen van de Arbeidsinspectie van het Ministerie van SZW. Deze zijn door het Ministerie van VROM overgenomen in de Circulaire Streefwaarden en Interventiewaarde Bodemsanering (1 januari 2003).

De som van het hechtgebonden en niet-hechtgebonden asbest mag na weging (het gehalte aan serpentijnasbest moet worden vermeerderd met tienmaal het gehalte amfiboolasbest) niet meer dan 100 mg/kg ds bedragen.

Het (totale) asbestgehalte in de grond wordt bepaald op basis van de resultaten van de visuele inspectie van de grond (fractie > 16 mm) afkomstig uit de proefgaten (onderdeel A) en het analyseresultaat van het samengestelde grondmengmonster (onderdeel B).

Onderdeel A

Op basis van een visuele inspectie wordt per ruimtelijke eenheid een asbestgehalte in grond berekend, dat wordt veroorzaakt door zintuiglijk waarneembare asbesthoudende materialen (> 16 mm). Voor deze berekening wordt uitgegaan van het gewicht van de aangetroffen stukjes asbesthoudend materiaal. Door het laboratorium wordt aansluitend per materiaalsoort het asbestgehalte bepaald; een onder- en bovengrens. Omdat er met de visuele inspectie een foutkans bestaat, die afhankelijk is van de mens en de weers- en terreinomstandigheden, dient het gemeten asbestgehalte gecorrigeerd te worden met een veiligheidsfactor: de 'inspectie-efficiency'. De hoeveelheid aangetroffen asbest wordt representatief gesteld voor de opgegraven en geïnspecteerde grond uit de sleuven en het percentage droge stof van de grond.

Onderdeel B

In het laboratorium wordt het asbestgehalte in het samengestelde grondmengmonster gemeten. Het grondmengmonster dient in het veld met behulp van een zeef ontdaan te worden van (eventueel aanwezige) asbestverdachte materialen > 16 mm. Hierdoor wordt voorkomen, dat grotere delen tweemaal worden meegenomen in de bepaling van het totale asbestgehalte (op basis van visuele inspectie én laboratoriumanalyse).

Voor de berekening van het totale asbestgehalte dienen de gehalten, die zijn berekend op basis van de visuele inspectie én het gemiddelde asbestgehalte bepaald door het laboratorium in het grondmengmonster, bij elkaar te worden opgeteld.

5.2 Analyseresultaten

In tabel 5.2.1 is een overzicht van de onderzoeksresultaten weergegeven. In bijlage 5 zijn de berekeningen van het asbestgehalte per sleuf opgenomen. De analysecertificaten zijn opgenomen in bijlage 4.

Tabel 5.2.1: Analyseresultaat asbestgehalte

Ruimtelijke eenheid	Diepte (cm-mv)	Gewogen gehalte < 16mm	Gewogen gehalte > 16mm	Totaal gehalte asbest (gewogen)
	cm-mv	mg/kg ds	mg/kg ds	mg/kg ds
RE1: proefgat 1 t/m 4	0-50	-	-	-
RE2: proefgat 1 t/m 4	0-50	-	-	-
RE3: proefgat 1 t/m 4	0-50	9,8	-	9,8
RE4: toplaag proefgaten	0-10	-	-	-

Uit de verkregen analyseresultaten van de samengestelde grondmengmonsters (RE1 t/m RE4) en de zintuiglijke waarnemingen kan worden geconcludeerd dat er ter plaatse van ruimtelijke eenheid 3 (RE3) een totaal asbestgehalte van 9,8 mg/ds is vastgesteld. De asbestgehalten worden getoetst aan de normen in de Circulaire Streefwaarden en Interventiewaarde Bodemsanering (1 januari 2003). De som van het asbestgehalte (9,8 mg/kg ds.) overschrijdt daarmee niet de norm van 100 mg/kg ds.

6 SAMENVATTING EN CONCLUSIE

6.1 Samenvatting

In opdracht van Vastgoed de Friesche Wouden BV is door Enviso Ingenieursbureau een verkennend asbestbodemonderzoek conform de NEN 5707 'Bodeminspectie, monsterneming en analyse van asbest in bodem' uitgevoerd ter plaatse van de locatie Sonnegaweg 3 te Sonnega.

Op de locatie is een (voormalige) boerderij met stallen en naastgelegen weiland aanwezig. De opstallen zijn nog aanwezig maar worden niet meer gebruikt als boerderij.

Aanleiding voor het uitvoeren van het asbestonderzoek zijn de bevindingen uit het verkennend bodemonderzoek (Enviso Ingenieursbureau, rapportnummer 110789, d.d. 4 oktober 2011), waarbij rondom de (voormalige) boerderij en opstallen puinresten (boring 7,8,9,11,12,13,16) en asbesthoudend plaatmateriaal (boring 7) zijn aangetroffen in de grond.

Het doel van het verkennend asbestbodemonderzoek is het bepalen van de eventuele concentratie(s) aan asbest in de grond ter plaatse van een deel van de tuin en een deel rondom de stallen met een oppervlakte van ca. 2.348 m².

Uit het verkennend asbestbodemonderzoek blijkt dat er alleen ter plaatse van RE-3 (Ruimtelijke Eenheid-3) een marginaal verhoogd gehalte aan asbest (9,8 mg/kg ds) is aangetroffen. Het gehalte overschrijdt de hergebruiksnorm (100 mg/kg ds) niet. Ter plaatse van de overige ruimtelijke eenheden en in de toplaag is geen asbesthoudend materiaal aangetroffen in de grond.

6.2 Conclusie en aanbeveling

Op basis van de onderzoeksresultaten kan worden geconcludeerd dat in de bodem rondom de gebouwen de hergebruiksnorm voor asbest in de grond niet wordt overschreden en er geen sprake is van asbestverontreiniging in de bodem.

Uit milieuhygiënisch oogpunt bestaan er, met betrekking tot asbest, geen beperkingen voor de voorgenomen herontwikkeling en bestemmingsplanwijziging van de locatie.

ENVISO INGENIEURSBUREAU

Bijlage 1

Ligging en Kadastraal overzicht van de onderzoekslocatie

Uittreksel Kadastrale Kaart

0 m 10 m 50 m

Deze kaart is noordgericht		Schaal 1:1000		
12345	Perceelnummer	Kadastrale gemeente	OUDETRIJNE	
25	Huisnummer	Sectie	G	
—	Kadastrale grens	Perceel	321	
—	Voorlopige grens			
—	Bebouwing			
—	Overige topografie			
<p>Voor een eensluitend uittreksel, Apeldoorn, 1 september 2011 De bewaarder van het kadaster en de openbare registers</p> <p>Aan dit uittreksel kunnen geen betrouwbare maten worden ontleend. De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt zich de intellectuele eigendomsrechten voor, waaronder het auteursrecht en het databankenrecht.</p>				

Deze kaart is noordgericht.

Schaal 1: 12500

Hier bevindt zich Kadastraal object OUDETRIJNE G 321
Sonnegaweg 3, 8478 HB SONNEGA

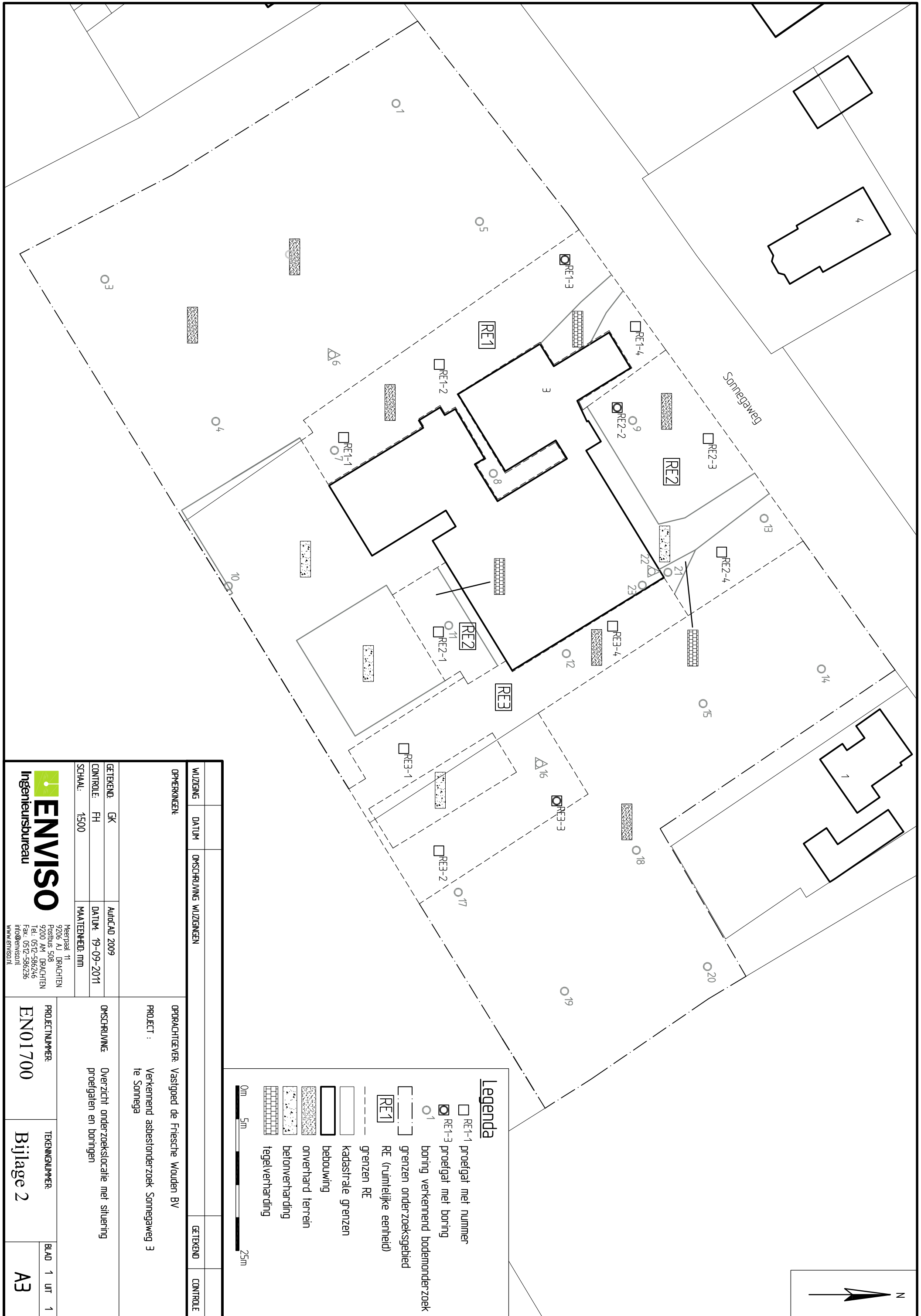
© De auteursrechten en databankenrechten zijn voorbehouden aan de Topografische Dienst Kadaster.

<p>bebouwd gebied</p> <p>a huizenblok, groot gebouw b huizen c hoogbouw d kas</p> <p>wegen</p> <p>autosnelweg hoofdweg met gescheiden rijbanen hoofdweg regionale weg met gescheiden rijbanen regionale weg lokale weg met gescheiden rijbanen lokale weg weg met loose of slechte verharding onverharde weg straat/overige weg wandelgebied fietspad pad, voetpad weg in aanleg weg in ontwerp</p> <p>viaduct tunnel vaste brug bewegbare brug brug op pijlers</p>	<p>spoorwegen</p> <p>spoorweg: enkelspoor spoorweg: dubbelspoor spoorweg: driesporig spoorweg: viersporig a station b laadperron tram a metro bovengronds b metrostation</p> <p>hydrografie</p> <p>waterloop: smaller dan 3 m waterloop: 3-6 m breed waterloop: breder dan 6 m</p> <p>a schutsluis b brug c vonder d koedam a grondduiker b stuw c duiker d sluis</p> <p>bodemgebruik</p> <p>a weide met sloten b bouwland met greppels c boomgaard d fruitkwekerij e boomkwekerij f weide met populieren g loofbos h naaldbos i gemengd bos j griend k heide l zand m dras en riet n heg en houtwal</p>	<p>overige symbolen</p> <p>a kerk, moskee b toren, hoge koepel c kerk, moskee met toren d markant object e watertoren f vuurtoren</p> <p>a gemeentehuis b postkantoor c politiebureau d wegwijzer a kapel b kruis c vlampijp d telescoop a windmolen b watermolen c windmolentje d windturbine a olijepompinstallatie b seinmast c zendmast a hunebed b monument c poldergemaal a begraafplaats b boom c paal d opslagtank a kampeerterrain b sportcomplex c ziekenhuis schietbaan afrastrering hoogspanningsleiding met mast muur geluidswering</p>
---	---	---

Bijlage 2

Overzicht onderzoekslocatie met situering proefgaten en boringen

WIJZIGING	DATUM	OMSCHRIJVING WIJZIGINGEN	GETEKEND	CONTROLE
OPMERKINGEN:				
OPDRACHTGEVER: Vastgoed de Friessche Wouden BV				
PROJECT : Verkennend asbestonderzoek Sonnegaweg 3 te Sonnega				
OMSCHRIJVING: Overzicht onderzoeklocatie met situering proefgaten en boringen				
GETEKEND: GK	AutoCAD 2009			
CONTROLE: FH	DATUM: 19-09-2011			
SCHAAL: 1500	MAATENHEID: mm			
ENVIISO Ingenieursbureau Neerpaal 11 9206 AJ DRACHTEN Postbus 508 9200 AN DRACHTEN Tel: 0512-566246 Fax: 0512-566236 info@enviso.nl www.enviso.nl		PROJECTNUMMER: EN01700	TEKENINGNUMMER: Bijlage 2	BLAD 1 UIT 1 A3

Legenda

- RE1-1 proefgat met nummer
- RE1-3 proefgat met boring
- 1 boring verkennend bodemonderzoek
- grenzen onderzoeksg gebied
- [RE1] RE (ruimtelijke eenheid)
- grenzen RE
- kadastrale grenzen
- ▭ bebouwing
- ▨ onverhard terrein
- ▩ betonverharding
- ▧ tegelverharding

0m 5m 25m

Bijlage 3
Bodemprofielen

Legenda (conform NEN 5104)

grind

	Grind, siltig
	Grind, zwak zandig
	Grind, matig zandig
	Grind, sterk zandig
	Grind, uiterst zandig

zand

	Zand, kleiig
	Zand, zwak siltig
	Zand, matig siltig
	Zand, sterk siltig
	Zand, uiterst siltig

veen

	Veen, mineraalarm
	Veen, zwak kleiig
	Veen, sterk kleiig
	Veen, zwak zandig
	Veen, sterk zandig

klei

	Klei, zwak siltig
	Klei, matig siltig
	Klei, sterk siltig
	Klei, uiterst siltig
	Klei, zwak zandig
	Klei, matig zandig
	Klei, sterk zandig

leem

	Leem, zwak zandig
	Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

	zwak humeus
	matig humeus
	sterk humeus
	zwak grindig
	matig grindig
	sterk grindig

geur

	geen geur
	zwakke geur
	matige geur
	sterke geur
	uiterste geur

olie

	geen olie-water reactie
	zwakke olie-water reactie
	matige olie-water reactie
	sterke olie-water reactie
	uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

	>0
	>1
	>10
	>100
	>1000
	>10000

monsters

	geroerd monster
	ongeroid monster

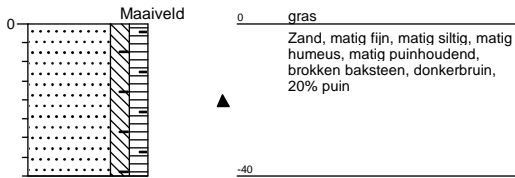
overig

	bijzonder bestanddeel
	Gemiddeld hoogste grondwaterstand
	grondwaterstand
	Gemiddeld laagste grondwaterstand
	slib
	water

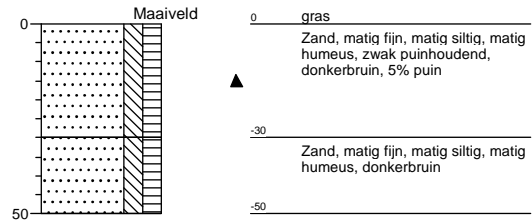
Projectcode: EN01700

Projectnaam: Sonnegaweg 3 te Sonnega

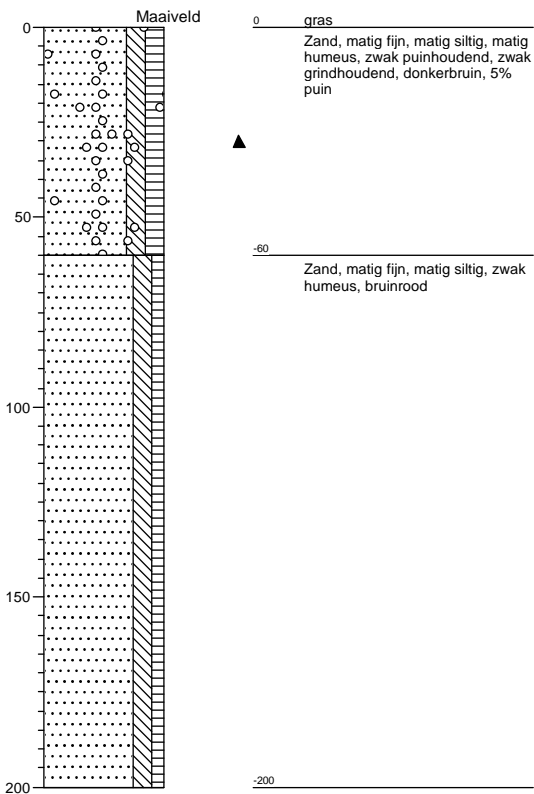
Proefgat: RE1-1

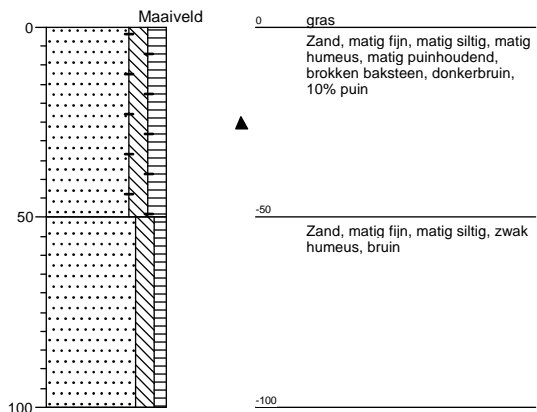
Proefgat: RE1-2

Proefgat: RE1-3

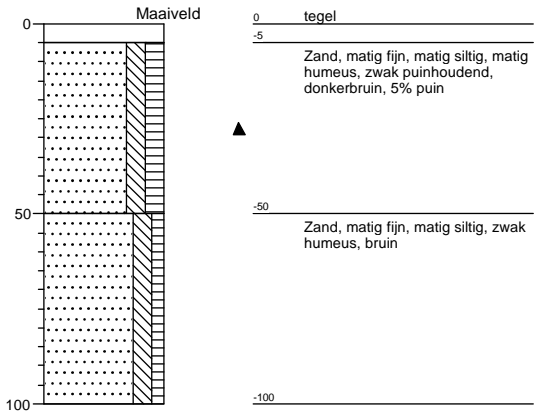
Proefgat: RE1-4

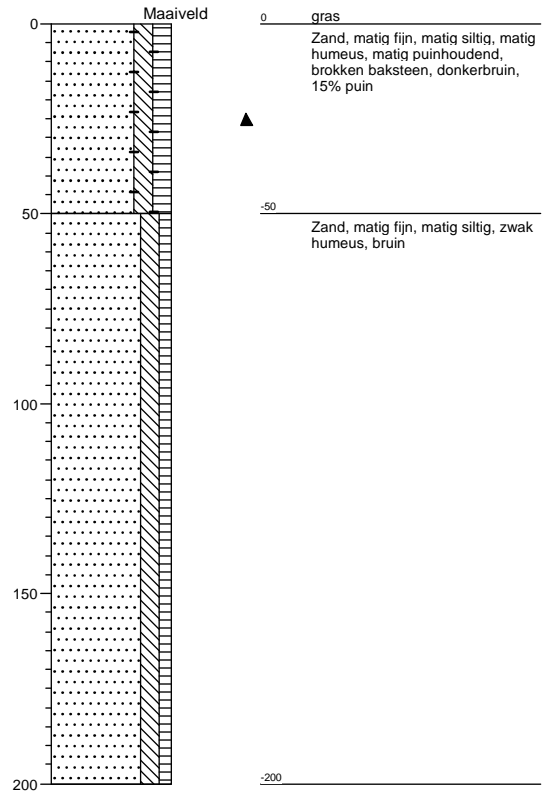
Projectcode: EN01700

Projectnaam: Sonnegaweg 3 te Sonnega

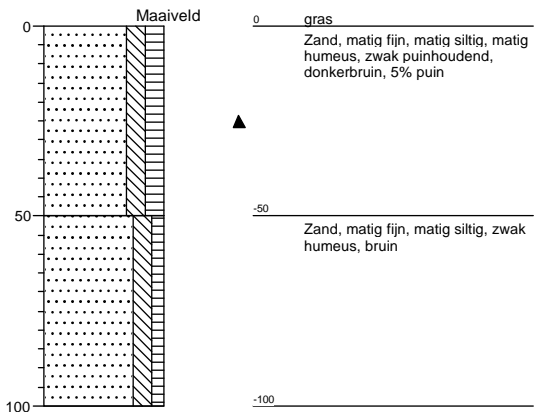
Proefgat: RE2-1

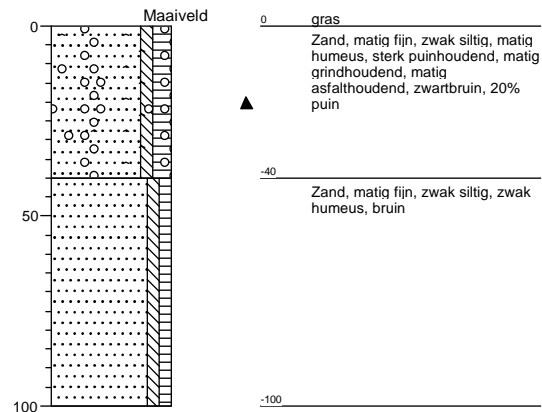
Proefgat: RE2-2

Proefgat: RE2-3

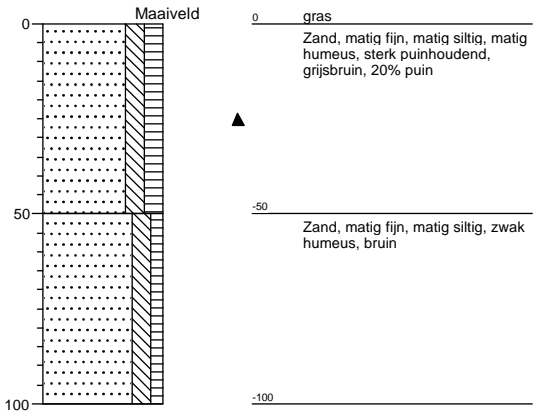
Proefgat: RE2-4

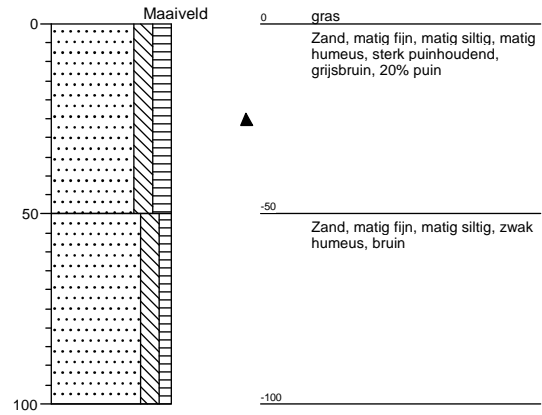
Projectcode: EN01700

Projectnaam: Sonnegaweg 3 te Sonnega

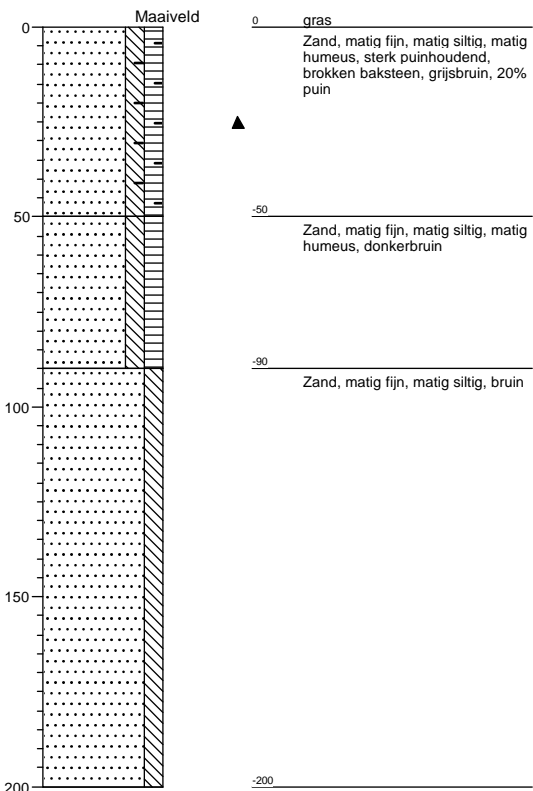
Proefgat: RE3-1

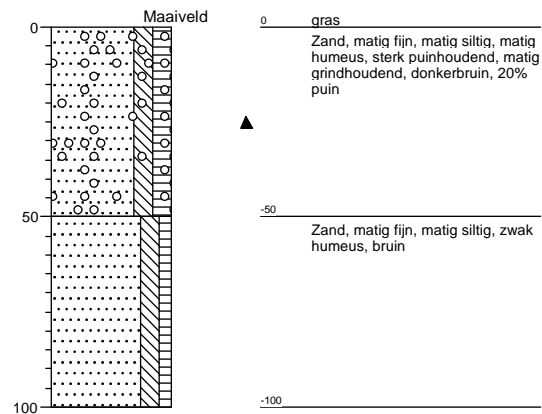
Proefgat: RE3-2

Proefgat: RE3-3

Proefgat: RE3-4

Bijlage 4
Analysecertificaat asbest

ACMAA ALMELO B.V. LABORATORIUM VOOR VEZELONDERZOEK
Krommendijk 20A • 7603 NK Almelo • Telefoon 0546 - 873702 • Fax 0546 - 873745
E-mail: info@acmaa-almelo.nl • Internet: www.acmaa.nl

Analysecertificaat asbest

Opdracht

Opdrachtgever	ENVISO Ingenieursbureau	Opdrachtcode	V111001561
Contactpersoon	Dhr. L. Boerma	Datum opdracht	19-10-2011
Adres	De Meerpaal 11	Datum ontvangst	20-10-2011
Postcode en plaats	9206 AJ Drachten	Datum rapportage	26-10-2011
Projectcode	EN01700	Pagina	1 van 1
Project omschrijving	Sonnegaweg 3 te Sonnega		

Naam	RE1	Datum monsternamen	19-10-2011
Monstersoort	Grond	Datum analyse	26-10-2011
Monsternamen door	Opdrachtgever	Barcode	E0916184
Analyse methode	Asbest in bodem m.b.v. polarisatiemicroscopie - conform AS 3000, SG6 en NEN 5707 (Q)		

Resultaten

Parameter	Concentratie		95% betrouwbaarheidsinterval				Eenheid
	Gemeten	Gewogen	Ondergrens		Bovengrens		
Gemeten			Gewogen	Gemeten	Gewogen	Gemeten	Gewogen
Droge stof	89,2						%
Massa monster (veldnat)	10,5						kg
Chrysotiel (serpentine)	n.a.	n.a.	-	-	6,8	6,8	mg/kg ds
Amosiet (amfibool)	n.a.	n.a.	-	-	-	-	mg/kg ds
Crocidoliet (amfibool)	n.a.	n.a.	-	-	-	-	mg/kg ds
Totaal serpentine	n.a.	n.a.	-	-	6,8	6,8	mg/kg ds
Totaal amfibool	n.a.	n.a.	-	-	-	-	mg/kg ds
Totaal asbest	<2	n.a.	-	-	6,8	6,8	mg/kg ds

Aanvullende analysesresultaten volgen hieronder.

Analyse	Fractie > 16 mm	Fractie 8 - 16 mm	Fractie 4 - 8 mm	Fractie 2 - 4 mm	Fractie 1 - 2 mm	Fractie 0,5 - 1 mm	Fractie < 0,5 mm	Fractie Totaal
Zeven (g)	0	334	464	242	184	712	7408	9344
Afgezochte deel fractie (%)	100	100	100	50	20	5	**	

** = Van de zee fractie <0,5 mm is maximaal 10 gram kwalitatief beoordeeld en deze bevat geen asbestverdachte vezels.

NHG = Niet hechtgebonden.

HG = Hechtgebonden.

Conclusie en/of opmerkingen:

Het aangeboden monster bevat geen asbest.

Directeur

Dhr. ing. L. Knikhuis

Dit rapport mag niet anders dan in z'n geheel worden gereproduceerd zonder de schriftelijke toestemming van het laboratorium. Nadere informatie over de toegepaste methodes en prestatiekenmerken is beschikbaar en kan op aanvraag worden verkregen. Resultaten hebben alleen betrekking op het aangeboden monster.

HET LABORATORIUM IS INGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
ONDER NR. L376 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

ACMAA ALMELO B.V. LABORATORIUM VOOR VEZELONDERZOEK

Krommendijk 20A • 7603 NK Almelo • Telefoon 0546 - 873702 • Fax 0546 - 873745
E-mail: info@acmaa-almelo.nl • Internet: www.acmaa.nl

Analysecertificaat asbest

Opdracht

Opdrachtgever	ENVISO Ingenieursbureau	Opdrachtcode	V111001562
Contactpersoon	Dhr. L. Boerma	Datum opdracht	19-10-2011
Adres	De Meerpaal 11	Datum ontvangst	20-10-2011
Postcode en plaats	9206 AJ Drachten	Datum rapportage	26-10-2011
Projectcode	EN01700	Pagina	1 van 1
Project omschrijving	Sonnegaweg 3 te Sonnegaweg		

Naam	RE2	Datum monsternummer	19-10-2011
Monstersoort	Grond	Datum analyse	26-10-2011
Monsternummer door	Opdrachtgever	Barcode	E0916182
Analyse methode	Asbest in bodem m.b.v. polarisatiemicroscopie - conform AS 3000, SG6 en NEN 5707 (Q)		

Resultaten

Parameter	Concentratie		95% betrouwbaarheidsinterval				Eenheid
	Gemeten	Gewogen	Ondergrens		Bovengrens		
Gemeten			Gewogen	Gemeten	Gewogen	Gemeten	Gewogen
Droge stof	82,4						%
Massa monster (veldnat)	10,3						kg
Chrysotiel (serpentiin)	n.a.	n.a.	-	-	7,4	7,4	mg/kg ds
Amosiet (amfibool)	n.a.	n.a.	-	-	-	-	mg/kg ds
Crocidoliet (amfibool)	n.a.	n.a.	-	-	-	-	mg/kg ds
Totaal serpentiin	n.a.	n.a.	-	-	7,4	7,4	mg/kg ds
Totaal amfibool	n.a.	n.a.	-	-	-	-	mg/kg ds
Totaal asbest	<2	n.a.	-	-	7,4	7,4	mg/kg ds

Aanvullende analysesresultaten volgen hieronder.

Analyse	Fractie > 16 mm	Fractie 8 - 16 mm	Fractie 4 - 8 mm	Fractie 2 - 4 mm	Fractie 1 - 2 mm	Fractie 0,5 - 1 mm	Fractie < 0,5 mm	Fractie Totaal
Zeven (g)	0	273	643	262	145	607	6590	8520
Afgezochte deel fractie (%)	100	100	100	50	20	5	**	

** = Van de zee fractie <0,5 mm is maximaal 10 gram kwalitatief beoordeeld en deze bevat geen asbestverdachte vezels.

NHG = Niet hechtgebonden.

HG = Hechtgebonden.

Conclusie en/of opmerkingen:

Het aangeboden monster bevat geen asbest.

Directeur

Dhr. ing. L. Knikhuis

Dit rapport mag niet anders dan in z'n geheel worden gereproduceerd zonder de schriftelijke toestemming van het laboratorium. Nadere informatie over de toegepaste methodes en prestatiekenmerken is beschikbaar en kan op aanvraag worden verkregen. Resultaten hebben alleen betrekking op het aangeboden monster.

HET LABORATORIUM IS INGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
ONDER NR. L376 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

ACMAA ALMELO B.V. LABORATORIUM VOOR VEZELONDERZOEK

Krommendijk 20A • 7603 NK Almelo • Telefoon 0546 - 873702 • Fax 0546 - 873745
E-mail: info@acmaa-almelo.nl • Internet: www.acmaa.nl

Analysecertificaat asbest

Opdracht

Opdrachtgever	ENVISO Ingenieursbureau	Opdrachtcode	V111001563
Contactpersoon	Dhr. L. Boerma	Datum opdracht	19-10-2011
Adres	De Meerpaal 11	Datum ontvangst	20-10-2011
Postcode en plaats	9206 AJ Drachten	Datum rapportage	26-10-2011
Projectcode	EN01700	Pagina	1 van 2
Project omschrijving	Sonnegaweg 3 te Sonnega		

Naam	RE3	Datum monsternamen	19-10-2011
Monstersoort	Grond	Datum analyse	26-10-2011
Monsternamen door	Opdrachtgever	Barcode	E0916183
Analyse methode	Asbest in bodem m.b.v. polarisatiemicroscopie - conform AS 3000, SG6 en NEN 5707 (Q)		

Resultaten

Parameter	Concentratie		95% betrouwbaarheidsinterval				Eenheid
	Gemeten	Gewogen	Ondergrens		Bovengrens		
Gemeten			Gewogen	Gemeten	Gewogen	Gemeten	Gewogen
Droge stof	86,0						%
Massa monster (veldnat)	9,6						kg
Chrysotiel (serpentiin)	5,1	5,1	2,6	2,6	15	15	mg/kg ds
Amosiet (amfibool)	0,5	4,7	0,1	0,7	3,0	30	mg/kg ds
Crocidoliet (amfibool)	n.a.	n.a.	-	-	-	-	mg/kg ds
Totaal serpentijn	5,1	5,1	2,6	2,6	15	15	mg/kg ds
Totaal amfibool	0,5	4,7	0,1	0,7	3,0	30	mg/kg ds
Totaal asbest	5,6	9,8	2,7	3,3	18	45	mg/kg ds

Aanvullende analysesresultaten volgen hieronder.

Conclusie en/of opmerkingen:

Het aangeboden monster bevat asbest.

Directeur
Dhr. ing. L. Knikhuis

Dit rapport mag niet anders dan in z'n geheel worden gereproduceerd zonder de schriftelijke toestemming van het laboratorium. Nadere informatie over de toegepaste methodes en prestatiekenmerken is beschikbaar en kan op aanvraag worden verkregen. Resultaten hebben alleen betrekking op het aangeboden monster.

HET LABORATORIUM IS INGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
ONDER NR. L376 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

ACMAA ALMELO B.V. LABORATORIUM VOOR VEZELONDERZOEK

Krommendijk 20A • 7603 NK Almelo • Telefoon 0546 - 873702 • Fax 0546 - 873745
E-mail: info@acmaa-almelo.nl • Internet: www.acmaa.nl

Analysecertificaat asbest

Opdracht

Opdrachtgever	ENVISO Ingenieursbureau	Opdrachtcode	V111001564
Contactpersoon	Dhr. L. Boerma	Datum opdracht	19-10-2011
Adres	De Meerpaal 11	Datum ontvangst	20-10-2011
Postcode en plaats	9206 AJ Drachten	Datum rapportage	26-10-2011
Projectcode	EN01700	Pagina	1 van 1
Project omschrijving	Sonnegaweg 3 te Sonnega		

Naam	RE4	Datum monstername	19-10-2011
Monstersoort	Grond	Datum analyse	26-10-2011
Monstername door	Opdrachtgever	Barcode	E0916581
Analyse methode	Asbest in bodem m.b.v. polarisatiemicroscopie - conform AS 3000, SG6 en NEN 5707 (Q)		

Resultaten

Parameter	Concentratie		95% betrouwbaarheidsinterval				Eenheid
	Gemeten	Gewogen	Ondergrens		Bovengrens		
				Gemeten	Gewogen	Gemeten	Gewogen
Droge stof	83,8						%
Massa monster (veldnat)	10,0						kg
Chrysotiel (serpentiin)	n.a.	n.a.	-	-	7,5	7,5	mg/kg ds
Amosiet (amfibool)	n.a.	n.a.	-	-	-	-	mg/kg ds
Crocidoliet (amfibool)	n.a.	n.a.	-	-	-	-	mg/kg ds
Totaal serpentiin	n.a.	n.a.	-	-	7,5	7,5	mg/kg ds
Totaal amfibool	n.a.	n.a.	-	-	-	-	mg/kg ds
Totaal asbest	<2	n.a.	-	-	7,5	7,5	mg/kg ds

Aanvullende analyseresultaten volgen hieronder.

Analyse	Fractie > 16 mm	Fractie 8 - 16 mm	Fractie 4 - 8 mm	Fractie 2 - 4 mm	Fractie 1 - 2 mm	Fractie 0,5 - 1 mm	Fractie < 0,5 mm	Fractie Totaal
Zeven (g)	0	887	1371	545	412	717	4471	8403
Afgezochte deel fractie (%)	100	100	100	50	20	5	**	

** = Van de zeeffractie <0,5 mm is maximaal 10 gram kwalitatief beoordeeld en deze bevat geen asbestverdachte vezels.

NHG = Niet hechtgebonden.

HG = Hechtgebonden.

Conclusie en/of opmerkingen:

Het aangeboden monster bevat geen asbest.

Directeur

Dhr. ing. L. Knikhuis

Dit rapport mag niet anders dan in z'n geheel worden gereproduceerd zonder de schriftelijke toestemming van het laboratorium. Nadere informatie over de toegepaste methodes en prestatiekenmerken is beschikbaar en kan op aanvraag worden verkregen. Resultaten hebben alleen betrekking op het aangeboden monster.

HET LABORATORIUM IS INGESCHREVEN IN HET RVA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
ONDER NR. L376 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

ACMAA ALMELO B.V. LABORATORIUM VOOR VEZELONDERZOEK

Krommendijk 20A • 7603 NK Almelo • Telefoon 0546 - 873702 • Fax 0546 - 873745

E-mail: info@acmaa-almelo.nl • Internet: www.acmaa.nl

Analysecertificaat asbest

Opdracht

Opdrachtgever	ENVISO Ingenieursbureau	Opdrachtcode	V111001563
Contactpersoon	Dhr. L. Boerma	Datum opdracht	19-10-2011
Adres	De Meerpaal 11	Datum ontvangst	20-10-2011
Postcode en plaats	9206 AJ Drachten	Datum rapportage	26-10-2011
Projectcode	EN01700	Pagina	2 van 2
Project omschrijving	Sonnegaweg 3 te Sonnega		

Analyse	Fractie > 16 mm	Fractie 8 - 16 mm	Fractie 4 - 8 mm	Fractie 2 - 4 mm	Fractie 1 - 2 mm	Fractie 0,5 - 1 mm	Fractie < 0,5 mm	Fractie Totaal
Zeven (g)	0	662	1481	624	986	1719	2770	8242
Asbesth.materiaal (g) T1				0,3262				0,3262
Percentage chrysotiel (%)				12,5				
Gewicht chrysotiel (mg)				40,8				40,8
Hechtgebonden				ja				
Aantal deeltjes				5				5
Asbesth.materiaal (g) T2					0,0175			0,0175
Percentage chrysotiel (%)					7,5			
Gewicht chrysotiel (mg)					1,3			1,3
Hechtgebonden					nee			
Aantal deeltjes					1			1
Asbesth.materiaal (g) T2					0,0175			0,0175
Percentage amosiet (%)					22,5			
Gewicht amosiet (mg)					3,9			3,9
Hechtgebonden					nee			
Aantal deeltjes totaal (stuk)				5	1			6
Afgezochte deel fractie (%)	100	100	100	50	20	5	**	
Gehalte t.o.v. totaal (mg/kg ds)				4,95	0,63			5,58
Gehalte NHG t.o.v. totaal (mg/kg ds)					0,63			0,63
Gehalte HG t.o.v. totaal (mg/kg ds)				4,95				4,95

** = Van de zeeffractie <0,5 mm is maximaal 10 gram kwalitatief beoordeeld en deze bevat geen asbestverdachte vezels.

NHG = Niet hechtgebonden.

HG = Hechtgebonden.

T1 = asbestcement.

T2 = asbestcement.

HET LABORATORIUM IS INGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
ONDER NR. L376 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

Bijlage 5
Berekening asbest

Berekening asbest in bodem

projectnr.	EN01700
Projectnaam	Sonnegaweg 3 te Sonnega
Ruimtelijke eenheid	RE3

Verzameld asbesthoudend materiaal visueel (asbesthoudend materiaal > 16 mm)

	eenheid	
lengte proefgat	m	0,3
breedte proefgat	m	0,3
laagdikte onderzocht	m	0,5
totaal volume onderzocht (4 proefgaten)	m ³	0,18
dichtheid grond	kg/l	1,7
gewicht onderzochte grond	kg	306
onderzoeksefficiency	%	80
droge stofgehalte	%	86
<i>drooggewicht veldmonster</i>	kgds	210,53
aantal delen chrysotielhoudend materiaal (> 16 mm)		0
gewicht chrysotielhoudend materiaal (> 16 mm)	g	0
% chrysotiel	%	0
<i>gewicht chrysotiel > 16 mm</i>	mg	0
aantal delen crocidoliethoudend materiaal (> 16 mm)		0
gewicht crocidoliethoudend materiaal (> 16 mm)	g	0
% crocidoliet	%	0
<i>gewicht crocidoliet > 16mm</i>	mg	0
aantal delen amosiethoudend materiaal (> 16 mm)		0
gewicht amosiethoudend materiaal (> 16 mm)	g	0
% amosiet	%	0
<i>gewicht amosiet > 16mm</i>	mg	0
<i>gehalte chrysotiel</i>	mg/kgds	0,00
<i>gehalte crocidoliet</i>	mg/kgds	0
<i>gehalte amosiet</i>	mg/kgds	0

Gehalte aan asbest bepaald in het laboratorium (asbesthoudend materiaal < 16 mm)

<i>gehalte chrysotiel</i>	mg/kgds	5,1
<i>gehalte crocidoliet</i>	mg/kgds	0
<i>gehalte amosiet</i>	mg/kgds	4,7

Totaal gehalte aan asbest

<i>gehalte chrysotiel</i>	mg/kgds	5,10
<i>gehalte crocidoliet</i>	mg/kgds	0 #
<i>gehalte amosiet</i>	mg/kgds	4,7 #
Gewogen gehalte aan asbest in de bodem	mg/kgds	9,80

amfiboolasbest (vermeerderd met factor 10)

amfiboolasbest (vermeerderd met factor 10)

Bijlage 6

Toelichting 'Circulaire bodemsanering 2009'

Algemene toelichting toetsingskader

Om de analyseresultaten te kunnen interpreteren worden deze vergeleken met de toetsingswaarden zoals die door het ministerie van VROM in de Circulaire bodemsanering 2009 zijn opgesteld. De toetsingswaarden zijn geen 'harde' criteria. Rekening dient te worden gehouden met het feit, dat de mobiliteit van stoffen in de bodem en daardoor de verspreiding in het milieu afhankelijk is van allerlei bodemkenmerken. Tevens is van belang, dat het risico van blootstelling van de bevolking mede afhankelijk is van de bestemming en het gebruik van de grond in de huidige situatie en de toekomst.

In de 'Circulaire bodemsanering 2009' van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) is een toetsingskader opgenomen voor de beoordeling van de milieukwaliteit van een bodem. Dit toetsingskader is vastgesteld voor grond/sediment en grondwater en geldt voor landbodems. In de circulaire worden voor grond AW2000- en interventiewaarden en voor grondwater worden streef- en interventiewaarden als volgt onderscheiden:

AW2000 (grond) of Streefwaarde (grondwater)

Referentiewaarde, het gehalte dat op grond van natuurlijk voorkomen maximaal is te verwachten of overeenkomt met de detectiegrens van de huidige analysemethodiek. De AW2000 danwel streefwaarde geeft het milieukwaliteitsniveau aan van een "schone" bodem, die alle mogelijke functies kan vervullen;

Tussenwaarde (grond en grondwater)

De tussenwaarde is het gemiddeld van de AW2000- en interventiewaarde danwel van de streef- en interventiewaarden. De tussenwaarde geeft het gemiddelde aan van het milieukwaliteitstraject waarin sprake is van een zekere, maar niet ernstige, vermindering van de functionele eigenschappen van de bodem. Bij een overschrijding van de tussenwaarde is in principe een nader onderzoek noodzakelijk;

Interventiewaarde (grond en grondwater)

Toetsingswaarde voor saneringsonderzoek, waaronder een sanering gewoonlijk niet op korte termijn noodzakelijk is, maar waarboven een sanering(s)(onderzoek) bij voorkeur wel op korte termijn wordt uitgevoerd nadat het onderzoek is afgerond. Indien de interventiewaarde gemiddeld in een bodemvolume van 25 m³ in grond of in een poriënverzadigde bodemvolume van 100 m³ in grondwater wordt overschreden, is sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging.

Toelichting

De AW2000 danwel streefwaarden kunnen worden beschouwd als indicatieve concentratieniveaus waarboven wel en waaronder geen sprake is van een aantoonbare beïnvloeding van de bodemkwaliteit (verontreiniging). Hierbij dient echter rekening gehouden te worden met het feit dat de lokale achtergrondgehalten kunnen afwijken van de gemiddelde achtergrondgehalten in de Nederlandse bodem, waarop de referentiewaarden zijn gebaseerd.

Voor veel stoffen zijn de referentiewaarden van grond afhankelijk gesteld van het lutumgehalte en/of het organische stofgehalte in de bodem. Het lutumgehalte is de minerale bestanddelen kleiner dan 2 µm als gewichtspercentage van het totale drooggewicht. Het organische stofgehalte is het gloeiverlies als gewichtspercentage van het totale drooggewicht.

Voor meer achtergrondinformatie en de berekeningswijze wordt verwezen naar de 'Circulaire bodemsanering 2009'.

Asbest

De interventiewaarde voor asbest is vastgesteld op 100 mg/kgds gewogen (gewogen wil zeggen de serpetijnasbest-concentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbest-concentratie). Voor asbest wordt geen streefwaarde vastgesteld omdat de interventiewaarde reeds op niveau van verwaarloosbaar risico ligt. Er is geen bodemtype-correctie van toepassing op de interventiewaarde van asbest. Voor informatie over asbest wordt verwezen naar de 'Circulaire bodemsanering 2009'.

Ernst en spoed

Indien sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging (zie voor toelichting 'interventiewaarde') dient te worden vastgesteld of er al dan niet spoedig dient te worden gesaneerd. Hiertoe worden de locatiespecifieke risico's bepaald. Indien de locatiespecifieke risico's onaanvaardbaar zijn dient met spoed te worden gesaneerd. Saneren wil zeggen dat maatregelen worden getroffen om de onaanvaardbare risico's in voldoende mate tegen te gaan.

Milieuhygiënische saneringscriterium

Indien sprake is van een geval van ernstige verontreiniging dat voor 1987 is ontstaan, dient te worden bepaald of de sanering al dan niet spoedig dient te worden uitgevoerd. Voor landbodems dient hiervoor de systematiek van de milieuhygiënische saneringscriterium te worden gevolgd. Deze systematiek is beschreven in de Circulaire bodemsanering 2009 en bestaat uit drie stappen:

1. het vaststellen van het geval van ernstige verontreiniging;
2. standaard risico beoordeling bij het huidig of toekomstig gebruik;
3. locatiespecifieke risico beoordeling bij het huidig of toekomstig gebruik.

De stappen 1 en 2 dienen altijd uitgevoerd te worden indien een geval van ernstige verontreiniging is vastgesteld. Stap 3 kan worden uitgevoerd indien er in stap 2 is bepaald dat sprake is van onaanvaardbare risico's maar de standaard risico beoordeling sluit niet voldoende aan bij het huidig of toekomstig gebruik van de locatie. Het resultaat van stap 3 is bepalen voor de beslissing omtrent de spoed van de sanering.

Bij de risicobeoordeling wordt onderscheid gemaakt in risico's voor de mens, risico's voor de ecologie en risico's van verspreiding van de verontreiniging. In bijlage 1 van deze circulaire is de methode uitgewerkt. Ter ondersteuning is het computermodel Sanscrit door het Van Hall Instituut ontwikkeld.

In principe dient de sanering van een geval van ernstige verontreiniging spoedig te worden uitgevoerd tenzij is aangetoond dat er in de huidige of toekomstige situatie géén sprake is van onaanvaardbare risico's. Er moet dan aan alle drie de hieronder beschreven criteria worden voldaan:

Humane risico's

- het MTR_{humanaan} wordt ten gevolge van deze verontreiniging in de locatiespecifieke situatie niet overschreden;
- mensen ondervinden géén aantoonbare hinder (o.a. huidirritatie en stank) van de verontreiniging. Dit geldt alléén voor de huidige situatie.

Ecologische risico's

- de HC50 wordt over een bepaald oppervlakte (afhankelijk van het gebruik van de locatie) niet overschreden of er is op basis van ecologische meetmethoden aangetoond dat er géén sprake is van onaanvaardbare risico's voor het ecosysteem.

Verspreidingsrisico's

- er is geen kwetsbaar object in een straal van 100 meter van de interventiewaardecontour in het grondwater;
- er is geen sprake van een drijf- en/of zaklaag van waaruit verspreiding plaatsvindt;
- het totale bodemvolume waarbinnen het grondwater is verontreinigd met één of meer stoffen in gehalten boven de interventiewaarden is niet groter dan 6.000 m^3 of als het groter is dan 6.000 m^3 dient jaarlijkse verspreiding van de verontreiniging met één of meer stoffen boven de interventiewaarde in het grondwater binnen een kleiner bodemvolume dan 1.000 m^3 plaats te vinden.

Saneringstijdstip

Een geval van ernstige bodemverontreiniging waarbij sprake is van onaanvaardbare risico's dient spoedig te worden gesaneerd. Dit houdt in dat de onaanvaardbare risico's zo snel mogelijk dienen te worden weggenomen. Als indicatie voor de termijn waarop de sanering dient aan te vangen geldt als richtlijn: binnen 4 jaar na het afgeven van de beschikking ernst en spoed.

Zorgplicht

Los van het toetsingskader is in 1987, bij de inwerkingtreding van de Wet bodembescherming, het zorgplichtartikel van kracht geworden. Iedereen die vanaf 1987 handelingen verricht die de bodem (verder) verontreinigen, is verplicht direct saneringsmaatregelen te treffen, zodat de oude situatie wordt hersteld.

Bijlage 7

Foto's

Bijlage 4

Nader bodemonderzoek

NADER

BODEMONDERZOEK

SONNEGAWEG 3

TE SONNEGA

COLOFON

Opdrachtgever:

Vastgoed de Friesche Wouden BV
Postbus 160
9200 AD DRACHTEN
Contactpersoon: dhr. M. IJff

Projectgegevens:

Locatie: Sonnegaweg 3
8478 HD SONNEGA
Projectnummer: EN01700
Documentnummer: 110885
Status: Definitief, versie 1

Onderzoek uitgevoerd door:

Enviso Ingenieursbureau
Postbus 508
9200 AM DRACHTEN
Telefoon: +31(0)512-586246
E-mail: info@enviso.nl
Internet: www.enviso.nl

Projectmedewerkers:

Projectleider: dhr. F. Hooghiemstra
Veldwerker: dhr. G. Knol
Auteur: dhr. G. Knol
Kwaliteitscontrole: dhr. F. Hooghiemstra

Drachten, 1 november 2011

INHOUD

1	INLEIDING	3
1.1	Algemeen	3
1.2	Aanleiding en doelstelling.....	3
2	VOORONDERZOEK	4
2.1	Algemeen	4
2.2	Beschrijving onderzoekslocatie	4
2.3	Bodemopbouw	4
2.4	Historisch onderzoek.....	5
2.5	Conclusie vooronderzoek.....	5
3	ONDERZOEKSPROGRAMMA	6
3.1	Kwaliteitsborging en onafhankelijkheid	6
3.2	Onderzoeksopzet.....	6
3.3	Uitwerking conceptueel model	7
4	VELDWERKZAAMHEDEN	8
4.1	Grond	8
5	LABORATORIUMONDERZOEK	9
5.1	Chemische analyses	9
5.2	Resultaten.....	9
5.3	Samenvatting analyseresultaten	9
6	SAMENVATTING EN CONCLUSIE	11
6.1	Samenvatting.....	11
6.2	Conclusie.....	11

Bijlagen

1	Ligging en kadastraal overzicht onderzoekslocatie
2	Overzicht onderzoekslocatie met situering boringen en verontreinigingscontour
3	Bodemprofielen
4	Analyserapporten
5	Toetsingstabellen analyseresultaten
6	Toelichting ‘Circulaire bodemsanering 2009’

1 INLEIDING

1.1 Algemeen

In opdracht van Vastgoed de Friesche Wouden BV is door Enviso Ingenieursbureau een nader bodemonderzoek conform de NEN 5740 uitgevoerd ter plaatse van Sonnegaweg 3 te Sonnega.

Op de locatie is een (voormalige) boerderij met stallen en naastgelegen weiland aanwezig. De opstallen zijn nog aanwezig maar worden niet meer gebruikt als boerderij.

De topografische ligging van de onderzoekslocatie is aangegeven in bijlage 1.

1.2 Aanleiding en doelstelling

Aanleiding voor het uitvoeren van het nader bodemonderzoek zijn de bevindingen uit het verkennend bodemonderzoek (Enviso Ingenieursbureau, rapportnummer 110789, d.d. 4 oktober 2011), waarbij ten oosten van het pad naar de stal (boring 13) een verontreiniging met PAK is aangetroffen.

Het doel van het nader bodemonderzoek is het in kaart brengen van de verontreiniging om te bepalen of er mogelijke een ernstig geval van bodemverontreiniging op de locatie aanwezig is.

Er is sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging, indien voor ten minste één stof de gemiddelde gemeten concentratie van minimaal 25 m³ bodemvolume, in het geval van bodem- of sedimentverontreiniging, of 100 m³ poriënverzadigd bodemvolume in het geval van grondwaterverontreiniging, hoger is dan de interventiewaarde.

2 VOORONDERZOEK

2.1 Algemeen

Voor aanvang van de veldwerkzaamheden is een vooronderzoek conform de NEN 5725 uitgevoerd. Aangezien het bodemonderzoek is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen nieuwbouwactiviteiten is een standaard vooronderzoek uitgevoerd. Als afbakening van het geografische besluitvormingsgebied heeft het vooronderzoek zich gericht op het perceel Sonnegaweg 3 te Sonnega en de aangrenzende percelen tot 25 meter. De resultaten van het vooronderzoek zijn navolgend beschreven.

2.2 Beschrijving onderzoekslocatie

De geografische gegevens van de onderzoekslocatie staan weergegeven in tabel 2.2.1. Voor een kadastraal overzicht wordt verwezen naar bijlage 2.

Tabel 2.2.1: Geografische gegevens onderzoekslocatie

Gemeente	Weststellingwerf		
Adres	Sonnegaweg 3 te Sonnega		
Kadastraal	Gemeente: Oudetrijne	Sectie: G	Nummer: 321
Coördinaten	X: 194.649	Y: 542.896	

Ter plaatse van de locatie is een (voormalige) boerderij met bijbehorend erf gelegen. Het onderzoeksterrein is grotendeels onverhard en in gebruik als groenstrook. Het overige deel is verhard met tegels.

Ten noorden van de onderzoekslocatie bevindt zich de straat Sonnegaweg. De locatie wordt aan de west- en oostzijde begrensd door woningen met erf (Sonnegaweg 1 en 5). Aan de zuidzijde is weiland gelegen. Een overzicht van de onderzoekslocatie is weergegeven in bijlage 2.

2.3 Bodemopbouw

De regionale bodemopbouw is ontleend aan het DINOLoket (Data en informatie van de Nederlandse ondergrond) van TNO. De regionale bodemopbouw van de locatie is weergegeven in tabel 2.3.1.

Tabel 2.3.1: Regionale bodemopbouw

Bodemtraject t.o.v. maaiveld (cm-mv)	Bodemopbouw
0 - 100	Zand, matig humeus, bruingrijs
100 - 130	Zand, matig fijn, bruingeel
130 - 150	Zand, zeer fijn, siltig, geel
150 - 210	Zand, matig fijn, bruin
210 - 230	Zand, matig fijn, siltig, geel
230 - 350	Leem, zandig, groengrijs

Het maaiveld ter plaatse van de locatie bevindt zich op een hoogte van ca. 1,80 meter + N.A.P. De stromingsrichting van het freatische grondwater is niet eenduidig te bepalen en kan beïnvloed worden door lokale factoren zoals waterlopen, drainagesystemen, (lekke) rioleringen en dergelijke. De locatie bevindt zich niet binnen een grondwaterbeschermingsgebied.

2.4 Historisch onderzoek

Op de locatie zijn reeds diverse bodemonderzoeken uitgevoerd, waarbij de historie in voldoende mate is onderzocht. Navolgend zijn de kenmerken van de voorgaande bodemonderzoeken weergegeven:

- Verkennend bodemonderzoek Sonnegaweg 3 te Sonnega, Van der Wiel Infra & Milieu BV, proj.nr. 98.04.547, d.d. september 1998;
- Verkennend bodemonderzoek Sonnegaweg 3 te Sonnega, Van der Wiel Infra & Milieu BV, proj.nr. 60089, doc.nr. 002315/EJ, d.d. 19 mei 2000;
- Verkennend bodemonderzoek Sonnegaweg 3 te Sonnega, Enviso Ingenieursbureau, doc.nr. 110789, d.d. 4 oktober 2011.
- Verkennend asbestonderzoek Sonnegaweg 3 te Sonnega, Enviso Ingenieursbureau, doc.nr. 110874, d.d. 1 november 2011.

Uit het laatste verkennend bodemonderzoek (Enviso, doc.nr. 110789) is gebleken dat er ter plaatse van boring 13 een verontreiniging met PAK is aangetroffen welke de interventiewaarde overschrijdt. Daarnaast is ter plaatse van boring 7 asbesthoudend materiaal in de bodem aangetroffen. Ter plaatse van het overige terrein zijn zowel in de grond als het grondwater geen tot slechts licht verhoogde gehalten aan enkele parameters vastgesteld ten opzichte van de achtergrondwaarde. In het verkennend asbestonderzoek is geen asbestverontreiniging in de bodem aangetroffen.

2.5 Conclusie vooronderzoek

Uit de voorgaande gegevens is gebleken dat er ter plaatse van boring 13 een verontreiniging met PAK aanwezig is in de bovengrond, welke nog niet in kaart is gebracht. Ter plaatse dient een nader bodemonderzoek uitgevoerd te worden om te bepalen of er mogelijk een ernstig geval van bodemverontreiniging aanwezig is op de locatie.

3 ONDERZOEKSPROGRAMMA

3.1 Kwaliteitsborging en onafhankelijkheid

Voor het bewijsbaar en zichtbaar maken van de kwaliteit (kwaliteitsborging) beschikt Enviso Ingenieursbureau over een kwaliteitssysteem dat is opgezet conform NEN-EN-ISO 9001.

In het kader van Kwalibo zijn de veldwerkzaamheden uitgevoerd onder een procescertificaat, hetgeen is omschreven in de vigerende versie van de Beoordelingsrichtlijn SIKB 2000 en het daarbij behorende VKB-protocol 2001 en VKB-protocol 2002.

Met betrekking tot de functiescheiding kan worden gesteld dat er geen relatie bestaat tussen Enviso Ingenieursbureau en de opdrachtgever.

3.2 Onderzoeksopzet

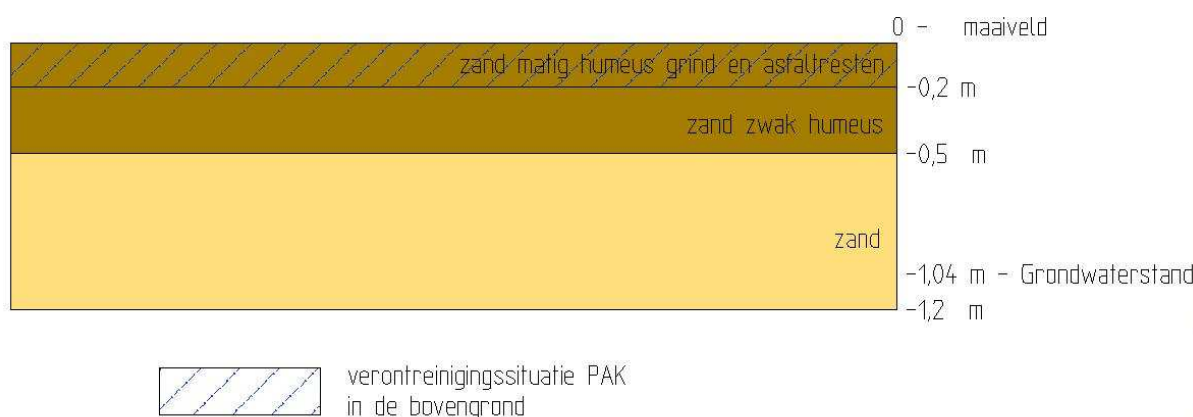
Ten behoeve van het nader bodemonderzoek is op basis van de huidige beschikbare informatie een programma voor veld- en laboratoriumonderzoek opgesteld, waarbij is uitgegaan van de veronderstelling, dat het onderzoeksterrein als verdacht wordt beschouwd. Het nader onderzoek richt zich op het vaststellen van de omvang van de aanwezige bodemverontreiniging met PAK ten oosten van het pad naar de stal.

Het nader bodemonderzoek naar de omvang van de aanwezige verontreinigings situatie is verricht conform het protocol: NTA 5755 'Strategie voor het uitvoeren van nader onderzoek - onderzoek naar de aard en omvang van bodemverontreiniging'.

NTA en conceptueel model

De NTA beschrijft de werkwijze voor het opstellen van de onderzoeksstrategie voor een nader bodemonderzoek gericht op een vermoedelijk geval van ernstig geval van bodemverontreiniging. Ten behoeve van het opstellen van de onderzoeksstrategie, conform de NTA 5755, wordt gebruik gemaakt van het zogenaamde 'conceptueel model'. Dit model is een gedetailleerde schematische weergave (afbeelding 1) van de te onderzoeken verontreinigings situatie op basis van de beschikbare gegevens.

Afbeelding 1: Schematische weergave conceptueel model

Op basis van het vooronderzoek en de resultaten van eerdere onderzoeken wordt een conceptueel model opgesteld met daarin de concrete onderzoeksvragen. De verontreinigings situatie (aard van stoffen, bodemopbouw, bodemgebruik), aard van ontbrekende informatie en het benodigde detailniveau bepalen welke onderzoekstechnieken geschikt zijn. De onderzoeksvragen ten behoeve van het conceptueel model zijn weergegeven in tabel 3.2.2.

Tabel: 3.2.2 Onderzoeksvragen conceptueel model

Verwachte verontreiniging	Onderzoeksvragen
<p><i>Historische informatie</i> Tijdens verkennend onderzoek is een PAK verontreiniging aangetroffen.</p> <p><i>Type en ernst van de verontreiniging</i> In het bodemtraject van 0,0-0,2 m-mv bovengrond ten oosten van het pad naar de stal is de grond sterk verontreinigd met PAK-totaal en is naar verwachting kleinschalig.</p>	<p>Wat is de omvang van de verontreiniging?</p> <ul style="list-style-type: none"> - in grond - horizontaal en verticaal <p>Maakt de verontreiniging deel uit van een grotere verontreiniging?</p>

3.3 Uitwerking conceptueel model

Ter plaatse van boring 13 is tijdens het meest recent uitgevoerde bodemonderzoek een sterke verontreiniging aangetroffen met PAK in de bovengrond (0,0-0,20 m-mv). Op basis van het vooronderzoek is te verwachten dat deze aangetroffen verontreiniging in verband staat met de aanwezigheid van grind en asfaltresten in de bovengrond.

Om de omvang en eventuele ernst van de bodemverontreiniging te bepalen is nader bodemonderzoek noodzakelijk. Door middel van het verrichten van boringen nabij het pad naar de stal wordt verwacht de omvang in beeld te krijgen om een uitspraak te kunnen doen over de omvang en eventuele ernst van de aanwezige verontreinigingssituatie.

De uiteindelijke onderzoeksstrategie ter plaatse van het pad naar de stal is weergegeven in tabel 3.3.1.

Tabel 3.3.1.: Strategie nader bodemonderzoek

locatie	Strategie	Boringen/veldwerk	Analyseparameters ¹		
			bovengrond	ondergrond	grondwater
Nabij boring 13	NTA 5755	- 7 x boring tot ca. 1,20 m-mv	6 x PAK, H	1 x PAK, H	-

1) verklaring analyseparameters:

PAK = Polycyclische aromatische koolwaterstoffen
H = humus (organische stof)

Bij alle boringen vindt een zintuiglijke beoordeling van het opgeboorde materiaal plaats. Hierbij zal eveneens aandacht worden besteed aan eventuele aanwezigheid van asbest. Op basis van de zintuiglijke waarnemingen kunnen ten opzichte van tabel 3.3.1 aanvullende boringen worden uitgevoerd en aanvullende analyses worden ingezet.

4 VELDWERKZAAMHEDEN

4.1 Grond

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd op 19 oktober 2011. Voor een overzicht van de onderzoekslocatie met de situering van de boringen wordt verwezen naar bijlage 2.

Bij alle boringen heeft een zintuiglijke beoordeling van het opgeboorde materiaal plaatsgevonden. De lokale bodemopbouw is in tabel 4.1.1 weergegeven. De zintuiglijke aangetroffen afwijkingen zijn in tabel 4.1.2 opgesomd. In bijlage 3 zijn de bodemprofielen weergegeven.

Tabel 4.1.1: Lokale bodemopbouw

Traject (cm-mv)	Grondsoort	Kleur
0 - 50	Zand, zeer fijn, matig humeus, zwak siltig	Bruingrijs
50 - 70	Zand, matig fijn, zwak tot matig humeus, zwak siltig	Donkerbruin
70 - 200	Zand, matig fijn, zwak siltig	Bruin

Tabel 4.1.2: Zintuiglijk aangetroffen afwijkingen

Boring	Bodemtraject (cm-mv)	Afwijkingen
101	0 - 20	grind, resten asfalt (ca. 30% bodemvreemd)
107	10 - 40	Matig puinhoudend (ca. 30 % bodemvreemd)

Tijdens het nader bodemonderzoek zijn zowel in de grond als op het maaiveld visueel geen asbestverdachte materialen aangetroffen.

5 LABORATORIUMONDERZOEK

5.1 Chemische analyses

De analyses zijn uitgevoerd door Acmaa B.V. te Hengelo, dat geaccrediteerd is volgens het accreditatieschema "AS 3000" onder nr. L100.

Op basis van de zintuiglijke beoordeling van het opgeboorde materiaal zijn grondmonsters samengesteld en ter analyse aangeboden. Er is afgeweken van de onderzoeksopzet doordat een analyse minder is ingezet. Een overzicht van de grondmonsters, inclusief de monstercode, het bijbehorende meetpunt en de diepte van de monsternamen, de chemische analyses en de reden van de selectiekeuze is weergegeven in tabel 5.1.1.

Tabel 5.1.1: Analyse grondmonsters

Monstercode met bijbehorende meetpunten en -diepten (cm-mv)	Analyseparameters ¹	Reden monstersselectie
101-1 101 (0-20)	PAK, H	Indicatief, mate verontreiniging
101-2 101 (20-50)	PAK, H	Verticale inkartering verontreiniging
102-1 102 (0-40)	PAK, H	Horizontale inkartering verontreiniging
103-1 103 (0-50)	PAK, H	Horizontale inkartering verontreiniging
104-1 104 (0-50)	PAK, H	Horizontale inkartering verontreiniging
105-1 105 (0-50)	PAK, H	Horizontale inkartering verontreiniging

PAK: = Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen

H: = humus (organische stof)

5.2 Resultaten

De analyserapporten van de grondmonsters zijn opgenomen in bijlage 4. Om de resultaten van de grondmonsters te kunnen interpreteren worden deze vergeleken met de toetsingswaarden zoals die door het ministerie van VROM in de 'Circulaire bodemsanering 2009' zijn opgesteld. In bijlage 5 zijn de toetsingsresultaten opgenomen. Een toelichting op de toetsing van de analyseresultaten aan de 'Circulaire bodemsanering 2009' is opgenomen in bijlage 6.

In tabel 5.2.1 is een overzicht van de toetsingsresultaten van de samengestelde grondmonsters weergegeven met daarin de eventueel vastgestelde verontreinigingen.

Tabel 5.2.1: Toetsingsresultaten grond (gehalten in mg/kg ds)

Monstercode met bijbehorende meetpunten en -diepten (cm-mv)	Toetsing Wbb		
	Licht (>AW)	Matig (>1/2(AW+I) < I)	Sterk (>I)
13-1 13 (0-20)	-	-	PAK (52)
101-1 101 (0-20)	-	-	PAK (87)
101-2 101 (20-50)	-	PAK (30)	-
102-1 102 (0-40)	PAK (12)	-	-
103-1 103 (0-50)	PAK (7,7)	-	-
104-1 104 (0-50)	PAK (4,0)	-	-
105-1 105 (0-50)	-	-	-

5.3 Samenvatting analyseresultaten

Uit de tabel 5.2.1 van onderhavig bodemonderzoek, in combinatie met de zintuiglijke waarnemingen, kan worden geconcludeerd dat ten oosten van het pad naar de stal (boring 13, 101: 0-20 cm-mv) een beperkte spot met PAK verontreinigde grond aanwezig is, welke de interventiewaarde overschrijdt.

De omvang van de verontreiniging in de grond ten oosten van het pad naar de stal is door middel van het nader bodemonderzoek voldoende in beeld gebracht.

Bij een totale oppervlakte van ca. 200 m² en een gemiddeld verontreinigingstraject van ca. 0,50 meter (0,0-0,50 m-mv) is ter plaatse ca. 100 m³ grond verontreinigd met PAK, hiervan is bij een oppervlakte van ca. 50 m² en een verontreinigingstraject van 0,20 meter ca. 10 m³ sterk verontreinigd.

De herkomst van de aangetroffen verontreiniging is waarschijnlijk te relateren aan de aanwezigheid van asfaltresten in de bovengrond en is zeer waarschijnlijk veroorzaakt voor 1987.

Op basis van de verkregen analyseresultaten kan worden geconcludeerd, dat de totale hoeveelheid sterk verontreinigde grond de 25 m³ niet overschrijdt, zodat op de locatie geen sprake is van een ernstig geval van bodemverontreiniging in de zin van de Wet Bodembescherming.

Een overzicht van de onderzoekslocatie met de verontreinigingscontour van de grond is weergegeven in bijlage 2.

6 SAMENVATTING EN CONCLUSIE

6.1 Samenvatting

In opdracht van Vastgoed de Friesche Wouden BV is door Enviso Ingenieursbureau een nader bodemonderzoek conform de NEN 5740 uitgevoerd ter plaatse van Sonnegaweg 3 te Sonnega.

Op de locatie is een (voormalige) boerderij met stallen en naastgelegen weiland aanwezig. De opstallen zijn nog aanwezig maar worden niet meer gebruikt als boerderij.

Aanleiding voor het uitvoeren van het nader bodemonderzoek zijn de bevindingen uit het verkennend bodemonderzoek (Enviso Ingenieursbureau, rapportnummer 110789, d.d. 4 oktober 2011), waarbij ten oosten van het pad naar de stal (boring 13) een verontreiniging met PAK is aangetroffen.

Het doel van het nader bodemonderzoek is het in kaart brengen van de verontreiniging om te bepalen of er mogelijke een ernstig geval van bodemverontreiniging op de locatie aanwezig is.

Uit de bevindingen van het nader bodemonderzoek blijkt dat ter plaatse van de onderzoekslocatie sprake is van een verontreiniging met PAK in de grond ter plaatse van de boringen 13 en 101.

De omvang van de verontreiniging in de grond is door middel van het nader bodemonderzoek voldoende in beeld gebracht.

Bij een totale oppervlakte van ca. 200 m² en een gemiddeld verontreinigingstraject van ca. 0,50 meter (0,0-0,50 m-mv) is ter plaatse ca. 100 m³ grond verontreinigd met PAK, hiervan is bij een oppervlakte van ca. 50 m² en een verontreinigingstraject van 0,20 meter ca. 10 m³ sterk verontreinigd.

De herkomst van de aangetroffen verontreiniging is waarschijnlijk te relateren aan de aanwezigheid van asfaltresten in de bovengrond en is zeer waarschijnlijk veroorzaakt voor 1987.

Op basis van de verkregen analyseresultaten kan worden geconcludeerd, dat de totale hoeveelheid sterk verontreinigde grond de 25 m³ niet overschrijdt, zodat op de locatie geen sprake is van een ernstig geval van bodemverontreiniging in de zin van de Wet Bodembescherming.

6.2 Conclusie

Concluderend kan worden gesteld dat er op de locatie een niet ernstig geval van bodemverontreiniging met PAK aanwezig is ter plaatse van de boringen 13 en 101. Er bestaan beperkingen voor de voorgenomen herontwikkeling en bestemmingsplanwijziging ter plaatse van dit deel van de locatie.

Indien ter plaatse van de verontreiniging graafwerkzaamheden gaan plaatsvinden, dient rekening gehouden te worden met een nader op te starten saneringsprocedure. Hiertoe dient een plan van aanpak opgesteld te worden, welke goedgekeurd dient te worden door het bevoegd gezag (gemeente Weststellingwerf).

ENVISO INGENIEURSBUREAU

Bijlage 1

Ligging en kadastraal overzicht onderzoekslocatie

Uittreksel Kadastrale Kaart

0 m 10 m 50 m

Deze kaart is noordgericht		Schaal 1:1000	
12345	Perceelnummer	Kadastrale gemeente	
25	Huisnummer	Sectie	
—	Kadastrale grens	Perceel	
—	Voorlopige grens	OUDETRIJNE	
—	Bebouwing	G	
—	Overige topografie	321	

Voor een eensluitend uittreksel, Apeldoorn, 1 september 2011
De bewaarder van het kadaster en de openbare registers

Aan dit uittreksel kunnen geen betrouwbare maten worden ontleend.
De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt zich de intellectuele eigendomsrechten voor, waaronder het auteursrecht en het databankenrecht.

Deze kaart is noordgericht.

Schaal 1: 12500

Hier bevindt zich Kadastraal object OUDETRIJNE G 321
Sonnegaweg 3, 8478 HB SONNEGA

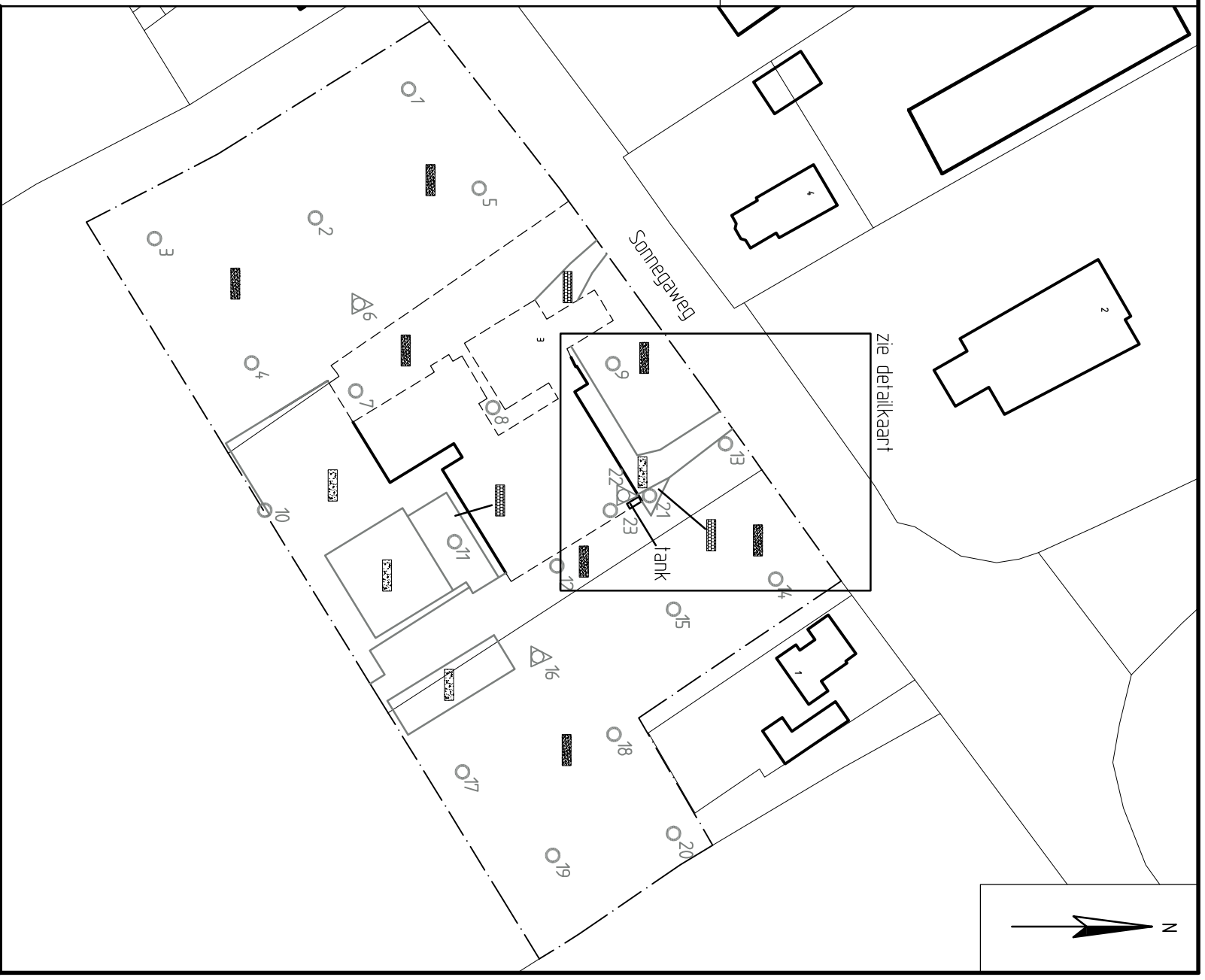
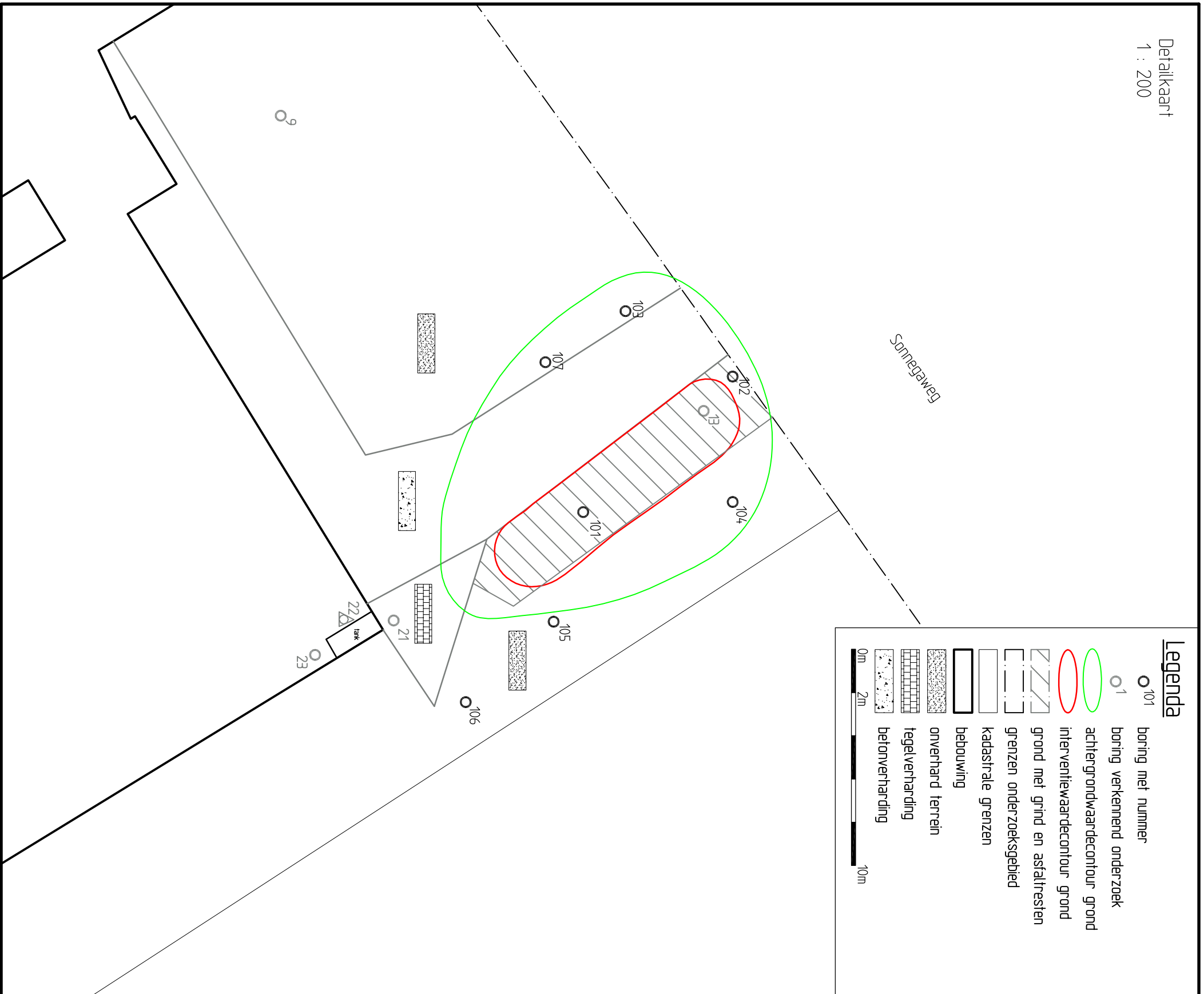
© De auteursrechten en databankenrechten zijn voorbehouden aan de Topografische Dienst Kadaster.

<p>bebouwd gebied</p> <p>a huizenblok, groot gebouw b huizen c hoogbouw d kas</p> <p>wegen</p> <p>autosnelweg hoofdweg met gescheiden rijbanen hoofdweg regionale weg met gescheiden rijbanen regionale weg lokale weg met gescheiden rijbanen lokale weg weg met loose of slechte verharding onverharde weg straat/overige weg wandelgebied fietspad pad, voetpad weg in aanleg weg in ontwerp</p> <p>viaduct tunnel vaste brug bewegbare brug brug op pijlers</p>	<p>spoorwegen</p> <p>spoorweg: enkelspoor spoorweg: dubbelspoor spoorweg: driesporig spoorweg: viersporig a station b laadperron tram a metro bovengronds b metrostation</p> <p>hydrografie</p> <p>waterloop: smaller dan 3 m waterloop: 3-6 m breed waterloop: breder dan 6 m</p> <p>a schutsluis b brug c vonder d koedam a grondduiker b stuw c duiker d sluis</p> <p>bodemgebruik</p> <p>a weide met sloten b bouwland met greppels c boomgaard d fruitkwekerij e boomkwekerij f weide met populieren g loofbos h naaldbos i gemengd bos j griend k heide l zand m dras en riet n heg en houtwal</p>	<p>overige symbolen</p> <p>a kerk, moskee b toren, hoge koepel c kerk, moskee met toren d markant object e watertoren f vuurtoren</p> <p>a gemeentehuis b postkantoor c politiebureau d wegwijzer a kapel b kruis c vlampijp d telescoop a windmolen b watermolen c windmolentje d windturbine a olijepompinstallatie b seinmast c zendmast a hunebed b monument c poldergemaal a begraafplaats b boom c paal d opslagtank a kampeerterrain b sportcomplex c ziekenhuis schietbaan afrastrering hoogspanningsleiding met mast muur geluidswering</p>
---	---	---

Bijlage 2

Overzicht onderzoekslocatie met situering boringen en verontreinigingscontour

WIJZIGING	DATUM	OMSCHRIJVING WIJZIGINGEN	GETEKEND	CONTROLE
OPMERKINGEN:				
OPDRACHTGEVER: Vastgoed de Friessche Wouden BV				
PROJECT : Nader bodemonderzoek Sonnegaweg 3 te Sonnega				
OMSCHRIJVING: Overzicht onderzoekslocatie met situering boringen en verontreinigingscontour				
GETEKEND:	GK	AutoCAD 2009		
CONTROLE:	FH	DATUM: 19-09-2011		
SCHAAL:	1:1000	MAATENHEID: mm		
ENVIISO Ingenieursbureau Neerpaal 11 9206 AJ DRACHTEN Postbus 508 9200 AN DRACHTEN Tel: 0512-566246 Fax: 0512-566236 info@enviso.nl www.enviso.nl		PROJECTNUMMER: EN01700	TEKENINGNUMMER: Bijlage 2	BLAD 1 UIT 1 A3

Bijlage 3
Boorprofielen

Legenda (conform NEN 5104)

grind

	Grind, siltig
	Grind, zwak zandig
	Grind, matig zandig
	Grind, sterk zandig
	Grind, uiterst zandig

zand

	Zand, kleiig
	Zand, zwak siltig
	Zand, matig siltig
	Zand, sterk siltig
	Zand, uiterst siltig

veen

	Veen, mineraalarm
	Veen, zwak kleiig
	Veen, sterk kleiig
	Veen, zwak zandig
	Veen, sterk zandig

klei

	Klei, zwak siltig
	Klei, matig siltig
	Klei, sterk siltig
	Klei, uiterst siltig
	Klei, zwak zandig
	Klei, matig zandig
	Klei, sterk zandig

leem

	Leem, zwak zandig
	Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

	zwak humeus
	matig humeus
	sterk humeus
	zwak grindig
	matig grindig
	sterk grindig

geur

	geen geur
	zwakke geur
	matige geur
	sterke geur
	uiterste geur

olie

	geen olie-water reactie
	zwakke olie-water reactie
	matige olie-water reactie
	sterke olie-water reactie
	uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

	>0
	>1
	>10
	>100
	>1000
	>10000

monsters

	geroerd monster
	ongeroerd monster

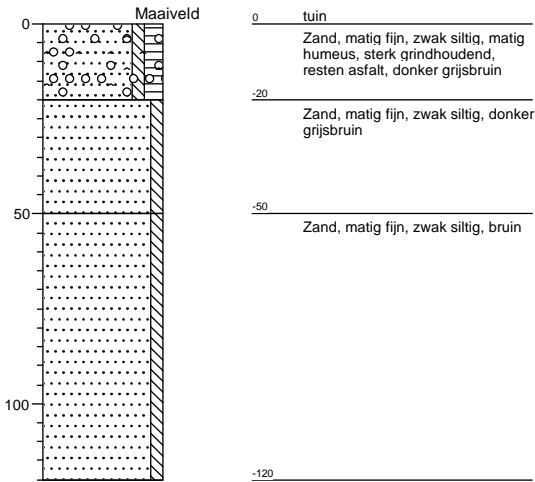
overig

	bijzonder bestanddeel
	Gemiddeld hoogste grondwaterstand
	grondwaterstand
	Gemiddeld laagste grondwaterstand
	slib
	water

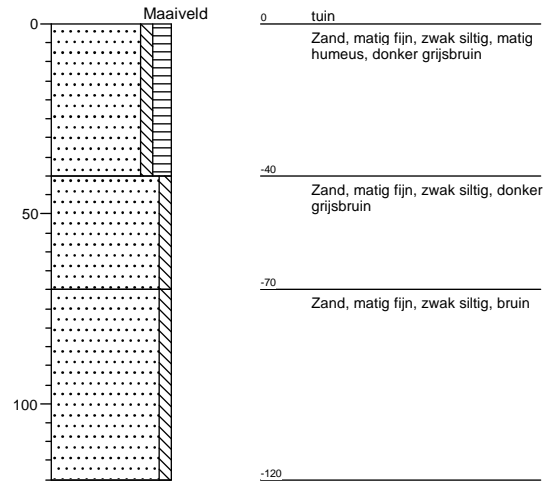
Projectcode: EN01700

Projectnaam: Sonnegaweg 3 te Sonnega

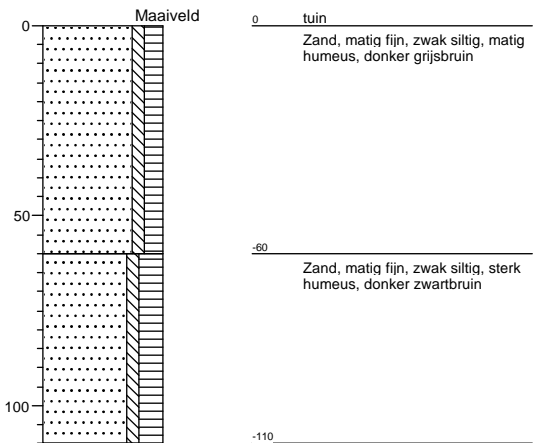
Boring: 101

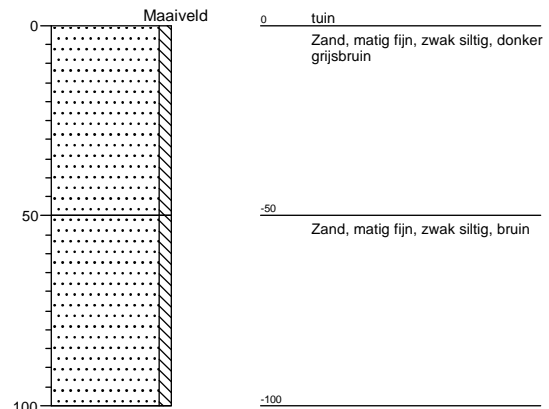
Boring: 102

Boring: 103

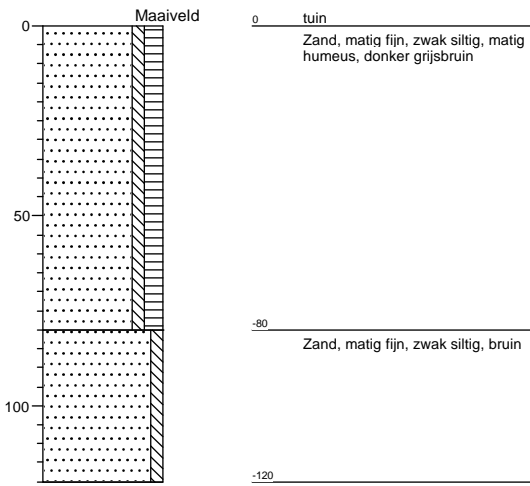
Boring: 104

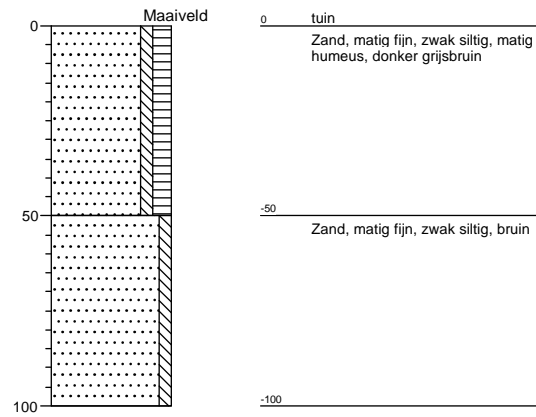
Projectcode: EN01700

Projectnaam: Sonnegaweg 3 te Sonnega

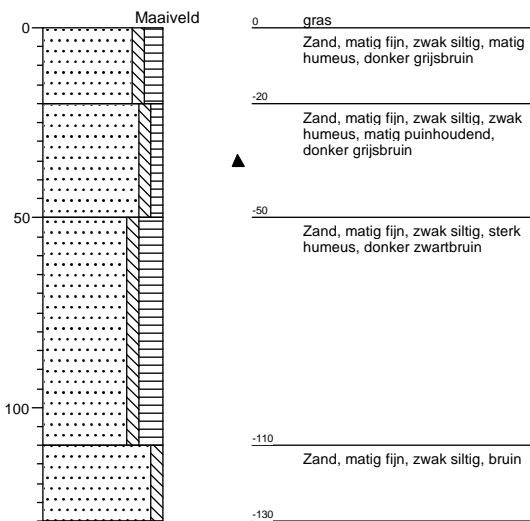
Boring: 105

Boring: 106

Boring: 107

Bijlage 4
Analyserapporten

ACMAA B.V. ANALYTISCH CHEMISCH MILIEU ADVIESBUREAU ALMELO

Laboratorium/Adviesbureau
 Industrieterrein: Westermaat • Hazenweg 30
 7556 BM Hengelo • telefoon 074 - 2560600 • fax 074 - 2508402
 E-mail: info@acmaa.nl • Internet: www.acmaa.nl

Onderzoeksrapport

Opdrachtgever:
 Opdrachtgever : Envisio Ingenieursbureau
 Aanvrager : Dhr. G. Knol
 Adres : Postbus 508
 Postcode en plaats : 9200 AM Drachten

Pagina: 1 van 4

Opdrachtgegevens:
 Opdrachtcode : EN01700
 Rapportnummer : P111000832 (v1)
 Opdracht omschr. : Sonnegaweg 3 te Sonnega
 Bemonsterd door : Opdrachtgever
 Labcomcode: : 1110106EVS
 Datum opdracht : 19-10-2011
 Startdatum : 19-10-2011
 Datum rapportage : 25-10-2011

Monstergegevens:

Nr.	Labnr.	Monsteromschrijving	Monstersoort	Datum bemonstering
1	M111003982	: 101-1	Grond	: 19-10-2011
2	M111003983	: 101-2	Grond	: 19-10-2011
3	M111003984	: 102-1	Grond	: 19-10-2011
4	M111003985	: 103-1	Grond	: 19-10-2011

Resultaten:

Parameter	Intern ref.nr.	Eenheid	1	2	3	4
S Mvb. SIKB AS3000	MVB-VBH-AS3000-G01			+	+	+
Q Droge stof	DIV-DS-G01	% (m/m)	89,0	78,0	74,9	78,6
Q Organische stof	DIV-ORG-G01	% van ds	4,0 ⁽¹⁾	1,8 ⁽¹⁾	4,1 ⁽¹⁾	4,4 ⁽¹⁾
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (VROM)						
Q Naftaleen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,45 ⁽²⁾	<0,21 ⁽²⁾	<0,21 ⁽²⁾	<0,05
Q Fenanthreen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	1,5	0,62	0,87	0,25
Q Anthraceen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,45 ⁽²⁾	0,22	<0,21 ⁽²⁾	0,10
Q Fluorantheen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	12	5,7	2,9	1,3
Q Benzo(a)anthraceen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	9,3	3,7	1,2	0,74
Q Chryseen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	9,0	3,9	1,2	0,73
Q Benzo(k)fluorantheen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	7,0	2,4	0,82	0,55
Q Benzo(a)pyreen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	17	5,2	1,7	1,3
Q Benzo(g,h,i)peryleen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	15	4,2	1,7	1,3
Q Indeno(1,2,3-c,d)pyreen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	16	3,9	1,6	1,3
Q Totaal PAK 10 VROM	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	87 ⁽³⁾	30 ⁽³⁾	12 ⁽³⁾	7,7 ⁽³⁾

Q = door RvA geaccrediteerd.

S = door RvA geaccrediteerd conform SIKB AS3000.

Opmerkingen:

1 = Organische stof is als gloeiverlies bepaald en gecorrigeerd voor 5,4% lutum. Dit is de mediaan van het lutum gehalte in de Nederlandse bodem.

2 = De rapportagegrens is verhoogd, omdat bij de analyse een verdunningsstap noodzakelijk was. Dit als gevolg van het in verhoogde concentratie voorkomen van 1 of meerdere componenten.

3 = Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Verpakkingen bij monster: M111003982 (101-1)

101-1 0 20 Y3256263

Verpakkingen bij monster: M111003983 (101-2)

101-2 20 50 Y3256255

Verpakkingen bij monster: M111003984 (102-1)

102-1 0 40 Y3256262

HET MILIEULABORATORIUM IS INGEGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
 ONDER NR. L100 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

Banknr. RABO nr. 11.09.61.900 • Handelsregister 060.58.291 Enschede • BTW nr. NL801877118B01 • IBAN: NL24 RABO 0110961900 • Swift adres: RABO NL 2U

Opdrachten worden uitgevoerd volgens de Algemene Voorwaarden van ACMAA BV gedeponneerd bij de Kamer van Koophandel Oost Nederland.

ACMAA B.V. ANALYTISCH CHEMISCH MILIEU ADVIESBUREAU ALMELO

Laboratorium/Adviesbureau
Industrieterrein: Westermaat • Hazenweg 30
7556 BM Hengelo • telefoon 074 - 2560600 • fax 074 - 2508402
E-mail: info@acmaa.nl • Internet: www.acmaa.nl

Onderzoeksrapport

Opdrachtgever:
Opdrachtgever : Envisio Ingenieursbureau
Aanvrager : Dhr. G. Knol
Adres : Postbus 508
Postcode en plaats : 9200 AM Drachten

Pagina: 2 van 4

Opdrachtgegevens:
Opdrachtcode : EN01700
Rapportnummer : P111000832 (v1)
Opdracht omschr. : Sonnegaweg 3 te Sonnega
Bemonsterd door : Opdrachtgever

Labcomcode: : 1110106EVS
Datum opdracht : 19-10-2011
Startdatum : 19-10-2011
Datum rapportage : 25-10-2011

Monstergegevens:

Nr.	Labnr.	Monsteromschrijving	Monstersoort	Datum bemonstering
1	M111003982	: 101-1	Grond	: 19-10-2011
2	M111003983	: 101-2	Grond	: 19-10-2011
3	M111003984	: 102-1	Grond	: 19-10-2011
4	M111003985	: 103-1	Grond	: 19-10-2011

Verpakkingen bij monster: M111003985 (103-1)
103-1 0 50 Y3256261

Hoofd lab. ing. H. Punte

Handtekening:

Dit rapport mag niet anders dan in z'n geheel worden gereproduceerd zonder de schriftelijke toestemming van het laboratorium.

De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de monsters, zoals die door u voor analyse ter beschikking werden gesteld.

Nadere informatie over de toegepaste methodes en prestatiekenmerken is beschikbaar en kan op aanvraag worden verkregen. Tevens is de informatiegids te raadplegen op de website www.acmaa.nl.

HET MILIEULABORATORIUM IS INGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
ONDER NR. L100 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

Banknr. RABO nr. 11.09.61.900 • Handelsregister 060.58.291 Enschede • BTW nr. NL801877118B01 • IBAN: NL24 RABO 0110961900 • Swift adres: RABO NL 2U

Opdrachten worden uitgevoerd volgens de Algemene Voorwaarden van ACMAA BV gedeponeed bij de Kamer van Koophandel Oost Nederland.

ACMAA B.V. ANALYTISCH CHEMISCH MILIEU ADVIESBUREAU ALMELO

Laboratorium/Adviesbureau
Industrieterrein: Westermaat • Hazenweg 30
7556 BM Hengelo • telefoon 074 - 2560600 • fax 074 - 2508402
E-mail: info@acmaa.nl • Internet: www.acmaa.nl

Onderzoeksrapport

Opdrachtgever:
Opdrachtgever : Envisio Ingenieursbureau
Aanvrager : Dhr. G. Knol
Adres : Postbus 508
Postcode en plaats : 9200 AM Drachten

Pagina: 3 van 4

Opdrachtgegevens:
Opdrachtcode : EN01700
Rapportnummer : P111000832 (v1)
Opdracht omschr. : Sonnegaweg 3 te Sonnega
Bemonsterd door : Opdrachtgever
Labcomcode: : 1110106EVS
Datum opdracht : 19-10-2011
Startdatum : 19-10-2011
Datum rapportage : 25-10-2011

Monstergegevens:
Nr. Labnr. : Monsteromschrijving
5 M111003986 : 104-1
6 M111003987 : 105-1
Monstersoort : Datum bemonstering
Grond : 19-10-2011
Grond : 19-10-2011

Resultaten:

Parameter	Intern ref.nr.	Eenheid	5	6
S Mvb. SIKB AS3000	MVB-VBH-AS3000-G01		+	+
S Droge stof	DIV-DS-G01	% (m/m)	84,8	80,3
S Organische stof	DIV-ORG-G01	% van ds	4,2 ⁽¹⁾	6,9 ⁽¹⁾
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (VROM)				
S Naftaleen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	<0,05	<0,05
S Fenanthreen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,15	0,07
S Anthraceen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,06	<0,05
S Fluorantheen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,68	0,25
S Benzo(a)anthraceen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,36	0,14
S Chryseen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,37	0,15
S Benzo(k)fluorantheen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,28	0,10
S Benzo(a)pyreen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,60	0,19
S Benzo(g,h,i)peryleen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,74	0,22
S Indeno(1,2,3-c,d)pyreen	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	0,75	0,22
S Totaal PAK 10 VROM	HPLC-PAK-02	mg/kg ds	4,0 ⁽²⁾	1,4 ⁽²⁾

S = door RvA geaccrediteerd conform SIKB AS3000.

Opmerkingen:

1 = Organische stof is als gloeiverlies bepaald en gecorrigeerd voor 5,4% lutum. Dit is de mediaan van het lutum gehalte in de Nederlandse bodem.

2 = Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Verpakkingen bij monster: M111003986 (104-1)
104-1 0 50 Y3256251

Verpakkingen bij monster: M111003987 (105-1)
105-1 0 50 Y3256246

HET MILIEULABORATORIUM IS INGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
ONDER NR. L100 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

Banknr. RABO nr. 11.09.61.900 • Handelsregister 060.58.291 Enschede • BTW nr. NL801877118B01 • IBAN: NL24 RABO 0110961900 • Swift adres: RABO NL 2U

Opdrachten worden uitgevoerd volgens de Algemene Voorwaarden van ACMAA BV gedeponneerd bij de Kamer van Koophandel Oost Nederland.

ACMAA B.V. ANALYTISCH CHEMISCH MILIEU ADVIESBUREAU ALMELO

Laboratorium/Adviesbureau
Industrieterrein: Westermaat • Hazenweg 30
7556 BM Hengelo • telefoon 074 - 2560600 • fax 074 - 2508402
E-mail: info@acmaa.nl • Internet: www.acmaa.nl

Onderzoeksrapport

Opdrachtgever:
Opdrachtgever : Enviso Ingenieursbureau
Aanvrager : Dhr. G. Knol
Adres : Postbus 508
Postcode en plaats : 9200 AM Drachten

Pagina: 4 van 4

Opdrachtgegevens:
Opdrachtcode : EN01700
Rapportnummer : P111000832 (v1)
Opdracht omschr. : Sonnegaweg 3 te Sonnega
Bemonsterd door : Opdrachtgever

Labcomcode: : 1110106EVS
Datum opdracht : 19-10-2011
Startdatum : 19-10-2011
Datum rapportage : 25-10-2011

Monstergegevens:

Nr.	Labnr.	Monsteromschrijving
5	M111003986	: 104-1
6	M111003987	: 105-1

Monstersoort	Datum bemonstering
Grond	: 19-10-2011
Grond	: 19-10-2011

Hoofd lab. ing. H. Punte

Handtekening:

Dit rapport mag niet anders dan in z'n geheel worden gereproduceerd zonder de schriftelijke toestemming van het laboratorium.
De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de monsters, zoals die door u voor analyse ter beschikking werden gesteld.

Nadere informatie over de toegepaste methodes en prestatiekenmerken is beschikbaar en kan op aanvraag worden verkregen. Tevens is de informatiegids te raadplegen op de website www.acmaa.nl.

HET MILIEULABORATORIUM IS INGESCHREVEN IN HET RvA REGISTER VOOR TESTLABORATORIA
ONDER NR. L100 VOOR GEBIEDEN ZOALS NADER OMSCHREVEN IN DE ACCREDITATIE

Banknr. RABO nr. 11.09.61.900 • Handelsregister 060.58.291 Enschede • BTW nr. NL801877118B01 • IBAN: NL24 RABO 0110961900 • Swift adres: RABO NL 2U

Opdrachten worden uitgevoerd volgens de Algemene Voorwaarden van ACMAA BV gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Oost Nederland.

Bijlage 5

Toetsingstabellen analyseresultaten

Monstercode:	M111003982
Monsternaam:	101-1
Monstertype:	GROND
Lutum:	25
Organische stof:	4

Parameter	Eenheid	+/-	101-1	Aw	T	I
Mvb. SIKB AS3000						
Droge stof	% (m/m)		89.0			
Organische stof	% van ds		4.0			
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (VROM)						
Naftaleen	mg/kg ds	(v)	<0.45			
Fenanthreen	mg/kg ds		1.5			
Anthraceen	mg/kg ds		0.45			
Fluorantheen	mg/kg ds		12			
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds		9.3			
Chryseen	mg/kg ds		9.0			
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds		7.0			
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds		17			
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds		15			
Indeno(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds		16			
Totaal PAK 10 VROM	mg/kg ds	+++	87	1.5	21	40

Opmerkingen bij 101-1

Organische stof	Organische stof is als gloeiverlies bepaald en gecorrigeerd voor 5,4% lutum. Dit is de mediaan van het lutum gehalte in de Nederlandse bodem.
Naftaleen	De rapportagegrens is verhoogd, omdat bij de analyse een verdunningsstap noodzakelijk was. Dit als gevolg van het in verhoogde concentratie voorkomen van 1 of meerdere componenten.
Anthraceen	De rapportagegrens is verhoogd, omdat bij de analyse een verdunningsstap noodzakelijk was. Dit als gevolg van het in verhoogde concentratie voorkomen van 1 of meerdere componenten.
Totaal PAK 10 VROM	Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Monstercode:	M111003983
Monsternaam:	101-2
Monstertype:	GROND
Lutum:	25
Organische stof:	1.8

Parameter	Eenheid	+/-	101-2	Aw	T	I
Mvb. SIKB AS3000			+			
Droge stof	% (m/m)		78.0			
Organische stof	% van ds		1.8			
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (VROM)						
Naftaleen	mg/kg ds	(v)	<0.21			
Fenanthreen	mg/kg ds		0.62			
Anthraceen	mg/kg ds		0.22			
Fluorantheen	mg/kg ds		5.7			
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds		3.7			
Chryseen	mg/kg ds		3.9			
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds		2.4			
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds		5.2			
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds		4.2			
Indeno(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds		3.9			
Totaal PAK 10 VROM	mg/kg ds	++	30	1.5	21	40

Opmerkingen bij 101-2

Organische stof	Organische stof is als gloeiverlies bepaald en gecorrigeerd voor 5,4% lutum. Dit is de mediaan van het lutum gehalte in de Nederlandse bodem.
Naftaleen	De rapportagegrens is verhoogd, omdat bij de analyse een verdunningsstap noodzakelijk was. Dit als gevolg van het in verhoogde concentratie voorkomen van 1 of meerdere componenten.
Totaal PAK 10 VROM	Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Legenda:

- (-) De niet verhoogde rapportagegrens is hoger dan de achtergrondwaarde.
- (v) Verhoogde rapportagegrens (meetwaarde is vermenigvuldigd met 0.7 factor voor de toetsing).
Er is geen toetsingwaarde voor deze parameter.
- Resultaat is kleiner dan achtergrondwaarde.
- + Resultaat is groter dan achtergrondwaarde.
- ++ Resultaat is groter dan tussenwaarde.
- +++ Resultaat is groter dan interventiewaarde.

Monstercode:	M111003984
Monsternaam:	102-1
Monstertype:	GROND
Lutum:	25
Organische stof:	4.1

Parameter	Eenheid	+/-	102-1	Aw	T	I
Mvb. SIKB AS3000			+			
Droge stof	% (m/m)		74.9			
Organische stof	% van ds		4.1			
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (VROM)						
Naftaleen	mg/kg ds	(v)	<0.21			
Fenanthreen	mg/kg ds		0.87			
Anthraceen	mg/kg ds	(v)	<0.21			
Fluorantheen	mg/kg ds		2.9			
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds		1.2			
Chryseen	mg/kg ds		1.2			
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds		0.82			
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds		1.7			
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds		1.7			
Indeno(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds		1.6			
Totaal PAK 10 VROM	mg/kg ds	+	12	1.5	21	40

Opmerkingen bij 102-1

Organische stof	Organische stof is als gloeiverlies bepaald en gecorrigeerd voor 5,4% lutum. Dit is de mediaan van het lutum gehalte in de Nederlandse bodem.
Naftaleen	De rapportagegrens is verhoogd, omdat bij de analyse een verdunningsstap noodzakelijk was. Dit als gevolg van het in verhoogde concentratie voorkomen van 1 of meerdere componenten.
Anthraceen	De rapportagegrens is verhoogd, omdat bij de analyse een verdunningsstap noodzakelijk was. Dit als gevolg van het in verhoogde concentratie voorkomen van 1 of meerdere componenten.
Totaal PAK 10 VROM	Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Monstercode:	M111003985
Monsternaam:	103-1
Monstertype:	GROND
Lutum:	25
Organische stof:	4.4

Parameter	Eenheid	+/-	103-1	Aw	T	I
Mvb. SIKB AS3000			+			
Droge stof	% (m/m)		78.6			
Organische stof	% van ds		4.4			
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (VROM)						
Naftaleen	mg/kg ds		<0.05			
Fenanthreen	mg/kg ds		0.25			
Anthraceen	mg/kg ds		0.10			
Fluorantheen	mg/kg ds		1.3			
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds		0.74			
Chryseen	mg/kg ds		0.73			
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds		0.55			
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds		1.3			
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds		1.3			
Indeno(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds		1.3			
Totaal PAK 10 VROM	mg/kg ds	+	7.7	1.5	21	40

Opmerkingen bij 103-1

Organische stof	Organische stof is als gloeiverlies bepaald en gecorrigeerd voor 5,4% lutum. Dit is de mediaan van het lutum gehalte in de Nederlandse bodem.
Totaal PAK 10 VROM	Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Legenda:

- (-) De niet verhoogde rapportagegrens is hoger dan de achtergrondwaarde.
- (v) Verhoogde rapportagegrens (meetwaarde is vermenigvuldigd met 0.7 factor voor de toetsing).
Er is geen toetsingwaarde voor deze parameter.
- Resultaat is kleiner dan achtergrondwaarde.
- + Resultaat is groter dan achtergrondwaarde.
- ++ Resultaat is groter dan tussenwaarde.
- +++ Resultaat is groter dan interventiewaarde.

Monstercode:	M111003986
Monsternaam:	104-1
Monstertype:	GROND
Lutum:	25
Organische stof:	4.2

Parameter	Eenheid	+/-	104-1	Aw	T	I
Mvb. SIKB AS3000			+			
Droge stof	% (m/m)		84.8			
Organische stof	% van ds		4.2			
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (VROM)						
Naftaleen	mg/kg ds		<0.05			
Fenanthreen	mg/kg ds		0.15			
Anthraceen	mg/kg ds		0.06			
Fluorantheen	mg/kg ds		0.68			
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds		0.36			
Chryseen	mg/kg ds		0.37			
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds		0.28			
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds		0.60			
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds		0.74			
Indeno(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds		0.75			
Totaal PAK 10 VROM	mg/kg ds	+	4.0	1.5	21	40

Opmerkingen bij
104-1

Organische stof Organische stof is als gloeiverlies bepaald en gecorrigeerd voor 5,4% lutum. Dit is de mediaan van het lutum gehalte in de Nederlandse bodem.

Totaal PAK 10 VROM Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Monstercode:	M111003987
Monsternaam:	105-1
Monstertype:	GROND
Lutum:	25
Organische stof:	6.9

Parameter	Eenheid	+/-	105-1	Aw	T	I
Mvb. SIKB AS3000			+			
Droge stof	% (m/m)		80.3			
Organische stof	% van ds		6.9			
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (VROM)						
Naftaleen	mg/kg ds		<0.05			
Fenanthreen	mg/kg ds		0.07			
Anthraceen	mg/kg ds		<0.05			
Fluorantheen	mg/kg ds		0.25			
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds		0.14			
Chryseen	mg/kg ds		0.15			
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds		0.10			
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds		0.19			
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds		0.22			
Indeno(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds		0.22			
Totaal PAK 10 VROM	mg/kg ds	-	1.4	1.5	21	40

Opmerkingen bij 105-1

Organische stof Organische stof is als gloeiverlies bepaald en gecorrigeerd voor 5,4% lutum. Dit is de mediaan van het lutum gehalte in de Nederlandse bodem.

Totaal PAK 10 VROM Bij de som zijn de waarden "< rapportagegrens" vermenigvuldigd met factor 0,7 zoals beschreven in 'AS3000, bijlage 3'.

Legenda:

- (-) De niet verhoogde rapportagegrens is hoger dan de achtergrondwaarde.
- (v) Verhoogde rapportagegrens (meetwaarde is vermenigvuldigd met 0.7 factor voor de toetsing).
Er is geen toetsingwaarde voor deze parameter.
- Resultaat is kleiner dan achtergrondwaarde.
- + Resultaat is groter dan achtergrondwaarde.
- ++ Resultaat is groter dan tussenwaarde.
- +++ Resultaat is groter dan interventiewaarde.

Bijlage 6

Toelichting 'Circulaire bodemsanering 2009'

Algemene toelichting toetsingskader

Om de analyseresultaten te kunnen interpreteren worden deze vergeleken met de toetsingswaarden zoals die door het ministerie van VROM in de Circulaire bodemsanering 2009 zijn opgesteld. De toetsingswaarden zijn geen 'harde' criteria. Rekening dient te worden gehouden met het feit, dat de mobiliteit van stoffen in de bodem en daardoor de verspreiding in het milieu afhankelijk is van allerlei bodemkenmerken. Tevens is van belang, dat het risico van blootstelling van de bevolking mede afhankelijk is van de bestemming en het gebruik van de grond in de huidige situatie en de toekomst.

In de 'Circulaire bodemsanering 2009' van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) is een toetsingskader opgenomen voor de beoordeling van de milieukwaliteit van een bodem. Dit toetsingskader is vastgesteld voor grond/sediment en grondwater en geldt voor landbodems. In de circulaire worden voor grond AW2000- en interventiewaarden en voor grondwater worden streef- en interventiewaarden als volgt onderscheiden:

AW2000 (grond) of Streefwaarde (grondwater)

Referentiewaarde, het gehalte dat op grond van natuurlijk voorkomen maximaal is te verwachten of overeenkomt met de detectiegrens van de huidige analysemethodiek. De AW2000 danwel streefwaarde geeft het milieukwaliteitsniveau aan van een "schone" bodem, die alle mogelijke functies kan vervullen;

Tussenwaarde (grond en grondwater)

De tussenwaarde is het gemiddeld van de AW2000- en interventiewaarde danwel van de streef- en interventiewaarden. De tussenwaarde geeft het gemiddelde aan van het milieukwaliteitstraject waarin sprake is van een zekere, maar niet ernstige, vermindering van de functionele eigenschappen van de bodem. Bij een overschrijding van de tussenwaarde is in principe een nader onderzoek noodzakelijk;

Interventiewaarde (grond en grondwater)

Toetsingswaarde voor saneringsonderzoek, waaronder een sanering gewoonlijk niet op korte termijn noodzakelijk is, maar waarboven een sanering(s)(onderzoek) bij voorkeur wel op korte termijn wordt uitgevoerd nadat het onderzoek is afgerond. Indien de interventiewaarde gemiddeld in een bodemvolume van 25 m³ in grond of in een poriënverzadigde bodemvolume van 100 m³ in grondwater wordt overschreden, is sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging.

Toelichting

De AW2000 danwel streefwaarden kunnen worden beschouwd als indicatieve concentratieniveaus waarboven wel en waaronder geen sprake is van een aantoonbare beïnvloeding van de bodemkwaliteit (verontreiniging). Hierbij dient echter rekening gehouden te worden met het feit dat de lokale achtergrondgehalten kunnen afwijken van de gemiddelde achtergrondgehalten in de Nederlandse bodem, waarop de referentiewaarden zijn gebaseerd.

Voor veel stoffen zijn de referentiewaarden van grond afhankelijk gesteld van het lutumgehalte en/of het organische stofgehalte in de bodem. Het lutumgehalte is de minerale bestanddelen kleiner dan 2 µm als gewichtspercentage van het totale drooggewicht. Het organische stofgehalte is het gloeiverlies als gewichtspercentage van het totale drooggewicht.

Voor meer achtergrondinformatie en de berekeningswijze wordt verwezen naar de 'Circulaire bodemsanering 2009'.

Asbest

De interventiewaarde voor asbest is vastgesteld op 100 mg/kgds gewogen (gewogen wil zeggen de serpetijnasbest-concentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbest-concentratie). Voor asbest wordt geen streefwaarde vastgesteld omdat de interventiewaarde reeds op niveau van verwaarloosbaar risico ligt. Er is geen bodemtype-correctie van toepassing op de interventiewaarde van asbest. Voor informatie over asbest wordt verwezen naar de 'Circulaire bodemsanering 2009'.

Ernst en spoed

Indien sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging (zie voor toelichting 'interventiewaarde') dient te worden vastgesteld of er al dan niet spoedig dient te worden gesaneerd. Hiertoe worden de locatiespecifieke risico's bepaald. Indien de locatiespecifieke risico's onaanvaardbaar zijn dient met spoed te worden gesaneerd. Saneren wil zeggen dat maatregelen worden getroffen om de onaanvaardbare risico's in voldoende mate tegen te gaan.

Milieuhygiënische saneringscriterium

Indien sprake is van een geval van ernstige verontreiniging dat voor 1987 is ontstaan, dient te worden bepaald of de sanering al dan niet spoedig dient te worden uitgevoerd. Voor landbodems dient hiervoor de systematiek van de milieuhygiënische saneringscriterium te worden gevolgd. Deze systematiek is beschreven in de Circulaire bodemsanering 2009 en bestaat uit drie stappen:

1. het vaststellen van het geval van ernstige verontreiniging;
2. standaard risico beoordeling bij het huidig of toekomstig gebruik;
3. locatiespecifieke risico beoordeling bij het huidig of toekomstig gebruik.

De stappen 1 en 2 dienen altijd uitgevoerd te worden indien een geval van ernstige verontreiniging is vastgesteld. Stap 3 kan worden uitgevoerd indien er in stap 2 is bepaald dat sprake is van onaanvaardbare risico's maar de standaard risico beoordeling sluit niet voldoende aan bij het huidig of toekomstig gebruik van de locatie. Het resultaat van stap 3 is bepalen voor de beslissing omtrent de spoed van de sanering.

Bij de risicobeoordeling wordt onderscheid gemaakt in risico's voor de mens, risico's voor de ecologie en risico's van verspreiding van de verontreiniging. In bijlage 1 van deze circulaire is de methode uitgewerkt. Ter ondersteuning is het computermodel Sanscrit door het Van Hall Instituut ontwikkeld.

In principe dient de sanering van een geval van ernstige verontreiniging spoedig te worden uitgevoerd tenzij is aangetoond dat er in de huidige of toekomstige situatie géén sprake is van onaanvaardbare risico's. Er moet dan aan alle drie de hieronder beschreven criteria worden voldaan:

Humane risico's

- het MTR_{humanaan} wordt ten gevolge van deze verontreiniging in de locatiespecifieke situatie niet overschreden;
- mensen ondervinden géén aantoonbare hinder (o.a. huidirritatie en stank) van de verontreiniging. Dit geldt alléén voor de huidige situatie.

Ecologische risico's

- de HC50 wordt over een bepaald oppervlakte (afhankelijk van het gebruik van de locatie) niet overschreden of er is op basis van ecologische meetmethoden aangetoond dat er géén sprake is van onaanvaardbare risico's voor het ecosysteem.

Verspreidingsrisico's

- er is geen kwetsbaar object in een straal van 100 meter van de interventiewaardecontour in het grondwater;
- er is geen sprake van een drijf- en/of zaklaag van waaruit verspreiding plaatsvindt;
- het totale bodemvolume waarbinnen het grondwater is verontreinigd met één of meer stoffen in gehalten boven de interventiewaarden is niet groter dan 6.000 m^3 of als het groter is dan 6.000 m^3 dient jaarlijkse verspreiding van de verontreiniging met één of meer stoffen boven de interventiewaarde in het grondwater binnen een kleiner bodemvolume dan 1.000 m^3 plaats te vinden.

Saneringstijdstip

Een geval van ernstige bodemverontreiniging waarbij sprake is van onaanvaardbare risico's dient spoedig te worden gesaneerd. Dit houdt in dat de onaanvaardbare risico's zo snel mogelijk dienen te worden weggenomen. Als indicatie voor de termijn waarop de sanering dient aan te vangen geldt als richtlijn: binnen 4 jaar na het afgeven van de beschikking ernst en spoed.

Zorgplicht

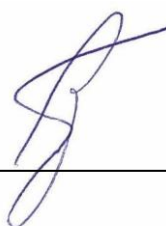
Los van het toetsingskader is in 1987, bij de inwerkingtreding van de Wet bodembescherming, het zorgplichtartikel van kracht geworden. Iedereen die vanaf 1987 handelingen verricht die de bodem (verder) verontreinigen, is verplicht direct saneringsmaatregelen te treffen, zodat de oude situatie wordt hersteld.

Bijlage 5

Ecologische quick scan

Ecologische beoordeling locatie Sonnega te Wolvega

Doel	Toetsing aan de vigerende ecologische wet- en regelgeving van de voorgenomen herinrichtingsplannen op de locatie Sonnega te Wolvega.
Opdrachtgever	Wind Vastgoedontwikkeling b.v.
Referentie	Stoker, O. 2011. Ecologische beoordeling locatie Sonnega te Wolvega. A&W- notitie 1731. Altenburg & Wymenga bv, Feanwâlden.
Projectcode	1731Son.11
Status	Definitief
Datum	25 maart 2011
Projectleider	P. Biezenaar
Autorisatie	Goedgekeurd, R. Strijkstra

Inhoud

1. Inleiding
2. Situatieschets en plannen
3. Gebiedsbescherming
4. Soortbescherming
5. Conclusies

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv
Suderwei 2
Postbus 32, 9269 ZR Feanwâlden
Telefoon: 0511 – 474764, fax: 0511 – 472740
email: info@altwym.nl
website: www.altwym.nl

1. INLEIDING

Het bedrijf Wind Vastgoedontwikkeling b.v. is voornemens een herinrichting uit te voeren op de locatie Sonnega te Wolvega. Daarom is een wijziging nodig van het huidige bestemmingsplan. Dit maakt het noodzakelijk om een ecologisch onderzoek uit te voeren in het kader van de daarvoor geldende richtlijnen (Natuurbeschermingswet, Ecologische Hoofdstructuur en Flora- en faunawet). Wind Vastgoedontwikkeling b.v. heeft aan Altenburg & Wymenga opdracht gegeven om dit onderzoek uit te voeren.

Het doel van dit onderzoek is een ecologische quickscan, waarin de effecten van de plannen worden beoordeeld in het kader van de vigerende natuurwetgeving. Dit betreft de Natuurbeschermingswet, de Nota Ruimte (Ecologische Hoofdstructuur) en de Flora- en faunawet. Indien van toepassing, worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en eventueel noodzakelijk aanvullend onderzoek.

Het onderzoek naar de aanwezigheid van relevante natuurwaarden is gebaseerd op twee benaderingswijzen. Ten eerste zijn recente bronnen geraadpleegd (verspreidingsatlassen, overzichtswerken, onderzoeksrapporten en websites) over de aanwezigheid van beschermde gebieden en soorten in en nabij het plangebied. Ten tweede is op 28 maart 2011 een veldbezoek uitgevoerd, waarbij is gelet op de mogelijkheden voor aanwezigheid van beschermde en/of kritische soorten.

Altenburg & Wymenga presenteert in deze notitie de resultaten van een onafhankelijk ecologisch onderzoek. Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

2. SITUATIESCHETS EN PLANNEN

Huidige situatie

Het plangebied bestaat uit twee percelen agrarisch grasland. In het midden van deze percelen staan een woonhuis en twee schuren (zie figuur 1). In de grote schuur staan (klassieke) auto's gestald.

Inrichtingsplan

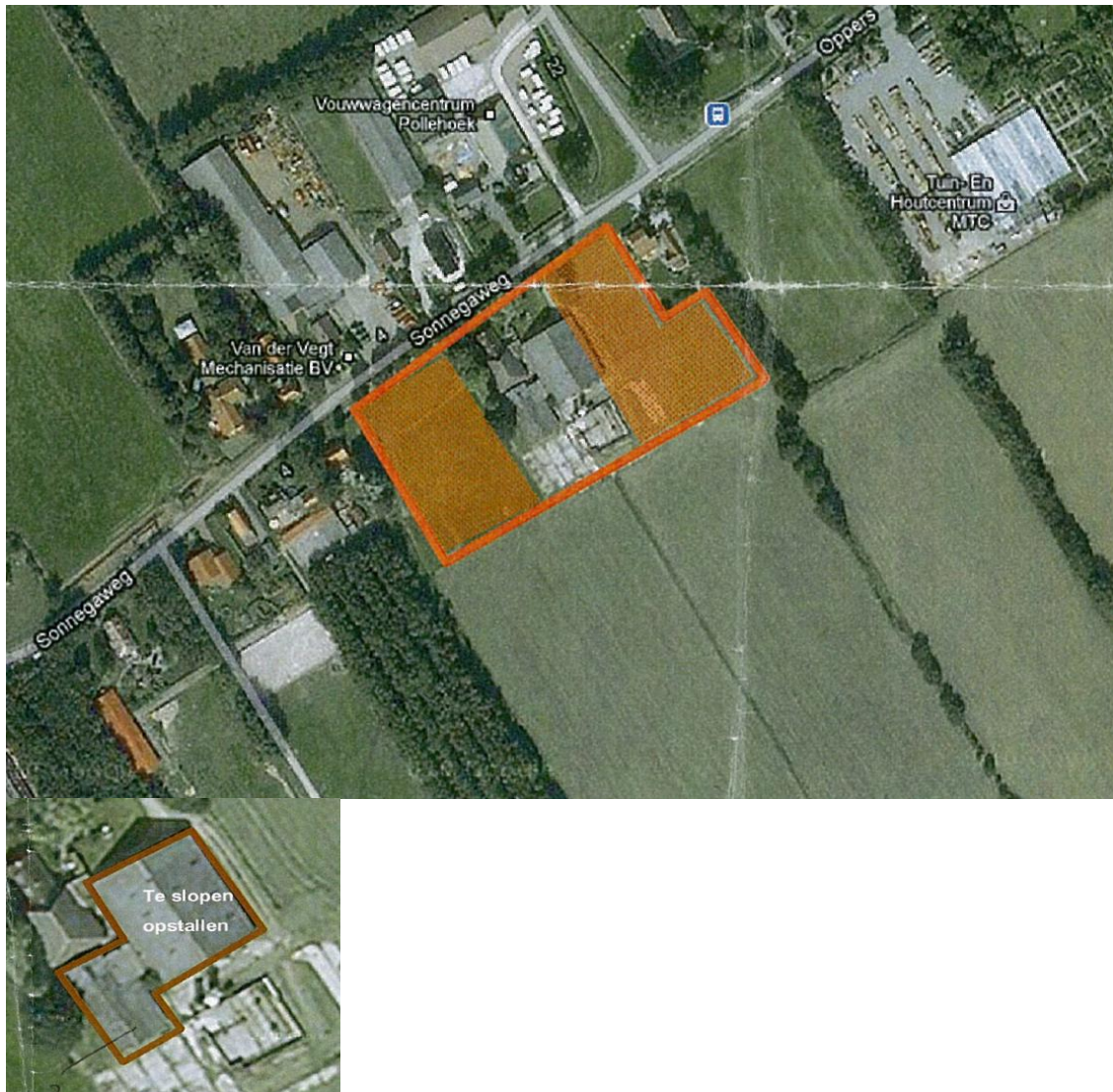
In het plan is sprake van twee mogelijkheden met betrekking tot de inrichting. De eerste mogelijkheid betreft een in het huidige bestemmingsplan opgenomen wijzigingsbevoegdheid voor de bouw van maximaal drie woningen op twee graslandpercelen. De tweede mogelijkheid betreft een bestemmingsplanprocedure voor de bouw van maximaal vier woningen. In beide gevallen wordt een tussenliggende schurencombinatie afgebroken en zal agrarisch grasland geschikt worden gemaakt voor bebouwing. Er worden geen sloten gedempt en/of bomen gekapt.

Foto 1 en 2.

Overzicht westelijk deel van het plangebied

Achterzijde van de grote schuur die wordt afgebroken (foto: A&W)

Figuur 1.

De ligging van het plangebied en de twee af te breken schuren (bron: Wind Vastgoedontwikkeling).

3. GEBIEDSBESCHERMING

Natuurbeschermingswet

Het plangebied ligt niet binnen een gebied dat is beschermd volgens de Natuurbeschermingswet (www.fryslan.nl). Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de Rottige Meenthe en Brandemeer dat op ongeveer 6 km ten westen van het plangebied ligt. Vanwege de relatief grote afstand tussen het plangebied en dit Natura 2000-gebied, het gebruik van het tussenliggende gebied en de beperkte aard en omvang van de ingreep, kan worden geconcludeerd dat dit Natura 2000-gebied en de aangewezen natuurwaarden daarvan buiten de invloedssfeer van de beoogde ingreep liggen. Om deze redenen veroorzaken de beide herinrichtingalternatieven geen conflict met de Natuurbeschermingswet.

Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied maakt geen deel uit van de (Provinciale) Ecologische Hoofdstructuur (P)EHS. De Lendevallei is het dichtstbijzijnde (P)EHS- gebied en ligt op ongeveer 1,5 km afstand. Gezien deze relatief grote afstand en de beperkte aard en omvang van de ingreep ligt de (P)EHS buiten de invloedssfeer van de plannen en veroorzaken beide herinrichtingsplannen geen conflict met de wet- en regelgeving betreffende de (P)EHS.

Overige vormen van gebiedsbescherming

Behalve de hierboven beschreven wet- en regelgeving kunnen gebieden ook worden beschermd ten aanzien van natuurwaarden via andere regelgeving, bijvoorbeeld het Streekplan. De plangebieden en de directe omgeving ervan zijn niet beschermd door dergelijke overige vormen van gebiedsbescherming.

4. SOORTBESCHERMING

Planten

Het plangebied bestaat uit regelmatig gemaaid soortenarm grasland. Het veldbezoek op 28 maart 2011 wees uit dat hier geen beschermde plantensoorten kunnen voorkomen. De beoogde werkzaamheden veroorzaken om deze redenen geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van planten.

Ongewervelde diersoorten

Het biotoop voldoet niet aan de habitateisen van beschermde ongewervelde diersoorten, zoals bepaalde libellen- en vlindersoorten. Volgens brongegevens komen in de omgeving van het plangebied dergelijke soorten niet voor (de Bruyne 2004, Kalkman 2004, Peeters *et al.* 2004, Bos *et al.* 2006, EIS *et al.* 2007, Bouwman *et al.* 2008). Om deze reden veroorzaken de herinrichtingsplannen geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van ongewervelde diersoorten.

Vissen

Er worden geen sloten gedempt en om deze reden vormen de plannen geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vissen.

Amfibieën

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de zwaar beschermde Heikikker en enkel licht beschermde amfibieënsoorten, zoals Bruine kikker en Gewone pad (RAVON 2010). Er komen geen andere beschermde amfibieënsoorten voor.

Het plangebied is niet geschikt voor Heikikker, omdat het biotoop niet voldoet aan de habitateisen van deze soort. Om deze reden mag worden aangenomen dat de beoogde werkzaamheden niet in conflict zijn met de Flora- en faunawet ten aanzien van de zwaar beschermde Heikikker.

Het plangebied kan deel uitmaken van het leefgebied van Bruine kikker en Gewone pad. Door de herinrichting gaat mogelijk een deel van het leefgebied van deze soorten verloren. Voor licht beschermde soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstellingsregeling van enkele

verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. De beoogde herinrichting veroorzaakt om deze redenen geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van licht beschermde amfibieënsoorten.

Om deze redenen kan worden geconcludeerd dat de herinrichtingsplannen niet in conflict zijn met de Flora- en faunawet ten aanzien van amfibieënsoorten.

Reptielen

Uit verspreidingsgegevens van reptielen blijkt dat in de omgeving van het plangebied in het verleden de zwaar beschermde Hazelworm en Ringslang zijn waargenomen (RAVON 2010). Het plangebied en de directe omgeving daarvan vormen echter voor reptielen geen geschikt leefgebied. Om deze reden mag worden aangenomen dat in het plangebied geen reptielen aanwezig zijn en de plannen geen conflict veroorzaken met de Flora- en faunawet ten aanzien van reptielen.

Vogels

Het plangebied biedt nestplaatsen voor verscheidene vogelsoorten, zoals Merel, Roodborst en Winterkoning. Tijdens het veldbezoek waren veel Huismussen aanwezig die mogelijk onder de dakpannen van het woonhuis nestelen. Ook waren Ringmussen aanwezig. De grote schuur is een geschikte broedplaats voor Boerenzwaluw. Er is een oud nest gevonden van deze soort in de kleine schuur. Nabij het plangebied zijn baltsende Buizerds waargenomen en een Sperwer. Van beide soorten zijn geen nestplaatsen binnen of nabij het plangebied aangetroffen. In de brievenbus bij het woonhuis nestelt waarschijnlijk een Koolmees.

Bij werkzaamheden moet volgens de Flora- en faunawet rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is, dat verstoord kan worden. Verstoring van broedgevallen is niet toegestaan vanuit de Flora- en faunawet en hiervoor wordt in principe ook geen ontheffing verleend.

Er zijn verschillende mogelijkheden om conflicten met de Flora- en faunawet ten aanzien van broedende vogels te voorkomen. Werkzaamheden (bijvoorbeeld het bouwrijp maken van het terrein of het slopen van de aanwezige bebouwing) buiten het broedseizoen uitvoeren, is de meest zekere optie. Een alternatief is om werkzaamheden voor aanvang van het broedseizoen te beginnen, zodat broedpogingen in het werkgebied achterwege blijven door de verstoring tijdens de werkzaamheden. Mochten er toch vogels tot broeden komen en door de werkzaamheden worden verstoord, dan is er een conflict met de Flora- en faunawet en moeten de werkzaamheden gestaakt worden tot na de broedperiode. Dit kan worden voorkomen door geen geschikte plaatsen voor nesten te laten ontstaan tijdens de werkzaamheden, bijvoorbeeld door het afdekken van materialen.

Buiten het broedseizoen vallen de meeste nestplaatsen niet onder de bescherming van de Flora- en faunawet, maar een aantal vogelsoorten maakt gedurende het gehele jaar gebruik van de nestplaats of keert jaarlijks terug op dezelfde plaats. Hun nesten en de functionele leefomgeving daarvan worden daarom het gehele jaar beschermd. Vanaf 26 augustus 2009 geldt een aangepaste lijst van jaarrond beschermde vogelnesten, die indicatief is en niet uitputtend. Nestplaatsen van de soorten die op deze lijst staan, zoals Buizerd en Sperwer, zijn niet

aangetroffen tijdens het veldbezoek en worden hier ook niet verwacht. Bovendien is het onwaarschijnlijk dat de herinrichtingsplannen een negatieve invloed hebben op eventueel aanwezige jaarrond beschermde nestplaatsen in de omgeving.

Samenvattend

De beoogde herinrichting van het plangebied veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vogels, mits verstoring van broedende vogels en hun nesten wordt voorkomen.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn zwaar beschermd door de Flora- en faunawet en zijn vermeld in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Bij mogelijke conflicten met de Flora- en faunawet moeten zoveel mogelijk maatregelen worden getroffen om negatieve effecten tegen te gaan. Vanwege deze specifieke aandacht wordt aan vleermuizen een aparte paragraaf besteed, de overige zoogdiersoorten komen in de volgende paragraaf aan bod.

In de omgeving van het plangebied komen de volgende vleermuissoorten voor: Gewone baardvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis, Rosse vleermuis en Watervleermuis (Limpens *et al.* 1997, Vos 2007)).

Voor vleermuizen zijn drie onderdelen van het leefgebied te onderscheiden die van belang zijn voor de functionaliteit van het leefgebied. Deze zijn: verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes. Hieronder worden deze drie elementen besproken.

Verblijfplaatsen

Tijdens het veldbezoek is geconstateerd dat de schuren ongeschikt zijn voor verblijfplaatsen van vleermuizen. In het plangebied zijn geen bomen met holtes aanwezig. Het plangebied biedt om deze redenen geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. De afbraak van de schuren en de overige inrichtingsplannen veroorzaken daarom geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van verblijfsplaatsen van vleermuizen.

Foerageergebied

Het onderzoeksgebied is in principe geschikt als foerageergebied voor bovengenoemde vleermuissoorten, hoewel de kans op foeragerende Meervleermuis, Watervleermuis en Rosse vleermuis zeer klein is. Door de herinrichting van het gebied wordt mogelijk een klein deel van het foerageergebied van vleermuizen tijdelijk minder geschikt, maar na de herinrichtingfase is het plangebied weer geschikt als foerageergebied. Voor de betreffende soorten geldt, dat in de omgeving ruim voldoende alternatief foerageergebied voorhanden is. Om deze redenen mag worden geconcludeerd, dat ten aanzien van foerageergebied de functionele leefomgeving van de in de omgeving mogelijk aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen gewaarborgd blijft. De plannen veroorzaken daarom geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van foerageergebied van vleermuizen.

Vliegroutes

Bij verplaatsingen tussen verblijfplaats en foerageergebied maken vleermuizen gebruik van lijnvormige landschapselementen om zich te oriënteren, zoals bomenrijen en watergangen.

Binnen het plangebied zijn geen geschikte elementen aanwezig die kunnen dienen als vliegrouete van vleermuizen, maar wel langs de randen en in de omgeving van het plangebied. De herinrichtingsplannen veroorzaken geen negatieve invloed op deze (potentiele) vliegroutes. De plannen veroorzaken daarom geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vliegroutes van vleermuizen.

Samenvattend

De plannen veroorzaken geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vleermuizen.

Overige zoogdiersoorten

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van enkele licht beschermde zoogdiersoorten, zoals Egel, Mol en een aantal (spits)muizensoorten. Ook zijn waarnemingen bekend van de middelzwaar beschermde Steenmarter (Vos 2007, www.waarneming.nl). Er worden geen andere middelzwaar of zwaar beschermde zoogdiersoorten (met uitzondering van vleermuizen) in en nabij het plangebied verwacht.

Licht beschermde soorten

Er is een mogelijkheid dat er enkele licht beschermde zoogdiersoorten die in de omgeving voorkomen, ook in het plangebied aanwezig zijn. Door de herinrichting gaat mogelijk een deel van het leefgebied van deze soorten verloren. In de omgeving is veel gebied aanwezig dat geschikt is voor dergelijke soorten. Voor licht beschermde soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstellingsregeling van enkele verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. De herinrichtingsplannen veroorzaken om deze redenen geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van licht beschermde zoogdiersoorten.

Steenmarter

Het plangebied vormt een geschikt leefgebied voor de middelzwaar beschermde Steenmarter. Deze soort wordt doorgaans aangetroffen in gebouwen en kan ook een verblijfplaats hebben in auto's. Tijdens het veldbezoek op 28 maart 2011 is een Steenmarter aangetroffen achter de boeiplaten aan de achterzijde van de grote schuur (foto 3). In de schuur zijn verse faeces van deze soort gevonden. Er is geen verblijfplaats aangetroffen, maar deze is vermoedelijk wel aanwezig. De mogelijkheid bestaat dat de verblijfplaats zich bevindt in één van de auto's die gestald staan in de schuur.

Door de afbraak van de schurencombinatie treedt verstoring op van een verblijfplaats van de Steenmarter, waardoor sprake kan zijn van een conflict met de Flora- en faunawet.

De afbraak van de schuren kan worden uitgevoerd volgens een door EL&I goedgekeurde en relevante gedragscode, zoals de Gedragscode Ruimtelijke ordening en inrichting gemeenten¹. Daarin staan mitigerende maatregelen ten aanzien van de uitvoering van werkzaamheden. Eén van de maatregelen betreft de planning van de werkzaamheden, waarbij verstoring tijdens

¹ Deze is te vinden op de website van het ministerie van LNV via de volgende link:

http://www.hetInVloket.nl/portal/page?_pageid=122,1780644&_dad=portal&_schema=PORTAL&p_document_id=289267&p_node_id=12548066&p_mode=

kwetsbare perioden (voortplantingsperiode en de winterrust) wordt vermeden. Wanneer er een gedragscode wordt toegepast is het niet nodig een ontheffing aan te vragen.

Wanneer de afbraak van de schuur niet plaatsvindt volgens de werkwijze in de gedragscode, dient voorafgaand aan de werkzaamheden een ontheffing ex artikel 75C Flora- en faunawet te zijn verleend van de betreffende verbodsbepalingen die verband houden met de verstoring van Steenmarter en zijn leefomgeving.

*Foto 3.
Boeiplaten aan de achterzijde van de grote schuur (foto: A&W)*

5. CONCLUSIES

Uit het bovenstaande kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

Gebiedsbescherming

- De herinrichtingsplannen veroorzaken geen conflicten met de wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming (Natuurbeschermingswet, Ecologische Hoofdstructuur en overige regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming).

Soortbescherming

- De herinrichtingsplannen veroorzaken geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van Steenmarter, mits wordt voldaan aan de volgende voorwaarde:
 - De werkzaamheden voor de afbraak van de schuur worden uitgevoerd volgens een door EL&I goedgekeurde gedragscode. In hoofdstuk 4 onder 'Overige zoogdieren' is beschreven hoe aan deze voorwaarde kan worden voldaan.
- De herinrichtingsplannen veroorzaken geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vogels, mits wordt voldaan aan de volgende voorwaarde:
 - Er wordt voorkomen dat verstoring optreedt van broedende vogels en hun nesten. In hoofdstuk 4 onder 'Vogels' is beschreven hoe aan deze voorwaarde kan worden voldaan.
- Wettelijk beschermde soorten die in deze paragraaf niet worden genoemd, komen naar verwachting niet voor in het plangebied en/of ondervinden geen negatieve effecten van de beoogde herinrichting. De herinrichtingsplannen veroorzaken geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van deze soorten.

LITERATUUR

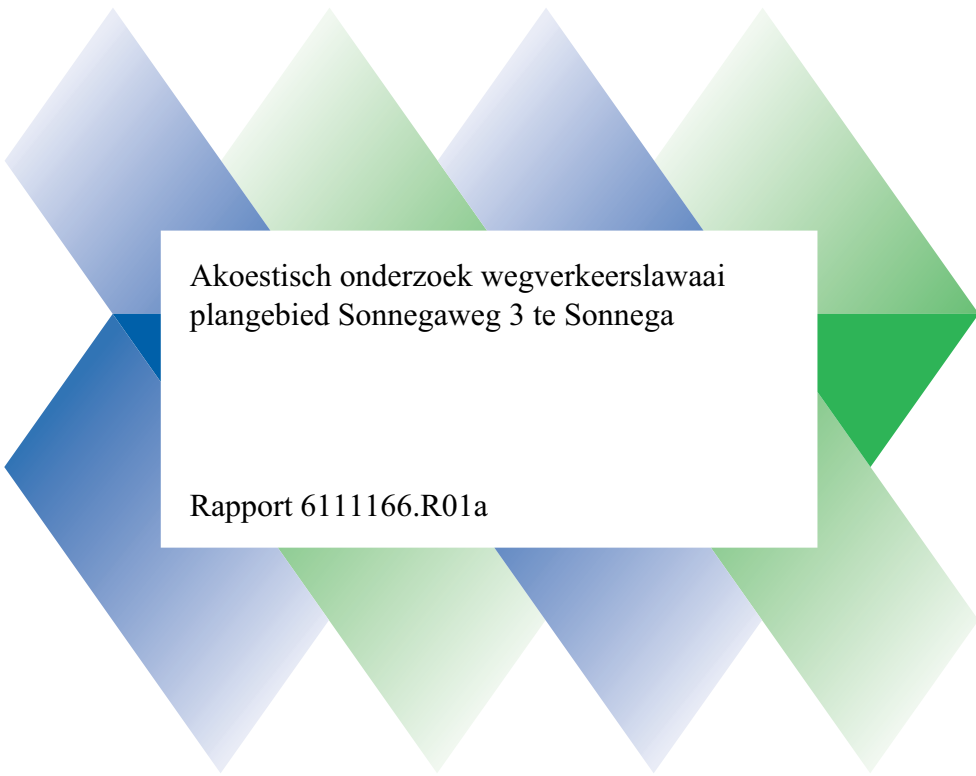
- Bouwman, J.H., V.J. Kalkman, G. Abbingh, E.P. de Boer, R.P.G. Geraeds, D. Groenendijk, R. Ketelaar, R. Manger & T. Termaat 2008. Een actualisatie van de verspreiding van de Nederlandse libellen. *Brachytron*, jaargang 11(2), augustus 2008. Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Heteren.
- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhof, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea. Papilionoidea. Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey Nederland.
- Bruyne, R. de 2004. Nauwe korfslak *Vertigo angustior* Jeffreys 1830, gebaseerd op gegevens tot het jaar 2002. EIS Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- EIS-Nederland, De Vlinderstichting & Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2007. Waarnemingsverslag dagvlinders, libellen en sprinkhanen. EIS-Nederland, Leiden / De Vlinderstichting, Wageningen / Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Assen.
- Kalkman, V.J. 2004. Zeggekorfslak *Vertigo moulinsiana* (Dupuy, 1849). – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis
- Limpens, H.J.G.A., K. Mostert & W. Bongers (eds.) 1997. Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Vos, S. (redactie) 2007. Werkatlas Zoogdieren in Fryslân verspreiding 1990-2006. Provincie Fryslân, Leeuwarden.
- Peeters, T.M.J., C. van Achterberg, W.R.B. Heitmans, W.F. Klein, V. Lefeber, A.J. van Loon, A.A. Mabelis, H. Nieuwenhuijsen, M. Reemer, J. de Rond, J. Smit, H.H.W. Velthuis, 2004. De wespen en mieren van Nederland (Hymenoptera: Aculeata. – Nederlandse Fauna 6. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden, KNNV Uitgeverij, Utrecht & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- RAVON 2010. Waarnemingsoverzicht 2009. RAVON 38: 78-98.

Geraadpleegde internetsites

- www.hetlnvloket.nl
- www.waarneming.nl
- www.fryslan.nl
- www.minlnv.nl/natura2000
- www.zoogdieratlas.nl
- www.ravon.nl

Bijlage 6

Akoestisch onderzoek

Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaaï
plangebied Sonnegaweg 3 te Sonnega

Rapport 6111166.R01a

Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaa
plangebied Sonnegaweg 3 te Sonnega

Rapport 6111166.R01a

Paterswoldseweg 808
Postbus 8069
9702 KB Groningen

T 050 525 09 92
F 050 525 90 81
E info@wnpri.nl
I www.wnpri.nl

bank 57 09 72 949
kvk 02042874
BTW NL008482627.B01
directie
mw. dr. R.F. Noorman

NL LID
INGENIEURS

Opdrachtgever: HKB Stedenbouwkundigen
Zuiderpark 21
9724 AH GRONINGEN

11 januari 2012

JD

INHOUD	BLAD
1. INLEIDING	4
2. SITUATIE	4
3. WET GELUIDHINDER EN BESLUIT GELUIDHINDER	5
3.1. Algemeen	5
3.2. Wegverkeerslawaaï	5
3.3. Grenswaarden	6
4. GELUIDSBELASTING	7
5. REKENMODEL	8
5.1. Algemeen	8
5.2. Objecten en wegen	8
5.3. Grid- en toetspunten	9
6. RESULTATEN	9
6.1. Berekeningsmethodiek	9
6.2. Berekeningsresultaten	10
6.3. Binnenniveau en gevelgeluidwering	11
7. CONCLUSIE	12

FIGUREN

- 1 Overzicht van de situatie (luchtfoto's)
- 2 Plattegrond van het plangebied en de directe omgeving
- 3 Overzicht van het rekenmodel
- 4 L_{den} -geluidcontouren na aftrek van 5 dB volgens artikel 110g van de Wgh. en exclusief de bijdrage van het 30 km-wegvak.
- 5 L_{den} -geluidcontouren na aftrek van 5 dB volgens artikel 110g van de Wgh. en inclusief de bijdrage van de eerste 83 m van het 30 km-wegvak
- 6 L_{den} -geluidcontouren zonder aftrek en met de bijdrage van het gehele 30 km-weggedeelte

BIJLAGEN

- 1 Berekening verkeersintensiteit
- 2 Artikel 74 en 75 Wet geluidhinder
- 3 Ingevoerde objecten en wegen
- 4 Berekeningsresultaten toetspunten na aftrek van 5 dB volgens artikel 110g van de Wgh. en exclusief de bijdrage van van het 30 km-wegvak
- 5 Berekeningsresultaten toetspunten na aftrek van 5 dB volgens artikel 110g van de Wgh. en inclusief de bijdrage van de eerste 83 m van het 30 km-wegvak
- 6 Berekeningsresultaten toetspunten zonder aftrek en met de bijdrage van de 30 km-wegvakken

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem/haar worden gebruikt voor het doel waarvoor het is opgesteld. Niets uit dit document mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en/of van WNP raadgevende ingenieurs. Kwaliteit en verbetering van product en proces zijn bij WNP raadgevende ingenieurs gewaarborgd middels een kwaliteitsmanagementsysteem dat is gecertificeerd volgens NEN-EN-ISO 9001:2008.

1. INLEIDING

In opdracht van HKB Stedenbouwkundigen is een onderzoek uitgevoerd naar de geluidsbelasting vanwege wegverkeer op de locatie Sonnegaweg 3 en aangrenzende percelen te Sonnega.

Het voornemen bestaat om in het plangebied vier woningen te realiseren, twee aan weerszijden van de bestaande boerderij aan de Sonnegaweg 3. De schuren van de boerderij worden afgebroken. De boerderijwoning blijft bestaan.

Het doel van het akoestisch onderzoek is:

- ▼ het bepalen van de geluidsbelasting vanwege het wegverkeer over de Sonnegaweg invallend op het plangebied en
- ▼ het middels geluidcontourlijnen aangeven op welke afstand van de weg wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde of maximale ontheffingswaarde van de Wet geluidhinder.

De berekening van de geluidsbelasting is uitgevoerd overeenkomstig de standaard rekenmethode 2, als aangegeven in bijlage III van het 'Reken- en meetvoorschrift geluidhinder 2006'.

In voorliggend rapport is het commentaar verwerkt van Servicebureau 'De Friese Wouden' op het (concept)rapport 6111166.R01, zoals verwoord in een memo d.d. 21 december 2011.

2. SITUATIE

Ligging

Een overzicht van de situatie, waarbij het plangebied is 'ingetekend' op een tweetal luchtfoto's, is gegeven in figuur 1. Bij de foto's dient te worden opgemerkt dat de te realiseren woningen schetsmatig zijn ingetekend en dat het hier niet de definitieve situering betreft.

Een plattegrond van het plangebied en de directe omgeving is weergegeven in figuur 2. In de figuur is tevens de situering van de bouwblokken weergegeven. De voor nieuwbouw bestemde bouwblokken zijn volledigheidshalve voorzien van de nummers 01 t/m 04.

Het plangebied wordt geluidsbelast vanwege het wegverkeer over de Sonnegaweg.

Bebouwde kom

In de actuele situatie is ter hoogte van de noordoostelijke in-/uitrit van de boerderij Sonnegaweg 3 een plaatsnaambord gesitueerd. De bouwblokken 01 en 02, alsmede de boerderijwoning behoren tot de bebouwde kom. Het bouwblok 03 ligt deels binnen en deels buiten de bebouwde kom. Het bouwblok 04 ligt buiten de bebouwde kom.

De maximaal toegestane rijksnelheid op de Sonnegaweg bedraagt binnen de bebouwde kom 30 km/uur en buiten de bebouwde kom 60 km/uur (zie ook figuur 2).

3. WET GELUIDHINDER EN BESLUIT GELUIDHINDER

3.1. Algemeen

Op 1 januari 2007 is de gewijzigde Wet geluidhinder (Wgh) in werking getreden. Voor wegverkeerslawaai en spoorweglawaai is de wetgever overgestapt op de Europese dosismaat L_{den} (day-evening-night) uitgedrukt in dB. In het Besluit geluidhinder zijn specifieke regels opgenomen ter uitvoering van de Wet geluidhinder.

3.2. Wegverkeerslawaai

Zones

In de Wet geluidhinder (Wgh) en de daarbij behorende uitvoeringsbesluiten zijn grenswaarden opgenomen voor geluidsgevoelige objecten (woningen en overige geluidsgevoelige bestemmingen) die zijn gelegen in een langs een weg gelegen geluidszone, als bedoeld in artikel 74 en 75 van de Wet.

De breedte van deze zone, gemeten vanaf de rand van de rijbaan, is afhankelijk van de ligging van de weg (in stedelijk of buitenstedelijk gebied) en het aantal rijstroken. Een overzicht is gegeven in bijlage 1.

30 km-wegen

De zonering heeft voornamelijk planologische gevolgen. Wegen waar maximaal 30 km/uur mag worden gereden, zijn niet gezoneerd in de zin van de Wet geluidhinder (artikel 74, lid 2). Op de (overheids)website InfoMil wordt hierover het volgende aangegeven:

“Voor wegen die gelegen zijn binnen een woonerf en voor 30 km-wegen gelden geen zones en is de Wet geluidhinder niet van toepassing. Deze vrijstelling wordt gemotiveerd door het feit dat deze wegen meestal geen geluidsbelastingen veroorzaken boven de voorkeurswaarde. In die gevallen waar dat wel het geval is (klinkerweg, relatief veel verkeer),

is in de jurisprudentie bepaald dat een akoestische afweging bij het opstellen van een ruimtelijk plan toch nodig is met een verwijzing naar een goede ruimtelijke ontwikkeling”.

3.3. Grenswaarden

In de Wet geluidhinder en het Besluit geluidhinder 2006 zijn wettelijke grenswaarden gegeven voor de geluidsbelasting invallend op woningen en andere geluidsgevoelige objecten die zijn of worden gesitueerd binnen de zone van een weg. Een overzicht is gegeven in onderstaande tabel 1.

In het overzicht is tevens het ten hoogste toelaatbaar te achten binnenniveau weergegeven.

Tabel 1: Grenswaarden wegverkeerslawaai

Geluidsgevoelige functie	Voorkeurswaarde	Maximale ontheffingswaarde (L _{den} in dB)		Hoogst toelaatbaar binnenniveau
		Binnenstedelijk	Buitenstedelijk	
Woningen	48	63 / 68*	53 / 58*	33
Onderzoeks- en behandelingsruimten van ziekenhuizen en verpleeghuizen	48	63	53	28
Onderzoeks-, behandelings-, recreatie-, en conversatieruimten, alsmede woon- en slaapruiden van andere gezondheidszorggebouwen (waaronder verzorgingshuizen)	48	63	53	28
Ruimten voor patiëntenhuisvesting, alsmede recreatie- en conversatieruimten van ziekenhuizen en verpleeghuizen	48	63	53	33

* Bij vervangende nieuwbouw

Een hogere geluidsbelasting (tot de maximaal toelaatbare grenswaarden als aangegeven in tabel 1) kan door het college van burgemeester en wethouders worden toegestaan op grond van artikel 110a van de Wet geluidhinder.

Een hogere waarde kan pas worden vastgesteld indien toepassing van maatregelen, gericht op het terugbrengen van de geluidsbelasting onvoldoende doeltreffend zijn dan wel overwegende bezwaren ontmoeten van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of financiële aard.

Artikel 110g Wet geluidhinder

Op basis van artikel 110g van de Wet geluidhinder mag, afhankelijk van de rijsnelheid op de beschouwde weg, 2 of 5 dB worden afgetrokken van de voor deze weg berekende geluidsbelasting voordat aan de wettelijke grenswaarden wordt getoetst. Met de aftrek wordt

rekening gehouden met het in de toekomst stiller worden van het verkeer door technische ontwikkelingen.

De ingevolge artikel 110g toe te passen aftrek bedraagt volgens de artikelen 1.3, eerste lid, en 3.7, onderdeel b en c van het ‘Reken- en meetvoorschrift geluidhinder 2006’:

- a. 2 dB voor wegen waarvoor de representatief te achten snelheid van lichte motorvoertuigen 70 km/uur of meer bedraagt;
- b. 5 dB voor de overige wegen.

De maximaal toegestane rijsnelheid op de Sonnegaweg is lager dan 70 km/uur. De toe te passen correctie bedraagt 5 dB.

Prognosejaar

Overeenkomstig het ‘Reken- en meetvoorschrift geluidhinder 2006’ dient voor de toetsing te worden uitgegaan van de berekende geluidsbelasting in het toekomstige maatgevende jaar. In het algemeen wordt als maatgevende jaar het tiende jaar na de realisatie of het tiende jaar na het akoestisch onderzoek gekozen.

Uitgaande van realisatie in 2012, wordt in voorliggend onderzoek uitgegaan van het prognosejaar 2022 als maatgevende jaar.

Toetsing

De toetsing aan de grenswaarden als vastgelegd in de Wet geluidhinder dient per afzonderlijke weg te worden uitgevoerd.

Binnenniveaus

Bij het, op basis van de wet, toestaan van een geluidsbelasting hoger dan de voorkeursgrenswaarde is een goede geluidwering van de gevels noodzakelijk opdat, op grond van het Bouwbesluit 2003, wordt voldaan aan een maximaal toelaatbaar te achten binnenniveau van 33 dB voor woningen. Daarbij moet worden uitgegaan van de werkelijke (cumulatieve) geluidsbelasting van alle wegen tezamen, inclusief de 30 km-wegen, zonder aftrek conform artikel 110g van de Wet geluidhinder.

4. GELUIDSBELASTING

Als aangegeven in hoofdstuk 2 ondervindt het plangebied een geluidsbelasting vanwege het wegverkeer over de Sonnegaweg.

In opdracht van de gemeente Weststellingwerf zijn door X Stream Traffic Consultancy vanaf woensdag 7 september tot en met donderdag 15 september 2011 verkeerstellingen uitgevoerd aan de Sonnegaweg, ter hoogte van het plangebied. De resultaten van deze verkeerstellingen zijn vastgelegd in het document *'Verkeersregistratie Intensiteit/Snelheid/Classificatie meting Sonnegaweg'*, versie 1.01, d.d. 16 september 2011.

De berekende geluidsbelasting vanwege het wegverkeer is gebaseerd op de bovengenoemde telgegevens. De in 2011 vastgestelde wekdaggemiddelde verkeersintensiteit bedraagt 767 motorvoertuigen per etmaal. Rekening houdend met een autonome groei van 2% per jaar¹ bedraagt in het prognosejaar 2022 de te verwachten verkeersintensiteit 954 motorvoertuigen per etmaal. Een volledig overzicht, inclusief de voertuigverdeling is gegeven in bijlage 2.

5. REKENMODEL

5.1. Algemeen

De berekening van de geluidsbelasting vanwege het wegverkeer is uitgevoerd volgens de Standaard Rekenmethode II als beschreven in bijlage III (wegverkeer) van het 'Reken- en meetvoorschrift geluidhinder 2006' (SRM-II).

Een grafische weergave van het rekenmodel met de ligging van de ingevoerde objecten, ontvangerpunten en wegen is gegeven in figuur 3.

5.2. Objecten en wegen

Een overzicht van de in het rekenmodel opgenomen objecten en bodemvlakken met reflectiecoëfficiënten en bodemfactoren is gegeven in bijlage 3.1. Voor het niet gedefinieerde bodemgebied is een bodemfactor $B = 0,7$ aangehouden (grotendeels absorberend). Het maaiveldniveau ter plaatse is aangehouden als nulniveau ($h_m = 0$ m).

Nabij de entree tot de bebouwde kom, direct zuidwestelijk van het plaatsnaambord, bevindt zich een obstakel (circa 20 m lange verkeersdrempel, voorzien van klinkerbestrating) in de Sonnegaweg, welke ook als zodanig in het rekenmodel is opgenomen.

De ingevoerde wegen met de gehanteerde wegverkeerintensiteiten, voertuigverdeling en overige relevante weggegevens zijn gegeven in bijlage 3.2.

¹ Van het betreffende weggedeelte zijn geen groeicijfers bekend. Als 'worst-case' wordt uitgegaan van een autonome groei van 2% op jaarbasis.

5.3. Grid- en toetspunten

De berekende geluidsbelasting is inzichtelijk gemaakt middels geluidcontouren. Hiertoe is een fijnmazig berekeningsgrid ingevoerd, met een onderlinge afstand tussen de verschillende gridpunten van 2 m.

Aanvullend zijn in het rekenmodel de toetspunten 1 t/m 9 opgenomen. De toetspunten zijn ingevoerd ter hoogte van de noordwestelijke grens van de voor nieuwbouw bestemde bouwvlakken. Toetspunt 5 is gesitueerd ter plaatse van de voorgevel van de te handhaven boerderijwoning.

De berekende contouren volgen uit interpolatie van de berekende waarden op de individuele gridpunten. De contourwaarden kunnen daarmee enigszins afwijken van de resultaten op de specifieke toetspunten 1 t/m 9.

6. RESULTATEN

6.1. Berekeningsmethodiek

De wijze waarop de geluidsbelasting vanwege de weg dient te worden bepaald is niet eenduidig vastgelegd. In de memo van 21 december 2011 wordt door het Servicebureau het volgende aangegeven:

“Voor het 60 km deel bedraagt de wettelijke zonebreedte 250 m. Voor het 30 km deel is geen zone. Derhalve loopt de zone van 250 m nog over een afstand van $\frac{1}{3}$ van 250 m = 83 m over de wegas door. De geluidsgevoelige bestemmingen binnen dat gebied zullen dan aan de grenswaarden moeten voldoen. Bij de berekening van de geluidbelasting dient dan ook minimaal 83 m 30 km weg worden meegenomen”.

De door het Servicebureau aangegeven begrenzing van het onderzoeksgebied is geen discussiepunt. Echter naar ons oordeel dient de geluidsbelasting te worden bepaald zonder de bijdrage vanwege het (83 m lange) 30 km-weggedeelte. Met de door het Servicebureau voorgestelde werkwijze wordt een deel van het 30 km-weggedeelte alsnog in de beoordeling en toetsing aan de Wet geluidhinder betrokken waar dit juist expliciet is uitgezonderd op grond van artikel 74, lid 2 van de wet.

Wel dient de totale geluidbijdrage vanwege het gehele 30 km-weggedeelte, tezamen met de bijdrage vanwege het buiten de bebouwde kom gelegen 60 km-weggedeelte inzichtelijk te worden gemaakt in het kader van de ruimtelijke ordeningsprocedure en ten behoeve van de toetsing aan het Bouwbesluit (bepalen vereiste gevelgeluidwering).

Rekening houdend met de verschillende inzichten is de geluidsbelasting berekend en getoetst exclusief en inclusief de bijdrage vanwege het (83 m lange) 30 km-weggedeelte.

6.2. Berekeningsresultaten

In figuur 4 is een overzicht gegeven van de berekende L_{den} -geluidcontouren vanwege de Sonnegaweg voor het prognosejaar 2022 exclusief de bijdrage van het 30 km-weggedeelte.

In figuur 5 is een overzicht gegeven van de berekende L_{den} -geluidcontouren vanwege de Sonnegaweg voor het prognosejaar 2022, inclusief de bijdrage van de eerste 83 m van het 30 km-wegvak (conform hetgeen als aangegeven door het Servicebureau).

De in figuur 4 en 5 gepresenteerde geluidcontouren zijn gebaseerd op de toetsingswaarden, d.w.z. na aftrek van 5 dB volgens artikel 110g van de Wgh.

In respectievelijk de bijlagen 4 en 5 is een overzicht gegeven van de berekende geluidsniveaus invallend op de ingevoerde toetspunten 1 t/m 9. Een samenvatting van de resultaten is gegeven in tabel 2.

Tabel 2: Berekeningsresultaten (toetsingswaarden) inclusief 5 dB aftrek op basis artikel 110g Wgh. [L_{den} in dB(A)]

Punt en omschrijving		Hoogte h_o in m	Prognosejaar 2022	
			exclusief bijdrage 30 km-weggedeelte	inclusief bijdrage 30 km-weggedeelte (83 m lang)
1_A	voorzijde bouwblok 01	5	32	41
2_A	voorzijde bouwblok 01	5	30	42
3_A	voorzijde bouwblok 02	5	31	41
4_A	voorzijde bouwblok 02	5	28	41
5_A	Sonnegaweg 3	5	43	50
6_A	voorzijde bouwblok 03	5	45	49
7_A	voorzijde bouwblok 03	5	47	49
8_A	voorzijde bouwblok 04	5	46	47
9_A	voorzijde bouwblok 04	5	46	46

Toetsing

Uit de resultaten volgt dat, afhankelijk van de gevolgde rekenmethode ter plaatse van de bouwblokken 01 t/m 04 wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van $L_{den} = 48$ dB(A) (excl. bijdrage 30 km-weggedeelte) dan wel dat de voorkeursgrenswaarde ter plaatse van het bouwblok 03 met ten hoogste 1 dB wordt overschreden (incl. bijdrage 30 km-weggedeelte).

Wanneer de voorzijde van het bouwblok 03 over een afstand van ten minste 3,5 m in zuidoostelijke richting (van de weg af) wordt verplaatst wordt in alle gevallen ter plaatse van de bouwblokken 01 t/m 04 voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van $L_{den} = 48$ dB(A).

Het woonhuis van de boerderij Sonnegaweg 3 (punt 5) blijft als reeds aangegeven in de inleiding gehandhaafd (bestaande woning).

6.3. Binnenniveau en gevelgeluidwering

Berekeningsresultaten

In figuur 6 is voor het prognosejaar 2022 een overzicht gegeven van de berekende geluidcontouren zonder aftrek o.b.v. art. 110g van de Wgh. en inclusief de bijdrage van het gehele 30 km-wegvak.

Een overzicht van de berekende geluidsniveaus invallend op de toetspunten is gegeven in bijlage 6 en samengevat in tabel 3.

Tabel 3: Berekeningsresultaten zonder aftrek en inclusief de bijdrage vanwege het gehele 30 km wegvak [L_{den} in dB(A)]

Punt en omschrijving		Hoogte h_o in m	Prognosejaar 2022
1_A	voorzijde bouwblok 01	5	48
2_A	voorzijde bouwblok 01	5	48
3_A	voorzijde bouwblok 02	5	47
4_A	voorzijde bouwblok 02	5	47
5_A	Sonnegaweg 3	5	55
6_A	voorzijde bouwblok 03	5	54
7_A	voorzijde bouwblok 03	5	54
8_A	voorzijde bouwblok 04	5	52
9_A	voorzijde bouwblok 04	5	51

Toetsing

De geluidsbelasting invallend op de voorzijde van de bouwblokken 01, 02 en 04 varieert tussen $L_{den} = 47$ en 52 dB(A). Het maximaal toelaatbare binnenniveau bedraagt 33 dB(A). Rekening houdend met een gevelgeluidwering van ten minste 20 dB(A) [= minimum-eis Bouwbesluit 2003] zijn tot een geluidsbelasting van ten hoogste $L_{den} = 33 + 20 = 53$ dB(A) geen specifieke akoestische voorzieningen (gedempte ventilatie, akoestische beglazing etc.) noodzakelijk.

De geluidsbelasting op het bouwblok 03 bedraagt ten hoogste $L_{den} = 54$ dB(A) invallend op de voorzijde van het bouwblok. Om een gevelgeluidwering van 21 dB(A) te realiseren zijn mogelijk aanvullende geluidwerende voorzieningen noodzakelijk (bijvoorbeeld sus-roosters).

Wanneer de voorzijde van het bouwblok 03 als aangegeven in voorgaande paragraaf over een afstand van ten minste 3,5 m in zuidoostelijke richting (van de weg af) wordt verplaatst bedraagt de geluidsbelasting invallend op het bouwblok ten hoogste 53 dB(A) en mag er van worden uitgegaan dat geen specifieke akoestische voorzieningen noodzakelijk zijn.

7. CONCLUSIE

In opdracht van HKB Stedenbouwkundigen is een onderzoek uitgevoerd naar de geluidsbelasting vanwege wegverkeer op de locatie Sonnegaweg 3 en aangrenzende percelen te Sonnega.

Het plangebied wordt geluidsbelast vanwege het wegverkeer over de Sonnegaweg. Binnen het plangebied worden vier bouwblokken gerealiseerd (zie figuur 2). Het bestaande woonhuis Sonnegaweg 3 wordt gehandhaafd, de bijbehorende schuren worden afgebroken.

De voor de bepaling van de geluidsbelasting (toetsing aan de Wet geluidhinder) te hantieren berekeningsmethode is niet eenduidig vastgelegd. Punt van discussie is of de bijdrage van het 30 km-weggedeelte al of niet in de vaststelling van de geluidsbelasting dient te worden betrokken. In alle gevallen geldt dat ter plaatse van de bouwblokken aan de voorkeursgrenswaarde van $L_{den} = 48$ dB(A) kan worden voldaan als de voorzijde van het bouwblok 3 over een afstand van ten minste 3,5 m in zuidoostelijke richting (van de weg af) wordt verplaatst.

Met de voorgestelde verplaatsing bedraagt de werkelijke geluidsbelasting (zonder aftrek op basis van artikel 110g van de Wgh. en inclusief de bijdrage van de 30 km-wegvakken) ten hoogste $L_{den} = 53$ dB(A). Rekening houdend met een gevelgeluidwering voor de binnen de te bouwblokken te realiseren woningen van ten minste 20 dB(A) [= minimum-eis Bouwbesluit 2003], wordt aan het maximaal toelaatbare binnenniveau van 33 dB(A) voldaan.

WNP raadgevende ingenieurs

mevr. dr. R.F. Noorman

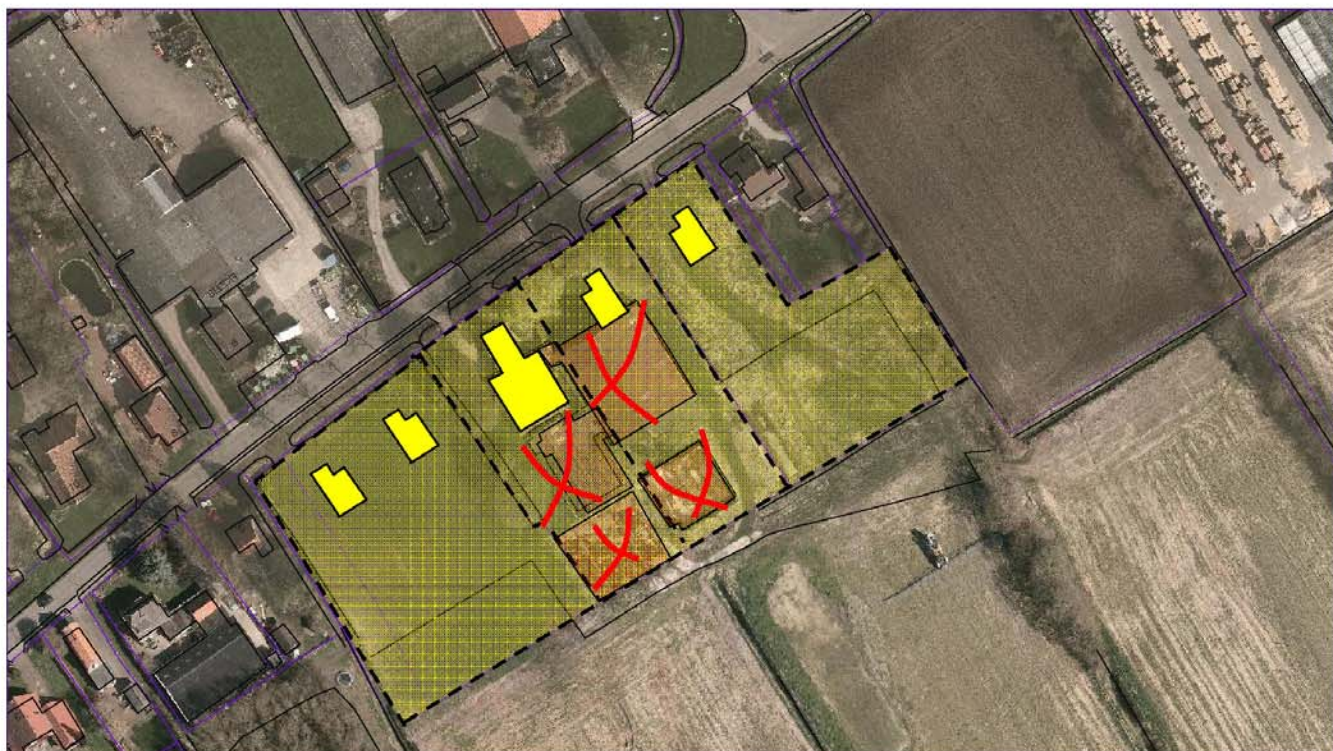
J. Dijkstra

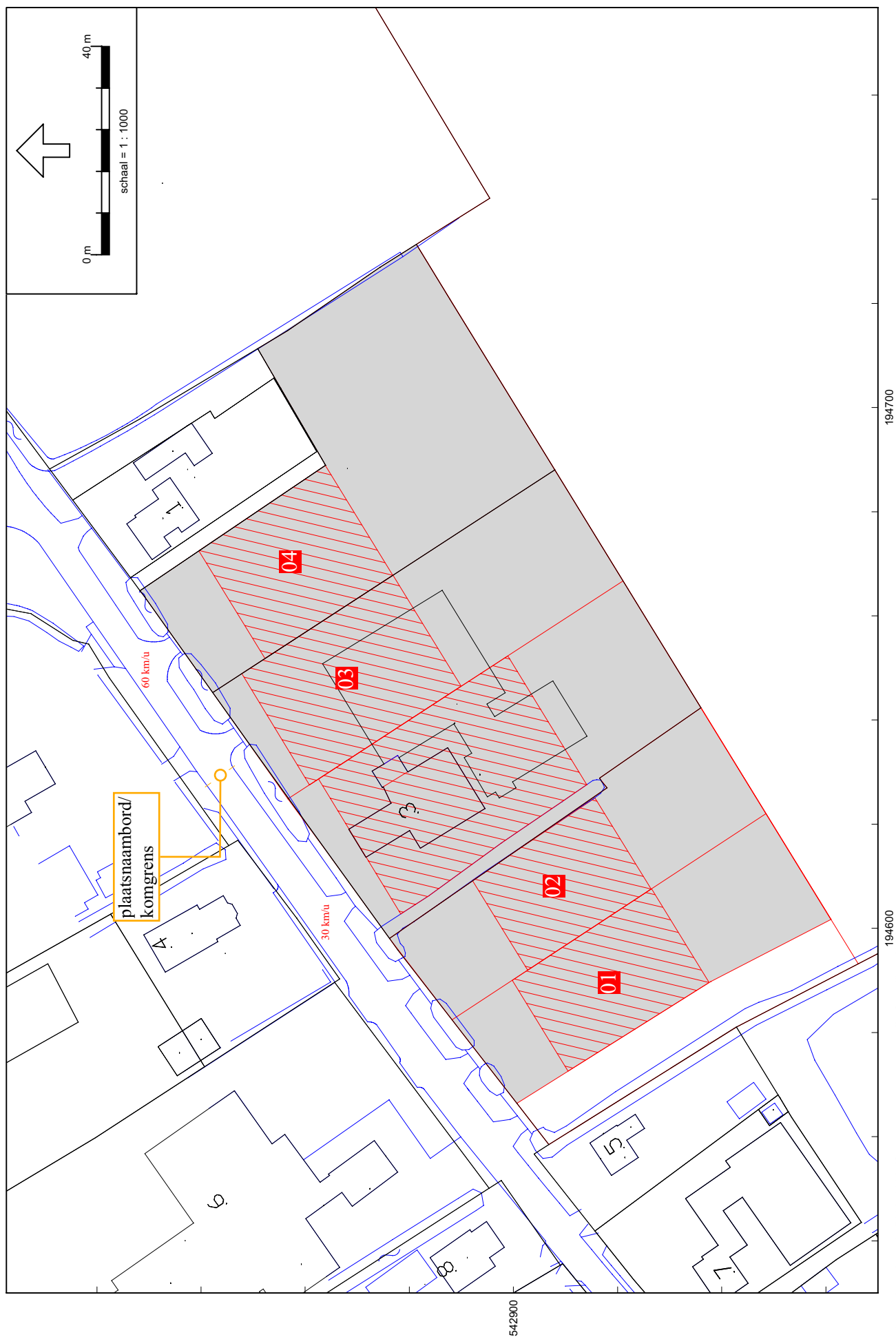

FIGUREN

Luchtfoto met projectie planontwikkeling

Plan voor Sonnegaweg 3 en naastgelegen percelen

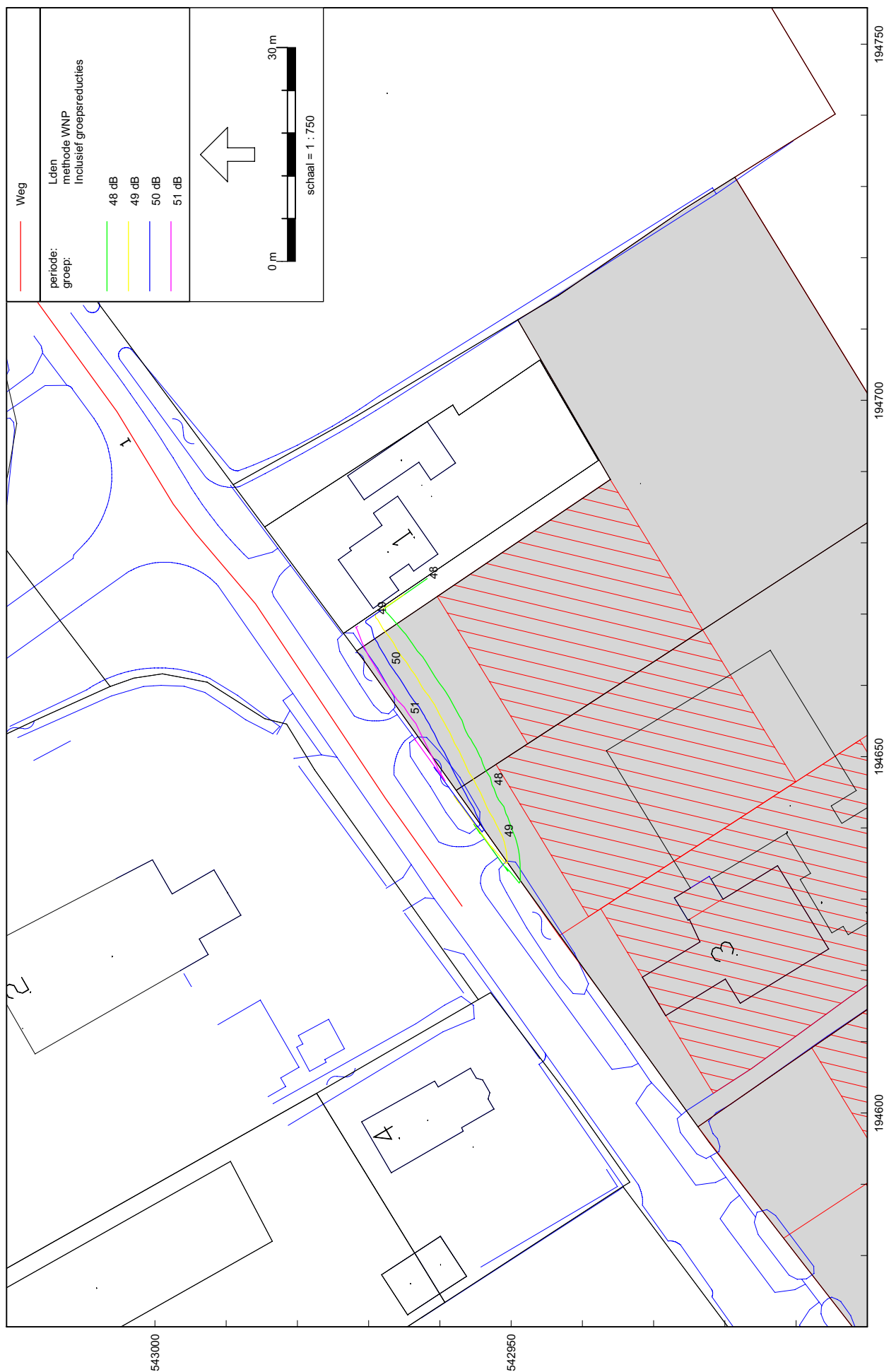
Wegverkeerswaai - RMW-2006, [Sonnegaweg - eerste model], Geomilieu V1.91

Plattegrond plangebied, met de ligging van de bouwblokken

Wegverkeerslaaai - RMW-2006, [Sonnegaweg - eerste model], Geomilieu V1.91

Overzicht van het rekenmodel incl. dxf ondergrond

Lden-geluidcontouren na aftrek van 5 dB volgens artikel 110g van de Wgh. en exclusief de bijdrage van het 30 km-wegvak

Lden-geluidcontouren na aftrek van 5 dB volgens artikel 110g van de Wgh. en inclusief de bijdrage van de eerste 83 m van het 30 km-wegvak

Geluidsbelasting prognosejaar 2022 - Berekende Lden geluidscontouren, inclusief bijdrage 30 km-wegen en exclusief aftrek

BIJLAGEN

Artikel 74 en 75 van de Wet geluidhinder

Artikel 74

1.

Een weg heeft een zone die zich uitstrekt vanaf de as van de weg tot de volgende breedte aan weerszijden van de weg:

a. in stedelijk gebied:

1°. voor een weg, bestaande uit drie of meer rijstroken: 350 meter;

2°. voor een weg, bestaande uit een of twee rijstroken: 200 meter;

b. in buitenstedelijk gebied:

1°. voor een weg, bestaande uit vijf of meer rijstroken: 600 meter;

2°. voor een weg, bestaande uit drie of vier rijstroken: 400 meter;

3°. voor een weg, bestaande uit een of twee rijstroken: 250 meter.

2.

Het eerste lid geldt niet met betrekking tot:

a. wegen die gelegen zijn binnen een als woonerf aangeduid gebied;

b. wegen waarvoor een maximum snelheid van 30 km per uur geldt.

3.

Voor de toepassing van artikel 76 wordt, indien het een nog aan te leggen weg betreft, de daarbij behorende zone geacht aanwezig te zijn, zodra die weg in een ontwerp-bestemmingsplan is opgenomen.

4.

De ruimte boven en onder de weg behoort tot de zone langs de weg.

Artikel 75

1.

De afstanden, genoemd in artikel 74, eerste lid, worden aan weerszijden van de weg gemeten vanaf de buitenste begrenzing van de buitenste rijstrook.

2.

Indien zich langs een weg een zone bevindt die bestaat uit delen met een onderling verschillende breedte, geldt voor de aansluiting van de verschillende zonedelen dat het breedste zonedeel over een afstand gelijk aan een derde van de breedte van dat zonedeel, gemeten vanaf het punt van versmalling van de zonebreedte, nog langs de weg doorloopt en met een loodlijn aansluit op de smalste zone.

3.

Aan de uiteinden van een weg loopt de zone door over een afstand gelijk aan de breedte van de zone ter hoogte van het einde van de weg. De zone loopt door langs een lijn die is gelegen in het verlengde van de weg. Zij behoudt de breedte die zij had ter hoogte van het einde van de weg.

Berekening verkeersintensiteit

Weg:	Intensiteit (etmaal)		Uurintensiteiten (in %)	Verdeling (in %)		
	2011	2012		dag	avond	nacht
Sonnegaweg	2011	767	dag: 6,73	lichte mvt: 97,60	99,10	100,00
Sonnega	2012	954	avond: 3,75	middelzware mvt: 1,80	0,90	0,00
	autonome groei	2 % per jaar	nacht: 0,53	zware mvt: 0,60	0,00	0,00
				motoren: -	-	-

Totaal aantal motorvoertuigen per uur

dagperiode: 07.00 – 19.00 uur	64,18	Verdeling:	lichte mvt: 62,64
			middelzware mvt: 1,16
			zware mvt: 0,39
			motoren: -
avondperiode: 19.00 – 23.00 uur	35,76	Verdeling:	lichte mvt: 35,44
			middelzware mvt: 0,32
			zware mvt: -
			motoren: -
nachtperiode: 23.00 – 07.00 uur	5,05	Verdeling:	lichte mvt: 5,05
			middelzware mvt: -
			zware mvt: -
			motoren: -

Verkeersintensiteiten en voertuigverdeling gebaseerd op telrapport X Stream Traffic Consultancy:

Verkeersregistratie Intensiteit / Snelheid / Classificatie meting Sonnegaweg - 16 september 2011- versie1.01

Model: eerste model
 Groep: (hoofdgroep)
 Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaï - RMW-2006

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	Hoogte	Maaiveld	HDef.	Cp	Zwevend	Refl. 1 k
1	Sonnegaweg 10	194520,69	542892,02	3,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80
2	Sonnegaweg 8	194534,55	542914,78	5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80
3	Sonnegaweg 6	194553,50	542921,48	3,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80
4	Sonnegaweg 6	194556,77	542970,77	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80
5	Sonnegaweg 6	194512,16	543004,78	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80
6	Sonnegaweg 4	194600,57	542952,45	3,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80
7	Sonnegaweg 4	194582,01	542983,55	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80
8	Sonnegaweg 1	194677,65	542974,27	7,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80
9	Sonnegaweg 3	194623,04	542905,44	2,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80
10	Sonnegaweg 3	194624,02	542923,51	3,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80
11	Sonnegaweg 5	194562,29	542880,12	3,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80
12	Sonnegaweg 2	194621,90	543025,28	3,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80
13	Sonnegaweg 2	194623,87	542993,89	3,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80
14	Sonnegaweg 2	194606,31	542979,81	3,50	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80
15	Oppers 124	194702,20	543047,99	6,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80
16	Sonnegaweg 7	194531,43	542853,80	3,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80
17	Sonnegaweg 7	194543,49	542863,58	3,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80
18	Sonnegaweg 7	194543,57	542833,76	3,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80
19	Sonnegaweg 9	194522,28	542843,19	7,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80
20	Sonnegaweg 11	194497,98	542835,73	2,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80
21	Sonnegaweg 11	194513,75	542840,62	1,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80
22	Sonnegaweg 7	194549,06	542855,41	3,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80
23	Sonnegaweg 4	194582,71	542960,01	3,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80
24	Sonnegaweg 6	194531,70	542938,03	3,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80
25	Sonnegaweg 8	194542,16	542908,33	3,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80
26	Sonnegaweg 5	194564,31	542876,61	3,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2006

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	HDef.	Cp	Refl.L 1k	Refl.R 1k	H-1	H-n
1	Sonnegaweg 11 - gevel/daklijn	194498,09	542835,74	Eigen waarde	0 dB	0,80	0,00	2,00	2,00
2	Sonnegaweg 11 - gevel/daklijn	194506,51	542835,96	Eigen waarde	0 dB	0,80	0,00	1,00	1,00
3	Sonnegaweg 11 - nok	194507,19	542830,00	Eigen waarde	0 dB	0,20	0,20	7,00	7,00
4	Sonnegaweg 11 - nok	194514,95	542830,57	Eigen waarde	0 dB	0,20	0,20	5,00	5,00
5	Sonnegaweg 7 - daklijn	194531,44	542853,85	Eigen waarde	0 dB	0,20	0,00	3,00	3,00
6	Sonnegaweg 7 - nok	194530,29	542857,61	Eigen waarde	0 dB	0,20	0,20	7,50	7,50
7	Sonnegaweg 7 - daklijn	194535,98	542865,93	Eigen waarde	0 dB	0,20	0,00	3,00	3,00
8	Sonnegaweg 7 - gevel/daklijn	194547,53	542866,31	Eigen waarde	0 dB	0,80	0,00	3,00	3,00
9	Sonnegaweg 7 - gevel/daklijn	194546,91	542858,59	Eigen waarde	0 dB	0,80	0,00	3,00	3,00
10	Sonnegaweg 7 - nok	194545,16	542861,20	Eigen waarde	0 dB	0,20	0,20	5,00	5,00
11	Sonnegaweg 7 - gevel/daklijn	194555,15	542859,59	Eigen waarde	0 dB	0,80	0,00	3,00	3,00
12	Sonnegaweg 7 - gevel/daklijn	194543,58	542833,85	Eigen waarde	0 dB	0,80	0,00	3,00	3,00
13	Sonnegaweg 7 - nok	194539,16	542840,16	Eigen waarde	0 dB	0,20	0,20	5,00	5,00
14	Sonnegaweg 5 - gevel/daklijn	194558,84	542885,22	Eigen waarde	0 dB	0,80	0,00	3,00	3,00
15	Sonnegaweg 5 - gevel/daklijn	194555,99	542876,04	Eigen waarde	0 dB	0,80	0,00	3,00	3,00
16	Sonnegaweg 5 - nok	194554,35	542878,69	Eigen waarde	0 dB	0,20	0,20	6,00	6,00
17	Sonnegaweg 3 - daklijn	194615,42	542917,87	Eigen waarde	0 dB	0,20	0,00	2,00	2,00
18	Sonnegaweg 3 - daklijn	194634,61	542912,61	Eigen waarde	0 dB	0,20	0,00	2,00	2,00
19	Sonnegaweg 3 - nok	194627,10	542912,37	Eigen waarde	0 dB	0,20	0,20	9,00	9,00
20	Sonnegaweg 3 - gevel/daklijn	194613,71	542928,32	Eigen waarde	0 dB	0,80	0,00	3,00	3,00
21	Sonnegaweg 3 - nok	194623,12	542918,98	Eigen waarde	0 dB	0,20	0,20	6,00	6,00
22	Sonnegaweg 2 - daklijn	194635,57	543000,45	Eigen waarde	0 dB	0,20	0,00	3,00	3,00
23	Sonnegaweg 2 - nok	194626,83	543000,71	Eigen waarde	0 dB	0,20	0,20	10,00	10,00
24	Sonnegaweg 2 - gevel/daklijn	194633,81	542991,76	Eigen waarde	0 dB	0,80	0,00	3,00	3,00
25	Sonnegaweg 2 - nok	194625,64	542998,72	Eigen waarde	0 dB	0,20	0,20	7,00	7,00
26	Sonnegaweg 2 - nok	194613,81	542988,42	Eigen waarde	0 dB	0,20	0,20	6,00	6,00
27	Sonnegaweg 4 - gevel/daklijn	194604,48	542960,76	Eigen waarde	0 dB	0,80	0,00	3,00	3,00
28	Sonnegaweg 4 - nok	194603,42	542954,25	Eigen waarde	0 dB	0,20	0,20	7,00	7,00
29	Sonnegaweg 4 - nok	194587,70	542986,81	Eigen waarde	0 dB	0,20	0,20	4,00	4,00
30	Sonnegaweg 4 - gevel/daklijn	194582,61	542960,02	Eigen waarde	0 dB	0,80	0,00	3,00	3,00
31	Sonnegaweg 4 - nok	194574,58	542966,31	Eigen waarde	0 dB	0,20	0,20	6,00	6,00
32	Sonnegaweg 6 - gevel/daklijn	194559,88	542926,33	Eigen waarde	0 dB	0,80	0,00	3,00	3,00
33	Sonnegaweg 6 - nok	194549,77	542933,66	Eigen waarde	0 dB	0,20	0,20	7,00	7,00
34	Sonnegaweg 6 - gevel/daklijn	194568,77	542953,58	Eigen waarde	0 dB	0,80	0,00	4,00	4,00
35	Sonnegaweg 6 - nok	194550,41	542965,86	Eigen waarde	0 dB	0,20	0,20	9,00	9,00
36	Sonnegaweg 6 - gevel/daklijn	194550,31	542951,44	Eigen waarde	0 dB	0,80	0,00	4,00	4,00
37	Sonnegaweg 6 - nok	194503,29	542998,18	Eigen waarde	0 dB	0,20	0,20	9,00	9,00
38	Sonnegaweg 8 - gevel/daklijn	194542,09	542908,36	Eigen waarde	0 dB	0,80	0,00	3,00	3,00
39	Sonnegaweg 8 - nok	194533,57	542913,56	Eigen waarde	0 dB	0,20	0,20	7,50	7,50
40	Sonnegaweg 8 - gevel/daklijn	194520,67	542892,03	Eigen waarde	0 dB	0,80	0,00	3,00	3,00
1	Sonnegaweg 8 - nok	194518,84	542907,54	Eigen waarde	0 dB	0,20	0,20	7,50	7,50

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2006

Naam	Omschr.	Vorm	X-1	Y-1	Omtrek	Oppervlak	Bf
1	weg	Polygoon	194460,37	542817,79	1044,34	3235,20	0,00

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Obstakels, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaï - RMW-2006

Naam	Omschr.	X-1	Y-1
1	verkeersdrempel bij entree dorp	194619,22	542952,95

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaai - RMW-2006

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	HDef.	Hbron	Helling	V(LV)	V(MV)	V(ZV)	LV(D)
1	Sonnegaweg (60 km/u)	194629,03	542956,88	Relatief	0,75	0	60	60	60	62,64
2	Sonnegaweg - drempel (30 km/u, eerste 20 m)	194613,57	542945,81	Relatief	0,75	0	30	30	30	62,64
3	Sonnegaweg (30 km/u, 20-83m)	194562,28	542907,65	Relatief	0,75	0	30	30	30	62,64
4	Sonnegaweg (30 km/u)	194459,94	542821,17	Relatief	0,75	0	30	30	30	62,64

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaai - RMW-2006

Naam	MV(D)	ZV(D)	LV(A)	MV(A)	ZV(A)	LV(N)	MV(N)	ZV(N)	Wegdek
1	1,16	0,39	35,44	0,32	--	5,05	--	--	referentiewegdek
2	1,16	0,39	35,44	0,32	--	5,05	--	--	gewone elementenverharding (30km/h)
3	1,16	0,39	35,44	0,32	--	5,05	--	--	referentiewegdek
4	1,16	0,39	35,44	0,32	--	5,05	--	--	referentiewegdek

Rapport: Resultatentabel
 Model: eerste model
 LAeq totaalresultaten voor toetspunten
 Groep: methode WNP
 Groepsreductie: Ja

Naam							
Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden	
1_A	voorzijde bouwblok 01	5,00	31	29	20	32	
2_A	voorzijde bouwblok 01	5,00	30	28	19	30	
3_A	voorzijde bouwblok 02	5,00	30	28	19	31	
4_A	voorzijde bouwblok 02	5,00	28	25	16	28	
5_A	Sonnegaweg 3	5,00	42	40	31	43	
6_A	voorzijde bouwblok 03	5,00	45	42	34	45	
7_A	voorzijde bouwblok 03	5,00	47	44	36	47	
8_A	voorzijde bouwblok 04	5,00	45	43	34	46	
9_A	voorzijde bouwblok 04	5,00	46	43	34	46	

Rapport: Groepsreducties
 Model: eerste model

Groep	Demping			Sommatie		
	Dag	Avond	Nacht	Dag	Avond	Nacht
(hoofdgroep)						
methode SFW	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
02 en 03	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
methode WNP	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
01	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
 Model: eerste model
 Groep: LAeq totaalresultaten voor toetspunten
 Groepsreductie: methode SFW
 Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
1_A	voorzijde bouwblok 01	5,00	41	38	29	41
2_A	voorzijde bouwblok 01	5,00	42	39	30	42
3_A	voorzijde bouwblok 02	5,00	41	38	30	41
4_A	voorzijde bouwblok 02	5,00	41	38	30	41
5_A	Sonnegaweg 3	5,00	50	47	38	50
6_A	voorzijde bouwblok 03	5,00	49	46	38	49
7_A	voorzijde bouwblok 03	5,00	49	46	37	49
8_A	voorzijde bouwblok 04	5,00	47	44	35	47
9_A	voorzijde bouwblok 04	5,00	46	43	35	46

Rapport: Groepsreducties
 Model: eerste model

Groep	Demping			Sommatie		
	Dag	Avond	Nacht	Dag	Avond	Nacht
(hoofdgroep)						
methode SFW	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
02 en 03	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
methode WNP	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
01	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: eerste model
Groep: LAeq totaalresultaten voor toetspunten
(hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
1_A	voorzijde bouwblok 01	5,00	48	45	37	48
2_A	voorzijde bouwblok 01	5,00	48	45	37	48
3_A	voorzijde bouwblok 02	5,00	47	44	36	47
4_A	voorzijde bouwblok 02	5,00	47	44	35	47
5_A	Sonnegaweg 3	5,00	55	52	43	55
6_A	voorzijde bouwblok 03	5,00	54	51	43	54
7_A	voorzijde bouwblok 03	5,00	54	51	42	54
8_A	voorzijde bouwblok 04	5,00	52	49	40	52
9_A	voorzijde bouwblok 04	5,00	51	48	40	51

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Bijlage 7

Watertoets

Vastgoed De Friesche Wouden BV
T.a.v. de heer M. IJff
Postbus 180
9200 AD DRACHTEN

Leeuwarden, 26 september 2011
Bijlage(n):

Ons kenmerk: WFN1113501
Tel: 058-292 2222 / J.P. van der Kloet

Cluster Plannen
Uw kenmerk:

Onderwerp:
Wateradvies Sonnegaweg 3 te Sonnega

Geachte heer IJff,

Op 23 augustus 2011 ontvingen wij uw aanvraag voor een watertoets voor de Sonnegaweg 3 te Sonnega. Het plan bestaat uit de sloop van bestaande schuren, een loods en het verwijderen van verharding. Aan beide zijden van de bestaande woning worden twee nieuwe woningen gerealiseerd. Uit de digitale watertoets is gebleken dat voor dit plan de normale procedure moet worden doorlopen. Redenen hiervoor zijn dat watergangen worden gedempt en dat bebouwing met een kelder of souterrain wordt gerealiseerd. In de normale procedure wordt door Wetterskip Fryslân een wateradvies opgesteld waarin wordt ingegaan op de specifieke punten van het betreffende plan. Deze brief vormt het wateradvies voor het hierboven genoemde plan.

Verhard oppervlak

Wetterskip Fryslân hanteert het uitgangspunt dat een toename van verhard oppervlak¹ van meer dan 200m² gecompenseerd moet worden door waterberging aan te leggen. U geeft aan dat het verhard oppervlak afneemt. Voor voorliggend plan hoeft dan ook geen compensatie te worden gerealiseerd.

Waar de mogelijkheid zich voordoet ziet Wetterskip Fryslân graag dat de nieuwe verharding zoveel mogelijk wordt afgekoppeld of wordt uitgevoerd met een waterbergende verharding (een bestrating die hemelwater bergt, zuivert en vertraagt afvoert).

Dempen watergang

Aan beide zijden van de bestaande boerderij ligt een greppel. U geeft aan dat deze greppels gedempt worden. De totale lengte is circa 95m, de breedte ca. 0,80m. Het dempen van watergangen moet voor 100% worden gecompenseerd. U geeft aan dat u dit wilt realiseren door de bestaande sloot langs de Sonnegaweg te verbreden. Voor het dempen van de greppels en het verbreden van de sloot is een watervergunning nodig. Ten tijde van de vergunningverlening wordt bepaald hoeveel vierkante meter wateroppervlak er exact wordt gedempt. Meer informatie over de watervergunning staat onder *Waterwet* in deze brief.

¹ Verhard oppervlak: Alle oppervlakten zoals daken, trottoirs en wegen worden gerekend onder de noemer verhard oppervlak.

Schouwwatergang

De sloot langs de Sonnegaweg is een schouwwatergang. Het onderhoud van de schouwwatergang moet gewaarborgd zijn. Realisatie van het plan mag er niet toe leiden dat de schouwwatergangen onbereikbaar worden voor onderhoud.

Mogelijk worden in de schouwwatergang dammen gerealiseerd om de woningen bereikbaar te maken. Voor het aanleggen, wijzigen of verwijderen van dammen is een watervergunning nodig. Meer informatie hierover staat onder *Waterwet* in deze brief.

Realisatie kelder of souterrain

Onderdeel van het bouwplan is de realisatie van een kelder of souterrain. In veel gevallen is het voor de realisatie van een kelder nodig om het grondwater te verlagen. Voor het onttrekken van grondwater is een vergunning of melding nodig. Om te weten of u met een melding kunt volstaan of een vergunning nodig hebt, kunt u contact opnemen met de afdeling Vergunningverlening van Wetterskip Fryslân. Meer informatie over de Watervergunning vindt u onder *Waterwet* in deze brief.

Afvalwater- en regenwatersysteem

Om het aantal overstortingen van rioolwater en de belasting van rioolwaterzuiveringen te beperken, is het uitgangspunt om regenwater en rioolwater zoveel mogelijk gescheiden af te voeren.

In geval van dit bouwplan kan het hemelwater afkomstig van verhard oppervlak, onder bij *Waterkwaliteit* genoemde voorwaarden, geloosd worden op het oppervlaktewater.

Waterkwaliteit

Om een goede kwaliteit van water te realiseren moet voorkomen worden dat milieubelastende stoffen in het oppervlaktewater terecht komen. De bouwwijze en onderhoudstechniek moeten emissievrij zijn. Tevens dient gebouwd te worden met milieuvriendelijk en duurzaam materiaal.

Drooglegging² en waterpeilen

Bij het realiseren van bebouwing en het aanleggen van de verharding moet rekening worden gehouden met voldoende drooglegging om bijvoorbeeld opdrijven van verharding te voorkomen. We adviseren voor bebouwing met kruipruimte een drooglegging van 1,10m en voor bebouwing zonder kruipruimte een drooglegging van 0,70m gerekend vanaf de te realiseren bovenkant vloer. Ook voor verharding adviseren wij een drooglegging van 0,70m.

De bouwlocatie ligt in twee peilgebieden. Het noordwestelijke peilvak heeft een zomerpeil van -0,55m NAP en een winterpeil van -1,35m NAP. Het zuidoostelijke peilvak heeft een zomerpeil van -0,35m NAP en een winterpeil van -0,90m. De op uw inrichtingsschets ingetekende bouwvlakken liggen in het noordwestelijke peilvak. De geschatte gemiddelde maaiveldhoogte ligt tussen de +1,10m NAP en de +1,35m NAP. Er wordt voldaan aan de droogleggingsnorm.

Waterwet

Voor alle ingrepen in de waterhuishouding moet tijdig een vergunning worden aangevraagd of een melding worden ingediend in het kader van de Waterwet. Onder ingrepen in het watersysteem worden ook het onttrekken van grondwater en het lozen daarvan op het oppervlaktewater verstaan. Op onze website (www.wetterskipfryslan.nl/waterwet) treft u meer informatie aan over de Waterwet en u kunt daar onder andere ook meldingsformulieren en het aanvraagformulier voor een watervergunning downloaden.

Procesafspraken

Wij gaan er van uit dat de in deze watertoets vermelde adviezen worden opgevolgd en meegenomen in de verdere planvorming. Wij vragen u om het wateradvies te communiceren met de initiatiefnemer. Wanneer de vermelde adviezen worden opgevolgd zien wij met betrekking tot het voorliggende plan geen waterhuishoudkundige bezwaren. Hierbij geven wij dan ook een positief wateradvies. De watertoetsprocedure is hiermee wat ons betreft afgerond.

² De drooglegging is de afstand tussen waterpeil in de sloot en het maaiveld. Voor woningen wordt voor het maaiveld de bovenkant van de vloer genomen.

Hoogachtend,

het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân,
namens deze,

drs. R. Smit,
manager Cluster Plannen.

Kopie aan: J. van den Akker, H. Valk, J. Gerbensma

Bijlage 8

Inspraak en overleg

Eindverslag inspraakprocedure Bestemmingsplan Sonnegaweg 3 Sonnega

Het voorontwerp bestemmingsplan Sonnegaweg 3 Sonnega lag van donderdag 12 juli 2012 tot en met 8 augustus 2012 voor een ieder ter inzage in het Publiekscentrum van het gemeentehuis te Wolvega. Ook was het bestemmingsplan in te zien via de gemeentelijke website en www.ruimtelijkeplannen.nl.

Tijdens de inspraakperiode zijn twee inspraakreacties ingediend. In de navolgende tekst zijn de inspraakreacties samengevat en voorzien van een reactie.

Indiener 1

Indiener heeft een vijftal opmerkingen geplaatst in zijn inspraakreactie.

1. Woning buiten bebouwde kom

Eén van de woningen zal buiten de bebouwde kom worden gebouwd, aan het 60 km/uur gedeelte.

Reactie

De meest oostelijke bouwkevel is inderdaad buiten de verkeerskundige bebouwde kom gesitueerd. De verkeerskundige bebouwde kom is echter niet bepalend voor beantwoording van de vraag of al dan niet een woning kan worden opgericht. In eerste instantie moet daarvoor worden gekeken of een plan kan voldoen aan het ruimtelijk beleid van de provincie en de gemeente.

Provincie Fryslân geeft in de Verordening Romte Fryslân¹ bindende regels, waar nieuwe bestemmingsplannen aan moeten voldoen. Onderdeel van deze verordening is een kaartbeeld waarop het bestaand stedelijk gebied is weergegeven. De begrenzing van dit bestaand stedelijk gebied is na uitvoerige inventarisatie van de omgeving tot stand gekomen. Daarbij was niet de plaats van het verkeersbord bepalend, maar de ruimtelijke structuur en kenmerken van de omgeving.

De vier bouwkevels liggen alle binnen dit bestaand stedelijk gebied. De verordening biedt daarbinnen ruimte voor nieuwbouw van woningen. De verordening en het kaartbeeld zijn raadpleegbaar op www.ruimtelijkeplannen.nl.

Het ruimtelijk beleid van de gemeente is opgenomen in het Structuurplan Weststellingwerf 2000 – 2015.² In dit structuurplan zijn rode contourlijnen getrokken rondom diverse dorpen. Binnen die rode contouren is het toevoegen van woningen in beginsel mogelijk en daarbuiten niet. Bestemmingsplan Sonnega heeft binnen de rode contour van het dorp ruimte gereserveerd voor toekomstige woningbouw door op enkele weilanden een wijzigingsbevoegdheid op te nemen. De woonkevel buiten de verkeerskundige bebouwde kom, ligt binnen de begrenzing van de wijzigingsbevoegdheid en derhalve binnen de rode contour.

Hoofdstuk 3 van de bestemmingsplantoelichting belicht nog meer punten uit het ruimtelijk beleid en laat zien dat het plan daaraan voldoet.

Naast de beleidsmatige inpasbaarheid van het plan, is uiteraard van belang dat ook aan de diverse wetgeving kan worden voldaan. Hoofdstuk 5 van de toelichting van het bestemmingsplan gaat daar nader op in en laat zien dat het plan mogelijk is. In paragraaf 5.6 wordt uitleg gegeven over het uitgevoerde akoestisch onderzoek (opgenomen in de bijlage van de toelichting). Uit het onderzoek blijkt dat een woning ook aan het 60 km/uur gedeelte mogelijk is. Het plan anticipeert op de uitkomsten van het akoestisch onderzoek door de naar de weg gekeerde delen van de bouwvlakken te laten verspringen.

¹ De Verordening Romte is terug te vinden op www.fryslan.nl of www.ruimtelijkeplannen.nl (op tabblad "algemene regels overheden" gebruikt u de zoekterm "verordening romte" in het invulveld "zoeken op naam")

² Het structuurplan is raadpleegbaar op www.weststellingwerf.nl door als volgt te navigeren: Home > Organisatie > Plannen en beleid > Beleidsnota's).

2. Bestaande bedrijven in relatie tot de woningbouw

In de raadsvergadering van 27 juni 2011 is aangegeven dat de twee tegenover het plangebied gelegen bedrijven geen hinder van de ontwikkeling mogen ondervinden. Indiener verzoekt om een schriftelijke bevestiging dat beide bedrijven buiten de invloedssfeer van het nieuwe bestemmingsplan zijn gesitueerd.

Reactie

In de toelichting van het bestemmingsplan wordt in paragraaf 5.2 nader ingegaan op de aanvaardbaarheid van nieuwe woningen in de nabijheid van de aanwezige bedrijven. Op deze plaats volstaat een verwijzing naar bedoelde paragraaf.

3. Zichtlijn op bedrijven verdwijnt

Door de nieuwe woonbebouwing zal de zichtlijn op de twee bedrijven vanaf de Pieter Stuyvesantweg vervallen. Daardoor zullen de bedrijven niet of nauwelijks meer opvallen.

Reactie

Voor de gebruikers van de Pieter Stuyvesantweg vielen de bedrijven al nauwelijks op, aangezien de afstand vanaf de rijbaan tot aan de voorerven van de beide bedrijven meer dan 500 meter bedraagt. Op een dergelijke afstand kun je niet spreken van het teniet doen van een zichtlocatie van een bedrijf. De woningbouw heeft dus geen significante invloed op de zichtbaarheid van het bedrijf van belanghebbende.

4. Verstening buitengebied en doorkijkjes

Het plan zorgt voor extra verstening van het buitengebied omdat het karakteristieke doorkijkjes teniet doet.

Reactie

Bij het opstellen van het bestemmingsplan "Sonnega" is rekening gehouden met de uitgangspunten van het structuurplan. Binnen de rode contour van het dorp, neergelegd in het structuurplan, is een nadere keuze gemaakt voor mogelijk toekomstige bouwlocaties. Door het toekennen van een wijzigingsbevoegd op de velden aan weerszijden van perceel Sonnegaweg 3 koos de gemeenteraad er destijds al voor om hier voor te sorteren op toekomstige nieuwbouw en aan de doorkijkjes op deze plaats in het dorp geen uitzonderlijke waarde te hechten. Op andere plekken binnen de rode contour werden de doorkijkjes hoger gewaardeerd. Het veld naast de klokkenstoel blijft bijvoorbeeld wel vrij van bebouwing, hetgeen in het structuurplan ook specifiek is benoemd.

In de raadsvergadering van 27 juni 2011 benadrukte de wethouder nog eens dat de wijzigingsbevoegdheid uit bestemmingsplan Sonnega met zich mee brengt dat de open doorkijkjes op de velden naast perceel Sonnegaweg 3 niet langer gegarandeerd zijn. De gemeenteraad stemde in deze vergadering ook met een ruime meerderheid van stemmen in met de ontwikkeling en gaf daarmee opdracht aan het college om een bestemmingsplan ten behoeve van woningbouw uit te werken en in procedure te brengen.

5. Sloop schuur en bouw woningen verfraait straatbeeld niet

De indiener meent dat het straatbeeld niet veel fraaier wordt door sloop van bebouwing op perceel Sonnegaweg. De grote schuur wordt ook niet als beeldverstorend ervaren.

Reactie

Naar de mening van de gemeenteraad en het college neemt de ruimtelijke kwaliteit in het gebied wel toe door uitvoering te geven aan voorliggend bestemmingsplan. Over de uiterlijke verschijning van gebouwen of percelen kan uiteraard verschil van mening bestaan. Het is in die zin prettig dat indiener zich al die jaren niet heeft gestoord aan zijn woon- en werkomgeving. Ons inziens is er nu echter een kans om de kwaliteit verder te versterken door in plaats van de oude bebouwing woningbouw toe te staan die qua ritmiek van voorgevels past bij het dorp. Aangezien de woningen ook moeten voldoen aan de welstandsnota is de beeldkwaliteit gegarandeerd.

Indiener 2

Indiener heeft een zeer uitvoerige reactie geschreven, bestaande uit 30 pagina's en een aantal bijlagen. De diverse onderwerpen die worden aangehaald, komen op meerdere punten in het document terug. Wij hebben getracht om deze hoofdonderwerpen uit het document te filteren, samen te vatten en zo volledig mogelijk te beantwoorden.

1. Verslag raadsvergadering 27 juni 2011

De indiener heeft een verslag gemaakt van de raadsvergadering van 27 juni 2011, waarmee hij het verwoorde duidelijk in herinnering wil brengen.

Reactie

We nemen kennis van de wijze waarop indiener de raadsvergadering heeft ervaren. Ondanks het feit dat indiener niet tevreden is met de rol die de wethouder en diverse raadsleden hebben gespeeld, is de uitkomst van de vergadering een duidelijke. De gemeenteraad nam met ruime meerderheid een positieve grondhouding aan ten aanzien van de bouw van vier woningen. Ook gaf de raad aan het college toestemming om een voorontwerp bestemmingsplan te laten opstellen en in procedure te brengen.

De inhoudelijke punten die in de raadsvergadering zijn besproken, komen elders in de inspraakreactie (soms in andere vorm of samengevat) terug. Ons inhoudelijk standpunt is daarom bij de navolgende punten terug te vinden.

2. Project voldoet niet aan het streekplan

2.1 Indiener is van mening dat het project niet voldoet aan het Streekplan 2007. Hij citeert diverse tekstpassages uit het streekplan. In vetgedrukte tekst wordt aangehaald dat de provincie voor de kleine kernen een terughoudend woningbouwbeleid voert en dat woningbouw op het platteland primair gericht moet zijn op de plaatselijke woningbehoefte. Dat wil zeggen op de reële woningvraag die voortkomt uit het gebied zelf. Indiener concludeert vervolgens dat woningbouw in de kleine kernen, zoals Sonnega, alleen mogelijk is voor de eigen behoefte.

2.2 Vervolgens komt het begrip ruimtelijke kwaliteit aan de orde. De provincie benoemt de drie elementen gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde als bouwstenen voor dit begrip, maar geeft ook aan dat een eensluidende definitie moeilijk te geven is. Door iedereen kan ruimtelijke kwaliteit anders worden geïnterpreteerd. Volgens indiener wordt met het bouwen van woningen op plaatsen die historisch als agrarische ruimte gelden, geen ruimtelijke kwaliteit bereikt.

Reactie

2.1 De door indiener in vet lettertype aangehaalde tekst vormt een fragment van een grotere alinea uit het streekplan. De volledige tekst is als volgt:

“Voor de kleine kernen staan wij een terughoudend woningbouwbeleid voor. Woningbouw op het platteland is primair gericht op de plaatselijke woningbehoefte, dat wil zeggen op de reële woningvraag die voortkomt uit het gebied zelf. De verdeling van de beschikbare woningbouwruimte op het platteland is primair een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Wel leggen wij een accent op locaties die goed met het openbaar vervoer ontsloten zijn. Als de woningtypen en de bouwstromen goed worden afgestemd op deze plaatselijke behoefte, kan de woningbouw naar onze mening samengaan met de schaal en ruimtelijke karakteristiek van bestaande dorpen. Nieuwe solitaire nederzettingen zijn niet nodig.”

Gezien de bovenstaande tekstpassage zijn wij het niet met indiener eens voor wat betreft zijn opvatting dat woningbouw in een kleine kern als Sonnega alleen mogelijk is voor de eigen behoefte. “Primair gericht op de plaatselijke woningbehoefte” wil niet zeggen dat alléén voor de eigen behoefte moet worden gebouwd. Het betekent wel dat woningbouw in eerste instantie of hoofdzakelijk gericht moet zijn op de plaatselijke bevolking en behoefte. Het idee daarachter is dat de plaatselijke bevolking een eerlijke kans moet hebben om geschikte woonruimte te vinden en niet de kans loopt om te worden uitgeloot tegen een ander van buitenaf (wat vooral in een goede woningmarkt het risico kan zijn).

In de toelichting van het voorontwerp bestemmingsplan staat vermeld dat de bouw van woningen gespreid zal plaatshebben en dat nadere afspraken daarover zullen worden vastgelegd in een

overeenkomst tussen de projectontwikkelaar en de gemeente. In deze overeenkomst wordt een fasering opgenomen voor de op de markt te zetten kavels, waarbij geldt dat een kavel in de eerste drie maanden na aanvang van de verkoop uitsluitend mag worden verkocht aan de bewoners van de dorpen Sonnega en Oldetrijne en het daarbij horende buitengebied. Indiener geeft zelf aan dat er op dit moment een dochter van een inwoner van Sonnega interesse heeft in een bouwka­vel. Voor de daarop volgende kavel is er wellicht weer een ander met lokale binding geïnteres­seerd. En zo niet, dan is er dus kans op enige import in het dorp. Voor Sonnega is dat echter geen nieuw gegeven en daarom niet direct verontrustend. Ondanks alle toestroom van buitenaf in de afgelopen decennia is de leefbaarheid in het dorp erg goed, zoals ook gesteld door indiener zelf.

- 2.2 Het streekplan noemt het duidelijke contrast tussen bebouwd gebied en landelijk gebied als een herkenbare kwaliteit die de provincie wil blijven zien. De gehele projectlocatie ligt binnen de begrenzing van het stedelijk gebied, zoals dat recent in de Verordening Romte door de provincie is vastgesteld (zie ook de reactie onder punt 1 van indiener 1). Bouwen binnen dit bestaand stedelijk gebied draagt juist bij aan de versterking van het contrast tussen de kern Sonnega en de lintbebouwing met een meer agrarisch karakter daarbuiten. Uiteraard heeft ruimtelijke kwaliteit wel te maken met de drie benoemde begrippen en is met de planvorming gepoogd om een goede inpassing in het dorp te verwezenlijken. In onze reactie onder punt 4 (van indiener 2) worden de kwalitatieve aandachtspunten van het project toegelicht.

3. Project voldoet niet aan het woonplan

- 3.1 Het is opmerkelijk dat het Woonplan 2008-2016 al na een jaar wordt vervangen door het Woonplan 2009-2019.
- 3.2 Het woonplan schrijft voor dat woningbouw moet zijn afgestemd op de plaatselijke behoefte. Een woningbouwproject moet voorzien in de behoefte die vanuit het dorp kan ontstaan. In het woonplan wordt vermeld dat ervaringscijfers aantonen dat plaatselijke behoefte voor de kleinere dorpen in Weststellingwerf jaarlijks ongeveer 0,5% van de woningvoorraad in een dorp is, inclusief het buitengebied dat bij een dorp hoort. Voor indiener is onduidelijk waarop het ervaringscijfer is gebaseerd. Bovendien stelt hij dat de afgelopen jaren in Sonnega niet is gebouwd in overeenstemming het percentage voor de plaatselijke behoefte (en ook elders in de gemeente niet). Het percentage zou hoogstens uitgelegd kunnen worden als een waarde waarboven de woningbouw niet mag uitstijgen.
- 3.3 Ondanks een uitspraak van de Raad van State blijft de wethouder het ervaringscijfer van 0,5% als uitgangspunt hanteren voor het bepalen van de plaatselijke behoefte. Dit is onterecht.
- 3.4 Het woonplan bevat geen bepalingen over gefaseerde bouw.

Reactie

- 3.1 Het Woonplan 2008-2016 betreft een ontwerpversie van het Woonplan 2009-2019. Naast de door indiener aangehaalde zinsnede die is toegevoegd, ziet het vastgestelde woonplan op een langere planperiode dan het ontwerp woonplan.
- 3.2 Het ervaringscijfer van 0,5% is gebaseerd op ervaringen binnen de gemeente met woningbehoefte binnen de kleine dorpen. Het is een gemiddelde (deels aangenomen) waarde en de feitelijke behoefte in Sonnega kan dus best iets kleiner zijn. Door in het woonplan echter op te nemen dat niet boven deze waarde gebouwd mag worden, zorgt het woonplan er in elk geval voor dat de dorpen niet in snel tempo worden volgebouwd. Er is op deze manier inderdaad een limiet.

Sinds vaststelling van het woonplan in 2009 is in Sonnega niet gebouwd. Dit betekent dat in 2013 volgens de systematiek uit het woonplan maximaal 2% van de bestaande woningvoorraad mag worden bijgebouwd (4 jaren x 0,5%). Aan het begin van 2018 mag de woningtoename 4,5% zijn ten opzichte van peiljaar 2009. Begin 2019 is dat 5,0%.

In bestemmingsplan Sonnega is opgenomen dat in Sonnega en het daarbij horende buitengebied 82 woningen staan. Een toename van vier woningen komt overeen met 4,88%. Een strikte toepassing van het ervaringscijfer van 0,5% per jaar, betekent dat in september 2018 genoemd percentage wordt bereikt en dat op dat moment alle vier woningen voltooid mogen zijn.

De afspraken met de ontwikkelaar voorzagen in eerste instantie in maximaal vier uitgegeven bouwkavels per 1 januari 2017. Naar aanleiding van de ingediende reactie op dit punt, hebben wij in overleg met de ontwikkelaar besloten om verkoop van de laatste kavel één jaar later, ofwel vanaf 1 januari 2018, toe te staan. De laatste woning zal daardoor niet voor september 2018 voltooid kunnen zijn. Op deze wijze sluit het bouwtempo volledig aan bij hetgeen in het woonplan redelijk wordt geacht voor de plaatselijke behoefte. Zie aansluitend ook de reactie bij punt 2.1 (van indiener 2).

- 3.3 De aangehaalde uitspraak van de Raad van State ziet op een gebrekkige motivering van een in het bestemmingsplan voor Ter Idzard opgenomen wijzigingsbevoegdheid. Het voorliggende bestemmingsplan voorziet in een hele andere en niet te vergelijken situatie, te weten de concrete aanwijzing van woonkavels. Verder wordt in onderhavig bestemmingsplan ook onderbouwd dat wordt voldaan aan de diverse beleidskaders, waaronder het woonplan. Zie ook de reactie bij punt 8 (van indiener 2).
- 3.4 Het hanteren van een fasering is een methode die voorkomt dat alle woningen die in een nieuw bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt, ineens worden gebouwd. Op basis van een overeenkomst mag de ontwikkelaar in plaats daarvan in fases de bouwkavels uitgeven. Dit zorgt voor een rustig bouwtempo dat aansluit bij de uitgangspunten van het woonplan voor de kleine dorpen.

4. Project voldoet niet aan het structuurplan

Het project voldoet niet aan het Structuurplan Weststellingwerf 2000 – 2015. In het structuurplan staat als uitgangspunt voor Sonnega een voorzichtige omgang met de nog aanwezige kwaliteiten in dit oude lint (groen, landelijk karakter, openheid en doorzichten naar achterliggende velden). Er moet voor worden gewaakt dat het niet afzakt naar een standaard villa-lint, aldus het structuurplan. Dergelijke (luxe) woningen worden elders in Wolvega gebouwd. Voorkomen moet worden dat de nu nog vrije velden worden bebouwd of dat een tweede bebouwingsrij achter het lint wordt gerealiseerd. Speciaal wordt het open veldje naast de klokkenstoel en begraafplaats gevrijwaard van eventuele bebouwing.

Ondanks de beschrijving uit het structuurplan zijn de open velden in het dorp binnen de rode contour voor dit dorp gevat. Volgens indiener zijn deze velden naar eigen inzicht van ambtenaren "rood gekleurd".

Reactie

Het structuurplan is in februari 2002 door de gemeenteraad vastgesteld en heeft daarmee instemming verkregen van de volksvertegenwoordigers van onze gemeente. De "rood ingekleurde velden" vormen daarmee vastgesteld gemeentelijk beleid. In het bestemmingsplan Sonnega is een nadere reservering voor woningbouw gedaan door op deze velden een wijzigingsbevoegdheid ten behoeve van woningbouw te leggen. De gemeenteraad heeft met de vaststelling van dit bestemmingsplan in 2008, het beleid uit het structuurplan ten aanzien van mogelijke woningbouw aldaar nog eens bevestigd. Vervolgens is in de gemeenteraadsvergadering van 27 juni 2011 opnieuw het open houden van deze velden aan de orde gekomen. Toen is door de raad geconstateerd dat de ligging van de rode contour en de aanwezigheid van de wijzigingsbevoegdheid er voor zorgen dat woningbouw op deze plaats nu in de rede ligt. Een grote meerderheid van de raad (19 voor, 2 tegen) stemde in met het voorstel voor woningbouw.

Overigens menen wij dat de vaststelling van de rode contour voor Sonnega, zoals deze is neergelegd in het structuurplan, zorgvuldig heeft plaatsgevonden. De situering ervan houdt bijvoorbeeld rekening met het uitgangspunt om het veld naast de klokkenstoel te vrijwaren van bebouwing. Ook is de contour kort achter de bestaande bebouwing neergelegd, waarmee de niet gewenste tweede bebouwingsrij onmogelijk wordt gemaakt. Door de velden aan weerszijden van perceel Sonnegaweg 3 wel op te nemen binnen de rode contour, behield het dorp ruimte voor enige woningbouw.

In het nu opgestelde voorontwerp bestemmingsplan en de daarbij behorende stukken wordt voor het overige zoveel mogelijk rekening gehouden met de in het structuurplan omschreven kwaliteiten van Sonnega. In een overeenkomst met de gemeente heeft de ontwikkelaar zich

bijvoorbeeld verplicht om het gebied in te richten conform een programma van eisen. In bedoeld programma van eisen is onder meer bescherming van de bomen in de berm opgenomen en krijgt de berm ter hoogte van perceel Sonnegaweg 3 weer een openbaar karakter. En hoewel beperkt, blijft enige doorkijk naar het achtergelegen land mogelijk. Een strook van het weiland naast perceel Sonnegaweg 5 blijft buiten het plangebied, om hier toegang tot het achterliggende land te behouden. De nieuwe woningen zullen ook geen villa's kunnen worden, aangezien daarvoor de bouwvoorschriften en welstandsbepalingen gaan gelden zoals die ook voor de overige woningen in het dorp al van toepassing zijn. Dat betekent dat een nieuwe woning van het type één bouwlaag plus kap zal zijn met een diepte van maximaal 15 meter. De woningen krijgen derhalve een dorpse uitstraling.

5. Project voldoet niet aan de Nota van Uitgangspunten / Rode functies

Indiener meent dat het project niet voldoet aan de Nota van Uitgangspunten / Rode functies. Daarin is benoemd dat nieuwbouw buiten de bestaande bebouwde kommen in de linten in principe niet wordt toegestaan en hoogstens in speciale gevallen mogelijk is (na gedegen onderbouwing daarvan).

Reactie

De Nota van Uitgangspunten / Rode functies is één van de vier beleidsnota's die ten grondslag ligt aan een nieuw op te stellen bestemmingsplan voor het buitengebied. De beleidsuitgangspunten krijgen straks een vertaling in de regels en verbeelding van dat nieuwe bestemmingsplan. Aangezien de gehele projectlocatie binnen de begrenzing van bestemmingsplan Sonnega is gelegen, oftewel buiten het plangebied van het huidige en nieuwe bestemmingsplan voor het buitengebied, is de aangehaalde Nota van Uitgangspunten niet van toepassing op dit project. Er is sprake van woningbouw op een locatie waar dat op grond van diverse beleidsdocumenten in beginsel is toegestaan. Zie voor de benadering van het begrip bebouwde kom in relatie tot de mogelijkheid van woningbouw ook onze reactie op opmerking 1 (van indiener 1).

6. De rol van de projectontwikkelaar

Indiener geeft een reflectie op projectontwikkelaars in het algemeen en op de rol die de Windgroep heeft gespeeld in de gemeente Weststellingwerf in het bijzonder.

Reactie

De door indiener opgemerkte kritiekpunten ten aanzien van de projectontwikkelaar, behoeven geen gemeentelijke reactie.

De gemeenteraad heeft trouwens niet ingestemd met het project om daarmee de projectontwikkelaar een dienst te bewijzen. Er is akkoord gegeven, omdat het plan naar verwachting een goede ruimtelijke kwaliteit kan opleveren. Het is ons inziens niet relevant wie de initiator is.

7. De rol van het gemeentebestuur

Indiener geeft in punt 10 van de inspreekreactie inzicht in zijn visie op de rol van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad. Elders worden de handelingen van de betrokken wethouder en ook van diverse raadsleden bekritiseerd. Het college van burgemeester en wethouders wordt verweten dat zij niet handelt volgens de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Specifiek worden genoemd: misbruik van bevoegdheid, schaden van het vertrouwensbeginsel en het motivatiebeginsel.

Reactie

Uitgangspunt van het college van burgemeester en wethouders is altijd om te handelen volgens de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. In dit project heeft het college een inhoudelijk onderbouwd voorstel geschreven (motivatiebeginsel), waarin aan de raad wordt gevraagd om een principiële akkoord voor woningbouw op de projectlocatie. Dit voorstel strookte met de geldende regelgeving en de diverse beleidskaders (zie de argumenten bij de overige punten), waardoor van misbruik van bevoegdheid geen sprake kan zijn.

In het verleden gewekt vertrouwen wordt niet geschaad. Er is in voldoende mate sprake van bouwen voor de plaatselijke behoefte, waardoor het plan rekening houdt met een toezegging die voormalig wethouder Plekkenpol deed bij de raadsvaststelling van bestemmingsplan Sonnega.

Overigens is deze toezegging ook weer aan de orde gekomen in de raadsvergadering van 27 juni 2011, waarin de gemeenteraad na een inhoudelijke behandeling van het onderwerp met ruime meerderheid van stemmen voorstander bleek te zijn van woningbouw op de projectlocatie.

8. Uitspraak door de Raad van State

De Raad van State heeft zich uitgesproken over het bestemmingsplan Ter Idzard en de daarin opgenomen wijzigingsbevoegdheid ten behoeve van woningbouw vernietigd. Ondanks deze uitspraak blijft de wethouder ten onrechte verwijzen naar de ervaringscijfers voor plaatselijke behoefte uit het woonplan.

Reactie

De wijzigingsbevoegdheid die in bestemmingsplan Ter Idzard was opgenomen, werd door de uitspraak van de Raad van State vernietigd. De reden daarvoor was – kort samengevat – dat de ligging van het gebied van de wijzigingsbevoegdheid onvoldoende was gemotiveerd en de nadere invulling ervan onvoldoende objectief was begrensd. Het bleek niet juist te zijn om in een nieuw bestemmingsplan voor een dorp d.m.v. een wijzigingsbevoegdheid een locatie voor woningbouw te reserveren, om de enkele reden dat deze binnen de rode bebouwingscontour is gelegen. Ook is het niet juist om een wijzigingsbevoegdheid op te nemen, zonder daarbij concrete voorwaarden ter invulling daarvan op te nemen, zoals bijvoorbeeld een maximum voor het aantal te realiseren woningen.

De uitspraak van de Raad van State ziet op een heel andere situatie dan waar we nu voor staan. Aan de orde is immers een concreet bestemmingsplan en niet de vormgeving van een wijzigingsbevoegdheid. Om die reden kan de aangehaalde uitspraak niet als relevante jurisprudentie gelden voor voorliggend bestemmingsplan.

Overigens voorziet het bestemmingsplan Sonnegaweg 3 Sonnega wel in voldoende rechtszekerheid voor omwonenden. Het plan bevat een concreet uitgewerkte regeling voor vier nieuw te bouwen woningen, waarbij nadere voorwaarden zijn gesteld ten aanzien van sloop van oude aanwezige bebouwing. Aangezien in een bestemmingsplan niet alles in detail te regelen is, zijn in een overeenkomst aanvullende afspraken tussen de gemeente en de ontwikkelaar opgenomen. Deze overeenkomst verplicht ontwikkelaar onder meer om de kavels gefaseerd en in gematigd tempo op de markt te zetten. Het project sluit daardoor aan bij de uitgangspunten van het woonplan. Ook moet de ontwikkelaar zich bij de invulling van het gebied (aanleg riolering, opritten, e.d.) houden aan een door de gemeente geformuleerd programma van eisen.

Van: Reijer Tamminga [mailto:rtamminga@weterskipfryslan.nl]
Verzonden: maandag 6 augustus 2012 9:40
Aan: Roemeling, Ruben
CC: Hans Valk
Onderwerp: Reactie voorontwerp bestemmingsplan Sonnegaweg 3 Sonnega
Urgentie: Hoog

Geachte heer Roemeling,

Voor het onderstaande voorontwerp bestemmingsplan hebben wij verder geen opmerkingen. De waterspecten zijn goed in het plan gewaarborgd. Onze dank daarvoor.

Met vriendelijke groet,

Reijer Tamminga

Cluster Plannen

Weterskip Fryslân
Postbus 36
8900 AA LEEUWARDEN
Telefoon. 058 292 2816
mobiel. 06 46172816

✉ rtamminga@weterskipfryslan.nl

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print!

Geachte heer/mevrouw,

Ten behoeve van het overleg ex artikel 3.1.1 Bro attenderen wij u hierbij op het voorontwerp bestemmingsplan "Sonnegaweg 3 Sonnega". Dit bestemmingsplan voorziet in een viertal nieuwe bouwkavels voor woningen op en rondom dit perceel. Een bestaande (boerderij)woning blijft gehandhaafd.

Onderdeel van het plan is ook een voorwaardelijke sloopbepaling, die bepaalt dat de tweede, derde en vierde woning niet gebouwd mag worden alvorens - op de verbeelding nader aangeduide - voormalig agrarische bebouwing (schuren, mestplaten, e.d.) is gesloopt. Als gevolg van deze sloopvoorwaarde neemt het verhard oppervlak van het totale plan af.

Over het plan heeft u op 26 september 2011 reeds een wateradvies geschreven onder kenmerk WFN1113501. Deze brief was gericht aan Vastgoed De Friesche Wouden BV als zijnde de initiatiefnemer van het plan.

Het voorontwerp bestemmingsplan is inmiddels digitaal beschikbaar via de website www.weststellingwerf.nl/bestemmingsplannen > voorontwerp bestemmingsplan. Via deze website wordt u dan doorgelinkt naar www.ruimtelijkeplannen.nl.

Wij vragen u om uiterlijk op 8 augustus 2012 uw reactie te geven op genoemd bestemmingsplan. Wij beseffen dat deze termijn erg kort is, maar hopen desondanks op een vlotte

behandeling uwerzijds.

Onze excuses voor deze korte termijn, maar we willen graag de sluitingsdatum voor vooroverlegreacties gelijk laten lopen aan die van de inspraakreacties zodat de voortgang van de procedure voorspoedig blijft.

De korte reactietermijn heeft ook te maken met het feit dat wij problemen hadden om dit plan op www.ruimtelijkeplannen.nl zichtbaar te krijgen.

Uw reactie zijn wij met belangstelling tegemoet. Mocht u niet in staat zijn om uiterlijk op genoemde datum te reageren, wilt u dit dan per ommegaande laten weten?

Bij geen reactie gaan wij ervan uit dat het plan voldoende rekening houdt met de belangen van Wetterskip Fryslân.

Namens burgemeester en wethouders van Weststellingwerf,

Met vriendelijke groet,

Ruben Roemeling

Juridisch planologisch medewerker

I www.weststellingwerf.nl
T (0561) 69 12 42
F (0561) 61 36 06
E r.roemeling@weststellingwerf.nl

Gemeentehuis

Griffioenpark 1, 8471 KR Wolvega

Postadres

Postbus 60, 8470 AB Wolvega

Algemeen nummer

(0561) 69 12 34

Aanwezig: ma, di, wo, do, vr

Denk aan het milieu voor u besluit deze mail te printen

2012-045bael

gemeente
Weststellingwerf**BEWIJS VAN ONTVANGST**

Hierbij bevestigen wij de ontvangst van uw brief betreffende:

Bezwaarschrift - Sonnegaweg 3

Wolvega,

18/7 2012

Burgemeester en Wethouders van Weststellingwerf,
namens dezen,

de medewerkster van het Publiekscentrum,

E.M.S. Ypma.....

Aan de Burgemeester, Wethouders en Raadsleden van
De Gemeente Weststellingwerf
Griffioenpark 1
8471 KR Wolvega

Sonnega, 18 juli 2012

Behandeld door: dhr. R.H. Roemeling

Betreft referentienummer: 2012-039520/u/Publiekscentrum

Onderwerp: Voorontwerp bestemmingsplan Sonnegaweg 3 Sonnega

Geachte heer/mevrouw,

Reactie op uw schrijven van 6 juli 2012. Daarin geeft u aan, een positieve grondhouding aan te nemen ten aanzien van de bouw van vier woningen op en rondom perceel Sonnegaweg 3 te Sonnega. U geeft aan dat er een nieuw bestemmingsplan nodig is omdat het huidige bestemmingsplan de ontwikkeling niet toestaat.

Wij tekenen bezwaar aan tegen het feit dat er recht tegenover ons bedrijf/woning gebouwd zal worden.

Zoals u weet, zal één van de woningen buiten de bebouwde kom gebouwd worden. Dit bevindt zich aan de het 60 km-weggedeelte. In uw rapport spreekt u alleen over het 30 km-weggedeelte.

Ook het mechanisatiebedrijf zal twee woningen tegenover zich krijgen. Tijdens de raadsvergadering van 27-06-2011 wordt er aangegeven, dat de beide bedrijven geen toekomstige hinder van de toename van het aantal woningen mogen ondervinden. Volgens uw rapport ligt het plangebied buiten de invloedssfeer van de bedrijven. Kunt u dat zwart op wit voor ons op papier zetten.

In de bestaande situatie, hebben beide bedrijven geen bebouwing tegenover zich. Door de nieuwe bebouwing zal ook de zichtlijn Pieter Stuyvesantweg/Sonnegaweg komen te vervallen. De bedrijven zullen minder tot niet meer opvallen. Nu worden ze, zo af en toe, een paar maanden per jaar door bijv. maïs aan de passant onttrokken, maar dat is maar tijdelijk.

Voor een betere ruimtelijke ontwikkeling van dit plan, heeft het college zelf gevraagd om een extra woning te realiseren. In plaats van 3, nu 4. De woorden van Dhr. Trompetter, 27-06-2011. Volgens uw rapport, wordt daardoor een verdere verstening van het buitengebied voorkomen. Volgens ons zet u de verstening in gang en schuift u de zo karakteristieke doorkijkjes letterlijk en figuurlijk naar de achtergrond.

In uw rapport heeft u het o.a. ook nog over het straatbeeld. Door schuren, kuil- en mestplaten op het perceel te slopen en verwijderen krijgen we een fraaier straatbeeld. Echter, deze liggen achter de boerderij en zijn niet eens zichtbaar vanaf de weg. Tevens vind u de grote schuur beeldverstorend. Wij wonen al jaren tegenover deze schuur, en hebben ons er nog nooit aan gestoord. Dit zijn uw uitspraken en niet die van de naaste bewoners. Na verkoop van de boerderij, heeft de projectontwikkelaar niets meer aan het pand gedaan. Waar vroeger de paarden liepen, groeien nu distels. Met dank aan de Wind groep.

Wij hopen dat u, als onze volksvertegenwoordigers, uw beslissing goed overweegt en onze belangen laat prevaleren boven die van de ontwikkelaar.

Hoogachtend,

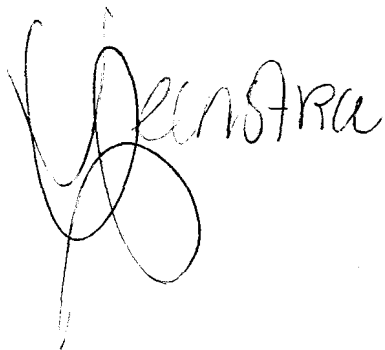
Gemeente Weststellingwerf
- 8 AUG. 2012
Pule
nr.: 2012-046034/i

BEWIJS VAN ONTVANGST
envelop met inspraakreactie

Burgemeester en Wethouders van Weststellingwerf,
namens dezen,

medewerker afdeling Publiekscentrum

Y. Veenstra

Aan Burgemeester en Wethouders
de Gemeente Weststellingwerf
Griffioenpark 1
8471 KR WOLVEGA

betreft: inspraakreactie met betrekking tot het
voorontwerp van het bestemmingsplan Sonnega;
referentienummer: 2012-039524/u/Publiekcentrum

Sonnega, 6 augustus 2012

Geachte dames en heren,

1. Inleiding

Bij de brief van 6 juli 2012 word ik geïnformeerd dat het voorontwerp van het bestemmingsplan Sonnega gereed is en ter inzage ligt.

Ik word in de gelegenheid gesteld om vóór 8 augustus 2012 mijn mening via een in spraakreactie kenbaar te maken.

Hierbij maak ik van deze gelegenheid gebruik.

In 2008 is het bestemmingsplan van Sonnega vastgesteld. Hierbij zijn wijzigingsbevoegdheden opgenomen. Omdat de bewoners van Sonnega geen woningbouw in hun dorp wensen is door mij mede namens 42 omwonenden, een zienswijze tegen het opnemen van deze wijzigingsbevoegdheden ingediend (bijlage 1). Tijdens de raadsvergadering van 18 juni 2008 heeft de toenmalige wethouder van ruimtelijke ordening, de heer Plekkenpol, gezegd dat de inwoners van Sonnega niet ongerust behoeven te zijn. Er mag namelijk alleen maar gebouwd worden voor de plaatselijke behoefte. Hij benadrukte daarbij dat het niet uit maakt wie de eigenaar van de grond is. De toenmalige fractievoorzitter van de PvdA, de heer M. van der Laan, heeft dit daarna in die vergadering bevestigd.

Als belanghebbenden vonden we dit een voldoende begrenzing van de wijzigingsbevoegdheden. Er zijn daarom geen procedures van bezwaar en beroep ingesteld.

Bij de brief van 1 juni 2011 (bijlage 2), wordt een voornemen tot bestemmingswijziging van de agrarische percelen ten westen en ten oosten van Sonnegaweg 3 aangekondigd. Naar aanleiding hiervan heb ik wederom, mede namens de omwonenden, onze bezwaren hiertegen naar voren gebracht (bijlage 3). Een delegatie van de omwonenden en twee bestuursleden van Plaatselijk Belang Sonnega/Oldetrijne hebben de raadsleden bezocht om hen ook mondeling in kennis te stellen van ons standpunt. Ter voorbereiding hiervan en naar aanleiding van de vergaderstukken heb ik een bespreekstuk geschreven (bijlage 4), waarin nogmaals ons standpunt naar voren werd gebracht.

In de raadsvergadering van 18 juni 2011 werd aan de raadsleden van de gemeenteraad van Weststellingwerf gevraagd een positieve grondhouding aan te nemen ten aanzien van een nieuwe wijziging van het bestemmingsplan Sonnega.

Van de wijzigingsbevoegdheden wordt geen gebruik gemaakt. De agrarische bestemming van de percelen ten oosten en ten westen van de boerderij Sonnegaweg 3 wil men nu wijzigen in woonbestemming. Als daarbij de agrarische bijgebouwen en kuilplaten gesloopt worden, kunnen aan beide zijden van de boerderij twee woningen worden gebouwd.

Voor de duidelijkheid: Er staan er dan vijf woningen op een rij, in plaats van nu één boerderij.

De raadsvergadering is door de omwonenden en twee bestuursleden van Plaatselijk Belang Sonnega/Oldetrijne bezocht. Het doel hiervan was ondermeer om de meningen en argumenten van de raadsleden en de wethouder te kunnen vernemen.

Van het betreffende agendapunt heb ik een verslag gemaakt. In dit verslag, wat ik hierna weergeef, worden de essentiële argumenten en uitspraken weergegeven.

Daarna ga ik in op het Voorontwerp Bestemmingsplan Sonnegaweg 3 te Sonnega.

Hierna zal ik het beleid met betrekking tot woningbouw van het Streekplan Fryslân, de Verordening Romte Fryslân, de Woonplannen, het Structuurplan Weststellingwerf en de Nota Uitgangspunten rode functies van 20 februari 2012 naar voren brengen.

Hierbij zal onder andere de woningbouw voor de eigenbehoefte, de ruimtelijke kwaliteit, de uitspraak van de Raad van State, het agrarische karakter van Sonnega in de bebouwde kom, de bevolking van Sonnega, de leefbaarheid van Sonnega, de projectontwikkelaar en het functioneren van het gemeentebestuur aan de orde komen.

Vervolgens zal ik alles samenvatten en mijn overweging geven.

Tenslotte zal ik de essentiële punten, op grond waarvan woningbouw in Sonnega niet mogelijk is, nogmaals op een rijtje zetten.

2. Verslag van punt 10 van de raadsvergadering van 18 juni 2011

2.1 De raadsleden

De raadsvergadering is door bewoners van Sonnega en bestuursleden van Plaatselijk Belang Sonnega/Oldetrijne bezocht. De voorzitter van Plaatselijk Belang heeft ingesproken en de visie van Plaatselijk Belang naar voren gebracht.

Daarna hebben de fracties hun standpunten en argumenten verwoord.

Tenslotte heeft de wethouder enkele vragen beantwoord en zijn standpunt gegeven.

Met stijgende verbazing en met toenemende verontwaardiging heb ik de uiteenzettingen gevolgd. Later heb ik de vergadering via de website van de gemeente nog eens nageluisterd. Om het verwoorde duidelijk in de herinnering te brengen, heb ik onderstaand verslag gemaakt.

De heer De Nekker van de V.V.D heeft in eerste instantie geen bezwaar om een positieve grondhouding aan te nemen t.a.v. vier woningen. Toch plaatst hij vier kanttekeningen en hij wil graag antwoord van het college op de volgende vragen:

- Het woonplan 2008/2016 stelt dat uit ervaringscijfers blijkt dat 0,5% van de woonvoorraad gelijk is aan de plaatselijke behoefte. Biedt deze zinsnede voldoende dekking voor de toezegging van het toenmalige college dat alleen gebouwd kan worden voor de plaatselijke behoefte?
- Zullen de doorzichten naar achter liggende velden blijven en krijgen de woningen een landelijk karakter?
- Zijn het starters woningen en/of senioren woningen?
- Staat de woningbouw van Sonnega hierna op slot?

De heer De Wolff van W.B is tegen de bouw van vier woningen op deze locatie.

Hij kan zich wel vinden in de bouw van één woning, omdat de boerderij binnen de bebouwde kom ligt.

Buiten het woonerf wil hij geen woningen, omdat:

- Eén woning buiten de bebouwde kom komt;
- Er geen woningbouw behoefte is bij de inwoners van Sonnega;
- Doorrijden behouden moeten blijven;
- Het tegenover gelegen Landbouwmechanisatiebedrijf overlast geeft.

Mevrouw Kester van het C.D.A. constateert dat om in plaats van de wijzigingsbevoegdheden die het college al heeft, er nu een ander plan ligt. Men wil het pand van Sonnegaweg 3 er zelf bij te betrekken. Voorgesteld wordt voor het slopen van bijgebouwen een extra woning toe te staan.

Terecht worden de problemen die het dorp heeft met woningbouw genoemd. Sonnega wil de doorkijkjes behouden en in Sonnega mag slechts gebouwd worden voor de eigenbehoefte.

“Bouwen voor de eigenbehoefte,” hoe meer zij daar over nadent hoe groter de bezwaren worden.

Volgens haar een onwerkbaar criterium waar de raad niets mee kan. Behalve misschien met de belofte dat de bewoners de bouw kavels als eerste aangeboden krijgen.

Haar grootste bezwaar is dat in de kern van Sonnega het aantal woningen met 25% zal toenemen. Ze vindt dit wel erg veel. Of dit op te lossen is met gefaseerd bouwen wacht zij nog even af.

Mevrouw Van Leeuwen van Groenlinks gaat in op vier punten.

- De ruimtelijke kwaliteit:
Er passen wel vier woningen. Het verhoudt zich echter niet tot de typering van de kern van Sonnega in het structuurplan. Daarin staat dat het landschap ook in de dorpskern open is met doorkijkjes naar de achterliggende velden.
- De kwaliteit van wonen:
De woningen komen pal tegenover een Landbouwmechanisatiebedrijf te liggen, waar de tractoren voor de deur staan. Dat is anders dan toen er een boerderij tegenover stond.
- Het woonplan 2009/2019:
Bij de vaststelling schrijft het college in de toelichting dat de kwalitatieve benadering van essentieel belang is. Niet meer gefixeerd op aantallen maar meer op kwaliteit en behoefte. Desondanks heeft de provincie geconstateerd dat het aantal nieuwe woningen fors hoger is dan acceptabel is voor Weststellingwerf. In 2009 werd door het CBS al geconstateerd dat de

bevolkingsdaling ook in Weststellingwerf na 2016 zal plaatsvinden.

- **Het herziene bestemmingsplan:**
De fractie van Groenlinks heeft niet ingestemd met vaststelling van het bestemmingsplan i.v.m. de wijzigingsbevoegdheden. Omdat de bewoners er op tegen zijn, vond ze dat haar volksvertegenwoordigende rol de doorslag moest geven. Ook had ze onvoldoende vertrouwen in de toezegging van de wethouder Plekkenpol. Hij zei dat de noodzaak moet worden aangetoond en dat alleen voor de plaatselijke behoefte van uit het dorp zelf mag worden gebouwd. Fractievoorzitter M. van der Laan van de PvdA heeft daarbij bevestigd dat de bewoners gerust gesteld kunnen zijn. Het voorliggende plan is in tegenspraak met deze toezegging. Er is nu geen noodzaak en er is nu geen behoefte. Er is alleen behoefte bij de projectontwikkelaar. Wees zuinig met deze groene ruimte. Er moet niet onnodig gebouwd worden voor de toekomst.

Driesse van de PVDA vindt dat er sprake is van een merkwaardige tegenspraak. Vanuit de dorpen via de Vereniging van kleine dorpen wordt aangedrongen op woningbouw voor de eigenbehoefte van de plaatselijke bewoners en dat de woningbouw niet op slot komt. Nu ligt er een plan en nu is men tegen. Dorpensisie is voorstander van beperkte woningbouw. Dit plan past binnen de rode contouren van het Structuurplan. De felheid waar mee de bezwaren naar voren komen en de tegenstand heeft hem verbaasd. Volgens hem staat in het verkiezingsprogramma van de PvdA vrij duidelijk woningbouw in de dorpen beperkt toe te staan, voor zover er plaatselijke behoefte bestaat. Daarom wil hij een aanvullende randvoorwaarde opnemen waarin je kunt regelen dat bij de uitvoering uitsluitend gebouwd gaat worden voor de behoefte van de plaatselijke bevolking.

De heer Bron: Plaatselijk Belang wil vaak graag bouwen, nu is het anders om. Hij vindt het allemaal wel goed. De plaatselijke behoefte vindt hij een moeilijke definitie. Gefaseerd zoals op pagina 2 van het Woonplan, perioden van twee of drie jaar worden genoemd misschien kunnen we dit wat oprekken om aan de bewoners tegemoet te komen.

2.2 De wethouder

Wethouder Trompetter:

Hij denkt dat mevrouw Kester het beste heeft geschetst waar het voorstel over gaat. Het college heeft zelf gevraagd om een extra woning. Zij vinden vijf woningen een betere ruimtelijke inpassing en voor de ontwikkeling van dit gebiedje.

De woningbehoefte. De heer de Nekker heeft waarschijnlijk gelijk, er zijn ervaringscijfers van 0,5% van de woningvoorraad per jaar. Dit is voor Sonnega ongeveer een halve woning per jaar. In 2008 is er begonnen met het vaststellen van het bestemmingsplan. De eerste zal in 2013 gerealiseerd zijn en de laatste in 2020. Dit is 0,2 à 0,3 woning per jaar. Er wordt dus volledige voldaan aan de randvoorwaarden van het Woonplan. De woningbouw zit dan volgens hem niet op slot.

Deze locatie en de ruimtelijke waarden van dit gebied worden hierdoor beter gewaarborgd dan op andere locaties. *“Immers als u nu naar het westen kijkt ziet u eerst een stuk maïsland en vervolgens ziet u dezelfde Pieter Stuyvesantweg die u overal ziet”.*

De reactie op WB:

Het CDA heeft eigenlijk het antwoord al gegeven. Trompetter wil dit niet herhalen en hij heeft niet de indruk dat de inhoud van het stuk geheel tot de vertegenwoordiger van WB is doorgedrongen.

De reactie op mw. van Leeuwen:

De rode contouren van het Structuurplan maken dit plan mogelijk;
De uitbreiding is over een periode 10 jaar, dus niet fors;
Demografische voorspellingen komen absoluut nooit uit;
De plaatselijke behoefte wordt niet door de plaatselijke bewoners uitgemaakt maar door het Woonplan.

De reactie op de heer Driesse:

Hij wil alleen voor de lokale bewoners bouwen. De ondernemer is bereid om voor een periode van een aantal maanden de plaatselijke bevolking als eerste te laten in tekenen;
De afspraak is om eens in de twee of drie jaar een woning toe te voegen;

Het is niet de bedoeling dat de burgers zelf gaan beslissen;
 Als een burger van Sonnega zijn woning te koop zet, gaan we ook niet controleren of die aan een mede dorpsbewoner wordt verkocht;
 We moeten niet de kant opgaan van dorpenzelfbestuur.

2.3 Na de schorsing

Mevrouw Van Leeuwen blijft tegen het plan. Met name gezien de toezegging aan het dorp.
 De door haar aangehaalde cijfers zijn van het CBS en staan in het Woonplan waaraan de wethouder refereert.

Nadat de Pvda-fractie tijdens de schorsing door de wethouder is toegesproken, pleit heer Driesse nu voor een ruimere tijd voor aanbidding aan de plaatselijke bevolking dan de genoemde paar maanden.

Bron vraagt aandacht voor het bedrijf dat er zit en dat dit niet op slot komt te zitten. Hij wil ook een ruimere periode dan twee à drie jaar.

De Wolff sluit zich bij Bron aan.

Mevrouw Kester blijft het moeilijk houden met de toename van 25% en de zorgen die in het dorp leven. Zij wil heel harde afspraken i.v.m. de fasering. Ze wil en geen spraakverwarring zoals met bouwen voor eigen behoefte. Ze denkt dat de buurt er bovenop zal zitten.

De Nekker sluit zich aan bij de heren Bron en Driesse.

De wethouder:

Niet de buurt maar alleen de gemeenteraad heeft een controlerende taak. Het bestemmingsplan komt nog in de raad;

De bestaande situatie, dus de bedrijven, zijn leidend en de woningbouw moet aangepast worden;
 Een ruimere termijn, hij zal in gesprek met de ontwikkelaar om te zien of een ruimere tijd kan worden gerealiseerd;

De CBS-cijfers uit het Woonplan kunnen wel worden gebruikt. Zijn ervaring met demografische voorspellingen is, dat ze niet uitkomen;

Hij vindt de locaties van Plaatselijk Belang ruimtelijk gezien minder goed. Hij vindt dit plan een goed plan.

2.4 Wat opvalt

De heer De Nekker stelt vier vragen.

De eerste vraag is, of een zinsnede uit Het Woonplan 2008/2016 voldoende dekking biedt aan de toezegging van het voormalige college.

De wethouder geeft geen antwoord op de vraag.

Hij gaat wel in op een zinsnede uit Het Woonplan 2009/2019. Hij ziet zelfs mogelijkheden om op grond van de hierin vermelde cijfers de eerste woning al in 2013 te bouwen.

Verder denkt hij dat de woningbouw hierna niet op slot zit omdat hij denkt dat Het Structuurplan nog voldoende ruimte biedt.

Op de twee andere twee vragen geeft hij helemaal geen antwoord.

Wij en de heer De Nekker weten daarom nog steeds niet of de doorkijken behouden blijven en ook niet wat voor soort woningen er komen.

De heer De Nekker vindt het kennelijk niet belangrijk dat zijn vragen niet beantwoord worden. Hij dringt er in elk geval niet op aan.

In zijn tweede ronde, na de schorsing, geeft hij slechts aan dat hij zich aansluit bij de heren Bron en Driesse.

Wat de ruimtelijke kwaliteit betreft is het volgens de wethouder niet best gesteld met Sonnega. Als hij naar het westen kijkt ziet hij alleen maar de Pieter Stuyvesantweg.

Echter, in het westen ligt Oldelamer. Als hij de Stuyvesantweg vanaf de Sonnegaweg wil zien, moet hij

toch echt naar het zuidoosten kijken.

Met betrekking tot de redevoering van heer De Wolff van WB, vindt de wethouder dat zijn vragen al voldoende zijn beantwoordt door mevrouw Kester van het CDA.

Echter, de heer De Wolff heeft geen enkele vraag gesteld!

Hij heeft, als enige met de juiste argumenten, aangegeven waarom WB tegen de bouw van woningen buiten de erfgrans van de boerderij is.

Wel is opmerkelijk dat de heer De Wolff, na de schorsing hier niet op terug komt.

Hij sluit zich aan bij de opmerkingen van de heer Bron en stemt vervolgens voor, terwijl hij in eerste instantie tegen het voorstel zegt te zijn.

Op de problemen die mevrouw Kester van het CDA heeft met de wens van de bewoners en de forse woning toename van 25%, gaat de wethouder inhoudelijk niet in.

Hij complementeert haar, omdat ze de strekking van het agendapunt goed heeft verwoord.

Dat er straks vijf woningen staan is een verdienste van de wethouder. Hij vindt dat namelijk mooier.

Verder wil mevrouw Kester de bouwkvavels eerst aan de inwoners laten aanbieden.

Volgens de wethouder is de ontwikkelaar "bereid" om de woningen de eerste maanden aan de bewoners van Sonnega aan te bieden.

Mevrouw Van Leeuwen van Groenlinks komt met vier punten.

Op de typering van Sonnega zoals die in Het Structuurplan is omschreven, gaat de wethouder helemaal niet in.

Hij verwijst slechts naar de rode contouren van Het Structuurplan.

Ook op de kwaliteit van wonen gaat hij niet in.

Het enige wat hij vindt is dat demografische voorspellingen niet uitkomen. Als hij er na de schorsing op wordt gewezen dat deze cijfers in het woonplan staan, vindt hij dat deze wel gebruikt kunnen worden.

Op de toezegging van zijn voorganger en de uitspraken van de voormalige fractievoorzitter van de PvdA reageert hij helemaal niet.

Hoewel de heer Driesse eerst *uitsluitend* voor de eigen behoefte wil bouwen, pleit hij nu voor een *ruimere periode* van aanbieding aan de plaatselijke bevolking.

Naar aanleiding van het verzoek van de heer Driesse, geeft de wethouder aan dat hij nog wel met de ontwikkelaar in gesprek wil om te zien of er een ruimere tijd kan worden gerealiseerd.

2.5 Samengevat

- De wethouder probeert te scoren na een zwakke voorzet van een VVD-raadslid;
- De wethouder neemt het niet zo nauw met de vergaderregels;
- De wethouder beantwoordt vragen niet of slechts gedeeltelijk;
- De wethouder gaat niet in op vragen en argumenten die hem niet passen;
- De wethouder neemt de vertegenwoordiger van WB niet serieus;
- De wethouder motiveert de reden voor woningbouw op oneigenlijke argumenten;
- De wethouder citeert Het Structuurplan, Het Woonplan en De Dorpenvisie selectief;
- De wethouder vindt de huidige ruimtelijke kwaliteit van Sonnega maar niets;
- De wethouder vindt vijf woningen op een rij in Sonnega ruimtelijk van grote waarde;
- De wethouder vindt dat statistische voorspellingen nooit uitkomen, maar voor zijn manier van het bepalen van de woningbehoefte, hanteert hij ze wel;
- De wethouder wil geen zelfbestuur in de dorpen;
- De wethouder zal de ontwikkelaar vragen of *deze genegen* is tot een ruimere tijd;
- De raadsleden, op een enkeling na, laten het allemaal gebeuren.

3. Het Voorontwerp Bestemmingsplan Sonnegaweg 3

3.1 Inleiding

In de toelichting van 26 juni 2012, die nu ter inzage ligt, zet de gemeente uiteen wat de aanleiding is geweest tot het voornemen om het bestemmingsplan van Sonnega deels te wijzigen.

Onder punt 3. (Het programma van eisen), wordt het overheidsbeleid getoetst. De slotconclusie van het gemeentebestuur is dat het initiatief binnen het overheidsbeleid past.

Onder punt 4. wordt het plan beschreven.

De overige punten (5 t/m 7) zijn in het kader van deze reactie minder relevant.

Ik zal de *tekst* van het relevante deel van de brochure eerst weergeven en vervolgens hierop een korte beschouwing geven.

3.2 Aanleiding

“Wind Vastgoedontwikkeling heeft bij de gemeente Weststellingwerf een verzoek ingediend om van bovengenoemde wijzigingsbevoegdheid gebruik te maken. Aan weerszijden van de Sonnegaweg 3 zouden na wijziging in totaal drie woonkavels ontstaan. Na overleg met de gemeente Weststellingwerf is er voor gekozen om ook het perceel Sonnegaweg 3 te betrekken bij de planvorming. Het gevolg van deze keuze is dat, in plaats van een wijzigingsplan, een partiële herziening van het bestemmingsplan nodig is.”

3.2 Overwegingen van de gemeente met betrekking tot het overheidsbeleid

3.2.1 Het Rijksbeleid:

“De Nota Ruimte is een strategische nota op hoofdlijnen waarin het nationaal ruimtelijk beleid en de bijbehorende doelstellingen tot 2020 (met een doorkijk naar de periode 2020-2030) zijn opgenomen.

Hoofddoel is het scheppen van ruimte voor de ruimtevragende functies met als (sub)doel de bevordering van krachtige steden en een vitaal platteland. (...)

Het plangebied valt buiten de nationale ruimtelijke hoofdstructuur. Gezien dit feit en de relatief beperkte schaal van de ontwikkeling kan geconcludeerd worden dat de Nota Ruimte en de SVIR geen direct relevant beoordelingskader vormen.”

3.2.2 Het Provinciaalbeleid:

“Op 13 december 2006 is het Streekplan 2007 door Gedeputeerde Staten vastgesteld. Ten aanzien van wonen wordt opgemerkt dat passende woningbouwmogelijkheden in bestaand bebouwd gebied door gemeenten optimaal benut dienen te worden. Bij de kleinere kernen ligt de nadruk op aansluiting bij de plaatselijke woningbehoefte in het gebied. Zoals aangegeven zijn de aantallen woningen die in kleine kernen in de gemeente Weststellingwerf gebouwd kunnen worden beperkt. Dit is mede een gevolg van de keuzes die het provinciaal bestuur in het verleden heeft gemaakt met betrekking tot het bieden van mogelijkheden voor woningbouw in de provincie.”

“De Verordening Romte (vastgesteld op 15 juni 2011) regelt de provinciale belangen die op voorhand door moeten werken naar gemeentelijke ruimtelijke plannen. Het gaat dan om belangen die niet doelmatig of doeltreffend op gemeentelijk niveau kunnen worden afgewogen en behartigd, omdat de effecten het lokale niveau overstijgen.

In de verordening wordt gesproken over ‘zorgvuldig ruimtegebruik’, hierbij wordt gekeken naar de minimale woningdichtheid.

Er is aangegeven dat een ruimtelijk plan mogelijkheden voor woningbouw kan bevatten indien de aantallen en de kwaliteit van de woningbouw in overeenstemming zijn met een woonplan dat de schriftelijke instemming van Gedeputeerde Staten heeft. In afwijking hiervan kan een ruimtelijk plan een woningbouwproject bevatten dat niet is opgenomen in een woonplan, indien het woningbouwproject niet meer dan drie woningen bevat dan wel, voor zover gelegen binnen het bestaand stedelijk gebied, niet meer dan elf woningen bevat. In de plantoelichting moet zijn gemotiveerd dat en op welke wijze overschrijding van het woningbouwprogramma van het woonplan kan worden voorkomen door uitwisseling of fasering van projecten.

Middels voorliggend plan worden vier nieuwe woningen binnen bestaand stedelijk gebied gerealiseerd. Hiermee wordt zorgvuldig gebruik gemaakt van de ruimte en wordt verdere versterking van het buitengebied voorkomen. Door de bouw te faseren kan worden aangesloten bij de plaatselijke woningbouwbehoefte. Het slopen van overtollige agrarische bedrijfsbebouwing en zorgvuldig inpassen van nieuwe woningen in het dorpslint leidt er toe dat de ruimtelijke kwaliteit toeneemt. Door Gedeputeerde Staten is medio 2011 aangegeven dat ze kunnen instemmen met de kwalitatieve uitgangspunten van het Woonplan van de gemeente Weststellingwerf en het daaraan verbonden operationele woningbouwprogramma voor de periode 2008-2015. In de volgende paragraaf is te lezen dat voorliggend plan aansluit bij het beleid uit het gemeentelijke Woonplan. De bouw van vier woningen past daarmee binnen het provinciale beleid.”

3.2.3 Het Gemeentelijke beleid:

“In februari 2002 is het Structuurplan 2000-2015 voor de hele gemeente Weststellingwerf tot stand gekomen. Het Structuurplan is opgesteld vanuit de wens om alle lopende projecten te kunnen inpassen en om kaders te kunnen scheppen voor een toekomstige ontwikkeling van de gemeente. Het ruimtelijke beleid wordt hierbij gekoppeld aan de ruimtelijke kwaliteit, de identiteit en de duurzaamheid van de gemeente.

Het provinciale en gemeentelijke beleid is gericht op een versterking van de stedelijke concentratiegebieden en op voorkomen dat het buitengebied dichtslibt met woningen en bedrijven wat ook leidt tot een ongewenste toename van de (auto)mobiliteit over plattelandswegen. Het behouden van de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteit van het landelijk gebied moet gerealiseerd worden door een streng beleid gekeken naar dorps- en lintuitbreidingen en de aanwezigheid van burgerwoningen/bedrijven tussen de agrarische bebouwing in het buitengebied. Om dit strenge beleid uit te kunnen voeren komt naar voren dat de beperkte contingenten hoofdzakelijk worden ingezet bij de hoofdkernen van de gemeente (Wolvega en Noordwolde), met een accent op Wolvega.

Bestaand beleid in de bestemmingsplannen inzake bouwmogelijkheden in de bebouwde kommen van de overige dorpen blijft gehandhaafd.

Per bebouwde kom zal nauwkeurig worden nagegaan of de huidige begrenzing aanpassing behoeft, in relatie tot natuur, landschap, cultuurhistorie en/of agrarisch gebruik.

Het Woonplan bevat de hoofdlijnen van het woonbeleid voor de komende tien jaar. Het Woonplan gaat vooral over woningbouw, woningverbetering en herstructurering en geeft handvatten voor relaties met andere beleidsvelden, zoals welzijn, zorg, milieu en energie. De strategische doelen vanuit het Woonplan zijn:

- een voldoende en passend aanbod creëren in alle segmenten van de woningmarkt;*
- het vergroten van de kwaliteit van het wonen in alle wijken en dorpen;*
- het vergroten van de kansen van de doelgroepen op de lokale woningmarkt.*

Het is van belang om de productie zoveel als mogelijk gelijkmatig te spreiden over de jaren. Daarmee wordt ongewenste concurrentie tussen plaatselijke plannen onderling voorkomen.

De locatie betreft een inbreidingslocatie binnen de rode contour die in het Structuurplan rondom het dorpslint van Sonnega is getrokken.

Woningbouw buiten Wolvega en Noordwolde moet zoveel mogelijk binnen de rode contouren van de diverse dorpen plaats hebben.

Daarmee wordt het dorpslint van Sonnega verder versterkt en blijft het contrast tussen dorp en buitengebied behouden.

Het Woonplan schrijft, naast het al eerder genoemde bouwen op inbreidingslocaties, voor dat de woningbouwproductie voor kleine dorpen als Sonnega gelijkmatig over de jaren verdeeld wordt en gericht is op de behoeften van het dorp. Door de uitgifte van de woonkavels te faseren en vrijstaande woningen te bouwen kan aan die richtlijn worden voldaan. Door de sloop van overbodige agrarische bedrijfsbebouwing neemt daarnaast de kwaliteit van de woonomgeving toe.

Tenslotte zullen de nieuw te bouwen woningen voldoen aan de criteria uit de Welstandsnota. Een belangrijk uitgangspunt daarbij is dat alle nieuw te bouwen woningen een oriëntatie haaks op de weg krijgen. Het plan sluit daarmee bij het gemeentelijk beleid uit zowel het Structuurplan, het Woonplan als de Welstandsnota.

conclusie Het initiatief past binnen het rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid.”

3.3 Overweging van de gemeentelijk interpretatie van het overheidsbeleid

Het Rijksbeleid is globaal en nationaal. Voor Sonnega is de algemene regelgeving van toepassing.

Het Provinciaalbeleid is regionaal beleid en geldt ook voor Sonnega.

Het Streekplan Fryslân van 2007 bepaalt het beleid.

De Verordening Romte Fryslân van 2011 bekrachtigt dit als beleid in het kader van de nieuwe wet ruimtelijke ordening. De verordening voorziet zelf niet in nieuw beleid, maar stelt regels.

Volgens de toelichting is het provinciale beleid van woningbouw in de kleinere kernen, dat *de nadruk* ligt op aansluiting bij de plaatselijke woningbehoefte van het gebied.

De letterlijke tekst van het provinciale beleid, zoals in het Streekplan Fryslân 2007 staat verwoord, is:

“Voor de kleine kernen staan wij een terughoudend woningbouwbeleid voor. Woningbouw op het platteland is primair gericht op de plaatselijke woningbehoefte, dat wil zeggen op de reële woningvraag die voortkomt uit het gebied zelf.”

Met andere woorden, woningbouw in de kleine kernen *is alléén mogelijk* voor de eigenbehoefte van uit dat gebied.

Anders dan wordt gesteld in de toelichting, het voorliggende plan is ook niet in overeenstemming met het bepaalde in het woonplan.

Gerefereerd wordt aan algemene hoofdlijnen van het woonplan, maar er wordt (zie punt 5.5 hierna) niet voldaan aan de randvoorwaarden.

Ook in de toelichting lijkt *faseren* het toverwoord. Het wordt ook hier weer meerdere malen gebruikt in het kader van het bouwen voor de eigen behoefte.

Echter, een redelijk denkend mens kan toch niet volhouden dat het gefaseerd bouwen van woningen leidt tot behoefte aan woningen bij de inwoners van Sonnega en dat daarmee wordt voldaan aan de randvoorwaarde.

Hierna, onder punt 4, zal ik het beleid van Het Streekplan Fryslân 2007 ten aanzien van de woningbouw uiteenzetten.

Het gemeentelijke beleid staat onder andere in het Structuurplan. Hierop zal ik onder punt 6 uitgebreid ingaan en ook op het woonplan zal ik uitvoerig behandelen.

Wat ik ook naar voren wil brengen is het nieuwe gemeentelijke beleid dat is vastgelegd in de Nota Uitgangspunten rode functies van 20 februari 2012.

Deze nota bepaalt het nieuwe beleid ten aanzien woningbouw in het buitengebied. De nota is vrij duidelijk. Onder punt 7 kom ik op de inhoud van deze nota terug.

Mijn conclusie is dat gezien het duidelijke beleid van de provincie en de gemeente, woningbouw in Sonnega niet mogelijk is buiten de erfgrans van de boerderij.

Er mag *alléén* gebouwd worden voor de eigenbehoefte van de inwoners van Sonnega.

Daarnaast wordt op geen enkel manier voldaan aan de motivatieplicht van de gemeente.
De noodzaak voor woningbouw in Sonnega wordt op geen enkele manier aangetoond.

3.4 Samengevat

Het voorstel past niet binnen het vastgestelde beleid van de provincie en de gemeente.

Gefaseerd woningen bouwen leidt niet tot behoefte aan woningbouw bij de inwoners van Sonnega.

De noodzaak van woningbouw wordt op geen enkele manier aangetoond en gemotiveerd.

4. Het Streekplan Fryslân 2007

4.1 Inleiding

Waar het in het Streekplan om gaat is: “ de kwaliteit fan de romte”.
De volgende *teksten* zijn door mij letterlijk overgenomen uit het Streekplan.

“In het Streekplan Fryslân 2007 staan de provinciale kaders waarbinnen ruimtelijke ontwikkelingen de komende tien jaar kunnen plaatsvinden.

Het streekplan is een belangrijk instrument voor de inrichting van de ruimte op provinciaal niveau en vormt de schakel tussen het abstracte rijksbeleid en het concrete gemeentelijk ruimtelijk beleid.

In het streekplan wordt de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de provincie aangegeven. Daarmee geeft het streekplan sturing aan de uitvoering van provinciaal en regionaal beleid. Daarnaast is het streekplan juridisch toetsingskader voor gemeentelijk ruimtelijk beleid, zoals bij de beoordeling van bestemmingsplannen.

Het streekplan is dus zowel ontwikkelingsgericht, sturend als toetsend.

Als centraal uitgangspunt van ons ontwikkelingsgerichte ruimtelijke beleid kiezen wij voor een ondeelbaar Fryslân met ruimtelijke kwaliteit. Het gaat ons ‘om de kwaliteit fan de romte’. Daarnaast biedt ons beleid ‘romte foar kwaliteit’. Een ondeelbaar Fryslân benadrukt dat stad en platteland elkaar nodig hebben en elkaar ondersteunen. Een Fryslân met ruimtelijke kwaliteit benadrukt het bovenlokale belang bij het in stand houden en verder ontwikkelen van de gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde van de ruimte. Het gaat ons daarbij vooral om het in stand houden en verder ontwikkelen van de landschappelijke kwaliteiten van Fryslân.”

In het Streekplan staat verder:

“De drie elementen van ruimtelijke kwaliteit:

- gebruikswaarde: functionele geschiktheid, doelmatig gebruik, aanleg en beheer, samenhang en bereikbaarheid;*
- belevingswaarde: identiteit, diversiteit, herkenbaarheid, beleving en zingeving;*
- toekomstwaarde: doelmatigheid in tijd, flexibiliteit, robuustheid, duurzame structuur.*

Voor een vitaal en leefbaar platteland zetten wij in op een sterke positie van de kernen die een duidelijke regionale verzorgingsfunctie hebben. Deze zogenaamde regionale centra vormen essentiële schakels tussen de vele kleine kernen in hun omgeving en de stedelijke centra. Het zijn belangrijke dragers van voorzieningen, bovenlokale bedrijvigheid en werkgelegenheid en van dienstverlening op het platteland. Een bijbehorende regionale woonfunctie ondersteunt deze dragers.

Regionale centra vormen gezamenlijk de regionale verzorgingsstructuur van het platteland, (...)

Voor de kleine kernen staan wij een terughoudend woningbouwbeleid voor. Woningbouw op het platteland is primair gericht op de plaatselijke woningbehoefte, dat wil zeggen op de reële woningvraag die voortkomt uit het gebied zelf.”

4.2 Ruimtelijke kwaliteit

Het begrip “ruimtelijke kwaliteit” wordt in het Streekplan Fryslân gedefinieerd in drie elementen. Het begrip wordt door de wethouder en de raadsleden te pas en te onpas gebruikt. Het is echter geen eenduidig begrip.

Op de website van de provincie Friesland staat hierover het volgende over te lezen:

“De Ruimtelijke kwaliteit is zoals we het beleven. Wij beschouwen de invulling van het begrip ruimtelijke kwaliteit dan ook als een gezamenlijke zoektocht: samen zorg dragen voor de kwaliteit van de Friese ruimte

Het begrip Ruimtelijke Kwaliteit laat zich overigens maar moeilijk definiëren. Het is een begrip dat voor

iedereen interpreteerbaar is. Er blijkt geen objectieve standaard voor ruimtelijke kwaliteit, zoals uit diverse antwoorden op de vraag 'wat is ruimtelijke kwaliteit voor jou?' naar voren kwam: ruimtelijke kwaliteit is..... waarde toevoegen, samenhang, rust, meer dan gebouwen alleen, logica, een kwestie van ordenen, geschiedenis - heden en verleden, weten waar je bent, samen optrekken."

4.3 Verordening Romte Fryslân

Op 1 juli 2008 is de nieuwe wet Ruimtelijke Ordening in werking getreden. Voor de goedkeuring van bestemmingsplannen is geen provinciale goedkeuring meer nodig. Op basis van het overgangsrecht van de Wro, heeft het geldende Streekplan Fryslân 2007 nu de status van provinciale structuurvisie.

Op 15 juni 2011 hebben Provinciale Staten de Verordening Romte Fryslân vastgesteld. De verordening stelt regels die ervoor moeten zorgen dat de provinciale ruimtelijke belangen doorwerken in de gemeentelijke ruimtelijke plannen. De verordening voorziet niet in nieuw beleid. Het geldend provinciaal ruimtelijk beleid, Het Streekplan Fryslân 2007, is door de werking van de Verordening omgezet in algemeen geldende regels.

4.4 Samengevat

Het beleid van de provincie Friesland is neergelegd in het Streekplan Fryslân 2007. De Verordening Romte Fryslân maakt van dit beleid algemeen geldende regels.

Het Streekplan Fryslân 2007 wil de landschappelijke kwaliteiten van Friesland in standhouden. Ruimtelijke kwaliteit betekent dan ook niet het bouwen van woningen op plaatsen die historisch als agrarische ruimte gelden.

Voor kleine kernen, zoals Sonnega, wil men een terughoudend woningbouwbeleid. Woningbouw op het platteland is primair gericht op de plaatselijke woningbehoefte, dat wil zeggen op de reële woningvraag die voortkomt uit de huishoudens van het gebied zelf. Op deze manier wil de provincie voorkomen dat op winst beluste projectontwikkelaars het platteland van Friesland volbouwen.

Wolvega is voor Sonnega de regionale kern die de regionale verzorgingsfunctie heeft zoals in het Streekplan wordt bedoeld.

5. Het Woonplan

5.1 Het ontstaan

Het eerste Woonplan van de gemeente Weststellingwerf is van 1999. Dit Volkshuisvestigingsplan bevatte de beleidsvisie voor de periode tot 2010.

Het tweede Woonplan is van 15 januari 2008. Het gaat over de periode tot 2016.

Het derde Woonplan is van 4 februari 2009 en is voor de periode tot 2019.

Het Woonplan geeft sturing binnen bepaalde randvoorwaarden .

Het is opmerkelijk dat het Woonplan 2008-2016 al na een jaar wordt vervangen wordt door het Woonplan 2009-2019. Beide Woonplannen zijn gebaseerd op het Woonbehoeftenonderzoek, het zogenaamde WBOF 2007.

De twee woonplannen zijn, uiteraard met uitzondering van de periode, nagenoeg gelijk aan elkaar.

Het enige wezenlijk verschil is een toevoeging op bladzijde 22:

“ de woningbouw in de dorpen moet zijn afgestemd op de plaatselijke behoefte. Dit laatste betekent concreet dat een woningbouwproject in een dorp moet voorzien in de behoefte die vanuit het dorp kan ontstaan. Ervaringscijfers tonen aan dat plaatselijke behoefte jaarlijks ca 0,5% van de woningvoorraad in een dorp is, dat telgebied is inclusief het buitengebied dat bij een dorp hoort. Het realiseren van woningbouw op grond van de plaatselijke behoefte moet dan wel plaatsvinden op een locatie welke in overeenstemming is met het beleid zoals dat is vastgelegd in het Structuurplan Weststellingwerf 2000-2015, het zogenaamde rode contouren beleid.”

Dit is de zinsnede waarop de heer De Nekker doelde. Alleen haalde hij het verkeerde woonplan aan.

In het woonplan 2008/2016 is deze zinsnede namelijk nog niet opgenomen.

Het lijkt er sterk op dat het woonplan speciaal voor de tussenvoeging van deze zinsnede is herschreven.

In de zinsnede staat het ervaringscijfer, waarvan de wethouder vindt dat die het bouwen voor de eigen behoefte bepaalt.

5.2 Bouwen voor de eigenbehoefte

De wethouder ziet in de opgenomen zinsnede de mogelijkheid om één woning per twee jaar in Sonnega te bouwen. Immers, uit ervaringscijfers blijkt dat de jaarlijkse behoefte 0,5% van de plaatselijke woonvoorraad is.

Waar deze ervaringscijfer vandaan komen is niet duidelijk. Zijn het landelijke, provinciale of gemeentelijke cijfers? Over welke periode gaat het?

Als het gemeentelijke cijfers zijn dan kloppen ze in elk geval niet.

Uit een analyse van figuur 4 op bladzijde 13 van het Woonplan, blijkt dat in Weststellingwerf, in de vrije sector, in de meeste jaren totaal zelfs minder dan 0,5% aan de woonvoorraad is toegevoegd.

In die jaren is er dus zeker geen 0,5% voor de eigenbehoefte gebouwd.

De ervaringscijfers zeggen misschien iets over een landelijk gemiddelde. Het zal misschien een percentage zijn van de totale woningbouw in het verleden. Feit is dat de woningbouw momenteel bijna stilstaat. Het ervaringscijfer is dan ook zeker niet meer actueel.

Als de cijfers landelijk al gegolden hebben, voor Sonnega gelden ze zeker niet.

Het enige huis dat in de bebouwde kom van Sonnega ooit voor de eigenbehoefte werd gebouwd, werd in 1990/1991 gebouwd door Jan Hassing.

Hij woonde met zijn oude moeder in de boerderij op Sonnegaweg 16. Deze heeft hij verkocht aan de familie De Kroon uit Sonnega.

Hij heeft voor hem en zijn moeder op zijn eigen grond een nieuwe woning gebouwd. Zijn weduwe woont nog steeds op Sonnegaweg 14a.

De overige zestien woningen in Sonnega, staan daar al zins mensenheugenis.

5.3 Het begrip “Bouwen voor de eigenbehoefte”

Veel raadsleden worstelen met dit begrip of vinden het een moeilijk criterium. Echter, het is gewoon Nederlands en laat geen enkele ruimte voor discussie open. Het Streekplan Fryslan bepaalt dat er behoefte moet zijn die voortkomt uit de huishoudens van de bewoners van het betreffende gebied.

De wethouder: *“Niet de bewoners, maar het Woonplan bepaalt of er sprake is van bouwen voor de eigen behoefte.”*

Een redelijk denkend mens kan toch niet volhouden dat deze toevoeging bepaalt wat de woonbehoefte in Sonnega is.

De aangehaalde ervaringscijfers zijn ervaringscijfers en niet meer dan dat.

De zinsnede is geen doelstelling, maar slechts een historisch gegeven.

Het kan hoogstens uitgelegd worden als een randvoorwaarde. De woningbouw voor de eigenbehoefte mag niet boven dit percentage uitstijgen.

Dat de wethouder deze cijfers uit het Woonplan gebruikt is opmerkelijk.

Immers, ook bij de wijziging van het bestemmingsplan van Ter Idzard werd dit ervaringscijfer als argument van de plaatselijke behoefte aangevoerd.

Bij de procedure tegen deze zelfde wethouder heeft de Raad van State bij haar uitspraak van 7 april 2010 (bijlage 5) het volgende bepaald:

“(...) de verwijzing naar het Woonplan niet voldoende rechtszekerheid biedt. (...) uit het oogpunt van rechtszekerheid dient op voorhand vast te staan onder welke voorwaarden en onder welke omstandigheden het plan kan worden gewijzigd. Dit kan niet afhankelijk worden gemaakt van externe factoren waartegen voor belanghebbenden geen rechtsbescherming openstaat. Het college noch de raad heeft duidelijk kunnen maken wanneer sprake is van een plaatselijke behoefte die woningbouw rechtvaardigt zoals bedoeld in het Woonplan.”

5.4 Gefaseerd bouwen

Door meerdere raadsleden wordt aangedrongen op een ruimere periode waarin gebouwd gaat worden. Het gefaseerd bouwen wordt meerdere malen genoemd.

De heer Bron verwijst daarbij naar de *fasering* op bladzijde 2 van het Woonplan.

In het Woonplan komt dit woord vijf maal voor. Namelijk op de bladzijden 21, 23 en 27. Echter niet op bladzijde 2. Dit is namelijk de enige blanco bladzijde van het Woonplan.

De fasering zoals die in het Woonplan wordt bedoeld heeft betrekking op fasering van plannen. Het heeft totaal geen betrekking op het gefaseerd bouwen van woningen.

5.5 Verder wel in het Woonplan

In het Woonplan staat o.a. ook:

1. Geen ongewenste concurrentie tussen plannen (blz. 6);
2. Sturing op de actuele vraag naar woningen (blz. 6);
3. Vastliggende randvoorwaarden (blz. 6);
4. Gedifferentieerd bouwen in de dorpen voor de eigen behoefte (blz. 21);
5. Landschappelijke inpassing van woningbouw bij dorpen (blz. 21);
6. Dit sluit aan bij het provinciale beleid, waarin gesteld wordt dat nieuwbouw moet voortkomen uit de behoefte van het dorp en moet voorzien in huisvesting van mensen uit het dorp (blz. 23);
7. De gemeente ondersteunt initiatieven van bewoners om vorm en inhoud te geven aan een voor hen gewenste woonomgeving (blz. 24);

Dit betekent met andere woorden:

- ad 1. De Lindewijk en De Tuinen bieden voldoende mogelijkheden voor woningbouw;
- ad 2. De actuele woningmarkt is volledig ingestort;
- ad 3. Bouwen voor de eigenbehoefte is voor Sonnega een randvoorwaarde;
- ad 4. Er is geen sprake van eigen behoefte;
- ad 5. Landschappelijk gezien passen er geen nieuwbouwwoningen in Sonnega;

ad 6. Het provinciale beleid, zoals omschreven in het Streekplan, is het beleid van het Woonplan;
ad 7. De mening van de bewoners is wel degelijk belangrijk.

5.6 Samengevat

Het is opmerkelijk dat er al na een jaar een nieuw Woonplan verschijnt, waarbij de enige wezenlijke wijziging betrekking heeft op het bouwen voor de eigen behoefte.

De wethouder ziet in een deel van deze zinsnede de behoefte van een dorp voor woningbouw. Het gaat echter slechts om een ervaringscijfer, waarvan de herkomst helemaal niet duidelijk is.

Ondanks de uitspraak van de Raad van State van 7 april 2010, tegen nota bene deze zelfde wethouder, baseert de hij het begrip eigenbehoefte toch weer op dit ervaringscijfer.

Fasering van de bouw van woningen komt in het Woonplan helemaal niet voor.

In het Woonplan staan wel meerdere argumenten die voor een terughoudend woningbouwbeleid in dorpen pleiten. Deze argumenten worden door de wethouder genegeerd.

6 Het Structuurplan Weststellingwerf 2000-2015

6.1 Het ontstaan

Het Structuurplan is tot stand gekomen na overleg met de inwoners van Weststellingwerf.

Onder het motto "Uw mening telt", hebben de verenigingen van Plaatselijk Belang overleg gepleegd met hun leden. De bestuurders van deze verenigingen hebben, samen met de Vereniging van kleine dorpen, daarna overleg gevoerd met gemeentelijke bestuurders en raadsleden.

Ter afsluiting van al deze overleggen is door de Vereniging van Plaatselijk Belang Sonnega/Oldetrijne haar standpunt bij de brief van 27 januari 2001 (bijlage 6) aan het gemeentebestuur kenbaar gemaakt. Met betrekking tot de woningbouw in de dorpen is het standpunt duidelijk.

6.2 De typering van het dorp Sonnega

Hieronder de letterlijke tekst uit het Structuurplan:

"Door de uitgroei van Wolvega is dit oude dorp geleidelijk aan de hoofdkern vastgegroeid.

De eigen voorzieningen zijn verdwenen, maar op fietsafstand is het gevarieerde voorzieningenaanbod van Wolvega bereikbaar.

Reden temeer om voorzichtig te zijn met de nog aanwezige kwaliteiten in dit oude lint (groen, landelijk karakter, openheid en doorzichten naar achterliggende velden e.d.) en ervoor te waken dat het niet afzakt naar een standaard villa-lint. Dergelijke (luxe) woningen worden elders in Wolvega gebouwd.

De Vereniging plaatselijk Belang Sonnega/Oldetrijne steunt deze uitgangspunten blijkens de reactie van januari 2001.

Voorkomen moet worden dat de nu nog vrije velden worden bebouwd of dat een tweede bebouwingrij achter het lint wordt gerealiseerd.

Speciaal wordt het open veldje naast de klokkenstoel en begraafplaats gevrijwaard van eventuele bebouwing. De suggestie in de 'Dorpen-reactie' om dit terreintje te bebouwen wordt dan ook niet gehonoreerd. Wel wordt

de optie opgehouden dat buiten de strakke contour - tezamen met het realiseren van een forse bosstrook die openbaar toegankelijk is - woningbouw in het buitengebied plaatsvindt in zogenaamde 'woonstriepen', aansluitend op het dorpslint. De gronden tussen Sonnega en de Pieter Stuyvesantweg bieden hiervoor goede mogelijkheden, in aanvulling op de bosstriepen die er reeds zijn. Zodra van hogerhand hiervoor enige beleidsruimte wordt geboden, kan aan een dergelijke ontwikkeling nader uitvoering worden gegeven. Deze nieuwe woningen kunnen echter niet tot de bebouwde kom gerekend worden.

In paragraaf B4.5 worden suggesties gedaan voor het verbeteren van de wandel- en fietspadenstructuur rond Sonnega en de westflank van Wolvega."

6.3 De rode contouren

Als de wethouder door mw. Van Leeuwen op bovenstaande typering van Sonnega wordt gewezen, reageert hij daar niet op. Hij zegt alleen: "U verwijst naar het Structuurplan, de rode contouren van het Structuurplan maken dit plan mogelijk."

De rode contouren zijn volgens de reactienota op onze zienswijze van het ontwerp bestemmingsplan van 12 februari 2008 als volgt vastgesteld:

"Op basis van een landschappelijke analyse heeft in het structuurplan een afweging plaatsgevonden welke plekken nog voor invulling in aanmerking komen. (...) Gegeven de zorgvuldige toestandkoming van het structuurplan ligt een gewijzigde vaststelling op dit punt niet in de rede."

Analyseren is de bekende feiten en argumenten op een rij zetten en daar een conclusie uit trekken. Dit is bij het bepalen van de rode contouren duidelijk niet gebeurd. Eén of meerdere ambtenaren hebben de open plekken in de dorpen naar eigen inzicht roodgekleurd. Er is helemaal geen rekening gehouden met de zorgvuldig gevormde mening van de dorpsbewoners, die in

de brief van 27 januari 2001 is verwoord.

Er is duidelijk geen sprake van een *“zorgvuldige totstandkoming.”*

Verder blijkt uit de al eerder aangehaalde uitspraak van de Raad van State van 7 april 2010 (bijlage 5) dat enkel de verwijzing naar de rode contouren geen motivering voor woningbouw is.

De Raad van State: *“(…) Anders dan het college in navolging van de raad stelt, kan ter onderbouwing van de reikwijdte en de ligging van het gebied van de wijzigingsbevoegdheid derhalve niet slechts naar de bouwcontour uit het Structuurplan worden verwezen. Nu het college hiermee toch heeft volstaan acht de Afdeling het bestreden besluit in zoverre onvoldoende gemotiveerd.”*

Met andere woorden, alleen het verwijzen naar de rode contouren is onvoldoende motivering voor woningbouw.

Deze uitspraak is nota bene gedaan in een procedure tegen een beslissing van deze wethouder.

6.4 Samengevat

Bij de totstandkoming van Het Structuurplan is aangegeven dat de mening van de bewoners van Weststellingwerf er toe deed. Na uitvoerig overleg heeft het dorp haar stelling bekend gemaakt.

De omschrijving van het dorp Sonnega is duidelijk; *“(…)de nog aanwezige kwaliteiten in dit oude lint (groen, landelijk karakter, openheid en doorzichten naar achterliggende velden e.d.) en ervoor te waken dat het niet afzakt naar een standaard villa-lint. Dergelijke (luke) woningen worden elders in Wolvega gebouwd.”*

Enkel verwijzen naar de willekeurig vastgestelde rode contouren is volgens de Raad van State onvoldoende motivering.

7. Nota Uitgangspunten Buitengebied rode functies van 20 februari 2012

7.1 Het ontstaan

De gemeente Weststellingwerf wil het bestemmingsplan buitengebied herzien. Na vele vergaderingen met onder andere een klankbordgroep is het nieuwe beleid met betrekking tot wonen in het buitengebied vastgelegd.

De nota van 20 februari 2012 bepaalt het beleid ten aanzien van de functie wonen in het herziene plan.

Naast het nog geldende bestemmingsplan Buitengebied is het de basis voor het ruimtelijk beleid van Weststellingwerf totdat de herziening van het bestemmingsplan is vastgesteld.

7.2 Nieuwe woningen

Op bladzijde 8 e.v. van de nota is met betrekking tot nieuw te bouwen woningen het volgende vastgesteld: *“Het gemeentelijke beleid is gericht op een versterking van de stedelijke concentratiegebieden en op het voorkomen dat het buitengebied dichtslibt met woningen en bedrijven wat ook leidt tot een ongewenste toename van de (auto)mobiliteit over plattelandswegen. behoud van de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteit van het landelijk gebied noopt tot een strikt beleid met betrekking tot dorps- en lintuitbreidingen en met betrekking tot burgerwoningen/bedrijven tussen de (resterende) agrarische bebouwing in het buitengebied.*

Binnen een dergelijk beleid is het logisch dat de nieuwbouw zich voornamelijk beperkt tot de verdere ontwikkeling van de twee hoofdkernen Wolvega en Noordwolde.

Als toekomstig woningbouw- en kernenbeleid binnen de gemeente Weststellingwerf geldt daarom het volgende:

- nieuwbouw is mogelijk in de twee hoofdkernen met het hoofdaccent op Wolvega;*
- bestaand beleid in de bestemmingsplannen inzake bouwmogelijkheden in de bebouwde kommen van de overige dorpen blijft gehandhaafd;*
- nieuwbouw buiten de bestaande bebouwde kommen in de linten wordt in principe niet toegestaan en is hoogstens in speciale gevallen mogelijk met uitzondering van nieuwe woningen in vrijkomende agrarische bebouwing. De speciale gevallen kunnen alleen via een aparte bestemmingsplanprocedure. Hierbij moet gemotiveerd worden waarom er sprake is van een speciaal geval;*
- overige nieuwbouw in het buitengebied is uitgesloten.*

Het beleid ten aanzien van vrijkomende agrarische bebouwing is aan de orde in de Nota van Uitgangspunten Functieverandering en -verbreding agrarische sector.

Uitgangspunten:

- nieuwe woningen zijn in principe niet mogelijk in het buitengebied. Uitzonderd is de mogelijkheid van wonen in vrijkomende agrarische bebouwing;*
- met hoge uitzondering wordt via een aparte bestemmingsplanprocedure een nieuwe woning toegestaan. Hierbij moet gemotiveerd worden waarom er sprake is van een speciaal geval.”*

7.3 Samengevat

Het nieuwe beleid met betrekking tot het bouwen van nieuwe woningen is duidelijkheid. Behoud van de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteit van het landelijk gebied. Bouwen in de hoofdkernen Noordwolde en Wolvega. Nieuwbouw buiten de bebouwde kommen is alleen in speciale gevallen toegestaan.

8. Sonnega

8.1 Het dorp

Onder 5.2 is al de beschrijving van het dorp Sonnega uit het Structuurplan weergegeven.

Sonnega ligt onder de rook van Wolvega en maakt gebruik van de kernfunctie en faciliteiten van dit dorp. Sonnega is historisch een agrarisch dorp, met een kleine kern.

De manege maakt van Sonnega een paardenmekka voor de regio en ver daarbuiten.

De klokkenstoel op de oude begraafplaats geeft het dorp een mooi aanzicht.

Menig Wolvegaster maakt graag een ommetje door Sonnega

Samen met het "tweelingdorp" Oldetrijne worden de sociale functies overeind gehouden.

Er is een vereniging van Plaatselijk Belang, een jaarlijks dorpsfeest, een actieve toneelvereniging en het dorpscentrum in Oldetrijne vervult een bindende functie.

Daarnaast is er nog steeds de dorpschool en de gecombineerde School/Dorpskrant, met daarin alle wetenswaardigheden van de beide dorpen.

8.2 De inwoners

In Sonnega wonen ca. 240 mensen.

Naast geboren en getogen Sonnegasters wonen er mensen uit alle windstreken.

Woningen staan in Sonnega meestal niet lang te koop.

Zoals ook al in het WBOF 2007 staat, de zuidrand van Friesland is geliefd bij mensen uit het westen.

Ongeveer de helft van de bevolking van Sonnega komt van oorsprong niet uit Sonnega.

Er wonen veel Wolvegasters, maar ook veel mensen van ver buiten Friesland. Mede door de hiervoor aangehaalde sociale functies is er een goede samenhang tussen de inwoners.

8.3 Woningbouw

In de bebouwde kom van Sonnega staan 17 woningen.

De enige gebouwde nieuwe woning, die voor de eigenbehoefte is gebouwd, is 21 jaar geleden gebouwd.(zie 5.2).

De overige 16 woningen staan er al sinds mensenheugenis op die plaats.

De laatste twintig jaar zijn er ongeveer achttien woningen in Sonnega, inclusief buitengebied, verkocht.

Geen één van deze woningen is aan een inwoner van Sonnega verkocht.

Ook dit geeft aan dat er bij de inwoners geen behoefte is aan woningen in Sonnega.

De jeugd trekt weg en de ouderen gaan in Wolvega wonen.

8.4 De Dorpenvisie

De doelstelling van de dorpenvisie is het zo goed mogelijk behartigen van de belangen van de inwoners van Sonnega en Oldetrijne.

Uiteraard wordt in de Dorpenvisie ook aandacht besteed aan wonen en eventuele woningbouw.

De bewoners geven hun visie en houden hierbij rekening met het in stand houden van de school in Oldetrijne.

De visie is, zo nodig incidenteel bouwen voor de eigen behoefte en dan ten westen van de manege De Caprilli, zonder dat daarbij specifieke locaties worden aangegeven.

Dit om kinderen van inwoners de mogelijkheid te geven om te blijven wonen in de dorpen en agrariërs bij opvolging de mogelijkheid te bieden te blijven wonen dicht bij hun oude bedrijf in het eigen dorp.

8.5 De leefbaarheid van Sonnega

In de Leeuwardercourant van 26 juni 2009 (bijlage 7) wordt Sonnega, naast nog drie dorpen, als één van de best leefbare dorpen van Friesland genoemd.

Dit naar aanleiding van een tweejaarlijks onderzoek door de Leefbarometer van het Ministerie van wonen en wijken.

Via de website heb ik het rapport gedownload (bijlage 8). Hieruit blijkt dat de leefbaarheid van Sonnega ook in 2010 uiterst positief is.

8.6 De Dorpskrant van Sonnega/Oldetrijne

Periodiek wordt samen met de school een School/Dorpskrant uitgegeven. Deze krant wordt bij alle woningen in Sonnega en Oldetrijne bezorgd.

De artikelen in de krant worden door de dorpsbewoners geschreven en bevatten alle wetenswaardigheden van de dorpen. De krant wordt dan ook door iedereen goed gelezen.

8.7 Enquête woningbehoefte

Om te peilen of er binnen de dorpen sprake is van behoefte voor woningbouw heb ik een artikel in de Dorpskrant hierover (bijlage 9) in de Dorpskrant van oktober 2011 geplaatst. De tekst hiervan spreekt voor zich.

Eén inwoner heeft hierop gereageerd. Zijn dochter zou in de toekomst wel in Sonnega willen wonen. Haar doel is een betaalbare bouwkaavel of oude woning waarop zelf een woning kan worden gebouwd of verbouwd.

8.8 Samengevat

In de laatste twintig jaar zijn in Sonnega ongeveer achttien woningen verkocht. De nieuwe bewoners komen allemaal van buiten Sonnega en meestal van buiten Friesland.

De enige nieuw gebouwde woning in Sonnega, is 21 jaar geleden gebouwd.

In de Dorpsvisie wordt de mogelijkheid van incidentele woningbouw voor de eigen inwoners opgehouden, zonder daarbij specifieke locaties aan te geven.

Sonnega is één van de meest leefbare dorpen van Friesland.

Uit een enquête in de Dorpskrant blijkt dat er geen behoefte is aan door een ontwikkelaar nieuw te bouwen woningen.

9. De projectontwikkelaar

9.1 Algemeen

Projectontwikkelaars ontwikkelen niet alleen projecten. Zij speculeren ook met grond.

Ontwikkelaars kochten zogenaamde warme grond rond dorpen en steden.

Bij de uitbreiding van de dorpen en steden ontwikkelden ze niet alleen het uitbreidingsplan, maar zij bepaalden ook de prijs van de bouwgrond.

Door hun monopolie positie konden ze de grondprijs erg hoog opdrijven.

Niet alleen de banken maar zeker ook de projectontwikkelaars zijn schuldig aan de huidige malaise in de woningbouw.

Met de hoge grondprijzen werden de woningprijzen hoog opgedreven.

Door de marktwerking werden ook de prijzen van bestaande woningen opgedreven.

Omdat de banken bleven financieren bleven deze praktijken tot 2008 mogelijk.

Projectontwikkelaars hebben op deze manier vele miljoenen verdiend over de rug van de burger.

Om de ontwikkelaars de wind enigszins uit de zeilen te nemen werd in 1981 de Wet Voorkeursrecht gemeenten aangenomen.

Door het vestigen van opties en door vroegtijdig aan te kopen, werd de wet door de ontwikkelaars omzeild.

Tot 2008 maakten de ontwikkelaars gigantische winsten op de grond voor woningbouw.

9.2 De Windgroep

De Windgroep uit Drachten heeft destijds de boerderij met 19 ha. grond, na een optie van vijf jaar, gekocht met de doelstelling hierop een grote winst te maken.

Door het bezit van de grond zou bij eventuele noodzaak tot uitbreiding aan de westelijke kant van Wolvega de grondprijs door hen worden bepaald. Tevens konden ze bij de gemeente het ontwikkelen van het plan afdwingen.

Nu de financiële crisis daar is, hebben ze de grond voor agrarische waarde moeten verkopen. Nu eens geen grote winst maar verlies. Daarbij zitten ze nog met de boerderij op Sonnegaweg 3 in hun maag. Dit is normaal ondernemersrisico. Net als de Windgroep hebben veel ondernemers last van de economische crisis.

Vanuit hun optiek is het begrijpelijk dat zij mogelijkheden zoeken om hun verlies zo klein mogelijk te houden.

Ze komen met een plan voor de bouw van woningen.

Hoe Sonnega er uit komt te zien en hoe de inwoners er over denken, maakt de ontwikkelaar niet uit.

Echter, dat de wethouder er zich zo voor inzet is wel heel opmerkelijk.

De Windgroep heeft nog een project in Weststellingwerf.

In Noordwolde-Zuid hebben ze het zogenaamde Rohé-project ontwikkeld.

Er zouden daar 21 woningen worden gerealiseerd en deze zijn gedeeltelijk verkocht.

Nu het met De Windgroep wat minder goed gaat, willen ze dit project met 7 woningen uitbreiden.

Aan de bewoners van de verkochte woningen zijn bij de verkoop allemaal toezeggingen gedaan m.b.t. het uitzicht en de ruimte rond de door hen gekochte woningen.

Nu blijkt dat dit uitzicht en de ruimte er toch iets anders komen uit te zien dan was beloofd, zijn ze naar de wethouder gestapt. Deze ziet ook hier het probleem van de bewoners niet. Hij heeft alle begrip voor de economische situatie van De Windgroep en vindt dat de uitbreiding met 30% moet kunnen.

Door de economische crisis zijn de woningen op grote kavels moeilijk verkoopbaar. De onverkochte kavels worden opnieuw opgedeeld. Men noemt dit "verdichting". Hierdoor ontstaan meerdere kleinere kavels waarop meerdere huizen kunnen worden gebouwd voor een lagere prijs.

Op deze manier hoopt men de grond toch kwijt te raken. Door er meerdere huizen op te bouwen zal de

opbrengst alleen maar groter worden.

Het bestemmingsplan is in de raadsvergadering van 9 juli 2012 vastgesteld.

9.3 Samengevat

De projectontwikkelaars zijn mede schuldig aan de huidige malaise in de woningbouw.

De Windgroep uit Drachten heeft met grondspeculatie in het verleden grote winsten gerealiseerd.

Nu de markt is ingestort worden verliezen geleden. Dit is het risico van het ondernemen.

Om dit verlies nog enigszins te beperken moeten er in Sonnega en Noordwolde-Zuid woningen worden gebouwd.

De wethouder maakt er zich er erg sterk voor om dit, koste wat kost, te realiseren.

De mening van de inwoners, burgers van zijn gemeente, vindt hij niet relevant.

10 Het Gemeentebestuur

10.1 Burgemeester en wethouders

Burgemeester en wethouders vormen het bestuur van de gemeente.

Bij de uitvoering van hun taak worden ze ondersteund door ambtenaren. Deze zijn voor een bepaald deel van de uitvoering gemandateerd. Zij zorgen er voor dat een en ander binnen het kader van wet, jurisprudentie, beleid, regelgeving en gedane toezeggingen wordt uitgevoerd. De betreffende wethouder is verantwoordelijk voor de voor hem werkende ambtenaren.

10.2 De Algemene Beginselen van Behoorlijk Bestuur

Als beslissingen worden genomen of voorstellen worden gedaan, moet de wethouder er zich van overtuigen dat dit binnen het kader van wet, jurisprudentie, beleid, regelgeving en gedane toezeggingen past.

De burger mag er op vertrouwen dat de wethouder bij zijn afwegingen zorgvuldigheid zal betrachten. Dit is het zogenaamde zorgvuldigheidsbeginsel.

Een wethouder mag geen voorstellen doen en/of beslissingen nemen op oneigenlijke gronden.

Hij mag geen misbruik maken van de onkunde van belanghebbenden op het gebied van het geldende recht.

Hij mag geen voorstellen doen of beslissingen nemen, waarvan hij weet dat die niet stroken met de geldende regelgeving.

Doet hij dit wel, dan noemt men dit "detournement de pouvoir" of te wel "misbruik van bevoegdheid."

Aan toezeggingen die zijn gedaan door een wethouder moeten belanghebbenden het vertrouwen kunnen ontlenuen dat die toezeggingen gestand worden gedaan.

Als aan dergelijke toezeggingen voorbij wordt gegaan, schaadt de bestuurder het vertrouwensbeginsel.

Als een wethouder een beslissing of een voorstel doet, moet hij motiveren waarom hij het voorstel doet of de beslissing neemt. Die motivering mag niet berusten op oneigenlijke gronden en op gronden die door de Raad van State als onvoldoende zijn gekwalificeerd.

Bij een dergelijke motivering wordt niet alleen het motivatiebeginsel geschaad, maar maakt de bestuurder ook misbruik van zijn bevoegdheid en daarnaast is hij niet zorgvuldig bezig.

10.3 De raadsleden

De raadsleden zijn gekozen en komen als volksvertegenwoordigers op voor de belangen van de burgers.

De gemeenteraad heeft een controlerende taak.

De raadsleden zien er op toe dat burgemeester en wethouders goed en zorgvuldig hun taken vervullen.

Als volksvertegenwoordigers moeten zij er voor waken dat de bestuurders misbruik maken van hun macht.

Zij moeten er op toezien dat gedane toezeggingen worden nagekomen en dat beslissingen en voorstellen goed worden gemotiveerd.

10.4 Samengevat

Burgemeester en wethouders moeten zich als bestuurders houden aan de Algemene Beginselen van Behoorlijk Bestuur.

De Gemeenteraad heeft een controlerende taak.

11. Samenvatting

Al vanaf januari 2001 is het bij de Gemeente bekend dat de bewoners van Sonnega geen woningbouw in hun dorp willen.

Dit is goed verwoord in het Structuurplan. Desondanks zijn er rode contouren vastgesteld.

Bij de vaststelling van het bestemmingsplan van Sonnega in 2008 is namens 42 omwonenden een zienswijze ingediend waaruit andermaal blijkt dat de inwoners van Sonnega geen woningbouw in hun dorp willen.

Voorafgaande aan de raadsvergadering van 18 juni 2011 hebben de inwoners van Sonnega andermaal te kennen gegeven dat er geen woningbouw in Sonnega moet plaatsvinden.

De wethouder en sommige raadsleden hebben moeite met het begrip “bouwen voor de eigenbehoefte die voortkomt uit de huishoudingen van de eigen inwoners.”

Hij en enkele raadsleden denken houvast te hebben aan een speciaal voor dit doel opgenomen zinsnede in het Woonplan van 2009.

Door de wethouder en door sommige raadsleden wordt het begrip “ruimtelijke kwaliteit” te pas en te onpas gebruikt. Dit is een moeilijk te duiden begrip. Het is meer dan bouwen alleen.

De wethouder vindt de ruimtelijke kwaliteit in de kern van Sonnega helemaal niets. *“Als je naar het westen kijkt zie je een stuk maisland en verder zie je de Pieter Stuyvesantweg die je overal ziet.”*

De wethouder motiveert op oneigenlijke gronden, komt gedane toezeggingen niet na, beantwoordt vragen niet en gaat niet in op argumenten.

Het voorontwerp voldoet niet aan het vastgestelde gemeentelijke- en provinciale beleid en aan de randvoorwaarden van het woonplan.

Verder wordt de Nota Uitgangspunten rode functies van 20 februari 2012, waarin het nieuwe beleid van woningbouw is vastgesteld, niet als gemeentelijk beleid meegenomen in de toelichting.

De noodzaak voor woningbouw in Sonnega wordt niet gemotiveerd.

Het Streekplan Fryslân wil er voor waken dat het platteland wordt volgebouwd.

Naar aanleiding van de nieuwe wetgeving voor ruimtelijke ordening heeft de provincie Friesland op 15 juni 2011 de Verordening Romte Fryslân vastgesteld. De verordening stelt regels die ervoor moeten zorgen dat de provinciale ruimtelijke belangen doorwerken in de gemeentelijke ruimtelijke plannen. Het Streekplan Fryslân is tot provinciaal beleid verheven.

Het Streekplan Fryslân wil de landschappelijke kwaliteiten van Friesland in standhouden.

Ruimtelijke kwaliteit betekent dan ook dat de historische en agrarische ruimte behouden wordt.

Wolvega is voor Sonnega de regionale kern die de regionale verzorgingsfunctie heeft zoals in het Streekplan wordt bedoeld.

Woningbouw op het platteland is primair gericht op de plaatselijke woningbehoefte, dat wil zeggen op de reële woningvraag die voortkomt uit de huishoudens van het gebied zelf.

Op deze manier wil de provincie voorkomen dat op winst beluste projectontwikkelaars het platteland van Friesland volbouwen.

Het Woonplan 2008/2016 is al in 2009 herschreven.

In het nieuwe Woonplan is het enige essentiële verschil een toevoeging over een ervaringscijfer met betrekking tot het bouwen voor de eigen behoefte.

De wethouder ziet in een deel van deze zinsnede de behoefte van een dorp voor woningbouw. Het gaat echter om een ervaringscijfer en niet meer dan dat.

Ondanks de uitspraak van de Raad van State van 7 april 2010, baseert de wethouder het begrip eigen behoefte weer op dit ervaringscijfer.

Ruimere fasering in het bouwen van woningen, leidt niet tot behoefte aan nieuwbouwwoningen.

Het begrip fasering wordt m.b.t. woningbouw helemaal niet in het Woonplan genoemd.

In het Woonplan staan wel meerdere argumenten die voor een terughoudend woningbouwbeleid in dorpen pleiten.

Bij de totstandkoming van Het Structuurplan Weststellingwerf 2000-2015 is aangegeven dat de mening van de bewoners van Weststellingwerf er toe deed. Na uitvoerig overleg heeft het dorp haar standpunt bekend gemaakt.

De omschrijving van het dorp Sonnega is duidelijk; *“(...)de nog aanwezige kwaliteiten in dit oude lint (groen, landelijk karakter, openheid en doorzichten naar achterliggende velden e.d.) en ervoor te waken dat het niet afzakt naar een standaard villa-lint. Dergelijke (luxe) woningen worden elders in Wolvega gebouwd.”*

Enkel verwijzen naar de willekeurig vastgestelde rode contouren van het Structuurplan is volgens de Raad van State onvoldoende motivering voor woningbouw.

In de Nota Uitgangspunten Buitengebied rode functies van 20 februari 2012 is het nieuwe beleid met betrekking tot het bouwen van nieuwe woningen in het buitengebied vastgelegd.

Het beleid is:

- Behoud van de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteit van het landelijk gebied;
- Bouwen in de hoofdkernen Noordwolde en Wolvega.
- Nieuwbouw buiten de bebouwde kommen is alleen in speciale gevallen toegestaan.

In Sonnega wonen mensen uit alle windstreken

Alle verkochte woningen in Sonnega zijn, zeker de laatste twintig jaar, aan buitenstaanders verkocht.

De enige nieuw gebouwde woning in Sonnega, is 21 jaar geleden gebouwd.

In de Dorpervisie wordt de mogelijkheid van incidentele woningbouw voor de eigen inwoners opgehouden.

Sonnega is één van de best leefbare dorpen van Friesland.

Uit een enquête in de Dorpskrant blijkt dat er geen behoefte is aan door een ontwikkelaar nieuw te bouwen woningen.

Projectontwikkelaars zijn door grondspeculaties mede schuldig aan de huidige malaise in de woningbouw.

De Windgroep uit Drachten probeert het verlies van de laatste jaren nog enigszins te beperken.

De wethouder offert daar Sonnega en Noordwolde-Zuid graag aan op.

De wethouder moet zorgvuldig handelen en mag de Algemene Beginselen van Behoorlijk Bestuur niet schenden.

12. Overweging

Ondanks het feit dat de bewoners van Sonnega al meerdere malen hebben aangegeven dat zij geen woningbouw in hun dorp willen, nemen de meeste volksvertegenwoordigers een positieve grondhouding aan tijdens de raadsvergadering van 18 juni 2011.

De wethouder vindt *“dit gebiedje”* ruimtelijk gezien beter dan de door de Dorpenvisie aangegeven locaties.

“Als je naar het westen kijkt zie je de Pieter Stuyvesantweg die je overal ziet.”

Echter, de Dorpenvisie geeft helemaal geen specifieke- maar slechts globale locaties aan. Het is een visie die gericht is op specifieke en individuele gevallen.

Deze visie is vooral gericht op de dorpschool in Oldetrijne. Het is namelijk een visie van de dorpen Sonnega en Oldetrijne.

Dat je het verkeer van de Stuyvesantweg vanaf de Sonnegaweg overal kunt zien is inderdaad waar. Namelijk van Wolvega tot aan Nijetrijne.

Echter, je moet dan wel naar het zuidoosten kijken en niet zoals wethouder naar het westen, want dan zie je namelijk Oldelamer.

Als het uitzicht op de Stuyvesantweg voor de wethouder het criterium van slechte ruimtelijke kwaliteit is, is dus elke locatie aan de Sonnegaweg geschikt.

De inwoners van Sonnega zien tussen de Sonnegaweg en de Stuyvesantweg het karakteristieke coulisselandschap dat bij deze streek hoort. Boomwallen met daartussen bebouwde akkers en weilanden met grazende koeien en paarden. Kortom de agrarische uitstraling die bij het dorp Sonnega hoort. Dit is de ruimtelijke kwaliteit van een agrarisch dorp als Sonnega. Groene ruimte.

Dat je in de verte het verkeer over de Stuyvesantweg ziet rijden is een historisch gegeven.

De Stuyvesantweg (vroeger de Bovenweg) en de Sonnegaweg (vroeger de Binnenweg) lopen al sinds mensenheugenis parallel aan elkaar.

Als deze wethouder dit als slechte ruimtelijke kwaliteit kwalificeert, beheert hij misschien wel de verkeerde portefeuille.

Vanaf Oosterwolde tot aan Nijetrijne lopen doorgaande wegen en binnenwegen al van oudsher parallel aan elkaar.

De wethouder diskwalificeert het uitzicht van de bewoners van de binnenwegen. De bewoners aan de doorgaande wegen zijn, in zijn optiek, dan waarschijnlijk helemaal te betreuren.

Kortom, Weststellingwerf is volgens de wethouder, ruimtelijk gezien, niet veel zaaks.

Dit is overigens niet de enige ongenueanceerde opmerking van de wethouder.

“Als een burger van Sonnega zijn woning te koop zet, gaan we ook niet controleren of dat aan een mede dorpsbewoner wordt verkocht.”

Ten eerste heeft het helemaal niets met ruimtelijke ordening te maken en ten tweede is het helemaal niet nodig.

Sonnegasters zijn namelijk veel socialere mensen dan de wethouder voor doet komen.

Woningen staan in Sonnega nooit lang te koop. De afgelopen twintig jaar zijn ca. 18 woningen verkocht.

Al deze woningen zijn aan mensen van buiten Sonnega en veelal van buiten de provincie verkocht.

De inwoners van Sonnega hebben niets tegen mensen van buiten Sonnega. Deze nieuwe inwoners worden in de dorpsgemeenschap opgenomen en voelen zich hier thuis. Juist ook deze mensen zijn tegen woningbouw. Zij zijn in Sonnega komen wonen voor de groene ruimte.

Volgens de wethouder bepaalt het Woonplan 2009 en niet de plaatselijke bevolking wat het begrip bouwen voor de eigen behoefte inhoud.

Uit cijfers zou blijken dat in het verleden een half procent van de woonvoorraad jaarlijks voor de eigen behoefte zou zijn gebouwd. Waar deze cijfers op gebaseerd zijn is niet duidelijk.

Deze cijfers zullen waarschijnlijk gerelateerd zijn aan de totale woningbouw en daar een percentage van zijn. Nu de totale woningbouw tot het minimum is gedaald, zal de woningbouw voor de eigen behoefte

ook tot het minimum zijn gedaald.
Het percentage is niet relevant en zeker niet actueel.

Overigens, het is volslagen onzin en een ronduit belachelijke redenatie.
Een historisch ervaringscijfer kan nooit een uitgangspunt zijn voor de behoefte in de toekomst. Als het een randvoorwaarde zou zijn, dan zou het het maximale aantal woningen aangegeven.
Het kan nooit als een doelstelling van het aantal te bouwen woningen dienen.

Uit het feit dat de laatste twintig jaar er geen enkele te koop staande woning aan een inwoner van Sonnega is verkocht, blijkt ook nog eens dat er geen behoefte bij Sonnegasters is om in Sonnega nieuwe woningen te bouwen.

Om echter elke discussie uit te sluiten heb ik een enquête onder de inwoners van Sonnega gehouden. De uitkomst hiervan is dat één inwoner een dochter heeft die in de toekomst eventueel wel in Sonnega zou willen wonen als er een betaalbare bouwkaavel te koop zou zijn waarop in eigen beheer een woning gebouwd kan worden. Dit is overeenkomstig de doelstelling van de Dorpenvisie.

In het Streekplan Fryslân is het duidelijk verwoord: *“De behoefte die voortkomt uit de huishoudens van de bewoners van het betreffende gebied.”*

Dit is gewoon Nederlands, het betekent wat er staat en is maar voor één uitleg vatbaar.

Het is een randvoorwaarde en bedoeld als een beperking tot woningbouw door buitenstaanders die Friesland het liefst volbouwen.

Door een extra zin in het Woonplan op te nemen schep je daarmee geen mogelijkheid om deze beperking ongedaan te maken.

Bij de bestemmingswijziging van het dorp Ter Idzard werd door de wethouder hetzelfde argument als bouwen voor de eigenbehoefte gebruikt.

De Raad van State heeft hier van gezegd: *“Het college noch de raad heeft duidelijk kunnen maken wanneer sprake is van een plaatselijke behoefte die woningbouw rechtvaardigt zoals bedoeld in het Woonplan.”*

Het is toch wel heel opmerkelijk dat de wethouder nu nog steeds deze cijfers als criterium voor de plaatselijke behoefte hanteert.

Ondanks deze recente uitspraak tegen nota bene deze zelfde wethouder, verwijst hij weer naar het Woonplan.

Daarnaast geeft hij als argument: *“De rode contouren van Het Structuurplan maken dit plan mogelijk.”*
Hiervan zegt De Raad van State in dezelfde uitspraak: *“(…) Anders dan het college in navolging van de raad stelt, kan ter onderbouwing van de reikwijdte en de ligging van het gebied van de wijzigingsbevoegdheid derhalve niet slechts naar de bouwcontour uit het Structuurplan worden verwezen. Nu het college hiermee toch heeft volstaan acht de Afdeling het bestreden besluit in zoverre onvoldoende gemotiveerd.”*

Uit de uitspraak van De Raad van State, in een procedure die namens deze wethouder is gevoerd, blijkt dat wat de wethouder naar voren brengt niet juist is. Toch volhardt hij in zijn opstelling.

Hij weet dat zijn motivatie niet deugt en onvoldoende is. Hij maakt geen zorgvuldige afweging.

Daarbij lijkt het er op dat de wethouder anticipeert op de onkunde van belanghebbenden en zich daarom niet aan deze jurisprudentie en zijn motivatieplicht houdt.

De wethouder is niet zorgvuldig, maakt misbruik van zijn autoriteit en bevoegdheid en tevens voldoet hij niet aan zijn motivatieplicht.

De Algemene Beginselen van Behoorlijk Bestuur worden op drie punten geschonden.

Ook in het voorontwerp wordt op geen enkel manier voldaan aan de motivatieplicht van de gemeente.

De noodzaak voor woningbouw in Sonnega wordt op geen enkele manier aangetoond.

Dat woningbouw in Sonnega niet nodig is en door de inwoners niet gewenst is moet inmiddels toch wel eens duidelijk zijn.

Het enige wat de gemeente doet is zich in allerlei bochten wringen om een projectontwikkelaar te faciliteren.

Dat daarbij het beleid, de regelgeving en de jurisprudentie terzijde wordt geschoven is onbehoorlijk.

In de raadsvergadering van juni 2008 heeft de toenmalige wethouder van Ruimtelijke Ordening, de heer Plekkenpol, gezegd dat de noodzaak moet worden aangetoond en dat alleen voor de plaatselijke behoefte van uit het dorp zelf mag worden gebouwd en dat het daarbij niet uitmaakt wie de eigenaar van de grond is. De toenmalige fractievoorzitter van de PvdA, M. van der Laan, heeft daarbij aangegeven dat de bewoners gerust gesteld kunnen zijn.

Dit is een door het bevoegde gezag gedane uitspraak en toezegging in een openbare raadsvergadering.

Hiermee is het vertrouwen gewekt dat *alléén* voor de plaatselijke behoefte mag worden gebouwd.

Dit is het zogenaamde vertrouwensbeginsel. Belanghebbenden mogen er op vertrouwen dat een dergelijke uitspraak gestand wordt gedaan. Er is een in rechte te honoreren vertrouwen geschapen.

Belanghebbenden hebben daarom afgezien van bezwaar en beroepsprocedures.

De wethouder gaat echter niet in op deze toezegging, als deze door mevrouw Van Leeuwen naar voren wordt gebracht.

Door aan deze uitspraak en toezegging voorbij te gaan, schendt de wethouder het vertrouwensbeginsel en daarmee andermaal de Algemene Beginselen van Behoorlijk Bestuur.

De Nota Uitgangspunten Buitengebied rode functies van 20 februari 2012 is van na de raadsvergadering.

Maar de ontwikkeling van het nieuwe beleid zal toen toch zeker bij de wethouder bekend zijn geweest.

Het beleid is nota bene onder zijn eigen gezag ontwikkeld.

Het beleid is duidelijk:

- Behoud van de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteit van het landelijk gebied;
- Bouwen in de hoofdkernen Noordwolde en Wolvega;
- Nieuwbouw buiten de bebouwde kommen is alleen in speciale gevallen toegestaan.

Met andere woorden:

- Behoud van de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteit van Sonnega;
- Wolvega vervuld de kernfunctie voor Sonnega;
- Het oostelijke kampje land ligt buiten de bebouwde kom van Sonnega. Hierop mag helemaal niet gebouwd worden.

Ondanks het feit dat dit beleid in ontwikkeling was heeft de wethouder dit niet meegenomen in zijn voornemen om het bestemmingsplan van Sonnega te wijzigen.

Bij het tot stand komen van zijn voornemen heeft de wethouder weer niet zorgvuldig afgewogen wat de mogelijkheden op grond van de wet, de jurisprudentie en het beleid zijn.

Ook hier schendt de wethouder weer de Algemene Beginselen van Behoorlijk Bestuur.

De heer Driessse vindt de felheid van het verzet tegen woningbouw in Sonnega vreemd omdat via de vereniging van kleine dorpen altijd voor woningbouw wordt gekozen.

Echter, dit zijn de grotere dorpen binnen de vereniging van kleine dorpen die verder van Wolvega en Noordwolde zijn gelegen.

Sonnega is één van de kleinste dorpen van Weststellingwerf en daarbij komt dat Sonnega onder de rook van Wolvega ligt. Wolvega vervuld de centrumfunctie voor Sonnega.

Zoals ook al in het Structuurplan staat, in Sonnega geen villawijk. Die woningen moeten in Wolvega worden gebouwd.

Zoals al eerder is gememoreerd, Sonnegasters zijn veel socialer dan de wethouder voor doet komen en iedereen is welkom in Sonnega. We willen echter ons dorp niet laten verpesten met door een projectontwikkelaar te bouwen nieuwbouw woningen, om zijn verlies van de mede door hem zelf veroorzaakte crisis te compenseren.

Vooral de mensen die hier zijn komen wonen en er speciaal voor gekozen hebben om in een dorp als Sonnega te gaan wonen, hebben de grootste moeite met woningbouw.

Na zijn inspreekbeurt werd de voorzitter van Plaatselijk Belang door enkele raadsleden gewezen op de Dorpenvisie, waarin de mogelijkheid van beperkte woningbouw wordt opengelaten.

Deze woningbouw is hoofdzakelijk gericht op het dorp Oldetrijne. Er moet incidenteel, voor de eigen behoefte kunnen worden gebouwd.

Met de leefbaarheid van Sonnega is niets mis. De leefbaarheid van Sonnega is een van de beste in Friesland. De leefbaarheid van Sonnega is in 2010 uiterst positief.

Volgens de wethouder is de ontwikkelaar "*wel bereid*" de woningen de eerste maanden aan de inwoners van Sonnega aan te bieden.

Op verzoek van de heer Driesse wil de wethouder nog wel in gesprek met de ontwikkelaar om "*te zien of een ruimere termijn kan worden gerealiseerd.*"

Hoe dit in de praktijk moet worden gerealiseerd is mij niet duidelijk.

Blijkbaar maakt de Windgroep uit hoe de gang van zaken zal zijn. De wethouder heeft duidelijk meer respect voor de Windgroep dan voor zijn eigen burgers.

Voor de goede orde, de inwoners van Sonnega zijn de enigen die in aanmerking kunnen komen voor een woning in Sonnega.

Een redelijk denkend mens kan toch niet bedenken en met droge ogen beweren dat, door de woningen de eerste- of enige maanden aan de inwoners van Sonnega aan te bieden, daarmee voldaan wordt aan de voorwaarde dat in Sonnega *alléén* voor de eigenbehoefte van de inwoners van Sonnega mag worden gebouwd.

Tot slot verwondert het mij dat deze wethouder zich zo inzet voor deze projectontwikkelaar. Niet alleen in Sonnega maar ook in Noordwolde-Zuid wil de wethouder deze ontwikkelaar op alle gebied faciliteren.

Als de kavels straks onverkoopbaar blijken, kan de wethouder misschien ook hier nog "verdichting" toestaan.

13 Waaronder woningbouw in Sonnega niet mogelijk is

Hieronder geeft ik nogmaals de essentiële punten aan op grond waarvan woningbouw in Sonnega niet mogelijk is.

1. De bewoners van Sonnega hebben sinds 2001 meerdere malen aangegeven geen woningbouw in hun dorp te willen. Zij zijn hier gaan wonen voor de rust en de ruimte. **Ook nu willen ze geen woningbouw in Sonnega;**
2. De wethouder zoekt op oneigenlijke gronden naar mogelijkheden om woningbouw in Sonnega mogelijk te maken, enkel om de projectontwikkelaar te faciliteren. **Hij motiveert op geen enkele wijze de noodzaak van woningbouw in Sonnega;**
3. In het voorontwerp wordt in de toelichting geen melding gemaakt van het nieuwe beleid van de Nota Uitgangspunten Buitengebied rode functies van 20 februari 2012. **Deze nota staat geen woningbouw in Sonnega toe, en zeker niet buiten de bebouwde kom;**
4. Het beleid van de provincie is neergelegd in het Streekplan Fryslân 2000-2015. Hierin is vastgelegd dat in de kleine kernen alleen mag worden gebouwd voor de eigenbehoefte die voortkomt uit de huishoudens van dat gebied. Dit beleid is er op gericht dat het platteland niet volgebouwd wordt door projectontwikkelaars die alleen op winst belust zijn. **De conclusie is, woningbouw is niet mogelijk in Sonnega;**
5. Op 15 juni 2011 hebben Provinciale Staten de Verordening Romte Fryslân vastgesteld. De verordening stelt regels die ervoor moeten zorgen dat de provinciale ruimtelijke belangen doorwerken in de gemeentelijke ruimtelijke plannen. **De conclusie is, woningbouw is niet mogelijk in Sonnega;**
6. In de kleine kernen mag alleen gebouwd worden voor de eigenbehoefte die voortkomt uit de huishoudens van de plaatselijke bevolking. In de Raadsvergadering van juni 2008 heeft de toenmalige wethouder duidelijk aangegeven dat dit ook voor Sonnega geldt. **Hij heeft een in rechte te honoreren vertrouwen geschapen;**
7. De wethouder geeft een ronduit belachelijke uitleg van het begrip “bouwen voor de eigenbehoefte”, door naar een zinsnede uit het Woonplan te verwijzen. Deze zinsnede uit het Woonplan 2009-2019 heeft volgens de Raad van State **geen enkele autoriteit tot woningbouw;**
8. Verwijzing naar de rode contouren van het Structuurplan Weststellingwerf 2000-2015 is volgens de Raad van State een **onvoldoende motivering voor woningbouw;**
9. De typering van Sonnega in het Structuurplan Weststellingwerf 2000-2015 is duidelijk, **geen woningbouw in Sonnega;**
10. De Nota Uitgangspunten Buitengebied rode functies van 20 februari 2012 laat **geen enkele mogelijkheid tot woningbouw in Sonnega open. En al zeker niet buiten de bebouwde kom;**
11. Sonnega is één van meest leefbare dorpen van Friesland. **De conclusie is, Sonnega heeft geen woningbouw nodig;**
12. Uit een enquête blijkt dat er geen belangstelling is voor woningbouw door een ontwikkelaar. Eén inwoner geeft aan in de toekomst wel in Sonnega te willen wonen als er een betaalbare kavel of oude woning te koop zou zijn. Dit is overeenkomstig de Dorpenvisie. **De conclusie is, er is nu geen behoefte aan woningbouw bij de eigen inwoners van Sonnega;**
13. De belanghebbenden, de omwonenden van het perceel Sonnegaweg 3 te Sonnega, willen op grond van bovenstaande **geen woningbouw buiten de erfgrans van de boerderij;**
14. De belanghebbenden, de omwonenden van het perceel Sonnegaweg 3 te Sonnega, hebben op grond van bovenstaande **bezwaar tegen de wijziging van het bestemmingsplan van Sonnega;**
15. De belanghebbenden, de omwonenden van het perceel Sonnegaweg 3 te Sonnega, willen Burgemeester en Wethouders er op wijzen dat bij een juiste en zorgvuldige toepassing van de wet, de relevante jurisprudentie en het relevante beleid, **woningbouw in Sonnega niet mogelijk is.**

Bijlage 1

0

Aan de Raadsleden en het College van
B. en W. van de Gemeente Weststellingwerf
Griffioenpark 1
8471 KR WOLVEGA

betreft: zienswijze m.b.t. het bestemmingsplan Sonnega.

Sonnega, 25 maart 2008

Geachte dames en heren.

1. Ontwerpbestemmingsplan Sonnega ter inzage

Op 27 juni 2007 werd het ontwerpbestemmingsplan voor het eerst officieel gepubliceerd. Tevens zijn er inspraakavonden gehouden.

Omdat niet iedereen alle gemeentelijke publicaties leest en de publicatie in de vakantieperiode viel, hebben slechts weinig Sonnegasters er kennis van genomen. Het bestuur van Plaatselijk Belang Sonnega/Oldetrijne heeft weliswaar het ontwerpbestemmingsplan toegezonden gekregen, maar is niet uitgenodigd voor de inspraakavond. De leden konden hierdoor niet tijdig worden geïnformeerd. De aanwezige bestuursleden hebben hun ongenoegen hierover kenbaar gemaakt. Door de voorzitter is dit later schriftelijk herhaald.

Wij zijn met het bestuur van Plaatselijk Belang van mening dat de gemeente er voor moet zorgen dat zoveel mogelijk belanghebbenden kennis kunnen nemen van een ontwerpbestemmingsplan.

Het ontwerpbestemmingsplan Sonnega ligt met ingang van 21 februari voor de tweede maal ter inzage. Ieder heeft de mogelijkheid zijn of haar zienswijze binnen zes weken kenbaar te maken.

2. Ontwerpbestemmingsplan Sonnega en woningbouw

In de toelichting op het ontwerpbestemmingsplan wordt onder punt 2. het plangebied beschreven als een lintdorp met een eigen uitstraling en veel groen. Kenmerkend zijn de doorzichten naar het agrarische achterland. In het ontwerpbestemmingsplan is nergens aangegeven dat er ruimte is voor woningbouw.

In het door de provincie Friesland op 13 december 2006 vastgestelde "Streekplan Fryslân" kiest de provincie voor een vitaal platteland, waarbij voor de kleine kernen woningbouw gericht moet zijn op de plaatselijke behoefte. Dat wil zeggen, op de *reële woningaanvraag die voort komt uit het gebied zelf*.

In het woonplan van de gemeente Weststellingwerf zijn voor de kern Sonnega geen concrete projecten in de planning opgenomen.

Bij de totstandkoming van het Structuurplan Weststellingwerf 2000-2015 heeft het bestuur van Plaatselijk Belang Sonnega/Oldetrijne aangegeven dat er in Sonnega geen behoefte is aan woningbouw.

Na bestudering van de plankaart en de bijlage van het ontwerpbestemmingsplan, lijkt er geen vuiltje aan de lucht. In Sonnega geen woningbouw. Sonnega houdt het open en landelijke karakter waar de bewoners van houden.

3. Wijzigingsbevoegdheid

De gemeente wil echter flexibel met het bestemmingsplan om kunnen gaan. Daarom zijn er zogenaamde wijzigingsbevoegdheden opgenomen.

Als een wijzigingsbevoegdheid wordt opgenomen betekent dit dat de gemeente het bestemmingsplan, terwijl het al definitief vaststaat, achteraf toch nog kan wijzigen.

Agrarische gebouwen of agrarische grond die in het bestemmingsplan als zodanig zijn aangegeven kunnen, als daar vraag naar is, alsnog gewijzigd worden in woongebied of een maatschappelijke functie krijgen. In dit ontwerpbestemmingsplan zijn wijzigingsbevoegdheden opgenomen voor de boerderij Sonnegaweg 3 en de kavels grond ten westen en ten oosten van deze boerderij.

Voor het gebouw geldt dat het ook een maatschappelijke functie kan krijgen. Men moet dan denken aan een zorgboerderij of iets dergelijks.

De boerderij en de landerijen zijn aangekocht door een belegger uit Drachten. Deze heeft uiteraard belang bij woningbouw in Sonnega. Er is dus vraag naar woningbouw, *maar niet vanuit het gebied zelf*.

Zodra de wijzigingsbevoegdheid definitief in het bestemmingsplan is opgenomen, kan de eigenaar van Sonnegaweg 3 van de gelegenheid gebruik maken en een verzoek doen om woningbouw te mogen realiseren. Kennelijk heeft de opsteller van het ontwerpbestemmingsplan er geen moeite mee dat twee van de drie doorzichten naar het agrarische achterland worden opgeofferd voor de commerciële belangen van een buitenstaander.

4. De zienswijze van de bewoners van Sonnega

Wij, Sonnegasters, verwonderen ons er over dat de gemeente, door middel van het opnemen van wijzigingsbevoegdheden, de mogelijkheid van woningbouw voor buitenstaanders in Sonnega mogelijk wil maken. Het provinciale beleid is juist gericht op incidentele woningbouw en alleen voor mensen uit het eigen gebied.

Wij zijn in Sonnega gaan wonen omdat wij van rust en ruimte houden. Wij vinden dat de voor Sonnega kenmerkende doorzichten naar het agrarische achterland behouden moeten blijven. Wij willen daarom op deze plaatsen in Sonnega geen woningbouw.

Ook zitten wij niet te wachten op eventuele perikelen rond het tot stand komen van een zorgboerderij of iets dergelijks, zoals zich die nu in Oldelamer voordoen.

Onze zienswijze is dan ook, dat het bestemmingsplan moet worden vastgesteld zonder dat er wijzigingsbevoegdheden worden opgenomen voor het hierboven genoemde agrarische gebied.

Hoogachtend,

De 42 bewoners van Sonnega, die ter ondertekening van deze brief hun handtekening op bijgaande lijsten hebben geplaatst.

CC: Secr. Plaatselijk Belang Sonnega/Oldetrijne.

Bijlage 2

gemeente
Weststellingwerf

Gemeentehuis
Griffioenpark 1, Wolvega

Postadres
Postbus 60, 8470 AB Wolvega

Telefoon
(0561) 69 12 34

Fax
(0561) 61 36 06

Internet
www.weststellingwerf.nl

E-mail
info@weststellingwerf.nl

Wolvega, 1 juni 2011

Referentienummer: 2011-034089/u/Omgeving

Behandeld door: dhr. R.H. Roemeling, 0561 691 242

Onderwerp: Woningbouw Sonnegaweg 3 en omgeving

De gemeenteraad zal op 27 juni 2011 vergaderen over een voorstel over het perceel Sonnegaweg 3 te Sonnega en de daarnaast gelegen weilanden. Een van de betreffende weilanden grenst aan uw woonperceel. U ontvangt deze kennisgeving omdat u eerder namens 42 dorpsbewoners heeft gereageerd op een wijzigingsbevoegdheid die in bestemmingsplan Sonnega is opgenomen, maar ook omdat u afgelopen najaar met ons contact heeft gezocht in verband met de laatste ontwikkelingen op deze gronden.

Wij vragen aan de gemeenteraad om een positieve grondhouding aan te nemen ten aanzien van de bouw van 4 woningen op genoemde locatie. Ook stellen wij voor om akkoord te gaan met het laten opstellen en in procedure brengen van een voorontwerp bestemmingsplan. Een bestemmingsplan is noodzakelijk om het plan daadwerkelijk te kunnen realiseren.

Eerder spraken wij met de ontwikkelaar van de gronden over het opstellen van een wijzigingsplan. Met een wijzigingsplan kan ons college de agrarische bestemming van de gronden wijzigen in een woonbestemming. Daarmee wordt dan invulling gegeven aan de wijzigingsbevoegdheid die in bestemmingsplan Sonnega is opgenomen op de weilanden aan weerszijden van het perceel Sonnegaweg 3. Perceel Sonnegaweg 3 heeft al een woonbestemming, waardoor dat perceel buiten de planvorming zou blijven bij uitwerking van een wijzigingsplan. Gaandeweg de gesprekken werd duidelijk dat de ruimtelijke kwaliteit van het gebied wordt versterkt wanneer ook perceel Sonnegaweg 3 bij het plan wordt betrokken. Op dat perceel worden dan de overtollige schuren, mestplaten e.d. gesloopt. Dit kan alleen worden afgedwongen door voor het gehele gebied een nieuw bestemmingsplan te maken.

Op 18 april 2011 verzocht de ontwikkelaar aan de gemeenteraad om een principeuitspraak te doen ten aanzien van het gevraagde plan. Indien het voorstel wordt aangenomen hoeft ons college de wijzigingsbevoegdheid uit het bestemmingsplan Sonnega niet meer te gebruiken. Het op te stellen bestemmingsplan komt dan in de plaats van een wijzigingsplan.

Bij akkoord van de gemeenteraad moet het plan verder worden uitgewerkt. Uiteraard zal bij de nadere uitwerking aandacht zijn voor een goede stedenbouwkundige planopzet. Daarnaast hebben wij aandacht voor het gefaseerd op de markt brengen van de woonkavels of woningen. De ontwikkelaar gaf daarbij aan dat hij bereid is om de kavels de eerste maanden alleen aan te bieden aan mensen uit het dorp. Op die manier houden we rekening met ons woonbeleid, waarin bouwen voor de plaatselijke behoefte een belangrijk uitgangspunt is.

De raadsvergadering van 27 juni 2011 start om 19.00 uur. U bent van harte uitgenodigd om de vergadering bij te wonen. Tijdens de raadsvergadering heeft u de mogelijkheid om in te spreken, waarbij u maximaal 5 minuten het woord kunt voeren. Indien u gebruik wilt maken van de mogelijkheid om in te spreken, vraagt u dit dan aan bij de raadsgriffier tot 12.00 uur op de dag van de raadsvergadering.

Voordat een onderwerp besproken wordt in een vergadering kunt u ook overleggen met de fracties of hun vertegenwoordigers tijdens het fractiespreekuur op donderdagavond 16 juni 2011 van 19.00 uur tot 20.00 uur. Hiervoor kunt u zich op de avond zelf melden bij de centrale balie van het gemeentehuis.

De raadsgriffier kan u meer informatie verstrekken over de regels bij het inspreken. De raadsgriffier, Afke Zijlstra, is te bereiken op tel. (0561) 691 201 of via e-mailadres a.zijlstra@weststellingwerf.nl.

Overigens ontvangt ook Plaatselijk Belang Sonnega/Oldetrijne van ons een uitnodiging voor de raadsvergadering. Overige omwonenden ontvangen geen persoonlijk bericht.

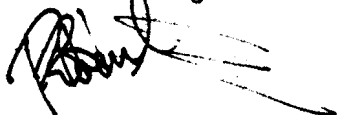
Deze brief is opgesteld en ondertekend door burgemeester en wethouders met inachtneming van het Mandaatbesluit 2007.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Weststellingwerf
namens dezen,

de medewerker van de afdeling Omgeving.

R.H. Roemeling

Bijlage 3

Aan de Raadsleden van
de Gemeente Weststellingwerf
Griffioenpark 1
8471 KR WOLVEGA

betreft: brief van 1 juni 2011 m.b.t. woningbouw Sonnegaweg 3 en omgeving,
referentienummer 2011-034089/u/Omgeving

Sonnega, 8 juni 2011

Geachte dames en heren,

1. Aanleiding

Bovengenoemde brief ontving ik op 3 juni 2011. In deze brief geven Burgemeesters en Wethouders van Weststellingwerf aan dat uw Raad op 27 juni 2011 gaat vergaderen over een voorstel om het bestemmingsplan van Sonnega te wijzigen m.b.t. de boerderij en weilanden aan de Sonnegaweg 3 te Sonnega.

2. De projectontwikkelaar

De boerderij en de weilanden zijn eigendom van Vastgoed de Friesche Wouden BV. Deze BV is een dochter maatschappij van De Windgroep BV in Drachten. De BV is een projectontwikkelaar die op diverse plaatsen agrarische gronden aan randen van dorpen opkocht met als doel in de toekomst, als in het betreffende dorp behoefte aan woningen ontstaat, de bestemming van de grond te wijzigen in bouwgrond en een plan te ontwikkelen voor woningbouw.

Op deze manier hebben vele ontwikkelaars vele miljoenen verdiend. Door hun monopolie positie werden de prijzen van de grond en de daarop gebouwde huizen hoog opgedreven. Na de crisis van 2008 klapte de woningmarkt in elkaar en zien de ontwikkelaars hun miljoenen verdampen.

3. De boerderij Sonnegaweg 3

De boerderij met ca. 19 ha. land werd, na een lange periode van koopoptie, rond 2002 door Vastgoed de Friesche Wouden BV aangekocht. De bedoeling was hier in de toekomst, met veel winst voor de BV, een nieuwe wijk voor Wolvega te realiseren.

Waarschijnlijk gedreven door liquiditeitsproblemen, heeft de BV de 19 ha. land in 2009 weer als agrarische grond verkocht aan een agrariër.

Wat overbleef is de boerderij met aan weerskanten een kampje land. Het is een oude boerderij met veel asbest, die voor veel te hoge prijs werd aangeboden. Waarschijnlijk is dit een tactische zet. Want nu de boerderij voor de gevraagde prijs onverkoopbaar blijkt, wordt nu bij de Gemeente aangeklopt om de boerderij te slopen en op de totale vrijkomende grond vier huizen te bouwen.

Hier is een bestemmingswijziging voor nodig, waaraan B en W kennelijk mee willen werken.

4. De bewoners van Sonnega

Bij de totstandkoming van het Structuurplan Weststellingwerf 2000-2015 werd door de Gemeente inspraak gehouden bij de bevolking. Naar aanleiding hiervan heeft Plaatselijk Belang Sonnega/Oldetrijne aangegeven dat woningbouw in de dorpen niet wenselijk is. Alleen in incidentele gevallen, zoals bij bedrijfsopvolging, moet woningbouw mogelijk zijn.

Sonnega is een dorp met een agrarisch karakter en wij willen dat graag zo houden.

Conclusie: de bewoners van Sonnega willen geen woningbouw in hun dorp.

5. Streekplan Fryslân

In het door de provincie Friesland op 13 december 2006 vastgestelde “Streekplan Fryslân” kiest de provincie voor een vitaal platteland, waarbij voor de kleine kernen woningbouw gericht moet zijn op de plaatselijke behoefte binnen de bebouwde kom.

Dat wil zeggen, *alleen reële woningaanvraag die voort komt uit het gebied zelf, door een inwoner van dat gebied*. Er kan alleen sprake zijn van incidentele bouw binnen de bebouwde kom. Het woonplan van Weststellingwerf is hier een afgeleide van.

In het woonplan van de gemeente Weststellingwerf zijn voor de kern Sonnega geen concrete projecten in de planning opgenomen.

6. Het standpunt van B en W in 2008

In het ontwerpbestemmingsplan Sonnega werden voor de hiervoor genoemde kampjes land wijzigingsbevoegdheden opgenomen.

Bij de brief van 25 maart 2008 heb ik, namens 42 omwonenden, onze zienswijze gegeven. Omdat wij geen woningbouw in Sonnega willen, hebben we verzocht het bestemmingsplan vast te stellen zonder de wijzigingsbevoegdheden op te nemen. Ook het bestuur van Plaatselijk Belang Sonnega/Oldetrijne stelt zich namens de gehele bevolking van beide dorpen op hetzelfde standpunt.

In de raadsvergadering van 20 juni 2008 is het bestemmingsplan vastgesteld. De toenmalige wethouder, de heer Plekkenpol, deelde tijdens de vergadering mee dat er, ondanks de wijzigingsbevoegdheid en het feit dat de grond van een ontwikkelaar is, *alléén mag worden gebouwd als er behoefte aan woningbouw is die voortkomt uit het gebied zelf*.

Conclusie: geen woningbouw in Sonnega.

7. Het standpunt van B en W in 2011

In de brief geven B en W aan dat de ontwikkelaar bereid is om de kavels de eerste maanden alleen aan de bewoners van het dorp aan te bieden.

Op die manier denken B en W aan het woonbeleid te voldoen. Want bouwen voor de plaatselijke behoefte vinden ze een belangrijk punt. Deze doelredentatie slaat werkelijk nergens op!

Als er na enkele maanden geen belangstelling uit het dorp is kunnen de kavels verkocht worden aan jan en alle man.

De woonbehoefte moet uit de bevolking zelf voortkomen. Dit betekent dat een inwoner de wens heeft een woning te bouwen omdat hij of zij daar op dat moment behoefte aan heeft. Dit is niet een *belangrijke* reden, dit is de *enige* reden!

De bewoners van Sonnega verbazen zich er over dat B en W met het voorstel van bestemmingswijziging tot het bouwen van vier woningen komt. Het moet nu toch wel duidelijk zijn dat inwoners van Sonnega dit niet willen. Het economische belang van een projectontwikkelaar uit Drachten lijkt belangrijker dan het woonplezier van de eigen inwoners.

8. Samenvatting

In de Raadsvergadering van 27 juni 2011 wordt besloten of het bestemmingsplan Sonnega moet worden gewijzigd.

De projectontwikkelaar vraagt een dermate hoge prijs voor de boerderij, dat deze onverkoopbaar is. Nu tracht men de Gemeente warm te krijgen voor een plan voor vier woningen. Dit lijkt al aardig gelukt.

Herhaalde keren hebben de inwoners aangegeven dat ze geen woningbouw willen.

Bij het vaststellen van het Bestemmingsplan heeft de wethouder aangegeven dat er alleen gebouwd mag worden volgens het Streekplan Fryslân, namelijk alleen voor de woningbehoefte van de bewoners van Sonnega.

Door de kavels de eerste maanden alleen aan de bewoners van Sonnega aan te bieden, denkt B en W aan deze voorwaarde te voldoen.

9. Overweging

Ontwikkelaars speculeren met de aankoop van agrarische grond. Dit heeft hen in het verleden gigantische winsten opgeleverd. Door de financiële crisis van eind 2008 is de woningmarkt en daarmee hun markt ingestort. De huizenverkoop in plan “De Lindewijk” stagneert. Het bestemmingsplan wordt daar weer aangepast, onder meer omdat een ontwikkelaar zijn afspraken niet nakomt. In andere projecten haken ontwikkelaars af omdat ze bang zijn verliezen te lijden. Recent onderzoek heeft aangetoond dat er binnen de onroerendgoedhandel nogal het een en ander mis is. Ontwikkelaars streven alleen naar winsten. De manier waarop en de consequenties die het voor de omgeving heeft, is voor hen niet belangrijk. In hun villa’s genieten zij van hun vermogen. De Sonnegasters hebben geen behoefte aan woningbouw. Die behoefte bestaat alleen bij de Drachtster ontwikkelaar.

Door de kavels de eerste maanden aan de bewoners aan te bieden denkt men aan het woonbeleid te voldoen. Dat B en W op deze gekunstelde manier het Streekplan Fryslân en daarmee de plaatselijke behoefte toepasbaar acht, is ver beneden hun niveau en waardigheid. Er is nu geen behoefte en wijziging van het bestemmingsplan zal dat niet veranderen.

Dat er ook aan een andere voorwaarde niet wordt voldaan, een deel van de grond ligt namelijk buiten de bebouwde kom, gaat B en W kennelijk ook voorbij. Maar misschien bedenkt men daar ook wel een oplossing voor.

Het is onvoorstelbaar dat ondanks de herhaaldelijke bezwaren van de inwoners van Sonnega en de toezegging van de toenmalige wethouder in 2008, B en W toch medewerking willen verlenen aan het plan van de ontwikkelaar.

Het economische belang van deze buitenstaander is kennelijk belangrijker dan de agrarische uitstraling van Sonnega en het woonplezier van de inwoners.

Wij hopen dat u, als onze volksvertegenwoordigers, uw beslissing goed overweegt en onze belangen laat prevaleren boven die van de ontwikkelaar.

Een delegatie van onze inwoners wil ons standpunt graag komen toelichten op het fractiespreekuur van 16 juni 2011.

Hoogachtend

CC: Secr. Plaatselijk Belang Sonnega/Oldetrijne

Bijlage 4

Aan de Raadsleden van
de Gemeente Weststellingwerf
Griffioenpark 1
8471 KR WOLVEGA

betreft: besprekingsstuk op 16 juni en aanvulling op de brief van 8 juni 2011

Sonnega, 14 juni 2011

Geachte dames en heren,

Naar aanleiding van het voornemen van B en W en mijn brief van 8 juni krijg ik reacties van bewoners en andere belanghebbenden.

1. Stellingname B en W

Een ieder verbaast zich over de positieve houding van B en W ten opzichte van de ontwikkelaar, zoals die verwoord is in de aan mij en Plaatselijk Belang gerichte brief van 1 juni 2011. Maar bij het lezen van de vergaderstukken voor de raadsvergadering van 27 juni 2011 m.b.t. dit agendapunt, vallen de monden compleet open. Er is totaal geen sprake van objectiviteit. Dit stuk lijkt eerder geschreven door een p.r.-medewerker van de Windgroep dan door een door B en W gemandateerde ambtenaar.

De argumentatie raakt kant noch wal.

1. *"De ruimtelijke kwaliteit neemt toe."* Een woonwijk in een agrarisch dorp verstoort juist de ruimtelijke kwaliteit;
2. *"De grote schuur is een beeldverstorend element."* Dit is een agrarische schuur die al ca. 50 jaar in het agrarische dorp staat. Er is geen Sonnegaster die zich er ooit aan heeft gestoord. Als deze schuur maatgevend is voor wat gesloopt moet worden, dan moet er Weststellingwerf nogal wat tegen de vlakte;
3. *"Er ontstaat een sterker dorpslint"*. Kenmerkend voor Sonnega is juist de ruimte, met de doorzichten tussen de bebouwing;
4. *"Woningbouw in een rustig tempo. Het woonplan schrijft voor etc."* Het woonplan schrijft inderdaad voor dat alleen voor de eigen behoefte kan worden gebouwd. Door één kavel per twee of drie jaar toe te staan en ze eerst twee maanden aan de bewoners aan te bieden denkt men aan die richtlijn te voldoen. Als een bewoner behoefte heeft aan woningbouw, dan meldt hij zichzelf wel bij de gemeente;
5. *"...bevoegdheid gegeven de bestemming(...) te wijzigen in een bestemming woongebied"*. De wijzigingsbevoegdheid is inderdaad in het bestemmingsplan opgenomen. Er is toen afgezien van bezwaar en verdere procedures omdat B en W in de betreffende raadsvergadering aangaf dat dit geen gevolgen zou hebben. (Zie de besluitenlijst van 16 juni 2008 bladzijde 4: *"Er zal alleen voor de plaatselijke behoefte worden gebouwd. De hoedanigheid van de grondeigenaar speelt geen rol"*). Juridisch noemt men dit *"opgewekt vertrouwen"*. Door hier nu geheel aan voorbij te gaan, worden de *algemene beginselen van behoorlijk bestuur* met voeten getreden;
6. *"Daadwerkelijke uitvoerbaarheid moet nog blijken."* Waarschijnlijk wordt de milieuvergunning van het landbouwmechanisatiebedrijf hier bedoeld. Ik kan me niet aan de indruk onttrekken dat hier zo nodig ook wel een mouw aan zal worden gepast;
7. *"Dorpsbewoners hebben bedenkingen geuit. (...) het onderwerp leeft nog altijd bij de bewoner van Sonnegaweg 1."* Dit slaat werkelijk alles! De bewoners zijn gewoon keihard tegen en hebben dat herhaalde malen naar voren gebracht. Voor de vervelende bewoner van Sonnegaweg 1 wordt u zelfs gewaarschuwd. *"Maar ondanks de bezwaren is er geen reden om een andere insteek te kiezen."* Welke belangen heeft de schrijver van dit stuk bij De Windgroep?

2. Overige opmerkingen

Naast de ergernis over de voorgenomenheid van B en W werden de volgende opmerkingen gemaakt:

- Wie maakt er eigenlijk de dienst uit in de gemeente Weststellingwerf?
- Zijn het niet de burgers die, via het betalen van belastingen, de gemeente de benodigde middelen verschaffen?
- Hoe kan het dat een ontwikkelaar alle medewerking krijgt, terwijl richting de inwoners van de gemeente er vaak moeilijk wordt gedaan als men iets wil slopen of bouwen?
- Hoelang zal het nog duren voordat het landbouwmechanisatiebedrijf moet verdwijnen omdat onze nieuwe burens de agrarische bedrijvigheid beeldverstorend vinden?
- Worden weer dezelfde “fouten” gemaakt als destijds bij de mislukte voorgenomen verplaatsing van het bedrijf van Smink? Uit frustratie heeft hij zijn bedrijf verkocht en is vertrokken.
- Hoe toetst De Windgroep de woningbehoefte bij de inwoners?
- Hoe bedenkt men het dat, als er geen behoefte is bij de inwoners, er wel voor vrije verkoop mag worden gebouwd?
- Projectontwikkelaars staan er om bekend dat ze over het algemeen hun afspraken niet altijd nakomen;
- Als kavels en woningen in de Lindewijk niet verkocht kunnen worden, waarom moeten er dan in Sonnega woningen worden gebouwd?
- Waarom wordt de dorpenvisie van Plaatselijk Belang Sonnega/Oldetrijne niet toegepast?
- Is de dorpencoördinator wel geraadpleegd of betrokken bij het overleg?
- Wordt er nu een definitief standpunt ingenomen of zitten we over een paar jaar weer in de stress?

3. Samenvattend

De bewoners zijn gefrustreerd door de tendentieuze houding van B en W.

De positie van de ontwikkelaar wordt met valse argumenten ondersteund.

De mening van de bewoners wordt als niet belangrijk afgedaan.

De toezeggingen van 16 juni 2008 worden niet genoemd en/of ter zijde geschoven.

Voorgesteld wordt handelingen te manipuleren, zodat het woonplan toepasbaar lijkt.

Verder zijn er losse opmerkingen uit gesprekken, waaruit de frustratie nogmaals duidelijk blijkt.

Tenslotte, op 6 juni 2011 heb ik een verzoek ingediend om mij op grond van de W.O.B. vóór 16 juni 2011 inzage te geven in alle stukken die aan dit voorstel ten grondslag liggen. Dit verzoek werd tot op heden niet gehonoreerd.

Hoogachtend,

Bijlage 5

LJN: BM0228, Raad van State , 200906458/1/R2 Print uitspraak

Datum uitspraak: 07-04-2010

Datum publicatie: 07-04-2010

Rechtsgebied: Bestuursrecht overig

Soort procedure: Eerste aanleg - enkelvoudig

Inhoudsindicatie: Bij besluit van 23 juni 2009, kenmerk 00828106, heeft het college besloten over de goedkeuring van het door de raad van de gemeente Weststellingwerf (hierna: de raad) bij besluit van 15 december 2008 vastgestelde bestemmingsplan "Ter Idzard".

Vindplaats(en): Rechtspraak.nl

Uitspraak

200906458/1/R2.

Datum uitspraak: 7 april 2010

AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak in het geding tussen:

1. [appellant sub 1] en anderen, wonend te Ter Idzard, gemeente Weststellingwerf,
2. [appellant sub 2], wonend te Ter Idzard, gemeente Weststellingwerf, appellanten,

en

het college van gedeputeerde staten van Fryslân (hierna: het college),
verweerder.

1. Procesverloop

Bij besluit van 23 juni 2009, kenmerk 00828106, heeft het college besloten over de goedkeuring van het door de raad van de gemeente Weststellingwerf (hierna: de raad) bij besluit van 15 december 2008 vastgestelde bestemmingsplan "Ter Idzard".

Tegen dit besluit hebben [appellant sub 1] en anderen bij brief, bij de Raad van State ingekomen op 25 augustus 2009, en [appellant sub 2] bij brief, bij de Raad van State ingekomen op 25 augustus 2009, beroep ingesteld.

Daartoe in de gelegenheid gesteld heeft de raad een schriftelijke uiteenzetting gegeven.

De zaak is door een meervoudige kamer van de Afdeling verwezen naar een enkelvoudige.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 25 februari 2010, waar [appellant sub 1] en anderen, vertegenwoordigd door [appellant sub 1], en [appellant sub 2] zijn verschenen. Voorts is de raad, vertegenwoordigd door mr. J. van Weperen, werkzaam bij de gemeente, als partij gehoord.

2. Overwegingen

Toetsingskader

2.1. Ingevolge artikel 28, tweede lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (hierna: WRO), gelezen in samenhang met artikel 10:27 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb), rust op het college de taak om - in voorkomend geval mede op basis van de ingebrachte bedenkingen - te onderzoeken of het plan niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. Daarbij dient het rekening te houden met de aan de raad toekomende vrijheid om bestemmingen aan te wijzen en voorschriften te geven die de raad uit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht. Daarnaast heeft het college er op toe te zien dat het plan en de totstandkoming daarvan niet in strijd zijn met het recht.

2.2. [appellant sub 1] en anderen en [appellant sub 2] kunnen zich niet verenigen met de wijzigingsbevoegdheid voor de percelen ten westen van de Hamersweg en ten zuiden van de Idzardaweg, die het mogelijk maakt om de bestemming "Agrarisch" te wijzigen in de bestemming "Woongebied". Hiertoe voeren zij aan dat ten onrechte is uitgegaan van de bouwcontour uit het Structuurplan. Nu hiertegen geen rechtsbescherming heeft opengestaan zijn zij van mening dat zij in deze procedure kunnen aanvoeren dat de omvang van deze contour daarin onjuist is vastgelegd. Verder voeren [appellant sub 1] en anderen en [appellant sub 2] aan dat de wijzigingsbevoegdheid onvoldoende is begrensd. Uit het plan blijkt volgens hen onvoldoende wanneer en hoe gebruik zal worden gemaakt van de wijzigingsbevoegdheid. Daarbij merken [appellant sub 1] en anderen en [appellant sub 2] op dat het college goedkeuring heeft verleend aan het realiseren van incidentele woningbouw van in totaal ongeveer 5 tot 6 woningen terwijl de wijzigingsbevoegdheid deze beperking niet kent.

2.2.1. Het college stelt zich op het standpunt dat de afweging om ter plaatse woningbouw toe te staan in het Structuurplan is gemaakt en dat het plan binnen de daarin opgenomen bouwcontour past. Voorts stelt het college dat de wijzigingsbevoegdheid voldoende is begrensd. In dit verband merkt het college op dat eventuele woningbouw onder meer moet passen in het Woonplan, waarmee het college moet instemmen. Voorts zal de wijzigingsbevoegdheid alleen dan worden gebruikt wanneer sprake is van een plaatselijke behoefte. Volgens het Woonplan komt dit neer op ongeveer één woning per jaar voor Ter Idzard, aldus het college.

2.3. Ingevolge artikel 11, eerste lid van de WRO, voor zover hier van belang, kan bij een bestemmingsplan worden bepaald dat het college van burgemeester en wethouders het plan kan wijzigen binnen bij het plan te bepalen grenzen.

Mede gelet op de rechtszekerheid van belanghebbenden dient in een wijzigingsbepaling in voldoende mate te worden bepaald in welke gevallen en op welke wijze hiervan gebruik mag worden gemaakt. Een op artikel 11 van de WRO berustende wijzigingsbevoegdheid dient derhalve in deze beide opzichten door voldoende objectieve normen te worden begrensd.

2.3.1. Ingevolge artikel 3.5.1., onder b, van de planvoorschriften kan, voor zover hier van belang, de bestemming van agrarische cultuurgronden ter plaatse van de aanduiding "wijzigingsgebied naar woongebied" worden gewijzigd in de bestemming "Woongebied", mits:

1. de wijziging past binnen het Woonplan waarover met gedeputeerde staten overeenstemming bestaat;

[...]

2.3.2. De Afdeling overweegt dat noch in het plan noch in het gemeentelijke Structuurplan de aanvaardbaarheid van woningbouw in het gebied van de wijzigingsbevoegdheid is onderbouwd. Anders dan het college in navolging van de raad stelt, kan ter onderbouwing van de reikwijdte en de ligging van het gebied van de wijzigingsbevoegdheid derhalve niet slechts naar de bouwcontour uit dit Structuurplan worden verwezen. Nu het college hiermee toch heeft volstaan acht de Afdeling het bestreden besluit in zoverre onvoldoende gemotiveerd.

2.3.3. De conclusie is dat hetgeen [appellant sub 1] en anderen en [appellant sub 2] hebben aangevoerd aanleiding geeft voor het oordeel dat het bestreden besluit niet berust op een deugdelijke motivering. De beroepen zijn in zoverre gegrond. Het bestreden besluit dient op dit punt wegens strijd met artikel 3:46 van de Awb te worden vernietigd.

2.4. De Afdeling stelt voorts vast dat in de wijzigingsbevoegdheid geen maximum aantal woningen is opgenomen dat na wijziging kan worden verwezenlijkt. Voorts zijn de door het college genoemde voorwaarden dat de bevoegdheid alleen zal worden toegepast voor incidentele woningbouw en indien de noodzaak hiertoe met het oog op de plaatselijke behoefte van Ter Idzard is gebleken, niet als criteria in de bepaling opgenomen.

Voor zover het college in navolging van de raad heeft gesteld dat het ontbreken hiervan niet onaanvaardbaar is gelet op de verwijzing naar het Woonplan, is de Afdeling van oordeel dat deze verwijzing niet voldoende rechtszekerheid biedt.

Hiertoe is allereerst van belang dat ter zitting is komen vast te staan dat met het in de wijzigingsbevoegdheid bedoelde Woonplan wordt bedoeld het Woonplan zoals dit is vastgesteld op 11 februari 2009, of zoals dit nadien gewijzigd zal worden vastgesteld. Dit betekent dat de inhoud van de wijzigingsbevoegdheid, onafhankelijk van de daarvoor vereiste procedures, met een actualisering van het Woonplan kan worden gewijzigd, hetgeen in strijd

is met het bepaalde in artikel 11 van de WRO.

Daarnaast bevat het Woonplan zelf evenmin concrete voorwaarden die ter toets kunnen dienen bij toepassing van de wijzigingsbevoegdheid. Dat het Woonplan de instemming van het college behoeft, kan dit gebrek niet helen aangezien, uit het oogpunt van rechtszekerheid, op voorhand dient vast te staan onder welke voorwaarden en onder welke omstandigheden het plan kan worden gewijzigd. Dit kan niet afhankelijk worden gemaakt van externe factoren waartegen voor belanghebbende geen rechtsbescherming openstaat.

Tot slot heeft het college noch de raad duidelijk kunnen maken wanneer sprake is van een plaatselijke behoefte die woningbouw rechtvaardigt zoals bedoeld in het Woonplan, en daarmee evenmin hoe de prognoses ten aanzien van de behoefte tot stand komen. Dit klemt te meer gelet op de relatief grote omvang van het gebied waarop de wijzigingsbevoegdheid betrekking heeft in verhouding tot Ter Idzard als geheel.

Gelet op het voorgaande is in de wijzigingsbepaling in onvoldoende mate bepaald in welke gevallen en op welke wijze hiervan gebruik wordt gemaakt zodat de wijzigingsbevoegdheid onvoldoende objectief is begrensd.

2.5. De conclusie is dat hetgeen [appellant sub 1] en anderen en [appellant sub 2] hebben aangevoerd aanleiding geeft voor het oordeel dat het plan, voor zover betrekking hebbende op de aanduiding "wijzigingsbevoegdheid naar woongebied" en de artikelen 3.5.1. en 3.5.2. van de planvoorschriften, is vastgesteld in strijd met artikel 11 van de WRO. Door deze planonderdelen niettemin goed te keuren, heeft het college gehandeld in strijd met dit artikel in samenhang met artikel 10:27 van de Awb. De beroepen zijn gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd. Tevens ziet de Afdeling aanleiding om zelfvoorzienend goedkeuring aan deze planonderdelen te onthouden.

2.6. Van proceskosten die voor vergoeding in aanmerking komen, is niet gebleken.

3. Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

I. verklaart de beroepen gegrond;

II. vernietigt het besluit van het college van gedeputeerde staten van Fryslân van 23 juni 2009, voor zover het betreft de goedkeuring van de aanduiding "wijzigingsbevoegdheid naar woongebied" en de artikelen 3.5.1. en 3.5.2. van de planvoorschriften;

III. onthoudt goedkeuring aan de onder II genoemde planonderdelen;

IV. bepaalt dat deze uitspraak in zoverre in de plaats treedt van het besluit van 23 juni 2009;

V. gelast dat het college van gedeputeerde staten van Fryslân aan [appellant sub 1] en anderen en [appellant sub 2] het door hen voor de behandeling van de beroepen betaalde griffierecht ten bedrage van € 150,00 (zegge: honderdvijftig euro) voor [appellant sub 1] en anderen en € 150,00 (zegge: honderdvijftig euro) voor [appellant sub 2] vergoedt.

Aldus vastgesteld door mr. M.W.L. Simons-Vinckx, lid van de enkelvoudige kamer, in tegenwoordigheid van mr. S. Langeveld, ambtenaar van Staat.

w.g. Simons-Vinckx w.g. Langeveld
lid van de enkelvoudige kamer ambtenaar van Staat

Uitgesproken in het openbaar op 7 april 2010

317-647.

Bijlage 6

0

College van Burgemeester en Wethouders
van Weststellingwerf
i a.a. De Raad van Weststellingwerf
Rozenstraat 1
Wolvega.

Oldetrijne, 27 januari 2001

Onderwerp: *Groene ruimte van Weststellingwerf*

Geacht College,

1. Kennisgenomen te hebben van de notitie "Groene ruimte van Weststellingwerf" delen wij uw college mede, dat wij ons in grote lijnen kunnen verenigen met de hoofdlijnen van uw visie op de toekomstige ontwikkeling van het buitengebied van onze gemeente:

- * wonen en werken concentreren in de hoofdkernen,
- * grondgebonden landbouw als drager voor het landelijk gebied,
- * uitbreiding van met name watergebonden natuur,
- * behoud en versterking van de landschappelijke, recreatie en cultuurhistorische kwaliteit van het aantrekkelijke buitengebied,
- * concentratie van de verblijfsrecreatie in het oostelijk deel van de gemeente, en
- * extra aandacht voor een duurzame waterhuishouding.

2. Met betrekking tot enkele aspecten willen wij echter het volgende opmerken.

*** Waterhuishouding en grondgebonden veehouderij.**

In de onderhavige notitie (blz 9) wordt uiteengezet, dat de Lindevallei in het structuurplan het gebied zal zijn, waar de maatregelen en middelen voor een duurzamer waterbeheer, gekoppeld aan een verdere ontwikkeling van ecologie, landschap en recreatief medegebruik, het meest en het vergaandst zullen worden ingezet.

Tijdens de zogenaamde dorpendag werd door medewerkers van projectburo Nieuwe Gracht desgevraagd gesteld, dat het gedeelte van de Linde tussen Lindevallei en Rottige Meenthe (dus ten zuiden van de dorpen Sonnega en Oldetrijne) slechts summiere aanpassingen zou behoeven te ondergaan om aan het gewenste toekomstbeeld te voldoen. Voor de aangrenzende boeren zou dit slechts marginale gevolgen hebben. De uiteenzetting lijkt in strijd met een aangekondigde maximale inzet van middelen en maatregelen voor een duurzamer waterbeheer en een verdere ontwikkeling van ecologie en landschap in dit gebied.

Gelet op de plannen in het kader van het ROM project voor het oostelijk deel van de Linde en de Zuidflankvisie en de Visie Wolvega, waarin de Linde een belangrijke rol speelt als ecologische verbindingszone naar Rottige Meenthe en de Weerribben, veronderstellen wij ingrijpendere maatregelen en een ernstige aantasting in de huidige bedrijfsvoering van de betrokken boeren; ook mede gezien de steeds zwaardere milieu-eisen.

Wij willen u vragen met betrekking tot dit punt volstreekte opening van zaken te

geven.

De grondgebonden melkveehouderij wordt in het buitengebied beschouwd als de belangrijkste economische functie en blijkens uw visie daarnaast gezien als de belangrijkste functionele en landschappelijke drager voor de inrichting van het buitengebied. Hoe verhoudt zich een en ander met een herinrichting van de Linde.

Wij vragen om een zorgvuldige belangenafweging, waar de boeren in een vroegtijdig stadium bij worden betrokken.

*** Wonen in het buitengebied.**

U staat in het belang van het behoud van de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteit van het landelijk gebied een strikt (lees: terughoudend)beleid voor m.b.t. de dorps- en lintuitbreidingen.

Dat u toekomstige uitbreiding zoveel mogelijk wilt beperken tot de bebouwde kommen, kan onze instemming hebben, gelet op het karakter van de (agrarische)-lintbebouwing.

Voor het bouwen binnen de bebouwde kommen wilt u het bestaand beleid in de bestemmingsplannen handhaven. De huidige bestemmingsplannen bieden weinig mogelijkheden voor nieuwbouw in onze dorpen. Wij staan een beleid voor, waarin u samen met de plaatselijke bevolking tot overeenstemming komt, welke plaatsen binnen de bebouwde kommen nog voor bebouwing geschikt zijn en dat u uw plannen daarop richt. De leefbaarheid van de dorpen zou met een dergelijk beleid gediend zijn en het zou eigen woningzoekenden een betere kans op een woning in het eigen dorp geven.

*** Economische activiteiten in het buitengebied.**

De thans in de dorpen Sonnega en Oldetrijne gevestigde bedrijven geven weinig problemen. Wel hopen wij, dat u spoedig met het in Sonnega gevestigde landbouwmechanisatiebedrijf tot overeenstemming kunt komen inzake de verplaatsing van het bedrijf naar de Hoofdweg aldaar.

*** Recreatie en toerisme.**

Met enig onbegrip hebben wij kennis genomen van uw voornemen om een rem op "het kamperen bij de boer" te zetten. Wij zouden verwachten, dat u met betrekking tot het westelijk deel van de gemeente logischerwijs juist zou kiezen voor deze vorm van kleinschalige recreatie. Gelet op het aspect recreatief medegebruik van natuurgebieden in het buitengebied, ligt het "kamperen bij de boer" wat ons betreft meer in de rede. De boer wordt een steeds belangrijker rol toebedeeld in natuurbeheer en dan lijkt het voor de hand liggend, dat de boer ook voor de natuurgerichte recreant als gastheer optreedt. Bovendien biedt het de boer de mogelijkheid zijn teruglopend inkomen op deze wijze aan te vullen. Wij vragen u uw visie in deze nog eens te overwegen.

Voorts vragen wij u in het kader van uw voornemen om de recreatieve fiets/ wandelroutes uit te breiden in het buitengebied, aandacht te willen houden voor het herstel van een tweetal historische fiets/wandelverbindingen in ons gebied, te weten:

- a. Het tracée (kerk) Oldetrijne via een oversteek van het water van de Scheene naar Oldelamer. Het gedeelte van Oldetrijne tot de Scheene is nog aanwezig.
- b. Het tracée door de landerijen tussen de Pieter Stuyvesantweg en De Sas te Sonnega.

Beide verbindingen zouden uitstekend aansluiten op het reeds bestaande padenplan in onze gemeente en met name ook de plaatselijke bevolking uitnodigen tot een recreatief gebruik.

Voorts zou de aansluiting van De Sas naar de Pieter Stuyvesantweg de schooljeugd uit onder andere Oldemarkt een veel veiliger fietsroute naar Wolvega bieden dan thans het geval is via de Meenthe.

Lijw reactie met betrekking tot het vorenstaande zien wij met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

Het bestuur van Vereniging Plaatselijk Belang Sonnega/Oldetrijne.

Bijlage 7

Wijken en dorpen leefbaarder

LEEWARDEN - De best leefbare wijken en dorpen in Friesland waren vorig jaar Zuiderburen in Leeuwarden, Oranjewoud en de dorpen Oldetrijne, Nijetrijne en Sonnega in Weststellingwerf. Landelijk zag een kwart van de Nederlanders zijn wijk verbeteren. Dat blijkt uit de tweejaarlijkse Leefbarometer van het ministerie van wonen, wijken en integratie (WWI) die gisteren werd bekendgemaakt.

Hier staat ook in dat achterstandswijken de afgelopen twee jaar leefbaarder geworden. Sinds 2006 liep het aantal buurten met een 'negatieve' of 'matige' leefbaarheid in de provincie terug van zeven naar twee. Beide overgebleven achterstandswijken, Heechterp en de Vrijheidswijk-West in Leeuwarden, zijn er sinds 2006 iets op vooruitgegaan. Daar verbeterden onder meer de sociale samenhang en de bevolkingssamenstelling.

Ook in Plan Zuid in Harlingen, de enige buurt buiten Leeuwarden die twee jaar geleden 'matig' scoorde, is in twee jaar leefbaarder geworden. Zie ook www.leefbarometer.nl

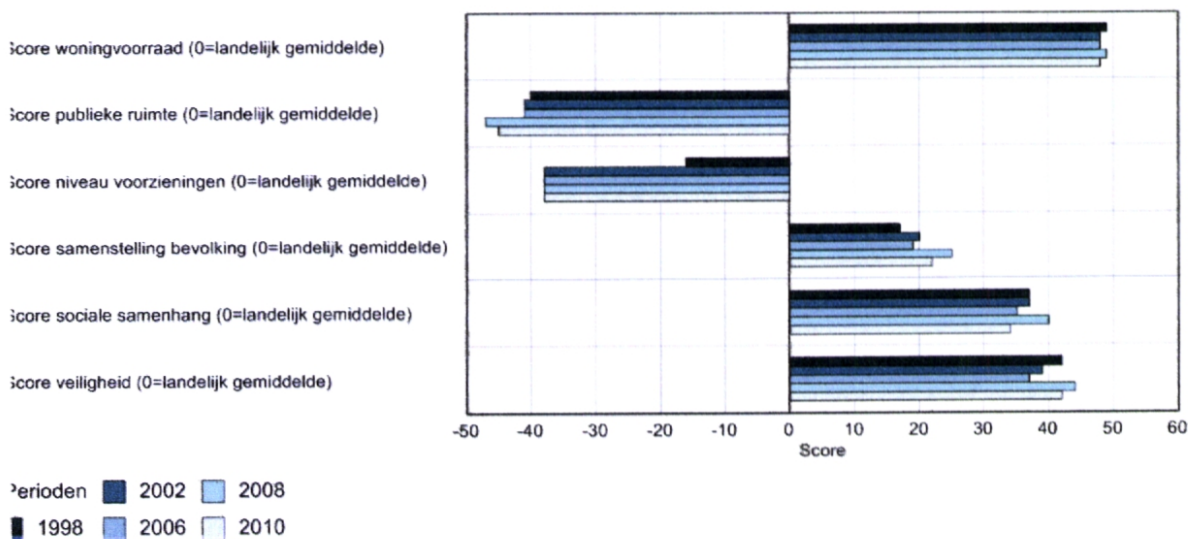
Bijlage 8

LEEFBAAROMETER: OVERZICHT PER WIJK

Wijk 2010: Wijk 01 Sonnega, Weststellingwerf

Tabel 1: Overzicht leefbaarometer

	1998	2002	2006	2008	2010
Totaalscore Leefbaarometer	uiterst positief	zeer positief	zeer positief	uiterst positief	uiterst positief
Ontwikkeling totaalscore LBM van 1998 tot 2002	-	geen ontwikkeling	-	-	-
Ontwikkeling totaalscore LBM van 1998 tot 2006	-	-	geen ontwikkeling	-	-
Ontwikkeling totaalscore LBM van 1998 tot 2008	-	-	-	geen ontwikkeling	-
Ontwikkeling totaalscore LBM van 1998 tot 2010	-	-	-	-	geen ontwikkeling
Ontwikkeling totaalscore LBM van 2002 tot 2006	-	-	geen ontwikkeling	-	-
Ontwikkeling totaalscore LBM van 2002 tot 2008	-	-	-	geen ontwikkeling	-
Ontwikkeling totaalscore LBM van 2002 tot 2010	-	-	-	-	geen ontwikkeling
Ontwikkeling totaalscore LBM van 2006 tot 2008	-	-	-	geen ontwikkeling	-
Ontwikkeling totaalscore LBM van 2006 tot 2010	-	-	-	-	geen ontwikkeling
Ontwikkeling totaalscore LBM van 2008 tot 2010	-	-	-	-	geen ontwikkeling
Score woningvoorraad (0=landelijk gemiddelde)	49	48	48	49	48
Score publieke ruimte (0=landelijk gemiddelde)	-40	-41	-41	-47	-45
Score niveau voorzieningen (0=landelijk gemiddelde)	-16	-38	-38	-38	-38
Score samenstelling bevolking (0=landelijk gemiddelde)	17	20	19	25	22
Score sociale samenhang (0=landelijk gemiddelde)	37	37	35	40	34
Score veiligheid (0=landelijk gemiddelde)	42	39	37	44	42

Bijlage 9

Onderzoek naar de woningbouw behoefte in Sonnega en Oldetrijne

Beste inwoners,

Zoals u waarschijnlijk al in krant hebt gelezen, wil de gemeente het bestemmingsplan van Sonnega wijzigen om de woningbouw van vier woningen bij het perceel van Sonnegaweg 3 mogelijk te maken. De voormalige boerderij is van projectontwikkelaar De Windgroep in Drachten. Aan beide zijden van de boerderij zijn twee woningen gepland, zodat er dan vijf op een rij staan.

De omwonenden en Plaatselijk Belang zijn hier op tegen.

Bij de totstandkoming van het bestemmingsplan van Sonnega in 2008, zijn voor de kampjes land aan weerszijden van de boerderij wijzigingsbevoegdheden opgenomen. Omdat toen al het vermoeden bestond dat het op woningbouw uit zou draaien, is er namens 42 omwonenden een zienswijze ingediend. Hierbij is er op aangedrongen om de wijzigingsbevoegdheden niet op te nemen.

Bij de behandeling in de Raadsvergadering van 18 juni 2008 is het bestemmingsplan vastgesteld. De toenmalige wethouder Plekkenpol deelde toen mee dat de bewoners van Sonnega zich geen zorgen behoeven te maken over woningbouw voor vrije verkoop, omdat er alleen gebouwd mag worden voor de behoefte vanuit het eigen gebied. Dit is overeenkomstig het Woonplan en het Streekplan Friesland. Hierin staat dat er in de kleine dorpen alleen gebouwd mag worden als er behoefte is voor nieuwbouw bij de eigen bevolking.

Voorafgaande aan de Raadsvergadering van 27 juni 2011, waarin het voornemen tot bestemmingswijziging is aangenomen, is er gecorrespondeerd en zijn er gesprekken gevoerd met de raadsleden. In de raadsvergadering heeft de voorzitter van Plaatselijk Belang, Hans Smink, gebruik gemaakt van het inspreekrecht. Ondanks alle argumenten gingen de meeste raadsleden akkoord. Men hecht kennelijk meer aan het economische belang van de Drachtster ontwikkelaar dan aan de wensen van de eigen bevolking.

Door de kavels gefaseerd uit te geven en ze de eerste twee à drie maanden alleen aan de inwoners van Sonnega aan te bieden, denkt de gemeente aan de uitleg van 18 juni 2008 te voldoen. Dit lijkt ons nogal kort door de bocht en wij willen dat zo nodig aan de rechter voorleggen.

Eén van onze argumenten is, dat er geen behoefte is aan woningbouw vanuit het eigen gebied. Wij denken dit omdat als dit wel het geval zou zijn, er wel een aanvraag tot woningbouw zou zijn ingediend.

Maar denken is nog geen weten. In een eventuele beroepsprocedure moeten bij de rechter de feiten worden aangedragen.

Wij vragen daarom u, de inwoners van Sonnega en Oldetrijne, om aan te geven of er bij u behoefte is aan woningbouw in de dorpen en zo ja op welke locatie. Uiteraard hoeft u niet te reageren als u die behoefte niet heeft.

Sonnega, 29 september 2011,

De omwonenden van Sonnegaweg 3.